

School of Theology at Claremont

1001 1338074

Theology Library

SCHOOL OF THEOLOGY
AT CLAREMONT
California

OLD LATIN BIBLICAL TEXTS.

*r*₂

New and Complete Edition of the Irish
Latin Gospel Codex

USSER. 2 or *r*₂

otherwise known as

“THE GARLAND OF HOWTH,”
IN TRINITY COLLEGE LIBRARY, DUBLIN.

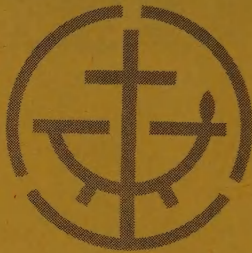
BY

H. C. HOSKIER.

LONDON: B. QUARITCH.

1919.

WORKS BY THE SAME AUTHOR

Theology Library

SCHOOL OF THEOLOGY
AT CLAREMONT
California

LIBRARY
SOUTHERN CALIFORNIA SCHOOL
OF THEOLOGY
CLAREMONT, CALIF.

2552
J8
1-C6

Bible, N.T. Gospels. Latin. Old Latin, 1919

OLD LATIN BIBLICAL TEXTS

THE TEXT
" "
OF
CODEX USSERIANUS 2.

*r*₂

(“GARLAND OF HOWTH”)

WITH CRITICAL NOTES TO SUPPLEMENT AND CORRECT
THE COLLATION OF THE LATE T. K. ABBOTT.

BY
H. C. HOSKIER.

LONDON:
B. QUARITCH, 11, GRAFTON STREET, W.

1919.

Theology Library
SCHOOL OF THEOLOGY
AT CLAREMONT
California

INTRODUCTION.

THE MS. r_2 is far too important to have any ambiguity overlies any of its readings. I have already called attention to some of its neglected lections in my book "*Concerning the Genesis of the Versions*" (B. Quaritch, London, 1910), and now exhibit the whole text.

Set up early in 1914, the publication has been interrupted by war-service, but I have now read the proofs with the MS. in Dublin [class-mark A. 4. 6 in Trinity College Library], and there are few doubtful readings remaining.

My estimate of Dr. Abbott's work (in his appendix to Codex r) erred on the side of leniency, for it will be found that he is guilty of the neglect of some *seven hundred* readings, and misreports about three hundred more, making together *one thousand* errors of omission and commission. The actual count in Luke alone (and Luke is wanting i. 1-12, ii. 15-iii. 8, vi. 39-vii. 11, x. 5-11, xi. 54-xii. 45, xiv. 18-xv. 25, xvi. 15-xvii. 7, xix. 11-38, xxii. 35-59, xxiii. 14-xxiv. *fin.*) amounts to over 325 omissions, about 125 inaccuracies or mistakes, and nearly 1,000 non-reports of interesting varieties of spelling. The MS. is only extant for about one half of the Gospels, and it must be admitted that the results are deplorable. A good collator or copyist should make but half a dozen errors within these limits.

Over two thousand varieties of spelling in the MS. do not find a place in his collation. This could be pardoned if he had not

reproduced any, but by doing so occasionally, but not consistently, he would lead us to think—erroneously of course—that he had reported all there was to say on the subject. Thus when he prints *diciens* or *surgiens* or *ascendens* or *respondens* we note the form, but *hundreds* of other places are omitted from consideration where these forms of the present participle occur. Similarly, the form of the third person plural of the perfect in *-iarunt* is occasionally reported but more often neglected. That is bad enough, but why has he reported *confitebant* in one place for *confidebant*, and not in others? Why print *scebas* Matt. xxv. 26 and *sciebam* in xxv. 24, when the MS. has *scebas* and *scebam*? There are worse things than this, however, and as possible tense changes are involved in the unrecorded varieties of form or spelling I have printed them all. They will be found in the lowest part of the pages dealing with the text variations. This section is intended to be used for interleaving Abbott's appendix, and will be found conveniently arranged for this purpose.

My gleanings have revealed a number of interesting points. Some of these will be referred to more particularly. But first:—

r₂

BRIEF INTRODUCTION.

As to system the scribe has none, if we except the constant practice of joining prepositions to the words governed, thus *indomui* and such expressions are *regularly* joined. It is otherwise with the possessive; sometimes *discipulos suos* are written close together, sometimes not. *Dixerunt* is written *d̄x̄r̄t̄*, *dixr̄t̄*, *d̄x̄er̄t̄*, or in full. *d̄x̄* always stands for *dicitur*, and *d̄r̄* for *dicit*; the latter never implies *dicet*, which is written in full when intended. Once *ducit* = *d̄r̄*. *R̄s* stands for *respondens* or *respondit*, and the context alone can explain which. Otherwise there is little that is ambiguous, and notwithstanding such blunders as *laudabit* for *lapidabit*, the text is not as

incorrectly written as would be judged from a mere inspection of variants. In fact the scribes are rather above the average as copyists. But I can disengage no system whatever; the exigencies of space have apparently nothing whatever to do with the character of the abbreviations. *Per*, however, and *ter* are more generally written *p* and *t̄* than not, and that in the parts of integral words as *op̄a* (*opera*), *in̄t̄* (*inter*), *in̄t̄rogauit* (*interrogauit*), and so forth.

Abbreviations, while very common, are not often open to doubtful interpretations. We must, however, be careful to distinguish between *q̄* (*quae*) and *q̄* (*quem*). The scribe is perfectly reliable as to the differentiation; and also *q̄* (*quia*) and *q̄* (*quam*), to which the same remark applies with some reservations. *Quae* is also written *q:.*, and more generally than *q̄*. In words like *quaeritis* the practice is to write *q:RITIS*, and this *q:* stands for *que*. I have not recorded every such variation in the collation as this *que* really may stand for *quae*. The same symbol *:* always stands for terminal *us*, but I do not think any case occurs where *e* can be confused with *us* from this practice.

A record of the spelling of the scribe is interesting from an ethnological point of view. The broad pronunciation of *do* is twice shown by its being written *doo* (Luke iv. 6, xix. 8). Note also *uocaa* (Luke xiv. 13), *paraa* (Luke xvii. 8), *ponebaant* (Mark vi. 56), as well as *peara*, *pleana*, *ceana*, *inpleata*, *repleata*, *profeata*, and *eascas* or *iascas* (for *escas*), also *pluusquam* (twice), *uuis pro vis* (Mark vi. 22). *Sicut* is once (Luke x. 18) written *sicuth*. This broad Northern lisp is confirmed at Luke xiv. 5 by *putheum* (for *puteum*). Note further *phascha*, although not uniformly, and the nearly uniform *adprech . . .* for *adpraeh . . .* Also *chortem* for *cohortem*. *Puialla* may also be observed, and *u* for *o* as in *furo* (for *foro*), *agricula* (for *agricola*), *parabula* (for *parabola*), the latter throughout. Occasionally the reverse occurs as in *geno flexo* (for *genu flexu*) and *sordos* (for *surdos*).

Besides *capud* and *velud*, note at Luke xvii. 31 *redro* (for *retro*).

Among the variations of r_2 from *Amiatinus*, already recorded by *Abbott*, the following seem to be of more than passing interest:—

MATTHEW.

- xiii. 39 hic (*pro ea*) r_2 . That is — *ea*, + *hic*.
 “inimicus autem qui seminavit (— *ea*) hic est diabolus.”
 This agrees with *syr cu* [*non sin*]: “and the sower (— of them) is the evil one,” and with *D d ff*.
Pers is: “et inimicus qui lolium hoc iniecit Satanus est.”
 Possibly r_2 should be *hoc*.
- xviii. 20 ego (*pro ibi sum*) r_2 . Cf. *syr sin*, and *pers*: “ego in medio eorum ero.”
- xviii. 31 — autem r_2 and so *arm pers* [*non syr cu sin*].
- xx. 10 — autem r_2 and so *pers*.
- xx. 17 — secreto r_2 and so *pers* with *b c ff*₁₂ *Hil*^{codd} and *Sod* ^{l^{ph}}.
- xxii. 31 — mortuorum r_2 and *pers*.
- xxii. 32 — et *bis* (*Deus Abr.*, *Deus Is.*, *Deus Jacob*). To r_2 *dim vg*^F *syr pesh* add *pers*.
- xxiii. 3 *fin*. dicunt enim et (+ ipsi) non faciunt. So r_2 (cf. *vg*^{QR}). I had marked it as unique, but *pers* says “dicunt enim et homines docent IPSI VERO opus non faciunt.”
- xxvi. 68 — est qui by r_2 , that is to say “*quis te percussit*” instead of “*quis est qui te percussit*” and Greek “*τίς ἐστὶν ὁ παλας σε.*” This omission of *est qui* is confirmed by *syr sin* (which I had overlooked; cf. *Merx* and *Lewis*^{int} rather than *Burkitt*) *pers* and *Auct*^{prom} [*Hiat syr cu*].

MARK.

- ii. 9 — surge et r_2 (*vg*^{B*}) = *pers* [*hiat syr sin*].¹
- vii. 6 > de uobis *essaias* hypocrite r_2 . Compare g_2 *syr* and *pers* order.
- viii. 12 — spiritu r_2 . Compare *pers* (*ut*^{int}) “*Jesus in seipso (— spiritu) quietem cepit.*” Cf. g_2 “et ingemiscens ait a spiritu.”
 [*k* begins at viii. 8, but verse 12 is not extant.]
- ix. 2 (ix. 1) — illos, and — seorsum r_2 . Cf. *pers*.
- ix. 21 (ix. 20) *init*. — et r_2 = *pers*: “*Jesus patrem ejus interrogavit.*”
- ix. 44 (ix. 43) — eorum r_2 . That is: “*ubi vermis (— eorum) non moritur.*”
 Cf. *pers*: “*in locum cujus vermis non moritur.*”
- x. 40 — ad *sec.* r_2 . Cf. *pers*^{int} “*sed ad manum dexteram et sinistram meam.*”
- x. 45 — et *prim.* r_2 . Cf. *pers* “*filius hominis non uenit . . .*” *tantum* (— *καὶ γὰρ*). Cf. *c*.
- xi. 25 dimittat + et r_2 . Cf. *pers*^{sol}. “*remittat et condonet.*”
- xii. 12 — et *ante* timuerunt. Cf. *pers* “*populum tamen tim.*” and *k* “*tim. autem populum.*”
- xii. 17 *fin*. mirabantur super eo (— et) r_2 . Cf. *pers* (— *copula*): “*Propter hunc sermonem ab eo attoniti fuerunt.*”
- xii. 22 — eam r_2 . Cf. *pers*.

MARK.

xii. 35 >scribe quomodo dicunt (*pro* quomodo dicunt scribae) r_2 *solus*. But so *pers* (against *syr sin*, *syr pesh*, *syr hier*).

This is very striking, and rules out a mere coincidence between r_2 and *pers* in the instances cited previously.

On the other hand the apparently deliberate omissions by r_2 of *tunc* at both xiii. 21 and xiii. 27 do not appear to have the countenance of the *pers* or the *syr*.

The only authority for omission of *tunc* in verse 21 had been *boh* (which *Horner* forgets to mention in the *sah* volume). *Soden* quotes c^2 and *boh*, but as I do not think he had c recollated this c^2 must be a mistake for r_2 . If so it completely spoils the picture, for in his note at xiii. 27 he correctly records r_2 for — *tunc* there, and adds $I^{\pi 18} = \Sigma$. So, at:—

xiii. 21 — τότε r_2 *boh* }
 27 — τότε r_2 Σ^{gr} } seem to be the only witnesses at present.

xiv. 35 It may be only a coincidence, but r_2 here has the perfect *oravit* (so *pers*^{int}) against the imperfect by all other Latins.

xiv. 57 — et *init.* So r_2 and vg^{sp} . See also *pers*. }
 xiv. 63 — et *init.* So r_2 and vg^Q . ,, ,, ,, } *contra syr et rell.*

This matter of copulas in r_2 is important for my claim that some of the text of r_2 antedates its sister k . For in all the places cited above r_2 remains without the support of k . Now in:—

xv. 9 — autem by r_2 [*non k*] is supported not only by *syr sin* but confirmed again by *pers*.

xvi. 8 *fin.* >enim timebant by r_2 alone for >timebant enim and the famous $\epsilon\phi\omicron\beta\omicron\upsilon\hat{\nu}\tau\omicron$ γαρ. Compare as to the r_2 order *syr sin* and *pers*.

LUKE.

xi. 22 spolia ejus diripiet et distribuet r_2 . This + *diripiet et* is an addition not found in others (Gk. $\delta\iota\alpha\delta\iota\delta\omega\sigma\iota\upsilon$). The *syriac sin* makes it reflexive “se dividit,” but *pers*^{int} has “tunc facultates ejus diripiet” as *Moling* “dirupiet” for “distribuet.”

xi. 33 For the + ponit after *Candelabrum* add *pers* to r r_2 and *syr cu sin*.
 (xii. 56 discernere (*pro* probare or $\delta\omicron\kappa\iota\mu\alpha\zeta\epsilon\iota\upsilon$) by $r_2 = syr pesh$, while *syr sin* differentiates between *probare* and *discernitis* later. *Pers* partially conflates in the first place “status caeli ac terrae nostis et a se invicem discernitis” continuing “quomodo hoc tempus non potestis discernere.”)

LUKE.

- xiii. 4 — habitantes r_2 μ and *pers*: “quod ipsi omni multitudine Hierosol.”
 xxii. 26 vos autem non sic + estis r_2 . Cf. *pers* “Minime autem decet ut vos ita sitis.”

JOHN.

- v. 26 — sic dedit . . . ipse r_2 = \aleph and v_{gg}^{RY} .
 32 — et scio . . . me r_2 = 157 ff^* and l^* .
 viii. 59 — Iesus r_2 = *pers*.
 ix. 35 — audivit . . . foras r_2 = *syr hier* 157 et *gr. minn.*
ibid. tu + si appears to be new.

NOTES FROM MY GLEANINGS IN r_2 AMONG THE 700 NEW
 READINGS RECORDED.

Such renderings as *contristati sunt* (for *indignati sunt*, Greek $\eta\gamma\alpha\nu\acute{\alpha}\kappa\tau\eta\sigma\alpha\nu$) in Matthew xx. 24 are to be noted, as tying r_2 to the real Old Latin base. The variation is attested by *a b e ff₁ ff₂ h n q Hil Auct op. imp.* $1/2$ [*hiant k r*], but not by *c d f g₁ g₂*.

On the other hand, the *transmission* of the Irish text, as represented by r_2 , in some of its graver peculiarities, is borne out in certain special places. Take Luke i. 32 as an example: *Hic erat magnus et filius altissimi vocabitur . . .* In the photograph of r_2 I read *altissimi*, but the original is different. It reads clearly *altissimus* (by ligature “*altissim:*”). Thus we are to read “*filius altissimus vocabitur*,” a reading unattested as far as I know. But when we turn to the Saxon, what do we find? Although *Lindisfarne* reads *sunu thaes heiste*, and *Rushworth* reads *sunu thaes haeste*, we actually find in the *Corpus MS.* *thaes haestan sunu*, and in the *Hatton MS.* *thas haegestes sune*. It is interesting and curious, is it not?

The opposite is presented at Luke ii. 11, where r_2 reads “*salvator qui est christus domini*” with $r v g^L$ and *syr hier* against *dominus* of most.

Matt. xx. 30 *audientes pro audierunt*. This must be very ancient, for it is pure Greek $\acute{\alpha}\kappa\acute{o}\upsilon\sigma\alpha\nu\tau\epsilon\varsigma$. Only E reads so of the Vulgates, and all Latins seem in accord for *audierunt*. Here *r* is mutilated, but neither *a h n* of the Irish transmission reads aught but *audierunt*,

as do also *b c e f f l q* and *syr.* *k* is wanting. *d* reads *audierunt*, and only the Græco-Latin δ supports r_2 with *audientes*.

The Greek has two present participles: *καὶ ἰδὼν δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν, ἀκουσάντες ὅτι Ἰησοῦς παραγεῖ*, which the Latins render: *Et ecce duo caeci sedentes secus viam audierunt* quia Jesus transiret. (*f* has *ut* *audierunt*.)

Here then r_2 and δ alone reveal their literal Græco-Latin or polyglot origin.

Arm aeth syr and *sah* support the Latin perfect, while *boh* follows the Greek participle (*Goth* wanting).

It is an interesting place, for while the Græco-Latin *D* abandons the Greek *ἀκουσάντες* of all others for *ἤκουσαν* (evidently retranslation from his Latin *audierunt*) the Latins are here practically a unit, but for r_2 and δ .

Matt. xxvi. 3. Another polyglot-place, where for *dicebatur* r_2 has *vocabatur* (*Gr.* *τοῦ λεγομένου*) this time with *r μ*.

The Græco-Latins *d δ* have *dicitur*, but all the other Old Latins *a b f f g l q* and Vulgates *dicebatur*, except *c gat* "vocatur." [*e k* not extant.]

The versions naturally favour *vocabatur*, although *syr sin* omits "who was called Caiaphas."

Matt. xxvi. 47 — *venit* r_2 So *Chrys codd.* Might well be basic.

Matt. xxvii. 24 + *suas* (*post manus*) against Gk. *τὰς χεῖρας*, but in the Syriac manner. Quite a number of Latins support.

MARK.

A little point occurs early at—

Mark i. 17 — *eis*, which again points to an original *Græco-Latin*, *αὐτοῖσ* lost before *o iā*, although the known Greeks do not favour this.

Cf. Luke xviii. 27 + *ih̄s post eis* with most *vett* and some Greeks.

Cf. also Luke xviii. 39 *eī pro eum post* *increpabant* with the Greek *ἀντῶ*.

So at John ix. 2 r_2 adds *dicentes* with *Arnobius* and the Greek against the Latins.

As to: Mark i. 39 in *sinagoga* (*pro* in *sinagogis*) is not the Syriac reading, but should be considered in connection with Mark xiv. 26 *oliveti* (*pro olivarum*), and with Luke iv. 40 *manum* (*pro manus*) with *b q μ syr.* [On the other side, elsewhere are to be noted *radices* and *mortes* by r_2 against the usual singular.]

MARK.

For other Syriacising readings, consult—

- Mark viii. 1 + suis (*post discipulis*).
 Luke iii. 17 + suum (*post triticum*).
 xvii. 22 + suos (*post discipulos*).
 vi. 35 + eis (*post benefacite*).
 vii. 44 symon (*pro simoni*).
 xiv. 12 *fin.* + tua (*post retributio*).
 xviii. 20 *fin.* + tuam.

Note order of *Domine* Luke v. 8 in Simon Peter's famous declaration, and compare *syr*.

Also Luke v. 21 *fin.* Deus solus with *syr* order against *latt* and *Greek* solus Deus. Note—

Mark xiv. 1 — dolo. So only D^{gr} a i and *aeth*, while *gat vg^R* and *sah^{duo}* transfer to end of verse.

xv. 14 + da (*ante crucifige*) *r₂ solus*. *Mut syr sin*. *Obs. pers*: “quin in crucem agas.”

LUKE.

- i. 66 Dei (*pro Domini*) *r₂ sol cum pers*.
 v. 29 eo (*pro illis*) *r₂ = B^{gr} I 22 Paris⁹⁷ Sod¹⁷⁸ diatess [contra syr *pesk*] and these only. [*Hiaut syr cu sin.*] *Cf.* conflation in *aeth*, and “eo convivio” *pers*.
 viii. 32 — ibi *r₂ = W^{gr} — εκει*. *Cf.* omissions of *εκει* in *N*.
 x. 21 — et prudentibus by *r₂*, is omitted only by *e* of our other authorities. This is an important place to add to our other proof that *e k r₂* derive from one parent recension.
 x. 34 stabulum + suum. *Cf.* *diatess*.
 x. 38 iret (*pro irent*) *r₂* with *d μ gat vgg^{DEPQ}*. *Cf.* D^{gr} *fam* I 157 *sah syr hier αυτων pro αυτους*.
 xvii. 9 quod (*pro quae*) *r₂* and *ff (Ambr)* and *syr*.
 xvii. 22 — videre *r₂* with *d q s vgm^M* and D^{gr} (*cf. pers* and *Vigil^{tab}*).
 xviii. 30 *fin.* + possidebit *r₂* with *vett* and *syr*.
 xx. 24 vel (*pro et*) *r₂* with *μ* and *vgg^{DQ}*.
 xx. 29 + apud nos *r₂* with *c d ff₂ l q [hiat b] vg^{QK}* and D^{gr} *syr sin (diatess ut Matt.)*
 xxii. 20 novi testamenti (*pro novum testamentum*). So *r₂* with *c g₂ r μ gat* aur dim* and two vulgates. *Cf.* the Liturgies, against the Greek.*

JOHN.

- viii. 21 quia (*pro quo*) is a curious reading by *r₂*.
 So is viii. 31 “If ye will continue in my name” (nomine *pro* sermone or verbo, confirmed abundantly by Ambrose). *Syr sin* has “words,” as has also *diatess*.
 ix. 20 — et dixerunt, so *r₂* with *pers*.

NOTE.—As regards *syr-pers* I am not suggesting that the Persian version was translated or composed from the Syriac of *syr sin* or *syr cu*, for, apart from the things in common throughout, inseparable from the related genius of the two languages, it is clear that *pers* was not copied from either the Old Syriac or Peshitta as we know them.

But there are points in common, which, in my opinion, can only have occurred from the *pers* being set up from an *older* Syriac still, or a Græco-Syriac, the very one, in fact, which other studies lead me to believe lays at the roots of *syr sin* and *syr cu*.

Therefore, where *syr sin* or *syr cu* are missing, *pers* is a valuable adjunct, and to be called in to settle or throw light on disputed points in these *lacunæ*.

ILLUMINATED heading to St. Matthew's Gospel, covering the whole page. No writing (although letters show through from the reverse), and MS. begins at i. 18 only, at the top of the back of this leaf.

[atio] sic erat cum esset disponsata mař̄ ð ma
 [ria] ioseph ante quam conuenirent inuenta ÷
 [inutõ] habens desp' u sco ¹⁹ ioseph h̄ uir ð cum eēt ho
 [mo] iustus et nolet eam traducere uoluit occultae
 [di]miř̄e eam ²⁰ h̄ aute' cogitante ecce apparuit an
 [gel]us dñi ei in somnis ioseph dicens filii dauid
 [n]olu timere accipere mariã couzẽ tuã q̄ ð ex
 [e]a nasceretur despũ sco ÷ ²¹ pariet h̄ filium et uo
 [c]abis no ð ih̄m ipse ð saluum faciet populũ suũ
 [a] peccatis eorũ ²² hoc h̄ totũ factũ ÷ ut adimplere
 [t]ur q̄ dictũ ÷ adnõ p̄ essaiã p̄ featã dicentẽ ²³ ecce
 uirgo inuř̄o habebit & uocabunt nõ ð emanuel q̄
 [÷] inř̄ptatum nobiscum dñs ²⁴ exurgens h̄ ioseph
 a somno fecit sicut p̄cipit ei anř̄elus dñi & ac
 [ci]pit mariam couzẽm suã ²⁵ & ñ cognoscebat eam
 donec peperit filiũ suũ p̄mozenitũ et uocauit
 [n]õ ð ih̄m ii. ¹ Cum eř̄ natus esset ih̄s in bethlẽ iudae
 [i]n dieb: h̄i rod̄is reř̄is iudae ecce mař̄i ab oriente
 [u]enerũt in hierusolimã (*uid.*) ² dicentes ubi ÷ qui natus ÷
 [r]ex iudeorum uidimus ð stellã ð in oriente
 [et] uenimus adorare eũ ³ Audiens h̄ herodis rex
 [t]urbatus ÷ et omnes hierusolima cũ illo ⁴ & o
 [z]reř̄ans omnes principes sacerdotũ et scri
 [b]as populi sciscitabatur inř̄ozabat ab eis ab
 [e]is ubi xps nasceret̄ ⁵ Qūt illi d̄xerũt in bethlẽ iude
 Sic ð scriptum ÷ p̄ featã ⁶ et tũ bethle~ ř̄ra iu[da]
 [n]equaquã minima es in principib: iu[da] ex te ð
 exiet dux qui reř̄et populũ m̄m isr[ahel] ⁷ t̄c herodes]

abít opinio ē intotā siriā **¶** optullerūt ii oms ? [ma]
 le habentes uarís langorib: et tormentís opche[nsos]
 et qui demonia habebant lunaticos et paralit[cos]
 et curauit eos ²⁵ **¶** saecutae s̄ eum turbae m[ultae de] iv. 25
¶ galilae et decapilli et de hirusolimís de iudea et trans
 iordanien v. ¹ **¶** uidiens h̄ turbas ascendit [in montem] v
 et cū set accesserūt ad eum discipuli ē ² [et aprens]
 ós suum docebat eos dicens ³ beati pau[peres spū]
 qm̄ ipsorū ÷ regnum caelorū ⁴ beati qui lugent]
 qm̄ ipsi consolabuntur ⁵ beati mites qm̄ [ipsi possi]
 debunt trā ⁶ beati qui essuriunt et siti[unt ius]
 titiam qm̄ ipsi saturabunt ⁷ beati miss[ericor]
 des qm̄ ipsi missericordiā conseq[uent] ⁸ beati
 mundo corde qm̄ ipsi dñm uidebun[t] ⁹ beati p[ac]
 fici qm̄ filii dī uocabunt ¹⁰ beati qui p[secutio]
 nem patiunt ^{pp̄} iustitiā qm̄ ipsorū ÷ r[e]gnū
 caelorū ¹¹ beati estis cum maledixerint uobis [et]
 persecuti uos fuerint et dixerint omne malū a[d]
 uersū uos mentientes ^{pp̄} me ¹² **¶** gaudite et exu[l]
 tate qm̄ mercis uestra copiosa ÷ in caelis sic n̄
 persecuti s̄ et p[fe]atas qui fuerūt uos ¹³ **¶** uox estis sal
 tre q̄sí sál euanuerit in quo sallet ad nihilū
 ualebit ultra nissi utmittat foras et conculcet[?] [?]
 ab omnib: ¹⁴ **¶** uos estis lux mundi n̄ pot ÷ ciuitás abs
 [c]ondi supra montem posita ¹⁵ **¶** neq: accedunt (sic)
 [l]ucernā et ponunt eam sub modio sed supra
 [c]andelabrū ut luceat omnib: qui in domu s̄ ¹⁶ **¶** sic
 [l]uceat lux uestra corā hominib: ut u[idi]ant]

- [uā bona] opera ut magnificant patrē uñ qui in cae
 [lis ÷] ¹⁷ Nolite putare qm̄ ueni soluere legem aut pr
 [ofeatas] n̄ ueni soluere sed adimplere ¹⁸ Amen quippe
 [dico] uobis donec transeat caelū et t̄ra iota unum
 [aut unus] apex n̄ p̄t̄ibit alege donec omnia fiant
¹⁹ [qui eñ] soluerit unum demandatis istis minimis
 [et docue]rit sic omnes minimus uocabit̄ in reño caelo
 [rum ²⁰ di]co n̄ uobis q̄ n̄ issi habundauerit iustitia uñ
 [plus quam] scribarum et phariseor̄ n̄ intrabitis in
 [reño]num c[aelorū] ²¹ Audistis quia dictum ÷ antiquis
 [n̄ occi]des n̄ mechaberis q' h' occiderit reus erit iudicio
²² [eño h'] dico uobis q̄ omnis qui hirascitur fratri suo re
 us erit zechene ignis qui h' d̄xerit fratri suo racha
 reus erit cōcilio qui h' dixerit fatuae reus erit zechene
²³ [ignis] si eñ offeris monus tuū ad altare et ibi recor
 [datus] fueris q̄ frāt̄ tuus habet aliquid aduersū te
²⁴ Relinque ibi monus tuū ante altare et uade p': reconcilia
 re fratri tuo et t̄c uenies offeris monus tuū ²⁵ esto
 [c]sentiens aduersario tuo cito dum es inuia cū eo ne
 forte tradat tē aduersarius iudicii et iudex trad
 at te ministro et in carcerem mittaris ²⁶ Amen dico t̄
 n̄ exies inde donec reddas nouissimus quadrantē
²⁷ audistis quia dictū ÷ antiquis n̄ mechaueris ²⁸ eño
 h' dico uobis q̄ omnis qui uiderit mulherē ad concu
 piscendū eam iam mechatus ÷ in cordesuo ²⁹ quod si
 oculus tuus dext̄ scandalizat tē eruae eum et p
 iecce abs te expedit n̄ tibi ut periat una pars
 membrorū tuorū quā totum corpus tuū eat in [3]

in spinas et creuerūt spinae et sufocauerūt
 ea ⁸ aliae ceciderūt in t̄ram bonā et dabant fr
 uctum · aliud · c · aliud · xl · aliud · xxx · ⁹ qⁱ habet au
 res audiendi audiat ¹⁰ ¶ accedentes discipuli
 d̄xerūt ei q̄rē in parabolis loq̄ris eis ¹¹ qui rēs ait
 illis q̄ uos datum ÷ nosse mis̄tia reḡni caeloṛ · illis
 h̄ n̄ ÷ datum ¹² qui n̄ habet dabit̄ ei et habundauit qⁱ
 h̄ n̄ habet et q̄ habet auferet̄ ab eo ¹³ ideo imparab-
 lis loquar eis q̄ uidentes non uident et audientes
 n̄ audient Neq̄: intellegant ¹⁴ ¶ ut adimpleretur eis p
 fetiae essae · dicens auditu audietis et̄^{n̄} intel
 leḡtis et uidentes uidebitis et n̄ uidebitis ¹⁵ IN
 crassatum ÷ n̄ cor populi huius et aurib:
 suis ḡrauiūt audiet ¶ oculos suos conclus
 serūt Nequando oculis uidiant et aurib: au
 diant et corde intellegant conuertant̄ et sa
 nem eos ¹⁶ ¶ h̄ beati oculi quae uident ¶ aures
 ūi q̄: audiunt ¹⁷ ¶ Amen quippe dico uobis q̄
 multi pfete et iusti concupierūt uidere q̄ uidentis
 et n̄ uidiarūt et audir̄ q̄ uos audistis et n̄ audia [?]
 rūt ¹⁸ ¶ uos h̄ audite parabolā seminantis ¹⁹ ¶ Omn
 [i]s qui audit uerbū reḡni et n̄ intellegit uenit mal
 [i]s [?]nus et rapit q̄ seminatū ÷ in corde e hic ÷ qui
 [s]ecus uiā seminatus ÷ ²⁰ qui h̄ supra petrosā
 [se]minat: ÷ hic ÷ qui uerbū audit ¶ continuo cū ḡau
 dio accipit illud ²¹ ¶ Non habet h̄ inse radicem sed ÷

xiii. 8

Temporis ^{ra} Facta h Tribulatione et p̄sequitione
 prop̄t̄ uerbū continuo scandalizat̄ ²² Qui h sem
 nat: ÷ in spinis hic ÷ qui uerbum audit et sollici
 ti saeculi saeculis istius & fallacia diuitiar̄
 suffocant uerbū et sine fructu efficit̄ ²³ qui ū in
 trā bonā seminat: ÷ hic ÷ qui audit uerbū &
 intellegat et fructum adfer̄t & faciat aliud qui
 dem · c · et aliud · xl · et aliud · xxx · ²⁴ Chā parabolā
 p̄possuit eis dicens simile factū ÷ reznū caelo
 rum homini qui seminauit bonū semen in aꝑro sy

²⁵ Cum h dormierint hominis uenit inimicus ē et
 supseminauit sianza in medio tritici & ait ²⁶ ē
 h creuisset herba et fructū creuisset et t̄c aparu
 eñ sezania ²⁷ Accedentes h serui pāt familias d̄x
 r̄t ei dñe ñne bonum semen seminasti in aꝑro sy
 Unde ergo habet sianza ²⁸ & ait illis inimicus ho
 mo h̄ fecit serui h d̄x̄r̄t ei ūs imus collezimus ea ²⁹ &
 ait ñ ne forte collezentes sianza eradicetis cū e[is]
 simul et triticum ³⁰ s̄ sinete utraq; crescere usq;
 ad messem & in tempore messis dicam tempo (sic)
 rib; meis collezite p̄mū zianza et ait illis inim
 cus homo et alligate fasciculos ad oburendū tr[ic]
 ticum h congrezate in horreū m̄m ³¹ Chā para
 bulam p̄possuit eis dicens simile ÷ reznū cae
 lorum grano sinapis q̄ accipiens homo semina
 uit in aꝑrum suū ³² q̄ minimū ÷ quidem omnib

Cum h CREUERIT maius ÷ omnib: holerib: ET FIT AR
 BOR ITA UT uolucres caeli ueniant ET inhabitent in
 RAMIS ÷ ³³ Qhã parabolã locutus ÷ eis dicens si
 mile ÷ REŒnum caelorum fermento q̄ accepto mu
 lier abscondit in farina SATIS TRIB: donec fermen
 tatum ÷ TOTũ ³⁴ haec omnia locutus ÷ ih̄s in para
 bulis adturbas ET sine parabolã (*sic*) ñ loq:bat̃ eis
³⁵ UT inpleretur q̄ dictum erat p̄ p̄fetã dicente' Q̄p
 iã in parabolis ós ñm eructabo absosa aOSTI
 TUTIONE mundi ³⁶ Tunc dimisís turbis uenit i
 domũ Q̄ accesserĩ adeum discipuli ÷ dicen
 tes disserere nobis parabolam TRITICI ET SIZANI
 ORUM aŒRI ³⁷ qui respondiens ait qui seminat
 bonum semen ÷ fili: hominis ³⁸ aŒER h̄ ÷ hic mun
 dus bonũ ũ semen hu s̄t filii REŒni zizania h̄ filii
 s̄t maligni ³⁹ inimicus h̄ qui seminauit hic ÷ dia
 bulus messis ũ c̄summatio saeculi ÷ messor
 es h̄ angeli s̄t ⁴⁰ Sicut ergo colligunt zizania ET igni
 conburunt̃ sic ERIT inconsummatione saeculi
⁴¹ MITTET fili: hominis angelos suos ET colligent de REŒ
 no ÷ omnia scandala ET eos qui faciunt iniquitate'
⁴² ET MITTENT eos incaminum ignis ibi ERIT fleatus
 ET STRIDOR dentiũ ⁴³ Tunc IUSTI fulŒebunt sicut sol
 in regno PATRIS eorũ qui habet aures audiendi au
 diat ⁴⁴ Simile ÷ REŒnum caelorũ tessauro absco
 [dito?] in aŒRO q̄ qui uenit homo abscondit Q̄ p̄ Œau

dio illius uadit et uendit uniuersa q: habuit et
 emit aꝝrũ illũ ⁴⁵ ITERũ simile ÷ reꝝnũ caelorũ homi
 ni neꝝotiatori q:renti bonã marꝝariatã p̄tiosa
⁴⁶ ait (*uid.*) et uendidit omnia q: habuit et emit eã ⁴⁷ ITERũ
 simile ÷ reꝝnum caelorũ saꝝne mise in mari &
 omni ꝝenere pisciũ oꝝreꝝat ⁴⁸ & cum inplete essen
 ducentes & secus litus sedentes elegerũ bonos
 ussa (*sic*) malos h foras missert̄ ⁴⁹ sic erit in consũ
 matione saeculi exhibunt anꝝeli & seperabunt
 malos demedio iustorum ⁵⁰ & mittent in cami
 nũ iꝝnis ibi erit fletus et stridor dentiũ ⁵¹ dt eis
 intellegistis h omnia d̄ct ei [?] etiã d̄ne ⁵² ait illis ideo
 omnis scriba doctus in reꝝno caelorũ simile
 ÷ reꝝnum caelorũ homini patri familias qui
 pfert [?] thensauo suo noua et [?] ⁵³ & factum ÷
 cum consummasset ih̄s parabulas istas tran
 sūt inde ⁵⁴ et ueniens in patria sua et docebat
 eos in sinaꝝoꝝis eorum ita ut mirarentur et di
 cerent unde huic sapientia h̄ et uirtutes. ⁵⁵ ñne
 hic ÷ fabri filius ioseph ñne māt̄ ð d̄r̄ maria et
 fratres ð iacob et iohannis & simoni et iudas
⁵⁶ et sorores ð ñne omnes aꝝ nos s̄t unde eũ
 huic omia ista ⁵⁷ & scandalizabant̄ in eo ih̄s
 h̄ d̄x̄ eis ñ ÷ p̄feata sine honone [*sic*] missi in patr
 ia sua et in domu sua ⁵⁸ & ideo ñ facit ibi uir[tu]
 tes multas . pp̄t̄ incredulitatẽ illorũ **xiv. 1** IN I[llo]

homines dñt esse filium hominis ^{xvi 14} COT illi [dxRT 10] xvi
 hannē bapTizā Clli h heliā alii uero hirem [iam ā]
 unū ex p̄fetis ¹⁵ d̄x illis ih̄s Uos h̄ quē me ēe dicitis ¹⁶ R[]
 simon petrus d̄x tu es xp̄s filius dī uiui ¹⁷ Rēs h̄ ih̄s
 d̄x ei beatus es simon bar iona q̄ caro et san̄ctis n̄ re
 uelauitibi S̄ pat̄ meus qui in caelis ÷ ¹⁸ Ideo dico tibi tu
 es petrus et sup̄ hanc peCRā ædificabo æchisiā unū (*vid.*) †
 et porte inferni n̄ p̄ualeabunt aduersus eū ¹⁹ et tibi
 dabo clauēs reſn̄caeloŕ. C̄ quicūq; h̄ſaueritis su
 p̄ trā erit h̄ſata et incaelis et quicumq; solueritis su
 p̄ trā erit soluta et incaelis ²⁰ Tunc imperauit disci
 pulis suis nemini dicere q̄ ipse esset xps ²¹ e[x in]
 de coepit ih̄s ostendere discipulis suis q̄ o[po]
 rtet eum ire in iherusalem et multa pati a senio
 ribus et principib; sacerdotum et occidi et p̄ ter
 tium diem resur̄ſā ²² C̄ adsumens eum petrus
 coepit increpare et dicere C̄bsit atē dñe n̄ erit
 istud C̄ ipse coepit dicere ²³ ouersus ait Uade
 p̄ me satanas scandalum es mihi n̄ h̄ sapis q̄
 dī st̄ s̄ q̄ hominum ²⁴ Tunc ih̄s d̄x discipulis suis
 si quis uult post me uenire abneſat se ipsū
 sibi et tollat crucem suā et sequatur me ²⁵ qui
 h̄ uoluerit animā suā saluā facere perdet eā
 qui h̄ pdiderit animā suā pp̄t me inueniet
 eam ²⁶ C̄ q̄ h̄ p̄derit homini si lucretur huc m̄
 [dū] animae ū suae detrimentū patitur C̄ut

† mm is also possible. The scribe's downward single strokes are very confusing. The bar has disappeared.

quantum dabit homo cōmōtationē pp̄t animā
 suā ²⁷ nā filius hominis uenturus in maiestate fra-
 tris sui cum an̄gelis suis & t̄c reddet unicuiq̄:
 F̄ opa sua ²⁸ Amen dico uobis qm̄ s̄t̄ aliqui de sta-
 ntib: istis qui n̄ gustabunt mortem donec uideant
 filiū hominis ueniētē in rēgno suo ^{xvii.} ¹ & factū ÷ p̄o
 dies sex & ds̄psit ih̄m petrū et iacobū et iohan-
 nem frāt̄ eius et duxit illos in montē excelsū seor-
 sū ² et splenduit facies ē sicut s̄l et uestimenta h̄
 ē facta s̄t̄ sicut nix ³ & ecce aperuit eis moyses et
 helias cum eo loquentes ⁴ rēs petrus d̄x̄ ad ih̄m dn̄e
 bonum ÷ nobis hic eē s̄i uis faciamus hic trea
 tabernacula tibi unum et moysi unum & he-
 liae unum ⁵ adhuc eo loquente & ecce nups ab-
 scondita obumbravit eis & ecce uox de nube
 dicens hic ÷ filius meus dilectus in quo mihi b̄
 conplacui & uideite ipsū ⁶ & audientes caecide-
 r̄t̄ in faciem suam et timuar̄t̄ ualde ⁷ & ac-
 cediens eos tet̄xit eos et d̄x̄ sur̄cite & nolite ti-
 mere ⁸ eleuantes h̄ oculos suos Neminem uide-
 r̄t̄ nisi ih̄m solū ⁹ & discendentib: illis de
 monte praecipit eis ihs̄ nemini dixeritis uis-
 um donec filius hominis a mortuis resur-
 zat ¹⁰ & in̄trōzauer̄t̄ eum discipuli dicentes quid
 er̄zo scribe d̄nt̄ q̄ heliā oportet p̄mū uenire ¹¹ ip-
 si (*uid.*) respondit ait helias q̄dē uenturus ÷ restitū

uere omnia ¹² dico h̄ uobis q̄ helias iam uenit
 ¶ n̄ coꝓnouer̄t eum et fecer̄t ei quanta uolu
 er̄t ¹³ tunc intellexer̄t discipuli quod de ioha
 nne bap̄tista d̄x̄ illis sic et filius hominis ne
 cesse habet pati ab eis ¹⁴ ¶ cum uenisset ad
 turbam accessit ad eū homo ꝓenib: ꝓ uol
 utis ¹⁵ dicens dñe miserere filio meo q̄ lu
 naticus ÷ et malae torquet̄ nam sepius in
 ignem cadit et aliquando in aquā ¹⁶ ¶ obtulli
 eum discipulis suis ¶ n̄ potuer̄t curare eum
¹⁷ Respondiens ihs̄ d̄x̄ Ó ꝓeneratio incredula et
 ꝓuersa quousq: patiar uos adferre illū
 ame ¹⁸ ¶ increpauit illum ihs̄ et exiit ab eo de
 monium ¶ curatus ÷ puer ex illa hora ¹⁹ Tunc
 accesser̄t discipuli ad ihs̄ secreto ¶ dixer̄t
 ei quare nos n̄ potuimus iecere eū ²⁰ d̄x̄ illis ihs̄
 ꝓꝓt̄ incredulitatem uestrā ¶ Amen dico uobis
 si habueritis fidē sicut ꝓranū sinapis et di
 citis monti huic transi hinc transibit et nihil
 impossibile erit uobis ²¹ hoc h̄ ꝓenus n̄ iecit̄ (vel iecr̄) nissi
 ꝓ orationem et ieiuniū ²² Ipsis h̄ uersantib: in
 galiliam d̄x̄ illi ihs̄ futurū ÷ n̄ ut filiū homi
 nis tradet̄ in manus hominum ²³ ¶ occident
 eum ¶ ꝓoꝓt̄ium diem resurꝓere et contrista
 ti s̄t uehiment̄ ²⁴ ¶ cum uenisset ihs̄ in ca
 pharnaum accesser̄t qui de draꝓma

accessiART̄ exiſebant ad petrum et d̄xer̄t ma
 ſiſt̄ ūr n̄ ſoluet dedraſma ²⁵ ait utiq; et intra
 ut in domum puenit eum ih̄s dicens quid t̄
 uidet̄ simon reſeſt̄re accib: accipiunt trib
 utum ꝥ censum a filiſ ſuiſ án abalieniſ ²⁶ at
 ille d̄x abalieniſ d̄x illi ih̄s erſo liberi ſt̄ ²⁷ ut h
 scandalizemus eos uade admare & mitte
 anum in mari & cum piſcē qui primus as
 cenderit tolle et a p̄to ore eius inuenies ibi sta
 terā illā ſumiens da eiſ p me et té ^{xviii. 1} IN illa die
 accesser̄t discipuli ad ih̄m dicens quis put
 as maior est in reſno caelorū ² & ih̄s uocau
 it puerū & ſtatuit eum in medio eoſ ³ & d̄xit
 amen dico uobis niſſi conuerſi fueritiſ et efici
 amini ſicut infantem n̄ intrabit̄ in reſnum
 caelorū ⁴ & quicūq; humiliauerit ſe ſicut p
 uer iſte hic maior ÷ in reſnum caelorū ⁵ & q̄
 acciperit infantem talem in nomine meo me
 accipit ⁶ qui h (*ſic*) scandalizauerit unū depus
 ſilliſ iſtiſ qui in me credunt expedit ei ut
 mola aſſinaria in collo e ſuspendat̄ & de
 merſatur in pfundū maris ⁷ Uae huic mun
 do a ſcandaliſ neceſſe ÷ n̄ uenire scanda
 la uerum t̄n dico uobis Uae homini p q̄ scan
 dalum uenit ⁸ q̄ſi manus tua ꝥ pes tuuſ
 scandalizate abſcede eā & p̄ieccē [abſte]

bonum est tibi inuitā uenire debilē et clo
 dum q̄ duos pedes ⁊ duas manus habentē mitti
 in ignem aetnum ⁹ Si oculus tuus erue eū scanda
 lizat te et piecce absste bonū ÷ tibi unū ocul
 um habentem inuitam uenire q̄ duos oculos
 habentē mitti in gechenā ignis ¹⁰ Uidete ne contē
 natis unum ex hīs pussillīs istis qui in me
 credunt dico et uobis qm̄ angeli eorum in cae
 līs uident faciē patris mei qui in caelis ÷ ¹¹ Ue
 nit filius hominis saluare q̄ pierat ¹² quid
 uobis uidetur Si fuerint alicui .c. oues
 ¶ si errauerit una ex eis n̄ ne relinquet
 nonagēta noem in montib: et uadet q̄rere
 eā ¹³ Amen dico uobis q̄ gaudebit in eā magis
 q̄ nonagēta noē q̄ n̄ priant ¹⁴ quid uobis uidet?
 Sic n̄ ÷ uoluntās ante patrem m̄m qui in
 caelis ÷ ut priat un: ex pussillīs istis ¹⁵ quod
 si peccauerit in te frat̄ tuus uade corripe
 eum in te et ipsum solum quodsi audierit
 te lucratus es frat̄rē tuum ¹⁶ si h̄ n̄ tē aud
 erit adibe tecum ad huc unū ⁊ duos ut in o
 re duorum testium ⁊ triū stet omne uer
 bū ¹⁷ quod si n̄ audierit eos defer ecclis̄e Si
 uero nec ecclis̄ā audierit sit tibi sicut
 ethinus et pupicanus ¹⁸ Amen dico uo
 [bis] quiēq: alligaueritis sup̄ trā erit lig

ata et in caelis ¶ quicūq; solueritis sup̄ trā
 soluta et in caelo ¹⁹ Iterum dico uobis q̄si du
 ob: conuenerit in t̄ uos de omni ré q̄cūq; pe
 tieritis fiet uobis a patre meo qui in caelis
 ÷ ²⁰ Ubi s̄t duo ¶ tres conz̄rezi in nōe meo
 ezo in medio eorū ²¹ Tunc accedens ad eum
 petrus dicens ei dñe s̄i peccauerit in me f
 rater meus quotiens demittā ei usq; septi
 es ²² d̄t illi ih̄s n̄ dico tibi usq; septies s̄ usq; sep
 tuaies et septies ²³ Ideo dico uobis simile ÷ rez̄
 num caelorum homini rez̄i qui uolunt ratio
 nem ponere cum seruis suis ²⁴ et cum coepiset
 rationē ponere oblat: ÷ ei unus qui debebat
 x tallenta ²⁵ cū n̄ haberet unde rederet iussit
 eum dñs uenundari et uxorem et filios ¶
 omnia q; cumq; habebat et reddi debitum
²⁶ Procedens erzo seruus ille orabat eū dicens
 patientiā habe in me dñe ¶ omnia reddā ²⁷ Mis
 sertus ÷ h̄ dñs serui illius dimisit eū et debitū
 dimisit ei ²⁸ ezress: h̄ seruus ille inuenit unū ex o
 seruis suis qui debebat eum .c. denarios ¶ ad
 p̄chendiens et suffucabat eum dicens redde
 mihi q̄ debeo tibi ²⁹ Procedens oseruus ¶ roz̄ab
 at eum dicens patientiā habe in me reddā tibi
³⁰ Ille h̄ noluit s̄ habit et missit eū in carcerē
 donec redderet debitum ³¹ Uidentes oserui

POSSIUILIA S̄T XIX. 27 Tunc RES. PETRUS D̄X EI QUID ĒR
 ERIT NOBIS ECCE NOS RELINCIMUS ōMA ET SECUTI SU
 MUS TE 28 IHS̄ H̄ D̄X ĒIS Q̄MEN DICO UOBIS Q̄ UOS QU
 SAECUTI ESTIS ME INGENERATIONE ISTA Cū SEDE
 RET FILIUS HOMINIS INMAIESTATE SUA SEDEBI
 TIS ET UOS SUP̄ XII · TRIB: ISR̄L 29 Q̄ OMNIS QUI RE
 LINQUIT DOMUM ꝛ FRATRES AUT SORORES
 AUT MATREM AUT FILIOS AUT AȚROS PP̄T̄
 NOMEN M̄M̄ CENTUPLŪ ACCIPIET IN SAECULO
 ISTO Q̄ UITAM AETERNĀ IN FUTURO 30 MUL
 [TI] H̄ ERUNT PRIMI NOUISSIMI ET NOUISSI[MI]
 PRIMI XX. 1 Simile ÷ H̄ REȚNUM CAELORŪ HOMI
 [NI] PATRI FAMILIAS QUI EXIIT PRIMO MANE
 [COND]UCERE OP̄ARIOS IN MESSEM SUAM 2 CON
 UENTIONE H̄ FACTA CUM OPERARIOS (sic) EX DINARIO
 DIURNO MISSIT IN UINIĀ SUĀ Q̄ EȚRESSUS
 [DIUR]NO 3 Q̄ EȚRESSUS CIRCA HORAM T̄TIAM ET
 [INUEN ?]IT ALIOS STANTES IN FORO OTIOSOS 4 ET
 [ILLIS] D̄X ITE ET UOS IN UINIĀ MEĀ ET QUOD IUS
 [TUM] F̄UERIT DABO UOBIS 5 Q̄ LI H̄ ABIEK̄T IT̄M̄
 [H̄ EXIT] CIRCA HORAM NONAM ET FECIT SIMI
 [LITER] 6 CIRCA UNDECIMĀ HORĀ EXIIT [H̄ ?] ET IN
 [UENIT A]LIOS STANTES Q̄ D̄X ILLIS QUID HIC
 STATIS OTIOSOS TOTA DIE 7 DICUNT EI Q̄ NEM
 NOS CONDUXIT AIT ILLIS ITE AD UNAM ME
 [AM] 8 CUM SERO H̄ F̄CTUM (sic) ESSET D̄F̄ D̄NS̄ UINIE

xix

xx

PCURATORI SUO UOCA OPERARIOS ET REDDE ILLIS
 MERCIDEM I N C I P I E N S a n n o u i s s i m i s u s q : a d p r i
 m o s ⁹ C u m u e n i s s e n t h r q u i c i r c a u n d e c i m ā h o r
 ā u e n e r ũ a c c i p e r ũ s i n g u l o s d e n a r i o s ¹⁰ U e n i e n t e s h r
 e t p r i m i a r b i t r a t i s ũ q p l u s e s s e n t a c c e p t u r i
 a c c i p i a r ũ e t i p s i s i n g u l o s d e n a r i o s ¹¹ a c c i p i e
 t e s m u r m u r a u e r ũ a d u e r s u s p a t r ē f a
 m i l i a s ¹² h i i n o u i s s i m i u n a h o r a f e c e r ũ e t p [a ?]
 t r e s i l l o s n o b i s f e c i s t i q u i p o r t a u i m u s p o [n ?]
 d u s d i e i e t e s t u s ¹³ Q U I i l l e r ē s u n i e o r u m d x̄ a [m i ?]
 c e n ũ f a c i o t i b i i n i u r i a m n ũ e x d i n a r i o c o n u e r s
 i s t i m e c u m ¹⁴ t o l l e q u o d t u u m ÷ e t u a d e u o l o h r h u
 i c n o u i s s i m o h u i c d a r e s i c u t e t t i b i ¹⁵ n ũ l i c e t
 f a c e r e q u o u o l o m e i s (?) a u t o c u l u s t u u s n e q u a m ÷
 q e s o b o n u s s u m ¹⁶ S i c e r ũ n o u i s s i m i p r i m i e t p'
 m i n o u i s s i m i m u l t i n s ũ u o c a t i p a u c i ũ e l e c t [1]
¹⁷ Q u a s c e n d i e n s I h s i n h i r u s o l i m i s a d s u m p
 s i t d u o d e c i m d i s c i p u l o s s u o s Q u a i t i l l i s
¹⁸ e c c e a s c e n d i m u s h i r u s o l i m ā e t f i l i u s h o m i n i s
 t r a d e t p r i n c i p i b : s a c e r d o t ũ e t s c r i b i s e t c o n
 t e m p n a b u n t e u m m o r t e ¹⁹ e t t r a d e n t e ũ t r i b u s
 a d d e l u d e n d u m e t a d f l a g e l l a n d u m e t c r u c i
 f i x e n d u m Q u a t e r t i a d i e r e s u r g e t ²⁰ T u n c a i t a d
 e u m m a t r i o r u m s e b e d e i c u m d u o b : f i l i i s
 a d o r a n s e t p e t r u s a l i q u i d a b e o ²¹ i p s e h r d x̄ e i
 q u i d u i s a t i l l a d x̄ e i u t s e d e n t h i i d u o f i l i i

mei unus ad dex̄tam tuam et alius ad si
 nistrā inrēnotuo ²² rēs h̄ ih̄s d̄x̄ nestis quid
 petatis potestis bibere calic̄ quem ēzo bibi
 turus sum & dicunt ei possumus ²³ calicē
 quidē bibetis sedere h̄ addex̄tā † adsinistrā
 am ñ ÷ m̄ dare uobis s̄ quib: datum ÷ a pa
 tre meo ²⁴ & audientes .x. tristatī s̄t ad du[o]
 b: fratrib: ²⁵ ih̄s uocauit eos adse ait illis s[ci]
 tis q̄ principes gentium dominantur eor̄ [et?]
 qui dominant̄ eorum & qui dominant̄ [. . . .?]
 potestates exercent in eis ^{26, 27} ñ ita ÷ in̄t uos s̄ [q'cūq:?
 in̄t uos primus eē erit uest̄ seruus ²⁸ Sicut [fi]
 lius hominis ñ uenit ministrari s̄ mimi[st]
 rare et dare animā suā redemptionē p
 multis ^{28b} uos h̄ q:ritis depussillo crescere
 & demaiore eē minoris intrantes h̄ et ro
 zati ad cenā nolite recumbere in locis m[a]
 iorib: ne forte clarior sup̄ ueniat et [ac]
 cediens quite ad cenam uocauit dicat tibi[1]
 ad huc accede & confunderis si h̄ in loco
 inferiore recumbere & supuenerit humil[1]
 ore te dicet tibi quite ad cenā uocauit acce
 de ad huc superius et erit hoc tibi gloria.[et]
²⁹ ēzredientib: illis ad hericho saecutae s̄t eūtur
 bae multae ³⁰ & ecce duo caeci sedentes sup̄ ui
 am audientes q̄ ih̄s trānsit & clamauēt

dicentes miserere .n̄. filii dauid ³¹ Turba h̄ incr
 epabat eos uttacerent at illi ma³is clamabant
 dñe miserere .n̄. filii dauid ³² ¶ uocauit eos
 et ait illis quid uultis ut faciam uobis ³³ dicunt
 illi ut aperientur oculi .n̄. ³⁴ missertus h̄ illis ihs
 teti³it oculos eorū et confestim uidiar̄t et secu
 tae s̄t eum ^{xxi. 1} ¶ adppinquassent hirusolimam
 ¶ cum uenissent bethfaze in montem oliueti
 tē missit duos exdiscipulis suis ² dicens ite
 [in c]astellū q̄ contra uos ÷ et confestim inuenietis
 [as]sinā alligatā et pullū cum ea soluite et addu
 [c]ite mihi ³ ¶ siquis uobis aliquid dixerit q̄ dñs
 [o]p: habet et confestim remittent uos ⁴ hoc h̄ fac
 tum ÷ ut inpleretur q̄ dictum ÷ p̄ essaiā p̄featā
 dicentem ⁵ dicite filiae sion ecce rex tuus uenit
 tibi mansuetus et sediens sup̄ assinā et pullū
 nouellū subiugale ⁶ ¶ euntes h̄ discipuli fecer̄t s̄
 p[re]cipat illis ihs ⁷ et adduxer̄t assinā et pullum
 et inpossuer̄t sup̄ eum uestimenta et sedebat
 [s]up̄ eum ⁸ plurimi h̄ strauer̄t uestimenta sua
 in uia ¶ h̄ cedebant ramos dearborib: et s̄t
 niebant inuia ⁹ turbae h̄ q̄ p̄cedebant et qui sede
 bant clamabant dicentes ossanna filii dauid
 benedictus qui uenit in nomine dñi ossanna
 in excelsis ¹⁰ ¶ cum intrasset hirusolimā com
 mota ÷ uniuersa ciuitas dicentes quis ÷ hic

11 multi h̄ d̄x̄r̄t̄ hic ÷ ih̄s̄ an̄azareth galilae 12 [et? intrauit]
 ih̄s̄ in templum d̄i et iecit ih̄s̄ omnes uende[n]tes et e-
 mentes in templo et mensas numulariorū [et cath]
 edras uendentium columbas euertit 13 et d̄x̄ s[crip]
 tum ÷ domus mea domus orationis uocauit̄ [uos]
 h̄ fecistis eam speloncā latronum 14 Ḡ acce[sser̄t]
 adeum caeci et claudi in templo et sanabat eo[s 15 ui]
 diens h̄ princeps sacerdotū et scribe mirab[ilia]
 q; fecit ih̄s̄ Ḡ pueros clamantes et dicentes [ossan]
 na filii dauid indi[gnati s̄t 16 et d̄x̄er̄t ei audis [quid]
 isti d̄nt̄ ih̄s̄ h̄ d̄x̄ illis utiq; n̄ le[gi]sti (sic) ex ore inf[antiū]
 et lactantiū p̄fecisti laudē 17 Ḡ relictis illis a[bii]t
 foras extraciuuitatē in bethania ibiq; mans[er]it 18 ma-
 ne h̄ transiit in ciuitatē essuriit 19 Ḡ uidien[s arbo]
 rem feci unā secus feci uiā uenit ad eā [et nihil]
 inuenit in eam missi folia t̄m̄ ait ad eā [nu]mq; [ex te]
 fructus nasceretur in sempe t̄nū et aruit o[mn]i[n]uo
 ficulnia 20 Ḡ uidentes discipuli mirati s̄t qm̄[o o[mn]i]
 nuo aruit 21 r̄s̄ h̄ ih̄s̄ d̄x̄ eis Q̄men dico uobis [si ha-
 bueritis fidem et n̄ essitaueritis n̄ solum di fi[cul]
 nia facietis s̄ mundi huic d̄x̄eritis tolle et iac[ta te? ī]
 mare faciet 22 omnia q̄c̄q; petieritis in orat[i]one
 credentes accipietis 23 et cum uenisset in temp[lum]
 Q̄cessiā r̄t ad eū principes sacerdot[ū et seni]
 oris populi dicentis in qua potes[tate haec]
 facis Ḡ quis tibi dedit h̄ potestātē

²⁴ R[es̄] I[hs̄?] INTRōZabo uōs ET EZō unum uerbū dicite
 mihi ¶ EZō uobis dicam in qua potestate h̄ † fa
 ci[o] ²⁵ bAbTismum iohannis unde uenit de caelo an
 e[x h]ominib: illi h̄ COZITabant INTRA sé dicentes ²⁶ sí
 [dix]erimus de caelo diceret nobis q̄re ēr̄ ñ credidistis
 [illi?] Sí d̄xerimus ex hominib: TIMEMUS turbā ²⁷ oms
 [enim] habeabatⁿ iohannē s̄ p̄featā ²⁷ Respondentes ad ihs̄
 d̄x̄r̄t̄ nescimus ¶ CIT illis ihs̄ nec EZō uobis dico in q^a
 [p]otestate h̄ facio ²⁸ quid uobis uidet̄ homo quidā
 [ha]bebat duos filios ET accediens ad primum
 [d̄x̄] filii uade hodie op̄ari in uiniā meā ²⁹ ille h̄ d̄x̄
 [eo?] d̄ñe ET ñ habuit ³⁰ ¶ CCESSIT h̄ ad alium d̄x̄ sim̄
 [h̄t̄] ille h̄ r̄ēs nolo ET postea penitentia duct:
 ¶ CBIT in uiniā ³¹ quis ERZō ex duob: fecit uolunta
 tem PATRIS dicunt nouissimus d̄t̄ illis ihs̄
 ¶ Cmen dico uobis q̄ puplicani ET MERITRICES p̄
 [ce]dunt uos in REZnum d̄i ³² Uenit h̄ iohannis ad
 [uo]s in uia iustitiae ET ñ credidistis ei puplica
 ni h̄ ET MERITRICES credid̄r̄t̄ ei Uos h̄ uidentes
 nec poenentiā EZISTIS ¶ credidistis ei postea
³³ ¶ Cl̄ā parabolā audite homo ERAT paT̄ famili
 [as ET] plantauit uinias ¶ sepem circū dedit ei
 [ET] fodit in eā TORCULAR ET edificauit TURRē loca
 uit eam colonis ET PEZRE p̄fectus ÷ ³⁴ Cū h̄ ad
 p̄[pin]casset fructū tempus missit seruos suos
 ad colonos ut acceperent defructib: suis ³⁵ [ET]

† Hoc (h̄) apparently at first. Under a glass can be seen the elongation on either side of the dot, making it *haec* (h̄), but not so definite and delicate as in the previous verse.

coloni adp̄chensís seruís unum coede[r̄t a]
 lum lapidauer̄t alium ũ occider̄t ³⁶ Iťũ mis
 SIT alios seruos plures priorib: fecer̄t illis
 similit̄ ³⁷ nouissime h̄r missit illís filium suũ
 unicum dicens uerebunt̄ filiũ ³⁸ Coloni [h̄r?]
 uidentes filium d̄x̄r̄t intrase hic ÷ heres uen[ite]
 occidam: eũ \mathcal{G} habemus hereditate' \mathcal{E} ³⁹ \mathcal{G} adp̄
 chensũ eũ occider̄t et deiecer̄t extra uniam ⁴⁰ [Cũ]
 ERGO uenerit dñs uniae quid faciet colonis [il]
 lís ⁴¹ \mathcal{G} d̄x̄r̄t illi malos malae perdet et ueni[ã]
 locauit aliis colonis qui reddant ei fructus [T̄]
 porib: suis ⁴² d̄t illis ih̄s numq̄ lēḡistis inscrip[tu]
 ris Lapidem quem repbauer̄t ædificantes
 hic factus ÷ incapud anguli adño factus ÷
 istud h̄ ÷ mirabile in oculis nostris ⁴³ Ideo di
 co uobis q̄ auferetur auobis rēgnũ d̄i \mathcal{G} da
 bit̄ \mathcal{G} ENTI FACIENTI FRUCTũ \mathcal{E} ⁴⁵ \mathcal{G} cũ audissent p̄
 cipes sacerdotũ et farissei fabulas cōnouer̄t
 q̄ deip̄sis diceret ⁴⁶ et q̄rentes eũ tenere in[uenia *Abb. et meis*
oculis test., uenie Lawlor]

r̄t turbas qm̄ sicut p̄feata eũ habeabant ^{xxii. 1} \mathcal{G} xxii
 r̄es ih̄s d̄x̄ illis inparabulã dicens ² Simile [÷?]
 rēgnũ caelōr̄, homini rēgi qui Nuptias filio
 suo ³ \mathcal{G} MISSIT SERUOS SUOS uocare ad nup
 tias ET noluer̄t uenire ⁴ \mathcal{G} Iťũ MISSIT ali
 os seruos dicens dicite inuitatis ecce prand
 ũ ⁵ \mathcal{G} parauit tauri mei ET sāḡinata occissa \mathcal{G}

omnia parataſt̄ uenite adnuptias ⁵ illi h̄
 neſlexiaſt̄ et abiaſt̄ alii inuillas suas C hi ū
 ad neſotiationem suā ⁶ caeteri h̄ adp̄chensus
 illius contumilia adfectos occideſt̄ ⁷ réx h̄ au
 diſſet et iratus ÷ C miſſit exercitū suū C diſ
 p̄dit homicidas illos et ciuitates eoſ succendit
⁸ Tunc d̄x ſeruiſ ſuiſ Nuptiae quidē parate
 ſt̄ ſ̄ q' uocatiſt̄ n̄ fuiar̄t̄ diſmi ⁹ Ite erſo adexitū ui
 arum C quos cūq: inueneritiſ uocate ad n
 uptias ¹⁰ et eſreſſi ſerui illius in uias C con
 ſreſſaueſt̄ q̄t̄ q̄t̄ inueniar̄t̄ bonos et malos C
 impletet̄ nuptiae diſcumbentib: ¹¹ intrauit au
 tem réx ut uideret diſcumbentes C uidit ibi ho
 minem ¹² uestimentū ueste nuptiale ¹² et ait illi á
 mice q̄mo húc ueniſti n̄ habiens uestē nupti
 alem C ille obmutuit ¹³ T̄c réx miſſit minis
 tros tolle eum manib: et pedib: C miſe eū ī
 tenebras ext̄iores ibi erit fletus et ſtridor den
 tiū ¹⁴ multi h̄ uocati pauci ū electi ¹⁵ Tunc abia
 r̄t̄ fariſſei oſilium fecer̄t̄ ut caperent eū in uer
 bo ¹⁶ et miſſer̄t̄ diſcipulos ſuos cum herodiaſ
 dicentes maſiſt̄ q̄ uera n̄ ÷ tibi cura de aliquo
 n̄ n̄ reſpiciſ inſonas hominum ¹⁷ q'd uideſ tibi
 ſi licet cenſū ceſſari á n̄ ¹⁸ coſnoscens h̄ ihſ Nequ
 tias eorū d̄x Numquid me tēptatiſ chſpochrite
¹⁹ oſtendite mihi nouiſime cenſū C illi optull[e]

r̄t̄ ei denarium ²⁰ ait illis ih̄s cuius ÷ ima³⁰ h[aec]
 et conscriptio ²¹ d̄c̄t̄ ei cessaris Tunc d̄t̄ illis ih̄s
 reddite ēr̄ q̄: s̄t̄ cessaris cessari et q̄: st̄ d̄i
 d̄o ²² h̄iis auditis mirati s̄t̄ et relicto eo recesser̄t̄
²³ **I**N illa die accesser̄t̄ ad eum saducei qui dn̄t̄ n̄
 ēe resurrectionem **Q**ū in̄tro³auer̄t̄ eum ²⁴ dicentes
 ma³is̄t̄ moyses d̄x̄ s̄i quis mortuus illi: fue
 rit n̄ habiens filium adducat fratre' uxore
 illi: et suscitet semen fratri suo ²⁵ Erant [h̄ ā . .]
 nos .ui. fratres **Q**ū primus uxore duxit et m
 ortuus ÷ n̄ habiens semen reliquit uxore su
 am fratri suo ²⁶ simil̄t̄ et secundus et t̄t̄ius us
 q̄: ad septimū ²⁷ nouissime h̄r̄ omniū et mulier
 defuncta ÷ ²⁸ **I**N resurrectione er̄³⁰ cuius erit
 de .ui. uxor omnes h̄r̄ habuer̄t̄ eā ²⁹ Rēs ih̄s (- autem?)
 d̄x̄ errantes nescientes scripturas [neq]: uir
 tutem d̄i ³⁰ **I**N resurrectione er̄³⁰ mortuorum
Neq: nubunt **N**eq: nubunt **N**eq: nubuntur
 s̄ er̄t̄ sicut an³geli d̄i in caelo ³¹ **D**e resurrectione
 er̄³⁰ n̄le³istis q̄m̄o dictum ÷ uobis a d̄no dic
 ente ³² er̄³⁰ sum d̄s abrachā d̄s issac d̄s iacob
 n̄ ÷ d̄s mortuor. s̄ uiuentiū ³³ **Q**ū cū audis
 set turbae mirabant̄ in doctrinam ē ³⁴ fāris
 sei h̄r̄ audientes q̄ silentium inpossuit sad
 uceis ³⁵ **I**Ntro³auit eū
 un: ex eis le³is doctor temptans eum **Q**ū dici

ens ³⁶ ma³is̄ quod mandatū maximū in lege ³⁷ ¶
 [a]it illi ih̄s dile³is dñm dñm tuū ex toto corde tuo ¶¹
 tota anima tua et in tota menta tua ³⁸ hoc ÷
 ma³[num] et primum mandatū ³⁹ Secundum
 uero simile huic dile³es p̄ximum tuū tāq̄ te
 ipsum ⁴⁰ [ET?] I N huius duob: mandatīs tota lex
 pendet et p̄fete ⁴¹ Con³re³atis h̄r farisseis in
 t̄ro³auit eos ih̄s ⁴² dicens quid uobīs uidet̄
 de operi[b]: fidelis ÷ dicent ei dauid ⁴³ ¶¹ illis
 ih̄s q̄m̄o er³o dauid dñ̄ uocat eum dñm dīci
 ens ⁴⁴ ¶ dñs dño meo sede adextrīs meis
 donec ponam inimicos tuos scabellū pedū
 tuorū ⁴⁵ Si e³ dauid in sp̄u uocat eum dñm
 q̄m̄o filius ¶ ÷ ⁴⁶ ¶ nemo pot̄at respondere illi
 uerbum N̄c auus ÷ quisquā ex illa die q̄ eū
 amplius in t̄ro³are **xxiii.** ¹ Tunc locutus ÷ turbīs et
 discipulis suis ² dicens sup̄ cathedrā mo³
 si sedia³nt scribe et farissei ³ Omnia e³ q̄:
 cumq: d̄x³nt uobīs facite et seruatae ¶ uero
 facta eorum N̄olite facere dñ̄t ¶ et ipsi ñ
 faciunt ⁴ ¶lligant ¶ honoro³raua et inpor
 tabilia et inponunt sup̄ humeros hominū
 di³ito suo noluit ea moueri ⁵ Omni uero sua
 opera faciunt ut uidian³ abominib: dila
 tant ¶ filacteria sua ¶ ma³nificant f̄mbri
 as ⁶ ¶mant h̄r primos discubitos inconui

uis ET p'mas cathedras insinazōis 7 Q saluta
 tiones in foro et uocari ab hominib: rabbi 8 Uos
 uero ne uocemini ab hominib: rabbi unus ÷ n̄
 ma3ist̄ uest̄ xp̄s Nam uos omnes fratres estis
 9 Q patrem nolite uocare uobis sup̄ trā unus
 ÷ n̄ pāt̄ uest̄ qui in caelis ÷ 10 Nec uocemini ma3
 istri qm̄ ma3ist̄ ūr xp̄s ÷ 11 qui uult maior in uo
 bis eē erit uest̄ minist̄ 12 Q quicūq: n̄ exaltaue
 rit se humiliabit̄ et qui se humiliat exaltabit̄
 13 Uae h̄ uobis scribe et farissei chipochrite q̄
 cluditis re3nū caelorū ante homines Uos n̄
 n̄ introitis Nec introiuntes sinitis introire
 14 Ue uobis scribe et farissei chipochrite qui co
 meditis domum uidbarum Occassione lon3a
 orantes pp̄t hoc accipietis amplius iudiciū
 15 Uae uobis scribe et farissei ch̄fpochte q̄ cir
 cumitis mare et aridā ut faciatis unum psi
 litū Q cum factus fuerit faciatis eū filiū 3e
 chene duplo quā uos 16 Uae uobis duces ceci
 qui dicitis qui cūq: iurauerat in templū ni
 hil ÷ qui h̄ iurauerit in aurum templi debitor
 ÷ 17 stulti Q caeci quid n̄ [maius ÷ aurū an
 templū q̄ sc̄i ficat aur[um 18 Q quicūq: iura
 uerit in altare nihil ÷ s[ed qu]icumq: iura
 uerat in eo q̄ ÷ sup̄ illud debitor ÷ 19 quid n̄
 n̄ maius ÷ donum ¶ altare q̄ sc̄ificat do

num ²⁰ Qui enim iurauerat p̄ altare[m ?] iurat
 p̄ eum et p̄ omnia q: sup̄ illud s̄t̄ ²¹ & qui
 iurauerat per templum iurat in illo et in
 [eo] qui habitat in ipso ²² & qui iurat p̄ cae
 [lū iurat ?] p̄ thronū dī et p̄ eū qui sedit in
 ipso ²³ Uae uobis scribe et farissei ch̄spo
 chrite qui · decimatis mentā et anniatā &
 c̄fminū et reliquistis q: · ²⁴ **GRAUIORA S̄T** le³is
 iudicium et misericordiā et fidem pacē
 h̄ oportuerat ¹ facere et illa n̄ omīte ²⁴ duces
 caeci excolentes calicē camellū h̄ **GLUTIENTIS**
²⁵ Uae uobis scribae et farissei chipochri
 te qui mundatis quod deforis ÷ calicis et
 parapsidis intus h̄ pleni rapina et iniqui
 tate ²⁶ farissae caece munda primū q̄ in
 tus ÷ calicis [ut] fiat id q̄ deforis ÷ mun
 dum ²⁷ Uae uobis scribe et farisse qm̄
 simile estis dealbatis monumentis q: · afo
 ris apparent hominib: speciosa intus
 uero pleana s̄t̄ os[sibus] mortuorū &
 omnes p[urcitia ? ²⁸ sic et] uos quidē afo
 ris par[etis hominibus] iusti intus h̄ pleni
 estis f[icta simulatio ?]ne et iniquitate ²⁹ ue
 uobis s[cribe et far]issei ch̄spochrite q̄
 edificatis [sepul]chra p̄fetarū et orna
 tis monumenta iustorū ³⁰ et dicitis q̄si

fussemus indieb: patrum nostrorum n̄ [es]
 simus socii eorum insan̄ine p̄fetarū ³¹ ita[q:]
 testimonium p̄ibetis uobis quia filii [estis]
 eorum q' occider̄t p̄featas ³² & uos adinp[lete]
 mensuram patrum uestrōr' ³³ serpentes [3e]
 neratio uiparū qm̄o effūsietis a iudicio [3ech]
 ene ³⁴ Ideo ecce ē̄o mitto aduos p̄featas & s[api]
 entes et scribas et ex illis occidetis & crucifi[3et]
 is et flāzillabitis insināozis et p̄sequemini
 decuitate incuitatem ³⁵ Ideo uenit sup̄ uos [om]
 nis iustus san̄guis q' effuss: ÷ sup̄ tr̄ā a san̄
 uine abiel iusti usq: adsan̄ginem sacharie
 filii barachi[ae que]~ occidistis in̄templū et alta
 re ³⁶ & men [dico uo]bis uenient h̄ omnia sup̄
 3eneration[em istam] ³⁷ hirusalem hirusalem q: occi
 dis p̄fea[ras et] lapidas eos qui ad te missi
 s̄t quotiens uolui con̄rēare filios tuos sicut
 3allina con̄rēat pullos suos sub alas suas
 & noluisti ³⁸ ecce relinq: t' uobis domus uestra de
 serta ³⁹ Dico h̄ uobis qm̄ n̄ uidebitis me amodo
 donec dicatis b̄dict: qui uenit inn̄oe dñi xxiv. ¹ ē̄o
 ressus ih̄s de templo et ibat et accessar̄t ad eū
 discipuli ē ut ostender̄t ei fructurā templi ² Ipse
 h̄ rēs d̄x̄ uideris h̄ omnia & dico uobis n̄ [re]
 lincet' hic lapis sup̄ lapidem qui n̄ distru[atur]
³ Sedente h̄ illo in monte oliueti accesserunt [ad eū]

discipuli ⁊ insacriato dicentes dñc nobis
 qño erĩt quod signũ uentus tui et cõsumationẽ
 seculi ⁴ quib: respoñ · dñx uidete Nequis uos se
 ducat ⁵ multi ⁊ uenient innõe meo dicentes ego
 sum xp̄s et multos seducent ⁶ Audistis ⁊ pu-
 nas et oppiniones bellorũ sturbemini oportet
 † ⁊ hĩ fieri s̄ ñdum ÷ finis ⁷ exurset ⁊ gens cõtra gen-
 tẽ et reñnũ cõtra reñnũ et erĩt fames et t̄re motus p̄
 [lo]ca ⁸ Omnia hĩ s̄ initia dolorũ ⁹ Tunt (sic) tradent ys
 in tribulatione et occident uos et eritis hodibiles
 gentib: pp̄t̄ nõ meũ ¹⁰ ⁊ t̄c scandalizabunt mul-
 ti ⁊ inuicem se tradent et occident se inuicẽ ¹¹ ⁊
 multi seodo p̄fete exurset ⁊ multos seducent ¹²
 ‡ q̄ habundauit iniquit̄as et re[fr]igerescet ca-
 ritas multorũ ¹³ qui h̄ p̄seuerauerit usq: in fi-
 nem hicsaluus erit ¹⁴ ⁊ p̄dicabitur hoc euan-
 gelĩu reñni p̄totũ orbe^r in testimoniũ omnib: s̄
 entib: ⁊ t̄c uenient finis ¹⁵ Cũ erõ uideritis abo-
 minationẽ desolutionis q̄ dictũ ÷ p̄danielũ p̄fetũ
 stantẽ ĩ loco s̄co q̄ leget̄ intellegat ¹⁶ Tunc qui inuidia
 s̄t fugiant in montib: ¹⁷ ⁊ q̄ in tecto s̄t ñ discendant tol-
 lere aliqd̄ de domo ¹⁸ ⁊ q̄ in auro s̄t ñ uertatur tol-
 lere tunicas suas ¹⁹ Uæ h̄ priñnantib: et nutrienti-
 b: in illis dieb: ²⁰ Orate h̄ ut ñ fiat fuga uã cheme
 † sabbato ²¹ erit ⁊ tribulatio magna qualis ñ fit (sic = fuit)
 ab initio saeculi usq: modo s̄neq: fiet ²² et missi br

† Lawlor prints *hoc*, but it may be *hæc* or *hoc*.

‡ Abbott has *quod*, Lawlor *quia*, common text *quoniam*. It is as above, the symbol for *quia* (not *quod*), but apparently a bar above it. But for *quoniam* it would be written qm̄.

uati fuissent dies illi n̄saluasset omnis car[o sed]
 pp̄t electos brebiabunt̄ dies illi ²³ Tunc siqu[is uo]
 bis dixerit ecce hic ecce illic nolite cred[ere ²⁴ su]
 r̄gent n̄ seodo xp̄i et seodo pfete & dabunt si[gn̄a]
 ma[gn]a et pd̄i[gn]ia ita ut in errorem inducant si fier[1]
 pot̄ ÷ etiā electi ²⁵ ecce p̄d̄xi uobis ²⁶ si n̄ † d̄xerint uobis
 ecce in deserto ÷ Nolite credere ²⁷ sicut n̄ fulgor
 exiit ab oriente et apparet usq; in occidentē ita
 erit aduentus filii hominis ²⁸ Ubi fuerit corpus
 illic c̄re[abunt̄] aquile ²⁹ Stat̄ h̄ p̄o tribulationē
 dierū illor̄, sol̄ obscurabuntur et luna n̄ daut
 lumensuum & stelle cadent de caelo & uirt
 ues caelorum cōmouebunt̄ ³⁰ & t̄c̄ apparebit
 si[gn]ū filii hominis in caelo et lamentabunt sé o[m̄s]
 trib: t̄re. et uidebunt filium hominis uenient[ē]
 in nubib: caeli cum uirtute multa et maies[tate]
³¹ & mittet an[ge]los suos cum uoce ma[gn]a & c[on]
 ſabunt electos suos aquatuor an[ge]līs uen[torum?]
 assūmīs caelorū usq; ad t̄minos eor̄. ^{31b} Cū c[on]operint?
 h̄ h̄ fieri respicite et leuate capud qm̄ adp[riat]
 redemptio uestra ³² Ob arbore h̄ fici discite [para]
 bulā cū iā ramus ē tener fuerit & folia nat[a fu]
 erint cōgnoscitis ppe eē aestate ³³ sic et uobis cu[m]
 uideritis h̄ om̄a scitote qm̄ ppe ÷ ianuis ³⁴ c[on]m̄
 en dico uobis qm̄ n̄ p̄t̄ibit ḡneratio h̄ donec fiant [h̄] †
³⁵ caelū et t̄rā transibunt uerba h̄ mea n̄ p̄t̄ibu[nt]

† Lawlor reads n̄, Abbot h̄. MS. enim, but the cross of the symbol does not look original.

‡ Lawlor would have omnia, but there does not seem room for it, and still less for omnia haec (even if written om̄a h̄) of Abbott. MS. to-day shows no trace except perhaps the top of the h̄.

³⁶ de die h̄ illa † hora nemo scit nisi [pā sol]us ³⁷ †
 † indieb: noe. ita erit ad uentus filii hominis
³⁸ sicut † erat indieb: illis ante dil[uium] mandu-
 cabant et bibebant et nubebant uxores duceba-
 nt usq: indiem q̄o intrauit noe in arcã ³⁹ ¶ ñ
 senserit̄ donec uenit diluiũ et tullit om̄s ita erit
 aduentus filii hominis ⁴⁰ Tunc erit̄ duo in aꝑro un:
 adsummet̄ et alius relinq:̄t̄. ⁴¹ duę molentes ad
 molã una adsummet̄ ¶ alit̄ relinq:̄t̄ ⁴² uis̄ila
 te er̄ quia nescitis qua die † hora dñs ūr uen-
 turus ÷ ⁴³ illud h̄ scitote qm̄ si sciret pā fam[1]
 lias qua hora fūr ueniet uis̄ilaret utiq: et ñ
 † [osentiret] p̄foderi domũ suã ⁴⁴ Ideo et uos estote
 [parati] ¶ nescitis qua hora filius hominis uen-
 turus ÷ ⁴⁵ quis nam ÷ fidelis seruus et q̄ constituit
 dñs sup̄ familiã suam ut det illi c̄fbum in tēpo-
 re ⁴⁶ beatus seruus ille quem ueniens dñs ē ÷ in-
 uenerit sic facientem ⁴⁷ Amen dico uobis qm̄ su-
 [pra] omnia bonasua constituet eũ ⁴⁸ Si h̄ malus il-
 [le] seruus dixerit in cordesuo morã facit dñs
 [me]us uenire ad me ⁴⁹ ¶ incipiet oseruos suos p̄-
 cūte manducet h̄ et bibet cum ebriosis ⁵⁰ Cum h̄ u[e]
 niet dñs serui illius indie qua ñ sperat et ora q̄
 ua ignorat ⁵¹ ¶ diuidet eum partē q: ē ponet cum
 h̄fpochr̄itis Ibi erit fletus et stridor dentium
 xxv. ¹ Tunc simulabit̄ reꝑnum caelorū .x. uir̄imib: [q:·]

xxv

† So Lawlor *pro* senseret. *Photo* illeg. *MS.*, difficult to read.

accipert lampadas suas et pdiar̄t obiã spon
 si et sponse ² ·u· h̄r ex eis erant fatuae et ·u· sapient
 es ³ [f]atuae h̄r acceptis lampadib: suis ñ sũpser̄t
 oleũ secũ ⁴ sapientes h̄r sumpser̄t oleum secũ in
 uassis cum lampadib: suis ⁵ morã h̄r spons: fa
 ciente dormier̄t ⁶ media h̄r nocte clamor factus
 ecce spons: uenit exite obiam ei ⁷ tunc surrexe
 r̄t om̄s ille uir̄gines accipert lam padassuas
⁸ Fatuae h̄r sapientib: d̄xr̄t date nobis de oleo uõ
 q̄ lampades nostre extingunt̄ ⁹ Rēs r̄t pruden
 tes d̄xer̄t ñne forte ñsufficiat nobis et uobis
 † ite putius ad oūes [*vult* eos] qui uendunt emite uobis oleũ
¹⁰ euntes emere oleũ uenit sponsus ¶ quae para
 te erant intrauer̄t cumeo ad nuptias et clau
 sa ÷ ianua ¹¹ postea ueniar̄t reliq: uir̄gines di
 centes dñe dñe aperii nobis ¹² ¶ ille rēs d̄t ¶m
 en dico uobis · q̄ nescio uos ¹³ uigilate itaq; q̄ nesqui
 tis diem Neq: horã ¹⁴ sicut ñ homo p̄zre p̄ficus
 ciens uocauit seruos suos ¶ tradidit illis sub
 stantiã suã ¹⁵ ¶ uni quidem dedit ·u· tallenta ¶
 li h̄r duo · ¶ hi ũ unum unicuiq: ¶ pp̄ã uirtu
 tem ¶ profectus ÷ continuo ¹⁶ h̄r ab his ·u· tallenta ac
 ceperet et operatus ÷ in eis ¶ lucratus ÷ alia
 ·u· ¹⁷ similit̄ et qui duo tallenta acciperat lucra
 tus ÷ alia duo ¹⁸ qui h̄r unum acciperit fudit in̄
 rã et abscondit peccuniã domini sui ¹⁹ p̄o ũmultũ †

† Yet the u is not a real u. It is formed ij thus apparently.

‡ Lawlor prints p^o but I can only see a little o as usual for *Post*. The MS. itself now reveals a little thing over the u like a T, but the glass shows an original cancelling dot over the u, later made into an o.

tempus uenit dñs seruorum illorū & cū
 possuit rationem eis ²⁰ accessit qui .u. tallen
 ta accipiat & obtulit alia .u. dicens dñe .u. ta
 llenta mihi tradidisti. Ecce alia .u. lucratus
 sū ²¹ ait illi dñs eius eu³eseruebone et fidelis q̄
 sup pauca fidelis fuisti sup multate consti
 tuam intra in ³audiū tuū et dñitui ²⁴ accedens h
 qui unum tallentū acciperat ait illi dñe sceb
 am q̄ homo durus es metis ubi ñseminasti ²⁵ timu
 er³o et abii & absodi tallentū tuū in³tra ecce hab
 es q̄ tuum ÷ ²⁶ et re³p h dñs ð d³xeiserueneq̄ et pi³er
 scebas q̄ meto ubi ñ semino et collig³o ubi ñsparsi
²⁷ oportuit er³o uenundari peccuniã meã nu
 mularis & e³o ueniens recipissẽ cū ussuris
 q̄ meū ÷ ²⁸ tollite itaq: abeo tallentū et dá ei qui ha
 bet .x. tallenta ²⁹ omni ñ habenti dabit̄ ei et hab
 undabit ei q̄ ñ habet q̄ habet etiã auferet̄ abeo
³⁰ & nequam seruū iecit̄ foras intenebras ext̄
 iores illic erit fletus & stridor dentium
³¹ Cum h uenerit filius hominis inmaestate
 sua et om̄s an³geli cumeo tunc sedebit sup sedẽ
 maestatis suae ³² & ³re³abunt̄ ante eū om̄s
³entes et sperauit eos abinuicẽ sicut pastor
 se³re³at eos abedís ³³ et statuet oues quidẽ adex
 tris suis edos h asenistris ³⁴ Tunc dicet réx hís q̄
 adextris s̄t uenite b̄dicti patris mei possedite

reſpōdēt q̄ uobīs paratum ÷ ab oriſine mundi
³⁵ eſſuriui ⁊ et dedīſtīs mihi manducare ſiti
 ui et dedīſtīs mihi bibere oſpes eram et ſuſcep
 iſtīs me ³⁶ Nudus et co oſpuiſtīs me infirmus erā
 et uiſſiſtāſtīs me I N carcerē fui et ueniſtīs ad me ³⁷ T̄
 reſpondebunt ei dicentes iuſtī dñe q̄ nō tē uidimus
 eſſurientē et pauimus tē āſitientē et pauim: tē ³⁸ ā
 q̄ nō h̄tē uidim: hoſpitem et ſuſcipimūſtē ā nudū
 et co oſperuimus tē ³⁹ † q̄ nō tē uidimus infirmum
 † in carcere et uenimus ad tē ⁴⁰ ¶ reſpondiēſ rex
 dicet illīs ¶ men dico uobīs quādiu feciſtīs unī
 ex fratrib: meis minimīs mihi feciſtīs ⁴¹ Tunc dicet
 hiīs qui aſeniſtrīs ſt̄ diſcedite ame maledictī ſt̄
 in ignem eſt̄nū q̄ p̄parauit paſt̄ meus ſabulo et an
 gelīs ⁊ ⁴² eſſuriui ⁊ et n̄ dedīſtīs mihi manduca
 re ſitui et n̄ dedīſtīs mihi bibere ⁴³ hoſpis erā et n̄
 ſuſcipiſtīs me Nudus fui et n̄ cooſpuiſtīs me I N
 firmus fui et in carcere et n̄ ueniſtīs ad me ⁴⁴ Tunc
 reſpondent ei iniuſtī dicentes dñe q̄ nō te uidim:
 eſſurientē et ſitientem ā hoſpitem ā nudum
 ā infirmum ā in carcere ¶ n̄ miſtrauim:
 tibi ⁴⁵ Tunc reſpondet eis dicens ¶ men dico uo
 bīs quādiu n̄ feciſtīs unī ex minimīs iſtīs nec
 mihi feciſtīs ⁴⁶ ¶ tunc ibunt in iuſtī in ignē eſt̄nū
 [i]uſtī h̄t̄ inuitā p̄petuā xxvi. ¹ ¶ factum ÷ cū conſū
 maſſet ih̄s omnia uerba h̄ d̄x̄ diſcipulīs ſuis

²SCITIS Q P^o BIDUUM PASCHA FIAT & FILIUS HOMI
 NIS TRADET^r PRINCIPIB: SACERDOTŪ ET CRUCIFIGET^r
³TUNC & REZATI St PRINCIPES SACERDOTUM ET SENIO
 RES POPULI IN ATRIŪ P^rNCIPIS SACERDOTUM Q¹ UOCA
 BAT^r CAIPHAS ⁴ ET CONSILIUM FECERT^r UT IH^m DOLO
 TENERENT ⁵ ET DICEBANT N̄ INDIĒ FESTŪ & TUMULTUS
 FIERET IN POPULO ⁶ CUM HR ESSET IH^s IN BETHANIA
 IN DOMU SIMONIS LEPSI ⁷ ACCESSIT ADEŪ MULIER
 HABIENS ALABASTRUM UNZENTI P^rTIOSI & EFF
 UDIT SUP^r CAPUD EIU RECUMBENTE IP^sO ⁸ Q¹ CŪ
 UIDISSENT DISCIPULI INDI^rGNATI St DICENTES UT Q^d
 PERDITIO Hⁱ ⁹ POTUIT Hⁱ (*sic*) UENUNDARI P^rTIA (*sic*) † MAZNA ET
 DARI PAUP^rB: ¹⁰ Q¹ UT CO^rNOUIT IHS AIT ILLIS Q^d M³
 LESTI ESTIS MULIERI BONUM OP: OPATA ÷ IN ME
¹¹ N̄ SEM^r PAUPERES HABEBITIS UOBIS CŪ ME HR N̄ SĒP^r
 HABEBITIS ¹² ECCE N̄ MITTIENS IN CORPUS M^m UNZ
 ENTŪ AD SEPELIENDŪ ME FECIT ¹³ OMEN DICO UOBIS
 UBI^cQ: P^rDICATŪ FUERIT Hⁱ EUANZELIŪ IN TOTO MUNDO
 NARRABIT^r & Q¹ FECIT Hⁱ IN MEMORIĀ IPSIUS ¹⁴ TUNC Ā
 BIIT UNUS DEDISCIPULIS SUI^s Q¹ DĪ^r IUDAS SCARIOTH
 & P^rNCIPES SACERDOTŪ ¹⁵ & AIT ILLIS QUID UULTIS MIH³
 DARE ET EZO UOBIS EŪ TRADĀ AT ILLI CONSTITUER^r EI
 XXX· STATERIS ¹⁶ & EXINDE Q^rEBANT OP^rTUNITATĒ
 UT EUM TRADERET EIS ¹⁷ P^rMA HR DIE AZEMORŪ AC
 CESSERT^r DISCIPULI AD IH^m DICENTES UBI UIS PA
 REMUS TIBI COMEDERE PHASCHA ¹⁸ OCT ILLE D^x EIS

† *Male Lancelor vid.* praetio. As to *hoc* see below (same page of MS.) ver .
 for confirmation of my reading.

ad discipulos suos et ait illis dormite
 iã et requies cite ecce adppincauit ora et
 fili: hominis tradet̃ ĩ man: peccator̃.
⁴⁶ SURŪITE eam: ecce adppincauit q' me TRA
 dit̃ ⁴⁷ ¶ dhuc eo loquente ecce iudas un:
 dexi et c̃ eo turba multa c̃ gladiis et fusti
 b: misi ap'ncipib: sacerdotũ et seniorib:
 populi ⁴⁸ qui h' tradet eũ dñ dedit illis siŷ
 num dicens q̃cũq: osculat: fuero ipse ÷
 tenete eũ ⁴⁹ ¶ confestĩ accessit ad ih̃m et
 d̃x̃ aue rabbi osculat: ÷ eũ ⁵⁰ cui d̃x̃ ih̃s am̃
 ce ad q̃ uenisti fac̃ Tunc accesserũ et ma
 n: ineciẽt̃ in ih̃m et tenuerũ eũ ⁵¹ et un: exhis
 q' erant c̃ ih̃ũ ¶ extendiens manũ exemiit gl̃a
 diũ suũ et p̃cussit seruum principis sac
 erdotũ et abscidit auriculã ¶ ⁵² Tunc ait
 illi ih̃s ouerte gl̃adiũ tuũ in locũ suum Om̃s
 h' q' accipiunt gl̃adiũ gl̃adio p̃ibunt ⁵³ á ñ pu
 tatis possũ me modo roŷare patrẽ m̃m
 ¶ exiberet̃ m̃. plus q̃ xii milia leŷionis
 anŷeloř. ⁵⁴ q̃m̃o eř implebunt̃ scripture
 q̃si oportet fieri ⁵⁵ in illa hora d̃x̃ ih̃s ad
 turbas q̃si adlatro[nem] uenistis cũ gl̃a
 dis et fustib: con p̃chendere me Cotidie
 ap̃ uos erã in templo dociens et ñ tenuis
 tis me ⁵⁶ hoc h' totũ factũ ÷ ut impleret̃

SCRIPTURAE PFETARŪ Tunc discipuli
 ē relicto fuſerūt ⁵⁷ illi h tenentes ih̄m et p
 duxerūt eū adcaifán principes [*sic*] sacerdo
 tū inq° scribe et sacerdotes conuenerant
⁵⁸ Petr: h seq:bát eū alonſe usq: in atrii
 um p'ncipissacerdotū & ingress: in
 t: sedebat cum ministris uideret exi
 tum rei ⁵⁹ principes h sacerdotū & uni
 uersum concilium q:rebant falsum
 testimoniū aduers: ih̄m ut eū morti tr
 aderent ⁶⁰ & ñ inuenerūt in eum qui quā
 nouisse h uenerūt duo falsi testes ⁶¹ & d̄x
 eēt & d̄x: hunc d̄xise possum dis
 tricare templū di h et intridū redifi
 care illud ⁶² (⁶³) & surſiens p'nceps sacer
 dotum ait illi adiuro té p d̄m uiuū
 ut dicas nobis sí tues xps fili: d̄i uiui ⁶² &
 d̄x illi nihil respondís adeaq: isti ad
 uers: testificant ⁶³ ih̄s h tacebat Respon
 diens p'ncipes (*sic*) sacerdotū & ait illi adiuro
 té p d̄m uiuum ut dicas nobis sí tues xp̄s
 fili: d̄i uiui ⁶⁴ & d̄x illi illi ih̄s tú d̄xisti
 Uerum tñ dico uobis amodo uidebitis fi
 li: (*sic*) hominis sedentem adextris uirtutis
 & uenientem innubib: caeli ⁶⁵ Tunc
 princeps sacerdotū scidit uestimen

ta sua dicens scidit blasfemauit quid
 adhuc opus uobis ecce audistis blasfe
 miam \ominus ⁶⁶ quid uobis uidet^r CCT illi $\text{R}\bar{\text{E}}\text{S}\bar{\text{R}}\bar{\text{T}}$
 om̄s d $\bar{\text{X}}\bar{\text{R}}\bar{\text{T}}$ reus \div mortis ⁶⁷ $\text{T}\bar{\text{C}}$ expuer $\bar{\text{T}}$ i faciã \ominus
 et colofis cedentes ⁶⁸ p̄fētiza nobis X̄p̄e q's te p̄
 cussit ⁶⁹ petr: h̄ foris inatrio sediabat G ac
 cessit ad eum una ancilla d $\bar{\text{X}}\bar{\text{E}}$ i ettú cū ihū
 saluo eras ⁷⁰ at ille ne S auit corã omnib: dicens
 nescio quiddicis neq: intelle S o ⁷¹ exiunte h̄ illo ad
 ianua uidit eū alia ancilla et ait eis q'erant ibi
 G hic erat cum ihū saluo ⁷² G i $\bar{\text{T}}\bar{\text{U}}$ ne S auit eū (*sic*) iu
 ramento dicens n̄ noui hominem ⁷³ et p^o pussil
 lū accipiar $\bar{\text{T}}$ q' ministrabant et dixer $\bar{\text{T}}$ petro
 uere exillis estú nam et loquellã tuã manifes
 tatē ⁷⁴ Tunc coepit deuotare sé et iurare Q
 n̄ nouisset hominē G otinuo S all: cantauit
⁷⁵ G recordat: \div petr: uerbi ihū Q dixerat pⁱ:
 Q S all: cantet $\bar{\text{T}}$ me ne S abis G e S ress: foras
 amarissime fleuit xxvii. ¹ mane h̄ facto S ilihū
 fecer $\bar{\text{T}}$ principes sacerdotū et seniores pleb
 is aduers: ih̄m ut eūmorti traderent ² G un
 ctū adduxer $\bar{\text{T}}$ eū et tradidier $\bar{\text{T}}$ pontio p̄fla
 to p̄ssidi ³ Uidiens ih̄s iudas q' eum tradi
 dit Q damnat: eēt poenetentia duct: ret
 \dagger ullit truo S enta ar S enteos p̄ncipib: sacerdo
 tum G seniorib: ⁴ dicens peccau Q tradi

xxvii

\dagger Apparently trin S enta originally. In changing n to o, scribe left a *u* instead of an *i*.

derim sanġuinē iusti ꝛꝛ illi dixerūt
 q'd ad nos tū uideris ⁵ Ꝙ piecteis arcadgab
 uthc' intem plo secessit et abit et laqueose s:
 pendit ⁶ tē princeps sacerdotū acceptis ar
 ġenteis dx̄ n̄ licet mitte eos in corbān hī ÷ in
 loc̄ q̄ptiū sanġuinis ÷ ⁷ Consilio h̄ accepto
 emerūt ex illis aġrum figuli insepulturā p̄
 ġrinorum ⁸ pp̄t̄ q̄ uocat: ÷ aġer ille achel
 demach q̄ ÷ aġer sanġuinis usq: ī odier
 nū diem ⁹ Tunc inpletū ÷ q̄ dictū erat p̄
 heremiā p̄ featā dicentē et accipert xxx
 arġenteos p̄tiū q̄ adp̄t̄iatuerūt filius isrl̄
¹⁰ et dederūt eos inaġr̄' figuli sicut constitu
 it mihi dñs ¹¹ ih̄s h̄ stetit ante p̄ssidē Ꝙ ī
 terroġauit eū p̄sses tues réx iudeor̄
 d̄t̄ ei ih̄s tu dicis ¹² Ꝙ cum acesit á p̄ncipi
 b: sacerdotū et seniorib: nihil responde
 bat ¹³ Tunc d̄t̄ illi p̄flat: n̄ audis quan
 ta aduers: té dñt̄ testimonia ¹⁴ Ꝙ n̄ res̄
 ei ullū uerbū ita miraret̄ p̄sis uechi
 ment̄ ¹⁵ p̄diē sollem nem ġsuerat p̄s
 sis dimittē populū unū uinctū q̄ uolui
 sent ¹⁶ habebant h̄ uinctū insiġnē q' d̄r̄
 barabbán ¹⁷ ġreġatist̄ h̄ illis dx̄ p̄flatus
 q̄ uultis dimitte uobis barabán ā ih̄m
 qui d̄r̄ xp̄s ¹⁸ sciebat h̄ q̄ p̄inuidiā tradi

deŕt eũ (?) ¹⁹ sedente h̄ illo p̄ TRIBUNALI MISSIT AD Eũ UX
 OR ð (?) diciens NIHIL SIT TIBI ET IUSTO ILLI diciens multa
 h̄ pas: sũ hodie p̄ uisũ pp̄t eũ ²⁰ p̄ncipes h̄ sacer
 dotes ET SENIORES POPULI p̄suaseŕt populo UT
 peterent barabán ih̄s h̄ p̄dideŕt ²¹ REŝ h̄ p̄sis ait
 illis q̄ uultis deduoB: DIMITTĀ uobis OIT illi d̄xŕt
 r̄t̄ barabbán ²² ðt̄ illis p̄flat: q'deŕ faciem: ih̄u q'
 d̄x̄ xp̄s ²³ d̄nt om̄s CRUCIFIȜAT̄ OIT illis p̄sis q'd
 h̄ mali fecit AT illi maȜis clamabant CRUCIFIȜA
 t̄ ²⁴ Uidiens h̄ p̄flat: q̄ q̄ fecit nihil s̄ maȜis TU †
 mult: fieri accepta aqua lauit man: suas COR
 ã populo diciens INNOCENS EZOSUM ASSANȜU
 ne hui: IUSTI UOS uideritis ²⁵ ET RĒS UNIERSAT̄ba
 d̄x̄ sanȜuis ð sup̄ nós ET sup̄ filios uestros
²⁶ TĒ dimissit illis barabbán ih̄s h̄ flaȜillis
 cesũ tradidit eis UT CRUCIFIȜEREN̄ illũ ²⁷ Tunc
 militis p̄sides duxer̄t eũ ĩ p̄TORIũ ET oȜreȜaue
 r̄t̄ adeũ UNIERSũ chortĕ ²⁸ ET c̄spoliassent
 eũ uestiaŕt tonicã purpureũ ET cla midĕ
 cociniã c̄deder̄t ei ²⁹ ET coronam desp̄nis texer̄t
 Ḡ possuer̄t sup̄ capud ð ĩ arundinĕ dext̄ã
 ET adȜenuflexu ante eũ deludentes eũ dicentes
 aue RĒX Iudeorũ ³⁰ Ḡ expuer̄t infaciã ð ac
 cipiart̄ infaciem ð acciper̄t arundinĕ ET p̄
 cutiabant capud ð ³¹ ET p̄q̄ inluser̄t eũ ET spoli
 auer̄t eũ calamidĕ UT CRUCIFIȜERĒ induer̄t

† This q̄ is clear and *Lawlor* prints *quod fecit*, but *Abbott*: *profecit*.

eū (vel cū?) uestimente sua ³² Exe[untes h] inuenerūt hominem
 ciriniū uementē obiam sibi noē simonē hunc an
 † ʒarizauerūt uttollerent crucē ³³ et uenit in locū q' (?)
 dñ ʒolʒoda ꝥ ÷ caluarie locus ³⁴ Ꝥ dederūt ei bibere
 unū Ꝥ cū felle mixtū et c̃ ʒustaret noluit bibere
³⁵ p° q̃ crucifixerūt diuisarūt uestimenta sua mise
 rūt sortes ut inpleret ꝥ dictū ÷ p̃ p̃featā diuisa
 rūt sui uestimenta mea Ꝥ sup uestē meā mise
 rūt sortē ³⁶ et sedentes seruauearūt ³⁷ et inposuerūt
 sup capud ð causā scriptū ÷ hic ÷ ih̃s xp̃s
 rex iudeor̃, ³⁸ t̃c crucifixerūt c̃eo duos latrones un
 ū addextā et unū adsinistrā ³⁹ Transseuntes
 h̃ blasphemabant eū mouentes capitasua ⁴⁰ et
 d̃x̃rūt ei uá q̃distruas tēplū dī et intriduo re
 dīficabas illud libera te ipsū si fili: dī es Ꝥ
 discende de cruce ⁴¹ simih̃ et p̃ncipes sacerdotū
 deludes eū Ꝥ scribīs et farisseis dicebant
⁴² alios saluos fecit seipsū ñ pot ÷ saluū face
 re si rex israhel ÷ discendat nunc decruce
 et credim: in eū ⁴³ cfidet id̃m̃ libent̃ ñc si uult eū
 d̃x̃ h̃ q̃ fili: dī sū ⁴⁴ idipsū h̃ et latrones q' cruci
 fixerūt c̃eo inpperabant ei ⁴⁵ et p° quā crucifix: ÷
 CCsEXTA h̃ hora tenebrae factae s̃t sup
 uniuersā t̃rā in horā nonā ⁴⁶ circa ũ
 horā nonā clamauit ih̃s uoce maʒna heli
 haeli labathsabatham h̃ ÷ d̃s meus d̃s meus

† *Laculor* prints a blank where I have put a z in angarizauerunt.

† [quid me dereliquisti] ⁴⁷ quidã h̄ illic stantes et audientes dicebant [q̄ ?] heliã uocat iste ⁴⁸ ¶ CONTINUO SE
 ZIENS UN: EXELS ACCEPTã SPONZIã INPLEUIT ACETO
 ET INPOSSUIT [AR]UNDINI ET DABAT EI BIBERE ⁴⁹ CEŦI ũ
 DĀRĒ SINE UIDIAM: SI UENIAT HELIAS ET LIBERAUIT
 EŪ ^(49 Sup.) ¶ HUS H̄ ACCEPTA LANCIA PUPUNZIT LAT: Æ ET
 [EXIIT AQUA] ET SANZUIS ⁵⁰ IH̄S H̄ IŦŪ EXCLAMANS UOCE
 MAZNA EMISIT SP̄M ⁵¹ ET ECCE UELŪ TEMPLI SCISŪ ÷
 IN DUAS PARTES ASSUMMO USQ: DEORSŪ ¶
 TRA MOTA ÷ ET PETRAE SCISEST̄ ⁵² ET MONUMENTA Á
 PRAE ST̄ ¶ MULTA CORPORA SCO R̄. DORMIEN
 [TIŪ] SURREXIARĒ ⁵³ ET EXIUNTES DEMONUMENTIS Pº
 RESURRECTIONĒ IPSI: ET UENERĒ IN SĀM CIUITA
 TĒ ET MULTIS APPARUIT ⁵⁴ CENTORIO H̄ ET Q' Ē
 EO ERANT CUSTODIENTES IH̄M CUM UIDISSEŪ
 T̄REMOTŪ ET EA Q: FIABANT TIMI IART (*sic*) UALDE
 DICENTES UERE FILI: DI ERAT ISTE ⁵⁵ ERANT H̄
 IBI MULIERES MULTAE ALONZE UIDENTES Q:
 SECUTAE FUERANT IH̄M AZALIA MINISTR
 ANTES ILLI ⁵⁶ INT̄ QUAS ERAT MARIA MAZDA
 LEANA ¶ MARIA IACOBI ET IOSEPH MAŦ
 ET MAŦ FILIOŪ SEBEDI ⁵⁷ CUM H̄ SERO F
 ACTŪ ĒET UENIT Q'DAM HOMO DUES ABA
 RIMATHIA NŌE IOSEPH QUI ET IPSE DISCI
 PUL: ERAT IH̄S ⁵⁸ HIC ACCESSIT AD PFLATŪ ET
 PETIT CORP: IH̄S TC PFLAT: IUSIT DARĪ COR

† So *Lawlor* for *ut quid dereliquisti me*. I cannot read anything in photo, nor be certain that *ut* is absent upon inspection of the MS. itself.

THE reverse of this leaf (numbered *recto* 41)
is and apparently always has been blank, the
Gospel ceasing at xxvii. 58?

ILLUMINATED heading to St. Mark's Gospel,
covering the whole page, with INITIUM EUA in
large decorative capitals.

† **N**ŕeli ihū xp̄i filii dī ² sicut scriptum ÷
 inessaia p̄fea (*sic*) ecce mitto anŕelū mm an
 te faciem tuam qui p̄parauit uiam tu
 am ³ Uox clamantis indeseerto parate
 uiam dn̄i rectas facite semitas ⁴ fuit
 iohannis indeseerto bap̄tizans **Q** p̄dica
 ns poenitentiae (*sic*) bap̄tizans iohannis ī
 remissionem peccatorū ⁵ et aezrediebat̄ ad il
 lum omnis iudia reŕio et hirusolimitae
 uniuersi et bap̄tizant̄ ab illo in iordane
 flumine confitentes peccata sua ⁶ **Q** erat
 iohannis uestitus pillis camelli et zo
 na pellicia circa lumbos ⁷ et locustas et
 mel siluestres (*sic*) aediabat et p̄dicabat di
 ciens ⁷ uenit fortior me p̄ me cuius n̄ sū
 dīŕn̄: p̄cumbiens soluere correŕiam cal
 ciamenitorū ⁸ **E**ŕo bap̄tizauit uos in aq̄
 ille ū bap̄tizauit insp̄u s̄co ⁹ **Q** factū ÷
 in illis dieb: uenit ihs anazareth ŕaliliae
Q bap̄tizatus ÷ in iordane ab iohanne
¹⁰ et statim ascendien (*sic*) de aqua uidiť ap
 tos caelos **Q** sp̄m tamquam colum
 bā discendentem et manentem in ipso (*et sec man.*)
¹¹ Uox facta ÷ dae caelis tu es filius meus
 dilectus int̄e conplacui ¹² **Q** statim sp̄s expe (*1 sec man.*)
 lit eum indeseertū ¹³ et erat indeseerto .xl. die
 b: et xl noctib: **Q** temptabat̄ asatana

† Initium Eua occurs in large decorative capitals covering the whole of p. 43.

ERAT q: cumbestius (*vid.*) etanġeli minist[ra]bant [ei?]

- ¹⁴ postquam h̄ traditus ÷ iohannis uenit ih̄s
ingaliliã p̄dicans euanġelium reġni [dī] ¹⁵ et dicens
qm̄ inpletum ÷ temp: et adppincauit reġnum dī
et credite euanġelio ¹⁶ et p̄tiens secus mare ġalilie
uidit simonē^e et andrea^a fratre^e ÷ mittentes re
tia in mare erant ĩ piscatores ¹⁷ et d̄x̄ ih̄s ue
nite p^o me et faciam uos fieri piscatores hominum
- ¹⁸ & p̄tin: relictis retib: secuti s̄t eum ¹⁹ [et p̄ress: in]
de pussillum uidit iacobū sebedei [& iohan]
nem fratrē ÷ et ipsos in nau componentes re
tia ²⁰ et statim uocauit illos & reli[cto patre suo? sebe]
deo in nau cum mercinaris sec[uti s̄t eum ²¹ et in]
ġrediuntur capharnaū & sta[tim sabbatis in]
ġress: in sinaġoġã docebat eos ²² & st[upeb]ant su
p̄ doctrinã ÷ erat ĩ dociens eos q̄si potestatem
habiens et ĩsicut scribe ²³ et erat in sinaġoġa eo
rum homo in sp̄u in mundo & exclamauit
- ²⁴ dicens quid nobis et tibi ih̄u nazaren[e] uenis
ti p̄dere nos scio q̄ sis sc̄s dī ²⁵ et comminat: [÷ ei]
ih̄s dicens obmutasce et exi de homine ²⁶ & dis[cer]
piens eū sp̄s inmundus exclamans uoce maġ
na exiit ab eo ²⁷ et mirati s̄t omnes ita ut concir
rent in t̄ se dicentes quid nã h̄ q̄ doctri[na h̄] nou[a]
÷ q̄ in potestate et spiritib: inmundis imp̄at et
obediunt ei ²⁹ & p̄tin: eġredientes de sinaġoġa uene
r̄t in domum simonis & andriæ cum iacobo [et ioh?]

[?] ³⁰ discumbebat h̄r socrus simonis febrici
 tans eum & statim dñt ei de illa ³¹ & accedens
 [el vel l]euau[it e]am et adp̄chensa manu ð contin
 uo dimisit eam febrís et ministrabat eis ³² Ues
 p̄e h̄r facto eum occidisset sól adferebat
 adeum Omnes malehabentes & demonia
 habentes ³³ et erat omnis ciuitás con̄gregata
 adianuam ³⁴ adcurauit multos qui uexa
 bantur uaris lan̄gorib: et demonia multa ie
 ciebat et ñ sinebat loqui ea qm̄ sciebat eū
³⁵ & [diluculo] ualde sur̄iens egress: abít in
 de[sertum l]ocū ibiq: horabat ³⁶ & p̄ se
 cut[us est eum] simon & qui cum illo erant
³⁷ & c[ũ eū ? inueni]ssent d̄x̄r̄t ei q̄ omnes q: r̄t̄e
³⁸ & ait illis eamus in pximos uicos et ciui
 tates et ibi p̄dicem et hoc ñ ueni ³⁹ & erat p̄d
 dicans insināgosa eor̄ · et omni galiliae et de
 mommia [vid.] ieciens ⁴⁰ & uenit adeum leps: de
 p̄cans eum et genu flexo d̄x̄ sí uís potes me
 mundare ⁴¹ Ihs h̄r missert: ð extendit manū
 suā & tan̄iens eum ait illi uolo mundare
⁴² & cum dixisset statim discessit abeo lepra
 et mundatus ÷ ⁴³ & comminatus ÷ ei statim et (?) i
 eccit illum ⁴⁴ & d̄t ei uide nemini dixeris sed
 uade ostendeté principi sacerdotū &
 offer p̄ emundatione tua q: p̄cipit mof̄s
 es in testimonium illis ⁴⁵ & t̄ ille gress: coepit

p̄dicare et defamare sermone ita (? †) ut eti[ā]
 n̄possit mane feste incuitatem introire
 s̄ foris in desertis locis eē et conueniabant
 ad eum undiq: ii. ¹ ¶ itum intrauit capharna-
 um p^o dies ² et auditum ÷ q̄ indomu eēt ¶ con-
 ueniaūt multi ita ut n̄ caperet neq: adian-
 uam ¶ loq:batur eis uerbū ³ ¶ uenerūt feren-
 tes ad eum paralyticum q̄ iii. rotis porte-
 bat ⁴ ¶ cum n̄ possent eum illi offerre p̄ tur-
 ba iudauerūt tecum (*sic*) ubi erat et patrefa-
 cientes sumiserūt strauattum qua pa-
 ralyticus iacebat ⁵ Cum uidisset h̄ ih̄s fidē
 illorū ait paralytico filidimitunt^o tibi pec-
 cata tua ⁶ erant h̄ illic quidā describīs sed[en]
 tes et cogitantes in cordib: suis ⁷ quid h̄c sic
 loquitur blasfemat quis pot^o ÷ dimitte pec-
 cata n̄ssi solus d̄s ⁸ quo statim cognito ih̄s spū
 scō q̄ sic cogitauerūt intrasē d̄t illis quid is-
 ta cogitatis in cordib: uestris ⁹ quid ÷ facili:
 dicere paralytico dimitunt^o tibi peccata tua
 andicere tolle strauattū tuū et ambula ¹⁰ ut
 sciatis h̄ q̄ potestatem habet fili: hominis ī
 t̄ra dimittendi peccata ¶ it paralytico ¹¹ tibi
 dico tolle strauattum tuum et uade in domū
 tuam ¹² ¶ statim ille surrexit sub lauatto
 strauatto abiit corā omnib: ita ut mirar[en?]
 t^o omnes ¶ honorificarent d̄m dicentes

ii

† Vide infra lin. 26.

[q?] numquam sic uidimus. ¹³ & egress: rur
s: ad mare Omnisq: turba ueniebat ad eum
et doce abat eos ¹⁴ et dum p̄t̄iret uidit leūin alfei
sedentem ad teloneum et ait illi seq:re me et sur
gressiens secutus ÷ eū ¹⁵ & factum ÷ cum accumberet
in domum illius multiplicari et peccatores
simul discumbebant cum ih̄u et discipulis ÷
erant et multi qui et seq:bant̄ eum ¹⁶ et scribe
et farisei uidentes q̄ manducaret cum pup
licanis et peccatorib: dicebant discipuli (*sic*) ÷ q̄re
[cu]m publicanis et peccatorib: manducat et bibit
mazis̄t̄ ur̄ ¹⁷ hoc audito ihs ait illis ñnecesse ha
bent sani medico s̄qui male habent ñ et ueni uo
care iustos s̄ peccatores ¹⁸ & erant discipuli io
hannis et farisei ieiunantes et ueniunt et dicit̄
[nt] illi cur discipuli iohannis et fariseorum
[ie]iunauit tui h̄ discipuli ñ ieiunant ¹⁹ & ait il
lis ih̄s Num quid poss̄t̄ filii Nuptiarum qu
[am]diu cum illis ÷ spons: ieiunare ²⁰ uenient h̄
dies cum auferet̄ ab eis spons: & t̄c ieiunab
[am] uel u]nt in illa die ²¹ Nemo et adsumentum panni
rudis adsuit uestimenti uēti alioquin aufert
supplementum nouum auēti et maior scisura
fit ²² & nemo mittit unū nouellum in ues̄tos ue
stos (*sic*) alioquin dirumpet unū utres et unū
effundetur et utres p̄ibunt s̄ unū nouū in
ues̄tes nouos mittidebet et utraq: seruiant̄ ²³ & fac

tum ÷ iŕum cum sabbatis ambularet ihŕ psata
 et discipuli ð coeperŕ pŕredi et uellere spicas ²⁴ fa
 rissei h dicebat ei ecce quid faciunt sabbatis
 q ñ licet ²⁵ ¶ ait illis Num quid leŕistis q'd fecerit
 dauid qno necessitatem habuit et essuriuit usq: (sic)
 et qui cum eo erant ²⁶ qmo intrauit indomũ dũ sub
 abithár principes sacerdotum ¶ panes
 ppositionis manducavit quos non licebat
 manducare Nissi solis sacerdotibus ¶ dedit
 eis quicumeo erant ²⁷ ¶ dicebat eis sabbatum
 ppŕt hominem factus ÷ et ñ homo ppŕt sabba
 tum ²⁸ itaq: dñs ÷ fili: hominis et ñ etiã sabba[Ti]

iii. ¹ ¶ introiuit iŕum sinaŕozam ¶ erat ibi ho
 mo habiens manum aridã ² et obseruabant eũ
 si sabbatis curaret ut accusarent illum ³ et
 ait homini habenti manum haridã surge in
 medium ⁴ et dicit eis licet sabbatis b̄ facere án
 male animã saluã facere án p̄dere ¶ illi
 tacebant ⁵ ¶ circum spiciens eos cũ ira contris
 tat: ÷ sup caecitatem cordis eorũ dŕ homini
 extende manum tuam et extendit ¶ restituta ÷
 man: illi ¶ exeuntes farissei statĩ cum hirodiã
 nĩs consilium faciebant aduers: eum qmo eũ
 p̄derent ⁷ ¶ ihŕ cum discipulis suis secessit
 ad mare et multa turba aŕahilia et a i[udia?]
 secuta ÷ eum ⁸ ab hirusolimĩs et ab idumia ¶
 trans iordanien ¶ qui circa tfrũ et sindon[ẽ]

iii

multitudo magna audientes q: faciebat
 venerūt adeum ⁹ et dñ̄ discipulis suis ut nau-
 culū sibi deseruirent p̄p̄t turbam ne con-
 primerent eum ¹⁰ multos ⁊ sanabat ita ut
 inruerūt in eum ut illum tan̄gerent q̄t̄ q̄t̄ h̄ ha-
 bebant plagas ¹¹ ⁊ sp̄s inmundus cum illū
 uidebant p̄cedebant ei et clamabant dicen-
 tes ¹² tu es filius dñ̄ et uehiment̄ comminab-
 at (*sic vid.*) eis ne manifestarent illū ¹³ ⁊ ascendiens
 in montem uocauit ad se quos uoluit ipse
 ⁊ uenerūt adeum ¹⁴ et fecit ut essent cum illo
 xii ut mit̄teret eos p̄dicare euangeliū ¹⁵ ⁊ dedit
 illis potestatē curandi infirmitates et iec-
 cantes demonia ¹⁶ ⁊ inpossuit simoni nō pet-
 rum ¹⁷ et iacob sebedei et iohannem fratrē iaco-
 bi et inpossuit eis nōa bonar̄es ϕ ÷ tunitru-
 filii ¹⁸ et andriam et pilipum et bartholomeū et
 matheum et thomam iacob alfaei et thatheū ⁊ si-
 monē cannaneū ¹⁹ et iudā scariothis q' tradidit
 illū ²⁰ ⁊ ueniunt addomū et conuenit iŕum tur-
 ba ita ut ñ possent Neq: panē manducare ²¹ ⁊
 cū audissent sui exierūt tenere eum dicebant ⁊
 qm̄ in furorem conuers: ÷ ²² ⁊ scribe q' ab hi-
 rusolimis discenderant dicebant qm̄ belsebu[l *vel b*]
 ha[b]et ⁊ q' in principe demoniorū ieccit dem-
 onia ²³ ⁊ conuocatis eis in parabolis dicebat
 illis qm̄o pot ÷ satanas satanān ieccere

nae saeculi et diceptio diuitiarū [et circa re]
 lica concupiscentiae introeuntes [suffocant uer]
 bum ☉ sine fructu efficit²⁰ ☉ [hu s̄t qui sup]
 t̄ram bonam seminatist̄ q̄ audi[unt] uerb[um et]
 suscipiunt et fructificant unum xxx [unū]
 sexa⁵enta unum . c . ²¹☉ dicebat illis Nu[mquid]
 uenit lucerna ut sub modio ponat^r ã sub [lecto can]
 delabrum ñne ut supra ponat^r ²²Ñ ð
 aliquid absconditū q̄ ñ manifestet^r Nec
 occultum s̄ ut inpalam ueniat ²³siquis ha[bet aur]
 es audiendi audiat ²⁴☉ dicebat illis [uidete]
 Ne quid audiat̄is in qua mensura [mensi fueri]
 tis remitet^r uobis ²⁵Qui ð habet dabit^r [illi et qui]
 ñ habet eti[am] q̄ habet auferet^r ab illo ²⁶☉ [dice]
 bat sic ð re³num dī quemadmodū si f[aciat ea?]
 homo sementem in t̄ra ²⁷et dormiat et sur³at nocte
 ac die ☉ semen ³erminet ☉ increscat dum nescit
 ille ²⁸ultro ð t̄ra fructificat primum herbam
 deinde spicam deinde plenū frumentū in
 spica ²⁹☉ cum se pduxerit fructus statim̄ mit
 tit falcem q̄ messis ad ð ³⁰☉ dicebat cui adsi
 mulaimus re³num dī ã cui parabulae con
 paraui; illud ³¹s̄ ð ut³ranū sinapis q̄ cum
 seminat: fuerit in t̄ra minimum ð omnib: se
 minib: q: ð in t̄ra ³²☉ cum seminatum fuerit
 ascendit et fit mai: omnib: holerib: et facit

[RAMOS] MAṢN ITA UT POSINT SUB ŪBRA ꝥ CAELI HA
 [BITARE ³³ ET TALIB:] MULTIS PARABULIS LOQ:BAT̃ EIS
 † [UERBŪ] PUT POŢANT AUDIRE ³⁴ SIUE (?) PARABULA H̃ Ñ
 [LOQ:BAT̃] EIS SEORSŪ H̃ DISCIPULIS DESERIABAT OM
 [NIA ³⁵ ET] AIT ILLIS DIE ILLA C̃ SERO EĒT FACTŪ TRANSI
 [AM:] CONTRA ³⁶ ET DEMITĒTIS TURBAM ADSUMUQ̃
 [EŪ ITA] UT IN NAUICULA ERANT & ALIAE NAUES
 [ERANT] CUM ILLO ³⁷ & FACTA ÷ PCELLA MAṢNA UENTI
 [ET FLUC]TUS MITTE BAT INNAUEM ITA UT INPLERET̃
 [NAVIS] ³⁸ ET ERAT IPSE INPUPĪ SUPRA CERUICĀL
 [DORMIEN]S ET EXCITANT EŪ & DŃT EI MAṢIS^ṯ (^ṯ a sec man) NŪ AD
 TE [PTINET ? ꝥ P]IMUS ³⁹ & EXURṢIENS COMMINAT: ÷ UENTO ET
 [DĀ MARI] TACE OBMUTESCE ET CESSAUIT UENTUS
 ET (?) FACTA ÷ TRANCILLITĀS MAṢNA ⁴⁰ ET AIT ILLIS QUIDTI
 MIDĪ ESTIS Necdum Habetis fidem & TIMU
 IARĒ MAṢNO TIMORE & dicebant adalĒ UTRUM
 quis putas ÷ iste ꝥ ET UENTUS ET MARE Obedi
 unt ei v. ¹ & uenerĒt TRANSFRETŪ MARIS IN REṢI
 ONEM ṢERASENORŪ ² & exeunte de nau
 STATĪ OCCURRIT EI demonumentĪs homo
 inspŪ immundo ³ qui domicilĪhŪ habebat
 demonumentĪs & Nece catenis iam
 quis quam eum poterant (sic)
 † hṢARE ⁴ quoniam sepe condibus

† Appears to be *siue* rather than *sine*.

‡ This page of fewer lines probably by a different scribe making his page agree with the next separately written by another.

et catenis unct: dirumpisset catenas et conpe-
 des comminisset & nemo potat eum do-
 minare ⁵ et semp nocte acdie inmonumentis
 et in montib: erat & clamans et concidiens la-
 pidib: ⁶ Uidiens hr ihm alonge cucurrit et ad-
 orauit eū et clamans et concidiens lapidib:
 Uidiens hr ihm alonge uoce magna dx ⁽⁷⁾ quid mihi
 et tibi ihu filii di summi adiuro te p dnm neme-
 torceas ⁸ dicebat n illi exii sps inmundi abho-
 mine ⁹ & introzabat eum quid tibi nomen ÷ et
 dt illi lezio nō ÷ mihi q multi sum: ¹⁰ et deprecabat
 eū multum nesē expelleret extra regionem ¹¹ Er-
 at hr ibi grex porcorū. man: pasciens ¹² et depre-
 cabant eum sps dicentes mitte nos inpor-
 cos ut ūeos introeamus ¹³ & concessit statim
 ih̄s et exeuntes sps inmundi introierūt inpor-
 cos et magno impetu grex precipitat: ÷ inmare
 erant hr qsi duo milia et suffucatis in-
 ri ¹⁴ q hr pascebant eos fuzerūt et nuntiauerūt
 incuitate et inagros egressis uidere quid
 eēt facti ¹⁵ et veniunt ad ihm̄ et uident illum
 q demonio uexabat sedentem uestitū et sa-
 na mentis & timuerūt ¹⁶ et narrauerūt illis q
 uiderent qualiter factum eēt et (sic vid.) quidemoniū ha-
 buerat et de porcīs ¹⁷ & rogare eū coeperūt ut
 discederet afinib: eorū. ¹⁸ eq; ascenderet na-
 uem coepit illū deprecari q demonio uexatus

fuerat ut esset cum illo ¹⁹ addimissit s̄ ait il
 li uade indomum tuā ad tuos et adnunti
 á illis quantatibi dñs feceret & misser
 tus tui sit ²⁰ & abiit et coepit p̄dicare in
 decapulli quanta sibi fecisset ih̄s &
 omnes mirabantur ²¹ & cum mirabant̄
 transcedisset ih̄s in nauim rurs: transfreatū
 inuenit turba multa ad illū & erat circa ma
 re ²² et uenit quidā de archi sinaioz̄is nōe iarus
 & uidiens eum p̄cedit ad pedes ē ²³ et dīp̄cab
 at̄ eum multum dicens q̄ filia mea inext
 rimis ÷ ueni impone man; sup̄ eā et salua
 sit et uiuat ²⁴ et eabiit (sic) cum illo & seq̄:bat̄
 eum turba et conp̄mebat̄ illū ²⁵ et mulier
 q̄: erat influio san̄guinis annis xii ²⁶ et fu
 erat multa p̄pressa a conplurib: medi
 cis et eroz̄auer̄t omnia sua necquiquā
 p̄ficerat s̄ māgis deñius habebat ²⁷ cum
 audisset de ih̄u uenit in turba retro &
 tet̄igit uestimentum ē ²⁸ dicebat n̄ q̄ si uel
 uestimentum ē tet̄igere salua ero ²⁹ & conf
 estim siccata: ÷ fons san̄guinis ē et sens
 it corpore q̄ sanata esset plaza ³⁰ & sta
 tim ih̄s coznoscens in semet ipso uirtu
 tem q̄: exieret ab eo conuers: ad turbam
 aiebat quistit̄igit uestimenta mea ³¹ &
 dicebant ei discipuli sui uides turbam

¶ sanabant ¹⁴ ¶ audiuit herodes rex ma
 nifestum ⁊ factum ÷ ⁊ nō ē et dicebat q̄ dō
 hannis babtista surrexit amortuis ¶
 pp̄tea uirtutes operant̄ in illo ¹⁵ ¶ hī [h̄r dī]
 cebant q̄ helias ÷ alii dicebant p[feata ÷ q̄sī]
 un: exp̄fetis ¹⁶ Quo audito hīrodis ait quem
 ezo decolau iohannem hīc amortuis [resur]
 rexit ¹⁷ Ipse ⁊ herodis et tenuit [iohannem et]
 unxit eum in carcere pp̄t̄ hero[diadam]
 uxorem fratris sui philipi q̄ duxerat eā
¹⁸ dicebat ⁊ iohannis herodī n̄ licet tibi habere
 uxorem fratris tui ¹⁹ herodis h̄r insidiabat̄
 illi et uolebat occidere eum Nec potat ²⁰ hero
 dis ⁊ metuebat iohannē sciens h̄r uirum
 iustum et s̄m ¶ custodiabat eum et audi
 to eo q̄ multa faciabat et libent̄ eum audie
 bat ²¹ ¶ cum dies oportun: accidisset hīrodis
 natis sui ceanam fecit principib: et tribun̄s
 ¶ p̄m̄is z̄alīhae ²² Cu'q: introisset filia ipsius
 hīrodiadis et saltasset et placuisset hīrodi si
 mulq: recumbentib: rex ait puelle pete a me
 q̄ uis et dabo tibi ²³ et iurauit illi q̄ quicquid
 poetieris dabo tibi licet demedium rez̄ni mei
²⁴ q̄ c̄ exisset d̄x̄ matrisuae q'd petā at illa d̄x̄ cap
 ud iohannis babtiste ²⁵ Cūq: introisset stat̄

confestatione ad regem petiuit dicens
 uolo ut ptinus des mihi indisco capud io
 hannis babbistae ²⁶ ¶ CONTRISTAT: ÷ REX p
 pti ius iurandum et .ppti simul recumben
 tes Noluit eã contristare ²⁷ s̄ miso specu
 latore p̄cipit auferi capud eius indisco
 et decolauit eum incarceratione ²⁸ et ad tullit cap
 ud ð indisco ¶ dedit illud puelle et puial
 la dedit matri suae ²⁹ Quo audito discip^u
 li ð uenerũ et tulerũ cor p: ð et possuerũ
 illud in monumento ³⁰ et conuenientes apos
 toli ad ihũ renuntiauerũ illi om̄a q: eze
 rant et docuerant ³¹ ¶ ait illis uenite seor
 sum indesertũ locum ¶ Requiescite pus
 sillũ erat n̄ qui ueniebant multi et redie
 bant Nec manducandi spatũ habiebant
³² ¶ ascendentes in nau habierũ indesertũ
 locũ seorsũ ³³ ¶ uiderũ eos abeuntes ¶ coõ
 nouerũ multi et pedestres deciuuitatib:
 c̄mnib: occurrerũ illũc et p̄ueniarũ eos ³⁴ emiens
 uidit ihũ turbã multã et missert: ÷ sup
 eos q̄ erant sicut oues n̄ habentes pastorẽ
 ¶ coepit docere illos multũ ³⁵ ¶ cum iã mul
 ta hora fierent ¶ ascenderũ discipuli ð
 ad ihũ dicentes desert: ÷ locus hic etiã ho
 ra p̄tiuit ³⁶ dimitte illos uteuntes in pxims

uillas et uicinos emant sibi cfbos q's mandu
 cent ³⁷ Q̄ rēs date illis manducare Q̄ d̄x̄r̄t̄
 ei euntes emamus denaris ducentes panes
 et dalim: eis manduca re ³⁸ Q̄ d̄t̄ eis q̄t̄ panes
 habetis ite et uidete Q̄ c̄ cōz̄nouissent d̄nt̄ .u.
 et duos pisces ³⁹ et p̄cipit illis ut accumbere fa
 cerent om̄s ꝑ ꝓtuberna sup̄ uiride foenū
⁴⁰ Q̄ discūbuer̄t̄ ĩpartes ꝑ centenos et ꝑ q̄nqua
 z̄enos ⁴¹ et acceptis . u . panib: et duob: piscib: in
 tuiens incaelum. b d̄x̄it et frez̄it panes et dedit
 discipulis suis ut ponerent eos ante et duos pis
 ces diuissit omnib: ⁴² Q̄ manducauer̄t̄ om̄s
 et saturati s̄t̄ ⁴³ et stulle r̄t̄ reliquias fraz̄men
 tōr̄. xii cofinos plenos et depiscib: ⁴⁴ Erant h̄
¹ q̄ manducauer̄t̄ .u. milia uiror̄. ⁴⁵ et stat̄i coz̄it
 discipulos suos ascendere nauem ut p̄ ceder
 ent eum trans fretū ad bethsaidā dū ipse dim̄t
 t̄et populū ⁴⁶ Q̄, cū dimisisset eos abuit in montem
 orare ⁴⁷ et c̄ sero esset erat nauis in medio mari
 Q̄ ipse sol: in̄tra ⁴⁸ et uidiens laborantes in
 remiz̄ando erat h̄ uent: ꝓtrari: ꝓ (sic) circa quar
 tā uiz̄iliam noctis uenit adeos ambulans sup̄
 ra mare et uolebat p̄t̄ire eos ⁴⁹ at illi ut uidiar̄t̄
 eū ambulantē sup̄ putauer̄t̄ fantasma eē
 exclamauer̄t̄ ⁵⁰ om̄s h̄ eū uidiar̄t̄ et contur
 bati s̄t̄ Q̄ statim locut: ÷ cū eis et d̄x̄ illis con

fidite e³⁰ sum Nolite timere ⁵¹ & ascendit ad
 illos in nauē et cessauit uent: et plus ma³is
 intrasē et stupebatⁿ ⁵² n̄ n̄ intellexiart̄ depamib:
 erat n̄ cōr illo^{r̄}. obcecatū ⁵³ & cum transfr
 etassent puenerūt in^{t̄} rā Zenazareth et adpli
 cuerūt ⁵⁴ cumq: egressi essent denauū continuo
 co³nouerūt eum ⁵⁵ & p̄currantes uniuersam
 re³ionem illam coeperūt in³rauati's q^{t̄}
 male habebant circum fere ubi audiaba
 nt eū eē ⁵⁶ & q^ocumq: introibat inuicos t̄ in
 uillas aut incuitates in plateis poneba
 ant infirmos et dīp̄cabant^{r̄} eū ut t̄ fimb
 riam uestimenti ē tan³erent eū & q̄t̄ q̄t̄
 tan³ebant eum salui fiabant ^{vii. 1} & conueni
 unt ad eū farissei et quidā describis ue
 nientes ab hierusolimīs ² & cum uidissent
 quosdam ex discipulīs ē cōmonib: mani
 b: id ÷ n̄ lotīs manducare panes ut ut
 auerūt ³ farissei n̄ & om̄s iudei missi creb
 ro man: lauent n̄ manducant tenentes tra
 ditionē senior̄, ⁴ & a furo missi bap̄tizaren
 t̄ n̄ comedunt et alia multa s̄t q̄ tradita s̄t
 illis seruare bap̄tizate calicum et urceō^{r̄}.
 et ra mentō^{r̄}. et electō^{r̄}. ⁵ & in^{t̄}ro³abant eum
 farissei et scribe q̄rē discipulū n̄ ā
 bulant iuxta traditionē senior̄. s̄ cōmo

nib: manib: manduaurt homo panē ⁶ ¶ ille
 rēs dñ̄ eis b̄ p̄ferauit deuobis essaias h̄spoch
 RITE SCRIPTŪ ÷ popul: hic labis me honorat cōr
 h̄ eor̄. longē ÷ ame ⁷ in uanū h̄ me colunt docen
 tes doctrinas ¶ mandata hominū ⁸ relin
 entes mandata dī tenentes TRADITIONĒ homi
 nū b̄b̄tismata URCEOR̄ ET CALICŪ ¶ alia si
 milia hīs FACITIS multa ⁹ ET dicebat illis b̄ INRI
 tum FACITIS mandata dī UTTRADITIONĒ uestRā
 TENENTIS ¹⁰ in ofsis h̄ dñ̄ honora patrē tuū ET
 matrē tuā ¶ qui maled̄xerit patri ã matri
 MORTE MORIAT̄ ¹¹ Uos h̄ DICITIS sí d̄xerit homo
 corbān ¶ ÷ homo donū q̄cūq: ex me tibi p̄de
 rit ¹² ¶ ULTRA ñ dimittetis eum quiq: facere
 patrisuo ã matri ¹³ rescidentes uerbū dī p̄
 TRADITIONĒ uestRā q̄ tradidistis ¶ similia
 hui: modi multa FACITIS ¹⁴ ET aduocans iŕ um [†] (*sic*)
 bam dicebat illis ¶ Audite me omnes ET INTELLI
 GITE ¹⁵ nihil EXTRA hominem INTROIENS ¶ POSIT
 in eum COINCINARE s̄ q̄ de homine p̄cidunt illa
 s̄ q̄: coinquinant hominē ¹⁶ SI quis habet
 aures audiendi audiat ¹⁷ ¶ c̄ INTROISSET
 in domum aturba inŕoŕabant eū disci
 puli ¶ parabolā ¹⁸ ET ait illis sic ET uos inpr̄
 dentes ESTIS ñ INTELLIGISTIS q̄ omē EXTRINSECUS †
 INTROIENS in hominē ñ POT ÷ eū COINCINARE

† First occurrence of cursive s.

Q̄ INTRONUIT IN COR EIUS S̄ IN UENTREM ET INSE
 CESSUM EXIUIT PURGANS ōms̄ ESCAS ²⁰ DICEB
 AT N̄ Q̄: DE HOMINE EXIUNT ILLA Q̄ INQUINA
 NT HOMINĒ ²¹ Q̄ BINT: N̄ DECORDE HOMINŪ
 COGITATIONIS MALA P̄CEDUNT ADULTĪA FOR
 NICATIONIS HOMICIDIA ²² FURTA AUARITIA
 NEQUITIÆ DOL: IMPUDICITIAE Ocul: MAL:
 BLASFEMIAE SUP̄BIA STULTITIA ²³ OMNIA
 Ī MALA ABINT: P̄CEDUNT ET COMMUNICAN̄
 HOMINEM ²⁴ Q̄ INDE SURS̄IENS ABIT INFI
 NES T̄FRĪ ET SIDONIS ET INGRESS: DOMŪ NE
 MINEM UOLUIT SCIRE ET ñ POTUIT LATERE
²⁵ MULIER N̄ STATIM UT AUDIUIT DEO CUI:
 HABEBAT FILIA S̄P̄S IMMUNDŪ INTRAUIT ET
 P̄CEDIT AD PEDES EIUS ²⁶ ERAT N̄ MULIER GEN
 TILIS SIRO FINISSA GENERE EROḠABAT (*sic*) EUM UT
 DEMONIŪ IECCERET DEFILIA Ē ²⁷ Q̄ DĀ ILLI SINE P̄
 US SATURARI FILIOS ñ ÷ N̄ BONUM SUME
 RE PANEM FILIORŪ ET MITĒ CANIB: ²⁸ Q̄T ILLA
 RĒS ET DĒ EI UTIQ: DNE NĀ ET CATULI SUB M
 ENSA COMEDUNT DEMICIS PUERORŪ ²⁹ Q̄
 AIT ILLI P̄P̄T HĒ SERMONĒ UADE EXIT DEMO
 NIUM DEFILIATUA ³⁰ Q̄ C̄ ABISSET DOMUM
 SUĀ INUENIT PIALLAM IACENTĒ SUP̄ LECTŪ
 Q̄ DEMONIŪ EXISSE ³¹ Q̄ IŪ EXIUIT DEFIN̄
 B: T̄FRĪ UENIT P̄SIDONIĀ AD MARE GALILĒ

in̄t̄ medios fines decapuleos ³² ¶ adduc
 unt surdū et nudum et dīp̄cabant̄ eū †
 ut inponat illi manū ³³ ¶ adp̄chens
 eum deturba séorsum missit dīḡitos
 suos in auriculas expuens titiḡit lin̄ḡ
 ā ē ³⁴ et s̄:cipiens incaelū in̄ḡemuit et ait
 illi ef̄feta ¶ ÷ ap̄ire ³⁵ ¶ statim ap̄te
 s̄t̄ aures ē et solutū ÷ lin̄ḡae ē uinculū
 ¶ loq: bat̄ rectae ³⁶ et p̄cipit illis necui
 dicerent q̄nto h̄ eis dicebat (*sic*) tanto māḡis
 plus p̄dicabant ³⁷ et eo amplius et mira
 bat̄ⁿ dicentes b̄ omnia fecit et sordos fa
 cit audire ¶ mutos loqui ^{viii. 1} in illis dieb: †
 Cum turba multa eēt̄ īt̄um nec habe
 rent ¶ manducarent ⁽³⁾ ¶ si dimissero
 eos ^{1b} Conuocatis discipulis suis ait il
 lis ² miserior sup̄ turba q̄ ecce iam tri
 duo sustinent me Nec habent ¶ mand
 ucant ³ ¶ si dimissero eos ieiunos in
 domum suā deficient inuia q̄ exeis de
 lon̄ge ueniant̄ ⁴ ¶ rēs̄r̄t̄ ei discipuli sui
 unde istos pōt̄it quis h̄ic saturare
 panib: insolitudinis ⁵ ¶ in̄t̄ rōḡauit
 eos ¶ (*sic*) panes habetis quid̄x̄er̄t̄ ·un· ⁶ ¶
 p̄cipit turbae discūbere sup̄ t̄ram

viii

† *nudum* here is contradicted by *mutos* below. †

¶ accipiens .iiii. panes ¶ RATIAS aGIT f
 REGIT ET DABIT DISCIPULIS SUIS UT ADPO
 NERENT ¶ ad possuerit turbæ 7 ¶
 habebant pisciculos paucos ET IPSOS
 benedixit ET IUSSIT adponi 8 ¶ manduc
 auerit ET SATURATISIT ET SUSTULLEKIT q̄ fu
 ERAT defraG mentis .iiii. SPORTAS 9 ERANT
 hr qui manducauerit q̄si .iiii. milia ET
 dimissit eos 10 ET STATIM ASCENDIENS NA
 uĩ cū discipulis suis uenit in partes
 dalmanutha 11 ¶ exierit farissei ET CE
 PERIT CONCIRIRE cū eo q̄:RENTES abeo SIG
 nũ decaelo temptantes eũ 12 ET INZemesce
 NS AIT quidGENERATIO ISTA q̄:RIT SIGnũ
 ¶ men dico uobis si dabitur GENERATIO
 NI ISTI SIGnũ 13 ET DIMITTIENS EOS ¶ scen
 diens itum abut TRANS fretum 14 ET obli
 TISIT sumere panes ET NISSI unũ panẽ
 ñ habebant secũ inuia 16 ¶ COGITABANT
 adalTUTRũ dicentes q̄ panes ñ habem:
 17 q̄ COGNITO ih̄s AIT illis quid COGITATIS pa
 nes ñ habetis ñdum COGNOSCETIS neq̄: in
 telleGITIS ad hũc caecatũ habetis cor
 um 18 Oculos habentes ñ uidetis aures
 habentes ñ auditis Neq̄: recordami
 ni 19 .u. panes freGIT i .u. milia ET q̄T cof[1?]

nos fragmentorū s:tulistis dn̄t ei xii
²⁰ q̄no et .iiii. panes in .iiii. miha q̄t sportas
 fragmentor̄ s:tullistis dn̄t .iiii. ²¹ & dice
 bat eis q̄mō n̄dum intelleḡistis ²² et ueniunq̄
 bethsaida et ducunt ei cecum et rogaba
 nt eum ut illumināret ²³ & ad p̄chēnd
 iens manū caeci eduxit eū extra uicū
 & expuens in oculos ē (?) inpossuistis ma
 nib: INTROROGAUIT eum si aliquid uide
 ret ²⁴ et aspiciens ait uideo homines uel
 ud arbores ambulantes ²⁵ deinde ītū
 inpossuit man: sup oculos eius et cepit
 uidere sup (*sic*) et restituta ÷ ita ut uide
 ret clarae om̄a ²⁶ et missit illū indom
 ū suam dicens uade indomū tuā & si
 in uicum introieris nemini d̄xeris ²⁷ et
 egress: ÷ ih̄s et discipuli ē in castella ces
 sariae p̄flipi & inuia introrogabat
 discipulos suos dicens q̄ me dn̄t ee
 homines ²⁸ qui r̄sr̄t illi dicentes iohannē
 bap̄tistā alii heliā & alii ū q̄sī unū
 dep̄feris ²⁹ Tunc d̄t illis uos q̄ me dicit
 is eē r̄s̄ petr: ait ei tu es xp̄s ³⁰ et cōm̄i
 nat: ÷ ei nec uiderent de illo ³¹ & coepit
 docere illos q̄m̄ oportet filium homi
 nis multa pati & rep̄bari a seniorib:

¶ asummis sacerdotib: et ascribiset
 occidi ¶ p^o tres dies resurtere ³² ¶ pa
 lam uerbū locebat^r ¶ adp̄chendiens
 eum petrus cepit increpare eū ³³ qⁱ ouers:
 ¶ uidiens discipulos suos cōminat:
 ÷ petro diciens uaderetro me satanas
 quū n̄ sapis eaq; · dī s̄t̄ s̄q̄ ÷ hominū ³⁴ ¶ ¶
 uocata turba cum discipulis suis dixit
 eis si quis uult p^o me sequi denezet se ip
 sum ¶ tollat crucē suā et sequat^r me
³⁵ ¶ qui n̄ pdiderit animā suā pp̄t me et
 euanḡeliū saluā eā faciat ³⁶ ¶ quid n̄ pde
 rit homini si ucret^r tot ū hominē (*sic*) mun
 dū et animā suam detrimentū faciat
³⁷ ¶ quid daut homo cōmotationem pani
 ma sua ³⁸ ¶ qui n̄ me pfess: fuerit et mea
 uerba inḡeneratione et peccatrice ¶ fili:
 hominis confidet eū cum uenerit in glo
 ria patris sui cū anḡelis sc̄is ³⁹ ¶ et diciaba[t]
 illis ¶ Amen dico uobis q̄ s̄t̄ q^d dā de hīc
 stan tīb: qⁱ n̄ gustabunt mortē donec
 uidiant reḡnum dī ueniens in uirtute
 ix. ¹ ¶ p^o dies sex adsumpsit ih̄s petrū ¶
 iacobum et iohannē et ducit in mon
 tem excelsū sol: et transfuratur: ÷ co
 rā ipsis ² ¶ uestimenta eius factast̄

splendida fuit nix qualia fullo sup trā
 ñ pot÷ candida facere ³ & apparuit illis
 helias cū moysi & erant loquentes cū ihū
⁴ & rēs petr: ait ihū rabbi bonū ÷ hīc nos
 eē et faciam: trea tabnacul^o ⁵ la tibi unū
 et moysi unū et helie unū ⁵ ñ ñ sciebat q' dice
 ret erant ñ timore p̄triti ⁶ & factū ÷ nu
 bs obumbrans eos et uenit uox denube dic
 iens hic ÷ fili: meus dilect: audite illū ⁷ &
 statī circū spicientes neminē ampli: ui
 diaūt nissi ihū tm̄ secū ⁸ & discendentib:
 illis demonte p̄cipit illis necui q: uidiss
 ent narrarent Nissi cum fili: hominis á
 mortuis resurrexit ⁹ & uerbū cōtinuerūt ap̄
 sé concirentes quid esset cum amortuis
 resurrexit et uerbum continuerūt ap̄ sé ¹⁰ &
 intrōzabant eū dicentes quidē farisei et
 scribe dñt q heliã oportet primū uenire
¹¹ q' rēs ait illis helias cum uenerit p'mū om̄a
 restituet & qm̄o scriptū ÷ in filiū homi
 nis & multa patiat̄ et cōtēpnat̄ ¹² s̄ dico uob
 is q helias uenit s̄ dico uobis & fecerūt
 illi q̄cumq: uoluerūt s̄ scriptū ÷ deo ¹³ & ue
 niens addiscipulos suos uidit turbam
 maḡnā circa eos & scribas concirentes

cū illis ¹⁴ & confestim omnis populus uidi
 ens eū stupefact: ÷ expauerūt & occurrentes
 salutabant eum ¹⁵ et in̄trōgauerūt eos quid in̄
 uos conciritis ¹⁶ & rēs un; deturba d̄x ma
 gis̄t̄ adtul ^{Factura} h̄i filiū m̄m̄ ad rē habentem
 sp̄m̄ inmundum ¹⁷ qui ubiq; eū adp̄chende
 rit ad h̄it eū et spumat et stridet dentib;
 et arescit et d̄xī discipulis tuis ut diceret (*sic*) il
 lū & n̄ potuerūt ¹⁸ qui rēs d̄x̄ eis Ó ḡeneratio ī
 credula quandiu ap̄ uos ero quandiu ys
 patiar adferre illum ad me ¹⁹ et adtulerūt
 eū & cū uidisset illū statim conturbabit
 eū sp̄s ²⁰ in̄trōgauerūt patrē ē quantū tē
 p: ÷ ex q̄ h̄ occidit & ille ait ab infantia ²¹ et
 frequent̄ eū et in iōnē et in aquā missit ut
 eū p̄deret s̄ s̄i q's potes adiuba nos miser
 t: .n̄i. ²² ih̄s h̄ ait illi potes credere oīa pos
 sibilias̄t̄ credenti ²³ & continuo pat̄ puer[1]
 exclamans c̄ lacrimis aiebat Credo ad
 iuba incredulitatē meā ²⁴ & cū uideret
 ih̄s concurrentē turbā comminat: ÷ spūi
 in mundo dicens illi sur̄ge (*sic*) et mutae sp̄s
 ego tibi p̄cipio exii abeo et ampli: ne introias
 meū ²⁵ & exclamans multū discerpiens eū
 exhibit abeo & fact: ÷ s̄ mortūs ita ut

multi dicerent q̄ mort: ÷ ²⁶ ih̄s h̄r teniens m
 anū ÷ eleuauit illum et surrexit ²⁷ & cum
 introisset in domū discipuli ÷ secreto in̄t̄
 rōzabant eū q̄re nos n̄ potuim: iecere illū
²⁸ et d̄x̄ illis h̄ z̄en: in nullo pot̄ ÷ exire nissi in
 oratione et ieiunio ²⁹ & inde p̄fecti p̄t̄z̄r
 ediebant̄ z̄aliliā nec uolebat q̄q̄ scire
³⁰ doceabat h̄r discipulos suos et diciabat
 illis q̄m̄ filius hominis tradet̄ in man: ho
 minum et occident eū & occis: t̄tiadie
 resur̄z̄et ³¹ at illi īgnorabant uerbum et ti
 mebant eū in̄t̄rōz̄are ³² et ueniart̄ caferna
 ū quicumdomui essent in̄t̄rōz̄abat eos q'd
 inuia tractabitis ³³ & t̄ ille (*sic*) tacebant siq'de
 in̄t̄ sé inuia disputauart̄ q's eēt illorū
 maior ³⁴ & resediens uocauit xii et ait il
 lis q's uult p'm: eē erit omnium nouissi
 m: & omniū minist̄ ³⁵ & accipiens puer̄,
 statuit eū in medio eor̄, q̄ ut complex: eēt
 ait illis ³⁶ quis quis unū ex hui: modi puer
 is reciperit in nōe meo me recipit & q
 q'c̄q: me s:cipit n̄mes:cipit s̄ eū q' me
 missit ³⁷ rēs illi iohannis dicens māz̄is̄t̄
 uidim: quendā in nōe tuo iacentē demo
 nia qui n̄ sequit̄ nos et p̄buim: eū ³⁸ ih̄s h̄r

ait nolite pibere eum Nemo n̄ qui fa
 ciet uirtutem innōe meo et possuit cito
 male loqui deme ³⁹ qui n̄ ÷ aduersū ys
 p uobis ÷ ⁴⁰ quisquis n̄ potū dederit uob
 is calicē aq: innōe meo q xpī estis omen
 dico uobis n̄ pderit mercidem ⁴¹ q̄ q's q's scan
 dalizauerit unum exis pussillis creden
 tib: inme bonū ÷ ei maḡis sí circū daret
 mola assinaria collo e et in mare mitter
⁴² q̄ sí scandalizauerit té man: tua abscid[e]
 illā bonū ÷ tibi debilē introire inuitā q
 duas man: habentē ire inḡehenā iḡnē in
 extinḡibilem ⁴³ ubi uermis n̄ moriuntur (sic)
 et iḡnis n̄ extinḡuit ⁴⁴ q̄ sí pes tuus scanda
 lizat té amputa illū bonū ÷ tibi clau
 dum introire inuitā eḡnā quam duos p
 edes habentē mitti inḡehenā iḡnis inext
 inḡuibiles ⁴⁵ ubi uermis eorū n̄ morit̄ et iḡ
 nis n̄ extinḡuit ^{45b(cf. 48)} Omnis n̄ iḡne salliet̄ et
 omnis uictima salliet̄ ⁴⁶ quod sí oculus
 tu: scandalizat té iecce eū bonū ÷ tibi
 cecum introire inreḡnū dī q̄ duos ocu
 los habentem mitti inḡenā iḡnis ⁴⁷ ubi
 uermis eor̄ n̄ morit̄ et iḡnis n̄ extinḡui
 tur ⁴⁸ Omnis n̄ iḡne salliet̄ et omnis uictim̄

sallet⁹ ⁴⁹ Bonum ÷ sál + q̄sí sál insulsum
 fuerit inquo illud condietis habere in
 uobis sál et pacem habete in̄tuos x. ¹ ¶ inde
 sur̄ziens uenit in fines iude ultra iorda
 nien ¶ conueniunt ītū turbæ adeum ¶
 sicut consuerat ītū docebat illos ² et
 accedentes farissei in̄trōzabant eū si
 licet uiro uxorem dimīte temptantes
 eum ³ ¶ et ille rēs d̄x̄ eís quid uobis p̄cip
 it mōf ses ⁴ quidicēr̄t mōf ses p̄missit
 libellum repudi scribere et dem̄ite ⁵ q̄b:
 rēs ih̄s ait adduriciã cordis uestri sc
 ripsit uobis p̄ceptū istud ⁶ abinitio h
 creature masculum et feminã fecit
 eos d̄s ⁷ pp̄t h̄ relinquet homo patre^s suu^s
 et matrem et aderebit ad uxore^m suũ (*sic*) ⁸ ¶ ēr̄t
 duo in carne una itaq: iã ñ s̄t duo s̄ una
 caro ⁹ ¶ er̄zo d̄s coniunxit homo ñ sé paret
¹⁰ ¶ in domu ītūm discipuli ð deo d̄e in̄t
 rōzauer̄t eū ¹¹ ¶ d̄t illis q̄c̄q: dimisserit
 uxorem suã et aliã duxerit adul̄tū cō
 mittit sup̄ eã ¹² ¶ uxor dimisserit uirū su
 ū et alii nupserit mechat^r ¹³ ¶ offerebaⁿ
 illi paruulos ut illos tan̄zaret discipuli h̄
 comminabant^r offerentib: ¹⁴ q̄scumq: (*sic*) uide

RET IHŠ offerentib: indigne tullit & ait il
 lis sinite paruulos uenire ad me et ne p
 ibueritis eos Talium ÷ n̄ regnũ dī ^{15b} uelud
 paruulos ñ intrauit in illud ¹⁶ & complec
 tans eos & inponens eos manus sup il
 los b̄dicebat illos ¹⁷ & cum egress: eēt in ui
 cū pcurriens quidã geno flexo ante. eū
 rogabat eum magis (sic) bonae quid faciam
 ut uitã aet̄ nã p̄cipiam ¹⁸ ihš h̄ d̄x̄ ei quid
 me dicis bonum nemo bonus missi un:
 d̄s ¹⁹ p̄cepta nosti ñ adul̄tabis Nonocci
 das Ne fureris Non falsũ testimonũ
 d̄x̄eris Ne fraudem feceris honora
 patrẽ tuũ et matrẽ tuã ²⁰ OCT ille r̄s
 ait magis̄ omnia h̄ obser uauit auuben
 tute me (sic) ²¹ ihš h̄ intuit: eū dilexiteũ et d̄x̄
 illi unum tibi de ÷ uade q: cūq: habes uen
 de et da paup̄ib: et habebit tessaũ in
 caelo et ueni seq: reine. ²² q̄ tristat: ÷ ñ uer
 ba abiit meriens erat n̄ habiens pos
 sesiones multas ²³ et circumspeciens
 ihš ait discipulis suis q̄ deficile ÷
 confitentes in peccun̄is in regnũ dī ñ
 troire ²⁵ ꝑccili: ÷ camellũ p̄ foramẽ
 acus transire quam diuitẽ intra

re in reŕnum dī ²⁶ q¹ maŕis admiraba
 nŕ dicentes adsemet ipsos ¶ qui pot
 ÷ saluos fieri ²⁷ ¶ intuiens illos ihŕ
 ait ap̄ homines impossibile ÷ ŕ ñ ap̄
 dñm om̄a n̄ possibilia s̄t ap̄ dñm ²⁸ Ce
 pit petr: ei dicere ¶ ecce nos dimisim:
 om̄a et secuti sumi (*sic*) tē ²⁹ rēs ihŕ ¶ om̄
 en dico uobis ¶ nemo ÷ qui relinq:rit
 domum ã fratres ã sorores aut pat
 rē á matrem ã filios ã aŕos pp̄t me
 et pp̄t euangeliũ ³⁰ q¹ ñ accipiat centies
 tantũ ñc in tempore h̄ dom: et fratres
 et sorores et matres et filios et aŕos
 cũ p̄secutionib: et in saeculo futuro
 uitam aet̄nã ³¹ ¶ multi h̄ er̄t p̄mino
 uissimi et nouissimi primi ³² ¶ erant
 h̄ in uia ascendentes h̄ ierusalem
 ¶ p̄cedebat illos ihŕ et stupebant et
 sequentes timebant adsumiens
 iŕ ũ xii coepit illis dicere q: essent ei
 euentura ³³ ¶ ecce ascendim: h̄ ieruso
 lima et fili: hominis tradet̄ princi
 pib: sacerdotũ et scribis ¶ contemna
 bunt eũ morte et tradent̄ gentib: ³⁴ ¶
 iludent ei et conspuent eũ et interficient

eum et t̄tia die RESUR̄S̄ET ³⁵ & accedunt
 ad eum iacob et iohannis filisebed
 ei dicentes māḡis̄t̄ uolum: ut q̄cūq; pe
 tierim: facias uobis (sic) ³⁶ & ille ait eis q'd
 uultis ut faciã uobis ³⁷ et d̄x̄er̄t̄ danobis
 ut un: addex̄tã tuã et ali: adsinistram
 tuã seam; in̄ḡloria tua ³⁸ Īh̄s̄ h̄r̄ ait illis
 Nescitis quid petatis potestis bibere
 calicẽ q̄ ēḡo bibo ã bap̄tismũ q̄ ēḡo bap̄ti
 zor bap̄tizari ³⁹ & illi d̄x̄ r̄t̄ ei posum;
 ihs̄ h̄r̄ ait illis calicẽ q̄ ēḡo bibo bibetis
 & bap̄tismũ q̄ ēḡo bap̄tizor bap̄tize
 mini ⁴⁰ ait illis sedere h̄r̄ addex̄tã meam
 t̄sinistrã ñ ÷ meũ dare uobis s̄q̄b: p
 aratũ ÷ ⁴¹ & audientes .x. coeper̄t̄ indīḡ
 nari de iacobo et iohanne ⁴² ihs̄ h̄r̄ conuoc
 ans eos ait illis scitis q̄ hu qui uident̄ p̄
 ncipari t̄gentib: dominant̄ eis & p̄ncip
 es eor̄, potestatẽ habent ipsōr̄ ^{43, 44} ñ ita ÷
 ñ uobis s̄ q̄cūq; uoluerit ñ uobis p̄m: eẽ
 erit omnium seu: (sic) ⁴⁵ Nã fil: hominis ñ
 uenit ut ministraret̄ ei s̄ ut ministraret
 et daret animã suã redẽtionẽ p̄ mult̄is
⁴⁶ et uenert̄ heriã (sic) et p̄ficiscente eo de herich̄
 et discipuli ē et plurima multitudine fil:

THIBARTHINEUS cecus seđebat iuxta uiā men
 dicans ⁴⁷ qui cum audisset q̄ ih̄s nazare:
 ÷ coepit clamare et dicere fili dđ ih̄s mis
 serere ⁴⁸ ¶ cōminabant̄ illi multi uttace
 ret at ille multo māis clamabat filii
 dđ misserere mei ⁴⁹ ¶ stans ih̄s p̄cipit
 illū uocari et uocant caecū dicentes ei á
 nimæq'or esto sur̄ge uocatté ⁵⁰ q' p̄iecto
 uestimento suo exur̄gens uenit adeū ⁵¹ et
 rēs illi ih̄s d̄x̄ quid uis tibi faciā Cecus h̄
 d̄xei rabboni utuidiā ⁵² ih̄s h̄ ait illi rabo
 ni (*sic*) uade fidestua té saluā fecit et ofestū
 uidit et seq̄:bat̄ eā (*sic*) inuia ^{xi. 1} ¶ cū adppin
 carent hirusolime et bithania et mon
 tē oliuā. MITTIT duos exdiscipulis suis ² et
 ait illis ite incastellū q̄ contrauos ÷ ¶
 STATI INTROEUNTES illud inuenietis pul
 lū h̄zātū sup̄ q̄ nemo hominem (*sic*) sedit sol
 uite illū etadducite ³ ¶ siquis uobis d̄x̄
 erit quid petitis dicite q̄ dnō necessaru: (*sic*)
 ÷ ¶ CONTINUO illū dimittet hūc ⁴ et abeun
 tes inuenerūt pullum h̄zātū ante ianuā
 foris inbibio et soluit (*sic*) eū ⁵ et q' dā de illuc st

antib: dicebat (*sic*) illis quid facitis sol
 uentes pullum ⁶ quid xert sicut p̄cip
 at illis ih̄s et dimiserūt eis ⁷ ad duxerūt
 pullum ad ih̄m et ponunt illi uestim
 enta sua & sedit sup eum ⁸ multi
 h uestimenta sua inuia strauerūt ali
 h frondes cederūt de arborib: et coederūt
 et s̄t nerūt (*sic*) inuia ⁹ & qui p̄ibant et qui
 seq:bant clamabant dicentes oss
 anna ¹⁰ b̄dict: qui uenit innōe dñi b̄dic
 tum q̄ uenit reznū patris ·nī· dauid
 ossanna in excelsis ¹¹ & intrauit hir
 usolima in templū et circūspect
 is omnib: cum iam uespraesset hora
 exhibit in bethaniam cum xii ¹² et alia
 die cum exirent in bethania cū ·x· essu
 † ruit ·ii· ¹³ cum q: uidisset alonze ficū
 habentem folia uenit si q'd forte in
 ueniret in ea et cum uenisset ad eā nih
 il in uenit p̄t folia n̄ h̄ erat tempus
 ficorū ¹⁴ & rēs d̄x̄ ei iā n̄ ampli: in eīt
 num quis q̄ fructū exte manducet et
 audiebant discipuli ē ¹⁵ & uenerūt
 hirusolimā et cum introisset in tē
 plū uenit coepit iecere uendentes et
 ementes in templo et mensas numū[la]
 riorū & cathedras uendentium

† This numeral may just as well be v as ii.

columbas euertit ¹⁶ & ñ sinebat ut
 quis q̄ uas transferat p̄ templū ¹⁷ et do
 cebat diciens eis ñne scriptū ÷ q̄ dom:
 mea dom; orationis uocabit̄ omnib;
 gentib; uos h̄ fecistis eam speloncam
 latronum ¹⁸ quo audito principes sacer
 dotū et scribe q̄rebant q̄mō eū p̄der
 ent timebant ñ eum q̄m̄ uniuersatur
 ba ad mirabat̄ sup̄ doctrinā ē ¹⁹ & cū
 ues pera facta eēt egressiebat̄ de ciu
 tate ²⁰ & cum mare (*sic*) transirent uider̄t
 ficum aridā factā aradicib; ²¹ & rec
 ordat: ÷ petr: d̄t̄ ei rabbi ecce ficus
 male d̄xisti aruit ²² & rēs ih̄s ait illis h[a]
 bete fidem ²³ Amen dico uobis q̄q̄c[ū]
 q; d̄xerit monti huic tollere et mit̄te in
 mare et ñessitauerit in corde suo ñ
 crediderit q̄q̄c̄q; d̄xerit fiat ei ²⁴ pp̄t̄
 ia dico uobis om̄a q̄cūq; orantes pe
 titis credite q̄ accipietis et uenient uo
 bis ²⁵ & cum stabitis adorandū di[mitti]
 te si quid habetis aduers: aliquem
 ut det (*sic*) apāt̄ (*sic*) ūr̄ qui in caelis ÷ dimittat
 et uobis peccatuestra (*sic*) ²⁷ & uenient r
 urs: hirusolima et c̄ambularet in
 tēplo accedunt ad eū sūmi sacer

dotes et seniores et scribe ²⁸ ¶ dñt illi in
 qua potestate hec facis et q'st dedit ha
 nc potestatē ut ista faciens ²⁹ ih̄s h̄ rēs ¶ illis
 in̄trozabo uos et ego unū uerbū respon
 dite m̄ et dicā uobis in qua potestate h̄ faciā
³⁰ b̄ab̄tismum iohannis unde erat de caelo an
 ex hominib: respondite mihi ³¹ ¶ illi cozita
 bant secum dicentes si dixerim: de celo dicet
 q're n̄credidistis ei ³² si dicem: ex hominib: ti
 mem: populū omnes n̄ habebant iohannē
 q' uere p̄feata eēt ³³ et respondentes d̄x̄r̄t ih̄u
 nescim: rēs ih̄s ait illis neq: ego dico uobis ī
 [q]ua potestate h̄ facio xii. ¹ Coepit illis in parab
 ulis loq' homo plantauit uiniā et sepē cir
 [cū] dedit ei et fodit lacū ¶ edificauit turrē
 et loquauit eā a z̄riculis et p̄z̄re p̄fect: ÷
² et a z̄riculas in tempore seruū ut ab a z̄ricu
 [li]s accipat de fructu uiniāe ³ qui ad p̄chen
 sū eum ceder̄t et dimisser̄t uacuū ⁴ ¶ i tū
 missit ad illos aliū seruū et illū incapite
 [uulnerauer̄t] ¶ ¶ otumilis adficiar̄t ⁵ et r̄r
 [sus missit aliū?] et illū occidiar̄t et plures ali
 os qu[osdā] cede]ntes ¶ ¶ hos ū occidentes ⁶ ad
 huc ēr unum habiens filiū carissimū et ill
 ū missit ad eos nouissimū dicens q' uereb
 unt̄ filiū m̄m ⁷ Coloni h̄ d̄x̄r̄t ad inuicē hic

÷ heris uenite occidam; eū etnā erit hered,
 tās ⁸ & adp̄chēdentes h̄r occider̄t et iecit̄ ex
 tra unīā ⁹ quid ēr̄ faciat dñs unie ueniet
 et p̄det colonos et dabit unīā aliis ¹⁰ nesciptu
 rā hanc le ^{Exista} ¹¹ istis locpidē q̄ repuauer̄t edif
 icantes hic fact: ÷ incapud an̄guli ¹¹ adnō fac
 t: ÷ istud et ÷ mirabile in oculis nostris ¹² &
 q̄rebant eum tenere timuer̄t turbā coz̄nouer̄t
 n̄ q̄ adeos parabolā hanc dixerat & relicto eo
 abiar̄t ¹³ et mittunt ad eū q̄sda⁴ ex fariseis & hiro
 dianis ut eum traderent in uerbo ¹⁴ q̄ uenientes dñ
 ei māgistr̄ scim: q̄ ueraxes et n̄ curas q̄q̄ n̄ n̄ uides
 infaciem hominis s̄ in ueritate uīā dī doces li
 cet dari tributū cessari an̄ n̄ dauim: ¹⁵ q̄ sciens [uer]
 sutiā eor̄, cōcit illis q̄d me temptatis ad ferre m̄
 denariū ut uideant (*sic*) ¹⁶ illi denariū adtuler̄t et ait
 illis cui: ÷ imāgo h̄i et inscriptio dñt̄ illi cessaris
¹⁷ Rēs h̄r ih̄s d̄x̄ illis reddite ¹⁷ q̄ s̄t̄ cessaris cessari
 et q; s̄t̄ dī dō mirabantur sup̄ eo ¹⁸ & uenert̄ ad
 eū saducei quidn̄t̄ resurrectionē n̄ eē et int̄roga
 bant eū dicentes ¹⁹ māgistr̄ moyses nobis scrips
 it ¹⁹ uisui: frat̄ mortu: fuerit et dimisserit
 uxore et filios n̄ relinq̄rit accipiat frat̄ e uxore
 rem illi: & res:citet semen fratri suo ²⁰ .Uu
 ēr̄ fratres ergo erant et p̄mus uxore et mor
 tuus ÷ n̄ relicto semine ²¹ & secund: accipit eā

ET IPSE MORTUUS ÷ ET NEC RELIQUIT SEMEN ET T̄TI
 US SIMILIT̄ 22 & ACCIPER̄T SIMILIT̄ SEPTĒ ET Ñ RELIN
 CER̄T SEMEN NOUISSIMA OMNIŪ DEFUNCTA ÷ ET M^U
 LIER 23 IÑ RESURRECTIONE ER̄ CUM RE SURREXER
 INT CUI: DE HÍS ERIT UXOR ·U·II· H ^{Forstner} HABUER̄T
 EAM UXORĒ 24 & RĒS IHŠ AIT ILLÍS Ñ IDEO ERRA
 TIS NEC SCIENTES SCRIPTURAS NEQ: UIRTUTĒ DĪ
 25 CUM H MORTUI RESURREXERINT NEQ: NUBENT
 NEQ: NUBENT̄ S̄ S̄T̄ S̄ AN̄GELI INCAELÍS 26 DEMORTUI [sic]
 † H̄ Q̄ RESUR̄ZUNT Ñ FLĒZISTIS INLIBRO MOFSI SUP
 RUBRŪ Q̄M̄ D̄XERIT ILLI D̄S INQUIENS ĒZO SŪ D̄S
 ABRACHĀ D̄S ISSÁC D̄S IACOB 27 NEQ: D̄S MORTORŪ S̄
 UIUOR̄, UOS H̄ MULTŪ ERRATIS 28 & ACCESSIT UN:
 DESCRIBÍS QUI AUDIERAT ILLOS CONCIRENTES ET UID,
 ENS Q̄M̄ B̄ ILLÍS RĒS (sic) INT̄ROZ̄AUIT EUM QUID EĒT P̄MŪ
 MANDATŪ 29 IHŠ H̄ RĒS EI Q̄ P̄MUM OMNIŪ MAND̄
 TŪ ÷ Q̄UDI ISRAHEL D̄NS D̄S TUUS UN: ÷ 30 & DILE
 ZES D̄NM EXTOTOCORDE TUO ET EXTOTA UIRTUTE TUA
 H̄ ÷ P̄MŪ MANDATŪ 31 F̄ H̄ SIMILE HUI: OILEZES
 P̄XIMŪ TAM Q̄ TÉ IPSŪ MAI: HŌR̄ ALUD MANDA
 TŪ Ñ ÷ 32 & AIT ILLI SCRIBA B̄ MAZ̄IST̄ IN UERITATE
 D̄XISTĪ Q̄ UN: ET Ñ ÷ ALI: P̄T̄ ILLŪ 33 UT DILIZAT̄ EXTOTO
 CORDE ET EXTOTA INTELLECTU ET EXTOTA ANIMA ET EXTOTO
 TA FORTITUDE & DILEZERE P̄XIMŪ TĀQ̄TEIPSŪ
 MAI: ÷ OMNIB: HOLOCHAUSTO MATIB: ET SACRIFI
 CÍS 34 IHŠ H̄ UIDIENS Q̄ SAPIENT̄ RESPONDISSET AIT

† Scribe has left an f apparently which he wrote first and then wrote l covering part of the other letter but leaving most of it so that *flegistis* is apparent.

illi ñes lonze areno dī & nemo iã audiabat
 inTROZARE ³⁵ & rēs ihš dicebat dociens itēplo
 scribē qmō dñt xp̄m eē filium dđ ³⁶ ipse n
 dđ dī inspu sco Dixit dñs dño meo sede ad
 extris meis donec ponam inimicos (sic) tuos scabel
 lū pedūtuar, ³⁷ Ipse eē dđ dī eū dñm et unde ÷
 fili: ē et multa tuba (sic) eū libent̄ audiuit ³⁸ & diceb
 at eis indoctrinasua Cauete áscribís q' uo
 lunt instolis ambulare et salutarí in foro ³⁹ ī
 primís cathedrís sedere insinaZozís & p'
 mos discubitos incaenis ⁴⁰ quideuorant do
 m: unduar, šobtentu plixae orationis hu ac
 cipiunt plixi: iudiciū ⁴¹ & sediens ihš contraZa
 zaphilacium aspiciebat qmō turba iectaret
 aes inZaza filaciū et multi diuites iectaban
 multa ⁴² Cum uenisset h uidua paupcula
 missit duo minuta φ ÷ quadrans ⁴³ & o
 uocans discipulos suos ait illís Comend [sic]
 co uobís qm̄ uidua h paupcula plus omnib:
 missit qui missert̄ inZazo filacium ⁴⁴ Om̄s
 n eoφ habundat illís miser̄t h ũ depennuria
 sua om̄a q̄ habuit missit totum uictū suū

xiii. ¹ & cū ezrideret̄ detemplo ait illi un: ex disci
 pulís suis mazist̄ aspice qualis lapi
 des et qualis STRUCTURA ² & resp̄ ihš ait
 illi uidés hás mazns ñrelinq:̄ lapis sup

xiii

lapidem q' ñ destruat³ & cū sederet in mon-
 te oliuarū cōtet (sic) templū introzabat eū se-
 paratū petr: et iacob: et iohannis et and-
 rias⁴ dīc nobīs qñō ista fiant & q' si⁵
 num erit qñō h̄ om̄a incipiunt consumma-
 ri⁶ rēs ih̄s cepit dicere illīs Videte Neqys
 uos seducat⁶ multi & ueniunt in nomine
 meo dicentes q' ego sum et multos seducent⁷ Cū
 audieritis bella et oppinionis belloꝝ, Ne
 timueritis oportet & fieri s̄ ñ ÷ (sic) finis⁸ exur-
 zet & gens inzentē & rezñū sup rezñū et
 erit t̄remot: p̄loca et fames initium dolorū
 h̄⁹ Vide h̄ uos metipsos Tradent & uos in
 concilīs et insinazōis uabulabitis & ante
 p̄ssides et rezes stabitis pp̄t me in testim-
 nium illīs¹⁰ & in omnes gentes p̄mū oportet
 p̄dicari euanzeliū¹¹ & cū duxerint uos tra-
 dentes nolite p̄cozitare quid loquamini s̄
 q' datū uobīs fuerit in illa hora ad loquam̄
 ñ & estis uos loquentes s̄ sp̄s sc̄s¹² Tradet h̄
 frāt fratrē in mortem & pāt fi liū et con-
 surzēt filii in parentes et morte adfici-
 ent eos¹³ & eritis hodie omnib: hominib: ho-
 minib: pp̄t nominib: (sic) m̄m q' h̄ sustinuerit
 infinē hic saluus erit¹⁴ Cū h̄ uideritis abho-
 minationē desolationis stantē ubi ñ debet

- q' leſIT intellegat Tunc q' inuidia s̄t fuſiant in
 montes ¹⁵ et q' sup tectū n̄dis cendat indomū nec
 introeat ut tollat q'd dedomusua ¹⁶ ¶ q' inaſRO
 ERIT n̄ reuertet̄ retro tollere uestimentū suū
- ¹⁷ Uæ h̄r priſnantib: et nutrientib: in illis dieb:
- ¹⁸ ORATE h̄r ut n̄ fiat fuſa ūa heme ¹⁹ ERIT h̄r di
 es illi tribulationes tales quales fuer̄t a[b 1]
 nitio creaturae q̄ condidit usq: n̄ neq: [fi]
 ant ²⁰ et nissi breuiasset dñs dies n̄ fuis[set]
 salua omnis caro s̄ pp̄ electos q's eleſIT
 breuiavit dies ²¹ ¶ sí quis uobis dx̄erit ec[c]e [hic]
 ÷ xp̄s ecce illíc ne crederitis ²² exurſent h̄r [seo]
 doxp̄i et seodo pfete et dabunt siſna et po[rten]
 ta adseducendos sí fieri pot̄: etiã electo[s]
- ²³ Uos ēr uidete ecce p̄d̄xi uobis om̄a ²⁴ s̄ in i[llis]
 dieb: p̄o tribulationem illã oc calcabitu[r sol et?]
 n̄dabit lumen suum ²⁵ ¶ stelle cadent de [caelo]
 ¶ uirtutes cel̄r, cõmouebunt̄ ²⁶ ¶ t̄c uid[eb]
 unt filhū hominis uementē inubib; caeli [cū]
 uirtute multa et gloria ²⁷ ¶ mittet anſelos
 suos et cõreſauit electos suos ã quat[uor]
 uentis assummo t̄re usq: adsū mū ca[eli]
- ²⁸ ¶ fico h̄r discite parabolã c̄iã ram: ã [tener]
 fuerit ¶ natū fuerit folia coſnoscetis q̄ [in]
 pximo ⁽²⁹⁾ sit et iosteis ³⁰ ¶ men dico uobis [qm̄]
 n̄ transiit ſeneratio h̄ donec omnia [ista? fi]

. ANT ³¹ CAELŪ ET TĒRA TRANSIBUNT UERBA HĒ MEA
 Ñ TRANSIBUNT ³² DE DIE HĒ ILLA ET HORA NEMO SCIT
 NEQ: ANĒLI INCAELO NEQ: FILI: MISSI PATĒ ³³ U
 DETE UIGILATE ET PARATE NESCITIS Ñ QŒO TEMP:
 SIT ³⁴ S̄ HOMO PEZRE P̄FECT: RELIQUIT DOMŪ SUĀ
 & DEDIT SERUIS SŪIS POTESTATĒ CUI:Q: OPIS
 ET IANUATORI P̄CIPIT UTUIGILAT ³⁵ UIGILATE ERĒO
 NESCITIS Ñ QŒO DŒS DOM: UENIET SERO AŒ ME
 DIA NOCTE ANĒALLIGANTU AŒ MANE ³⁶ NECŪ UENE
 RET REPENTE INUENIAT UOS DORMIENTES ³⁷ Q̄ H
 UOBIS DICO UIGILATE ^{xiv. 1} ERAT HĒ PHASCHA AZEM
 [RŪ] P̄O BIDUŪ ETQ: REBANT SŪMI SACERDOTES ET
 [SC]RIBE QŒMO EUM TENERENT ET OCCIDENT ² DICE
 [B]ANT Ñ ÑINDIE FEŒTO NE FORTE TUMULT: FIERET
 [IN?] POPULO ³ & CUM ESSET IBETHANIA IN DOM̄
 [SIMO]NIS LEPSI ET RECUMBENT (*sic*) UENIT MULIER
 HABIENS ALABASTRUM UNĒENTI NARDIPISTI
 CI P̄TIOSI ET FRACTO ALUAUSTRO EFFUDIT SUP̄CA
 PUD Æ ⁴ ERANT QUIDĀ INDIGNE FERENTES IN
 TRASEMET IPSOS DICENTES UTQUID P̄DITIO IS
 [TA] UNĒENTI FACTA ÷ ⁵ POTAT Ñ UNĒENTŪ ISTUD
 [U]ENUNDARI PLU:Q̄ XXXTIS DENARIS ETDARI
 [P]AUPIB: ET FREMEBANT INEĀ ⁶ IHS HĒ DĒ SIMITE
 [EĀ] Q'D ILLI MOLESTI ESTIS DONŪ OP: OPATA ÷ INME
⁷ [SĒP] Ñ PAUPES HABEBITIS UOBISĪ & CŪ
 [UOL]UERITIS POTESTIS ILLIS D̄FACERE ME HĒ Ñ

semp̄ habebitis ⁸ q̄ habuit h̄ fecit p̄uenit [un]
 3ERE CORP: m̄m̄ insepultura ⁹ ̄men dico u[ob]
 is ubicumq: p̄dicatum fuerit euan3eliū ist
 ud in uniuerso mundo et q̄ fecit h̄ narrabi
 tur inmemoriā ē ¹⁰ ̄ iudas scariothis un:
 de xii adsū mos sacerdotes ut p̄deret eū [eis?]
¹¹ q̄ audientes 3auisist̄ et p̄ miser̄t̄ ei peccuniā [se]
 daturos et q̄:rebat q̄m̄o illū oportune tra[de]
 ret ¹² ̄ p̄mo die azemor̄ q̄no pasca f̄mmol[a]
 bant d̄nt̄ ei discipuli q̄o uis eam: et parem[:]
 t̄ ut manduces pascha ¹³ ̄ mittit duos ex d[is]
 cipulis suis et d̄t̄ eis ite inciuitatē et oc[ur]
 rit uobis homo la3onā aq: baiolans seq[ui]
 mini eum ¹⁴ ̄ q̄cumq: introierit dic[ite d̄no]
 dom: q̄ ma3isist̄ d̄t̄ ubi ÷ refectio mea [ubi]
 phasca cum discipulis meis mandu[cem]
¹⁵ ̄ ipse uobis demonstrauit cenacul[ū 3R]
 andestratū ̄ illic parate uobis (sic) ¹⁶ ̄ [ab]
 ier̄t̄ discipuli ē et ueniar̄t̄ inciuitatē et i[ue]
 niar̄t̄ sicut d̄xerat illis ¹⁷ Uespe h̄ fa[cto]
 uenit cum xii ¹⁸ et discumbentib: eis et [m]
 anducantib: ̄ it ih̄s ̄mendico uob[is]
 q̄ un: ex uobis me tradet q̄ manducat [me]
 cū ¹⁹ ̄ illi coeper̄t contristar̄i et dicere e[is s̄i]
 3illatim nūquid e3o ²⁰ q̄ ait illis un: ex xii q̄ int̄i[n]
 3it mecum in cateno ²¹ et fili: honis (sic) uadet s̄ [scr]

iptum ÷ deo Uae homini illi p̄ q̄ fili: hominis
 tradet̄ bonū ÷ ei si n̄ esset nat: homo ille ²² & m
 anducantib: illis accipit panem et b̄ dicens
 frēxit et dedit eis & ait sumite h̄ ÷ corpus
 m̄m ²³ et accepto calice gratias dedit eis & bi
 berit̄ ex illo om̄s ²⁴ et ait illis hic ÷ san̄ctus meus
 [n]oui testamenti q̄ p̄ uobis effundit̄ ²⁵ amen dico
 uobis q̄ iā n̄ bibā de hoc genimine uitis usq:
 in diem illū cum illud bibā nouū in rēgno dī ²⁶ &
 f̄mno dicto exierit̄ in montem oliueti ²⁷ & ait
 illis om̄s uos scandalizemini in ista nocte
 q̄ scriptū ÷ p̄cutiam pastorē et disper̄entur
 oues ²⁸ sp̄ea q̄ resurrexero p̄cedā uos in galilā
²⁹ [petru]s h̄ ait illi & si om̄s scandalizati fuerit̄
 [s̄ n̄ ēgo] ³⁰ & ait illi ih̄s amendicotibi q̄ tu hodie in
 [noc]te hāc p̄: q̄ fall: bis dederit uocē t̄ me nēga
 [t]ur: es ³¹ & t̄ ille ampli: loq:bat̄ & si oportue
 [r]it me simul cōmoritibi n̄ te nēgabo similiter h̄ et
 om̄s dicebant ³² & ueniunt in p̄diū cui nō̄ se
 [s̄ p̄]amani et ait discipulis suis sedite hic
 donec corā (sic) ³³ et adsūpsit petr̄, et iacobū et io
 hannē secum et coepit pauere et cedere ³⁴ et a
 [it] illis tristis ÷ anima mea usq: ad mor
 tem s: tinete hic & uigilate ³⁵ et c̄ p̄cessisset pa
 lulū p̄cedit sup̄ t̄ram et orauit ut si fieri pos

SIT TRANSIRET abeo hora ³⁶ ¶ dx abba paĩ
 oĩa possibilis s̄t tibi transfer calicẽ hunc
 ame s̄ĩq̄ eʒo uolo s̄q̄tũ ³⁷ ¶ et uenit et inuenit
 eos dormientes et ait petro simõn d[ormis]
 ñ potuistis una hora uigilare ³⁸ ¶ uigilate
 ¶ orate ut ñ intretis in temptationem s[p̄s]
 quidem prumt: ÷ caro h[ab]et infirma ³⁹ ¶ itũ
 habiens orauit eundẽ sermonẽ dicens ⁴⁰ [et ??]
 rursus denouo inuenit eos dormientes
 erant h[ab]et oculi eorũ. ¶ rauati et ignoraban[t]
 quid rēs r̄t ei ⁴¹ ¶ uenit tertio et ait illis do[r]
 mite iã et requiesquite suffecit et uenit ho[ra]
 ¶ ecce tradet[ur] fili: hominis in man: pec[ca]
 torum ⁴² ¶ surgete eam: ecce p[ro]pe ÷ qui [me tr]
 ader ⁴³ ¶ ad huc eo loquente uenit iuda[s sca]
 riõth un: ex xii et cũ illo turba multa [c]
 ¶ gladiis et lignis assumm[er]is sacerdotib: et [a]
 scribis et a[sc]eniorib: ⁴⁴ dederat h[ab]et traditor [e ?]
 si gnũ eis dicens q̄c̄q: osculat: fuero ips[e]
 ÷ tenete illum et ducite caute ⁴⁵ et cũ in uen
 issent statim accedens ad eũ rabbi et oscu[la]
 t: ÷ eũ ⁴⁶ ¶ ¶ ille man: in ecerit in eũ ⁴⁷ un: h[ab]et q[ui] [dã]
 decircum stantib: educiens gladiũ p[er]cusi[t]
 seruũ summi sacerdotis ¶ amputauit
 auriculã ¶ ⁴⁸ ¶ rēs ait illis tãq[ua]m adlatronem
 existis cum gladiis et lignis conp[re]hender[e]

me ⁴⁹ cotidie eram ap uos intemplo docie
 ns et ñ me tenuistis s̄ ut impleant̄ scripturę
⁵⁰ Tunc discipuli om̄s relinquentes eũ cruci
 [fi]xerũt ⁵¹ adolescens h̄ q'dã seq; bat̄ eũ am
 [ict]: sindone sup nudo & tenuerũt eũ ⁵² at
 illa relicta sindone nud: p̄fuzit abeis ⁵³ &
 adduxiarũt ih̄m adsummũ sacerdotum
 & conueniunt om̄s sacerdotes et scribe
 et seniores ⁵⁴ petr: h̄ alonge secut: ÷ eũ usq:
 inatriũ sũ misacerdotis et sedebat ĉ miqs
 tris & calefaciebat sé adiznẽ ⁵⁵ sũm ũ sa
 cerdo tis et om̄s conciliũ q:rebant adu
 [e]rs: ih̄m testimoniũ ut eũ morti traderent nec
 [in]ueniebant ⁵⁶ multi h̄ testimoniũ falsũ dice
 [ba]nt aduersu: eum et ouementia testimoniũ
 ñerant ⁵⁷ q'dã surziens falsũ testimoniũ fe
 rebant aduers: ih̄m dicentes ⁵⁸ qm̄ nos au
 dibim: eũ dicentem ego desoluã temp
 lũ h̄ manu factũ et p̄ triduum ali
 ut ñ manufactũ edificabo ⁵⁹ et ñ erat
 conuenientes testimoniũ illoꝝ ⁶⁰ exurziens
 [s] sũm: sacerdos inmediũ INTRORABAT
 ih̄m dicens ñ respondis quiq; adea q:
 t̄ obiciunt̄ abeis ⁶¹ ille h̄ dicebat et nihil res
 dit rursũ summ: sacerdos inĩ rozabat
 eũ et d̄t ei tu es xp̄s fili: b̄dicti ⁶² ih̄s h̄ d̄x̄ illi

E³⁰ sum et uidebitis filiū hominis sedentē
 adextris uirtutis et uenientem in nubib: cae
 li ⁶³ Summus h sacerdos scindiens uestimen
 ta sua ait quid ad hūc desideram: testes
⁶⁴ audistis blasfemiā ē q'd uobis uidet' q' oms o
 tēpnauerūt eū ēē reūmORTIS ⁶⁵ & coeperūt q'dā
 conspuerūt (sic) eū et uelare (sic) faciā ē et colaphis
 eū cedere et dicere ei p̄fētiza nobis et minis
 TR[]a al[a] pidib; eū cedebant ⁶⁶ & cū esset pet
 R: ĩatri[o] ^{scindere} deorsū uenit una ex ancillis sū
 mis ace rdotis ⁶⁷ & cū uidisset petr̄, cale fa
 cientē se et aspiciens millū ait ettū cū ihū
 nazareno eras ⁶⁸ & ille ne³auit dicens ne
 q: scio Neq: noui quid dicis & exhibit
 foras ante atriū et ³all: can taurit
⁶⁹ RURS: h cū uidisset ancilla illū coe
 pit et dicere circumstantib: q' hic exillis
 ÷ ⁷⁰ & ille iŕum ne³auit & p^o pussil
 lū RURS: qui adstant dicebant pet
 ro uere exillis ÷ Nā et ³alili: es ⁷¹ ille h coe
 pit anazemare et iurare q' nescio homi
 nē q' dicitis ⁷² & statī iŕū ³all: cantau[it]
 & recordat: ÷ petr: uerbi q' d̄xerat [ei]
 ih̄s p': q' ³all: cantet bis t̄ me ne³ab[is]
 & coepit flere xv. ¹ & ofestim man[e]

[o]siliū facientes sūmi sacerdotes c̄seniorib:
 et scribīs et uniuerso concilio unctū ih̄m duxe
 r̄t et tradidiar̄t p̄flato ² ¶ in̄trōḡauit eū p̄f
 lat: tues rex iudeor̄, at ille r̄s ait illi tu dicis
³ ¶ accussabant eū summi sacerdotes in̄m̄l
 tīs ⁴ p̄flat: h̄ rursū in̄trōḡauit eū diciens n̄
 respondiens quiq; uide incantis te accusa
 nt ⁵ ih̄s h̄ ampli: nihil r̄s ita ut mirarent̄ (*sic*) p̄f
 lat: ⁶ p̄diē h̄ festū dimīte solebat ill is un ū
 ex unctīs q̄q; petissent ⁷ erat h̄ *Fenestra* q̄di *Fenestra* ce
 bat̄ barabbas q̄cum seductiosīs er at unce
 t: q̄ inseditione fecerat homicidiū ⁸ ¶ cū
 ascendisset turba coepit rōzare sicut s̄p
 faciabat illīs ⁹ p̄flat: r̄s eis et d̄x̄uultis di
 mittā uobīs rēz̄e iudeor̄, ¹⁰ sciebat h̄ q̄ inui
 diā tradissent eū sūmisacerdotes ¹¹ pontifi
 ces h̄ ocitauer̄t turbā ut māzis barabbān
 dimīter̄t eis ¹² p̄flat: h̄ ītū r̄s ait illīs quid ē
 uultis ut faciā rēz̄i iudeorū ¹³ ¶ illi ītū cla
 mauer̄t crucifige eū ¹⁴ p̄flat: uero dicebat
 eis quid h̄ malifecit at illi māzis clamab
 ant dacrucifige (*sic*) eū ¹⁵ p̄flat: h̄ uolens pop
 [ul]o satisfacere dimissit illīs barabbān
 [et] tradidit ih̄s (*sic*) flāz̄illīs cessum utcruci
 [fize]t̄ ¹⁶ milites h̄ duxer̄t eum inatrium
 [p̄to]rri et uocant totum chortē ¹⁷ et indu

ET ALIÆ MULTA (*sic*) Q̄ SIMUL CŪEO ASCENDERANT HI
 RUSOLIMAE (*sic*) 42 Ḡ cum iā SERO ESSET FACTŪ q̄ ER
 AT PARASCUE Q̄ ÷ ANTE sabbatŭ 43 UENIT IOS
 eph abarimathia nubilis decurio q̄ ET ipse
 ERAT EXPECTANS REḡNŪ dī ET audaciŕ INTRAYT
 adpflatŭ Ḡ PETIT CORP; ihŭ 44a pflat: h̄ mi
 rabat̄ sī iā obiset ET ARCESSITO CENTORIONE 45b do
 nauit CORP; ioseph 46 ioseph h̄ mercat: ÷ sidon
 ē ET ponens eum inuoluit in sindone Ḡ POS
 SUIŢ EŪ ĩmonumento Q̄ ERAT excisŭ de petra
 Ḡ aduoluit lapidē ad hostiŭ monumen
 TI 47 MARIA h̄ maḡdalene ET maria iaco
 bi ET salone ET maria ioseph aspiciabant
 ubi poneret̄ xvi. 1 ET c̄ TRANSISET sabbatŭ maria
 maḡdalene ET maria iacobi ET salone eme
 rŕĀ aromata UT uenientes unḡerent eŭ 2 Ḡ
 ualde mane . p̄ma sabbatoŕ, uenert ad
 monumentum orto iā sole 3 ET dicebant ad
 inuicē quis reuoluit nobis lapidē ab
 hostio monumenti 4 Ḡ respicientes ui
 derŕĀ reuolutŭ ERAT quippe maḡn: uai'de [*sic vid.*]
 5 Ḡ INTROIUNTES ĩmonumentŭ uiderŕĀ iu
 benem sedentē indextris cooptŭ stola can[di]
 daetobstupuerŕĀ 6 q̄dŕĀ illis NOLITE expauescere
 ih̄m̄q̄:RITIS NAzARENŪ CRUCIFIXŪ SURREXIT

n ÷ hic ecce locus ubi possuar̃t eũ ⁷ s̃ ite et disci [*sic*]
 te discipulæ (*sic*) et petro q̃ p̃cidit uos in galiliã ibi
 eũ uidebitis sicut d̃xi (*sic*) uobis ⁸ ¶ ille exeuntes
 fũzer̃t demonumēto INuasserat n̄ eas ti
 mor et pauor ¶ nemini q̃ q̃ d̃xer̃t n̄ time
 bant ⁹ ¶ sur̃gens h̄ ih̄s mane p̄masabbati a
 paruit p̄mo mariæ mãgdalene de qua iecce
 ret .iiii. demonia ¹⁰ illa uadiens nuntiauit h̄s
 qui cũ eo fuerant lũgentib: et flentib: ¹¹ illi au
 dientes q̃ uiueret et uiu: (*sic*) eẽt ab ea n̄ credidia
 r̃t ¹² p̄ h̄ h̄ duob: exeis ambulanti: ostens: ÷
 ãlia effĩgie euntib: inuillã ¹³ ¶ illi audientes
 nuntiauer̃t cæ̃tis nec illis cre didiar̃t ¹⁴ nou
 † issime recũbentib: illis xi (*sic*) apparuit et expbra
 uit icredulitatẽ eor̃, et duritiã cordis q̃ h̄is
 qui uider̃t eum surrexise n̄ credidiar̃t ¹⁵ et
 d̃x̄ eis euntes in mundũ uniuersũ ĩ dica
 te euañgelium omni creaturæ ¹⁶ q̃ crediderit et
 bap̃tizat: fuerit salu: erit q̃ ū n̄ crediderit o
 tenabit̃ ¹⁷ signa h̄ eos q̃ credidiar̃t h̄ sequent̃ i
 nie meo demonia ieciant linguis loquent̃ no
 bis (*sic*) ¹⁸ serpentes tollent ¶ si mortifer̃, q̃ bibe
 riq̃ n̄ eos nocebit sup̄ ẽros man: inponent
 et b̄ habebunt ¹⁹ ¶ d̃ns quidẽ ih̄s p̄q̃ loquit: ÷ eis
 adsumpt: ÷ in caelũ etsedit ad dextã di ²⁰ illi h̄
 [p̄]fecti ĩ dicauer̃t ubiq: d̃no q̃ opantẽ et sermonẽ
 ofirmante sequentib: Signis:

† The usual way would be XI or .XI. or XII or .XII. This XI is peculiar here, as if II½.

lus ne timias † Zacharias qm̄ exaudita [÷]
 deprecatio tua et uxor tua elizabeth pariet
 tibi filium et uocauis nomen ꝑ iohannem

- ¹⁴ & erit gaudium tibi et exultatio & multi
 inuitate (*sic*^{vid}) ꝑ gaudiabunt ¹⁵ erit et magnus
 coram dño et unũ et sicerã ñ bibet & spũ
 scõ replebit̄ ad hũc exũto matrissuae ¹⁶ & mul
 tos filiorum israhel conuertet ad dñm dñm
 ipsorum ¹⁷ & ipse p̄cedet ante illum inspũ
 et uirtute heliae ut conuertat corda pat
 rum in filios et incredibiles ad prudentia
 iustorũ parare dño plebem pfectã ¹⁸ &
 dñx zacharias ad anzelum unde hĩ sci
 am ezo et sum senex et uxor mea p̄cessit
 indie b: suis ¹⁹ & rēs anzelus dñx ei ezo sũ
 gabriel anzelus qui adsto ante dñm et mi
 sus sum loqui ad tẽ & hĩ tibi euanzelizare
²⁰ & ecce eris taciens et ñ pot̄is loqui usq: ã
 diem quo hĩ fiant p̄ eo q̄ ñ credisti (*sic*) uerb
 is meis q: inplebuntur in tempore suo
²¹ et erat plebs expectans zachariã et mira
 bant̄ q̄ tarderet ipse in templo ²² egress:
 hĩ ñ pot̄at loqui ad illos et cognouerũt q̄ ui
 sionem uidisset in templo et ipe (*sic*) erat in
 nuens (?) eis et p̄mansit mutus ²³ & facti
 sũt ut impleti sũt dies officii ꝑ abiit indo

† Special letter for this hybrid z and s combined.

mum suã ²⁴ POST hos h̄ dies concepit eli
 zapheth uxor eius et occultabat se men-
 sib: diciens ²⁵ Ꝛaudio q̄ sic fecit mihi dñs
 in dieb: quib: res pexit auferre obpbriũ
 meum in t̄ homines ²⁶ IN mense h̄ sexto mis:
 ÷ Ꝛabriel adõ incuitatem Ꝛalhae cui nō
 erat nazareth ²⁷ Ꝟduirꝓinẽm dis ponsatã
 uiro Cui nō erat ioseph dedomu dauid et
 nō uirꝓinis maria ²⁸ et inꝓres sus anꝓelus
 adeam d̄x̄ haue ꝓratia plena dñs tecũ
 benedicta tu in mulierib: ²⁹ q̄ cum uidisset (*sic*)
 turbata ÷ in sermone eius et coꝓitabat qua
 lis esset ista salutatio ³⁰ Ꝟ ait ei anꝓelus
 Ne timias maria INuenisti eũ (*sic*) ꝓratiaã ap̄
 dñm ³¹ ecce ꝓcipies inuĩo et paries filiũ et uo-
 cabis nō ē ih̄m̄ ³² hic uenit maꝓn: et fili: alti
 † sim: uocabit̄ Ꝟ dabit illi dñs d̄s sedem d̄d̄
 patris ē et reꝓna uit indom uiacob ineĩnũ
³³ et reꝓni ē ñerit finis ³⁴ D̄x̄ h̄ maria adanꝓe
 lũ q̄m̄o fiet istud uirũ h̄ ñ coꝓnosco ³⁵ Ꝟ r̄ẽs an-
 ꝓel: et d̄x̄ ei sp̄s sc̄s sup̄ ueniet int̄e et uirtus
 altissimi obumbrauit tibi Ideo q: q̄ uocat̄ (*sic plane*)
 exte sc̄m uocabitur fil: d̄i ³⁶ Ꝟ ecce elizab
 eth coꝓnatatua Ꝟ ipse (*sic*) con cepit filiu
 in senecta sua Ꝟ hic mensis ÷ sext: illi q:
 uocat̄ sterilis ³⁷ q̄ ñerit inpossiuile ap̄

† Altissimus therefore. But see verse 76 further on.

dñm omne uerbum ³⁸ **U**x h̄ maria ecce anc
 illa dñi fiat mihi **F** uerbū tuum **G** disces
 SIT ab illa an̄gelus ³⁹ **E**xur̄gens h̄ maria indie
 b: illis **O**bit in montana cū festinatione
 in ciuita tē iude ⁴⁰ **E**t intrauit indomum sa
 chariae et salutauit elizabeth ⁴¹ **G** factū ÷
 ut audiuit salutationem mariae elizabeth
Exultauit infans inutero **E**t et repleata ÷
 spū s̄co elizabeth ⁴² **G** exclamauit uoce mā
 na et d̄x benedicta tu in̄t mulieres et b̄dic
 tus fructus uentris tui ⁴³ **G** unde mihi ut
 ueniat māt dñi mei ad me ⁴⁴ **E**cce h̄ ut facta
 ÷ uox salutationis tuae inaurib: meis ex
 ultauit infans in̄gaudium inūto meo ⁴⁵ **E**t be
 ata q: credidisti qm̄ p̄ficient̄ eaq: dictas̄t
 ei a dñō ⁴⁶ **E**t ait maria māgnificat anima mea
 dñm ⁴⁷ **E**t exultauit sp̄s m̄s indō salutare meo
⁴⁸ **Q**uia res pexit humilitatē ancille suae **E**cce
 enim ex hoc beatam me dicent om̄s **G**enera
 tionis (*sic*) ⁴⁹ qⁱ fecit m̄ māgna qui potiens ÷ et scm̄
 nō **E**t misericordia **E**t in p̄genies et p̄genies ti
 mentib: eum ⁵¹ fecit potentia (*sic*) inbrachiosuo ds
 p̄sit sup̄bos mente cordis sui ⁵² **D**eposuit po
 tentes desede et exultauit humiles ⁵³ **E**ssurientes
 inpleuit bonis **G** diuites dimissit inanes
⁵⁴ **S**uscipit israhel puerū suū memorari

MISERICORDIAE SUAE ⁵⁵ SICUT LOCUT: ÷ ad
 PATRES NOSTROS (NOSTRAS *Abbott*) ABRACHĀ ET SEMINI EUS
 USQ: IN SĒCULUM ⁵⁶ MANSIT H̄ MARIA CŪ IL
 LA Q̄SĪ MENSIB: TRIB: ET REUERSA ÷ IN DOM
 UM SUAM ⁵⁷ ELEZEBETH H̄ INPLETŪ ÷ TEMPUS
 PARIENDI ET PEPERIT FILIUM ⁵⁸ Q̄ AUDIARŪ
 [UI]CINI ET COŢNATI Æ Q̄ MAŢNIFICAT DŅS MIS
 SERICORDIĀ SUAM CUM ILLA ET CONŢRATU
 LABANT̄ EI ⁵⁹ Q̄ FACTUM ÷ INDIE OCTAUO UE
 NERT̄ CIRCŪ CIDIRE PUERUM ET UOCABA
 NT EUM NŌE PATRIS SUI ZACHARIĀ ⁶⁰ ET R
 ĒS MAT̄ Æ DX NEQUAQ̄ S̄ UOCAUIT (*sic*) IOHANNIS
⁶¹ ET DĀRŪ AD ILLĀ Q̄ NEMO ÷ INCOŢNATIONETUA
 QUI UOCET̄ HOC NŌE ⁶² IŢNEBANT H̄ PATRI Æ Q̄
 UELLET UOCARI EUM ⁶³ ET POSTULANS PUŢILLA
 REM SCRIPSIT DICENS IOHANNIS ÷ NŌ Æ Q̄
 MIRATI SŪ UNIUERSI ⁶⁴ OPTŪ ÷ H̄ ILICO ŌS Æ ET
 LINŢA Æ ET LOQ:BAT̄ B̄ DICENS DŅM ⁶⁵ Q̄ FACTUS ÷
 TIMOR SUP̄ OMNES VICINOS EORŪ Q̄ SUP̄
 OMNIA MONTANA IUDE DEULŢABAT̄ ŌMĀ
 UERBA H̄ ⁶⁶ ET POSSUERŪ ŌM̄S QUI AUDIERA
 NT IN CORDE SUO DICENTES QUID PUTAS PU
 ER ISTE ERIT Q̄ H̄ MANUS DĪ (*sic*) CUM ILLO ÷
⁶⁷ Q̄ ZACHARIAS PAT̄ Æ INPLET: ÷ SPŪ SĒO ET P
 [FETA]UIT DICENS ⁶⁸ BENEDECTUS DŅS DĒ
 ISRL̄ ET FECIT REDEMPTIONEM PLEVIS SUAE

69 \mathcal{G} [EREXIT] CORNU SALUTIS NOBIS IN DOMU DĒI
 PUERI SUI 70 SICUT LOCUTUS ÷ P OS SCŌRŪ
 PFETARŪ SUAR, QUI ABEO SUNT 71 \mathcal{G} LIBERAU
 IT NŌS \mathcal{O} binimicis nostris et de manu om
 nium qui nos odiant 72 \mathcal{O} d faciendā mi
 ssericordiā cum PATRIB: NOSTRIS †
 MENTISUI SCĪ . 73 IUS IURANDŪ \mathcal{Q}
 IURAVIT ADABRACHĀ PATRĒ NŌI DATUR
 UM SĒ NOBIS 74 UTSINETIMORE DEMANIB: INI
 MICORŪ NOSTRORUM LIBERATI SERVIAMUS
 ILLI 75 INSCĪTATE \mathcal{G} IUSTITIĀ (*sic*) CORAM IPSO OMNI
 B: DIEB: NOSTRIS 76 \mathcal{G} TU PUERPFETA ALTISI
 MI UOCAUERIS PĪBIS ENIM ANTE FACIEM DŌI
 PARARE VIAS \mathcal{E} 77 \mathcal{O} ddandā scientiā salutis
 pleui \mathcal{E} INREMISIONĒ PECCATORŪ EORŪ
 78 P UISCERA MISERICORDIA (*sic*) DĪ NŌ INQUIB:
 UISSITAVIT NOS ORIENS EXALTO 79 \mathcal{G} INLUMI
 NARE HĪS QUI INTENEBRIS ET UM BRA MOR
 TIS SEDENT ADDIRIGENDOS PEDES NOSTROS
 INVIAM PACIS 80 PUER H CRESCEBAT ET CONF
 ORTEBATUR INSPŪ ET ERAT INDESERTIS USQ:
 ADDIĒ OSTENSIONIS SUAE ADISRAHEL . . .

ii. 1 \mathcal{F} \mathcal{O} ctum ÷ H IN ILLIS DIEB: EXIIT EDICTŪ
 ACCESARE A \mathcal{Z} USTO UT CENSUM PRO
 FETERENTUR OMNES PORBEM TĒRE 2 H PRO
 FESSIO PRIMA FACTA ÷ A \mathcal{P} SIDE SIRIAE

ii

† Wordsworth and White note that *et memorari* are also "in ras." in the MS. Z.

cfrino nomine ³ & ibant om̄s ut pfeter
 entur un:quisq: insuam ciuitatē ⁴ & s
 cendit h̄r ioseph a galilia deciuitate naza
 reth in iudiam ciuitatē dauid q: uocat̄
 bethlē · eo q̄ esset dedomu et patria dauid
⁵ ut pfeteret̄ cum maria sponsa p̄riſnan
 te des̄p̄ũ s̄co ⁶ factum ÷ h̄r dum ibiessent
 impleti s̄t dies ut pariret ⁷ et peperit filiũ su
 um primozenitum & pannis eũ inuolu
 it et possuit eum in presepio q̄ ñerat loc̄s
 in eo diuersorio ⁸ pastores autē erant in
 illa reſione uisilantes et custodientes ui
 zilias noctis supraſreſē suum ⁹ & ecce an
 zel: dñi stetit circa illos & claritas dī
 cicum fulsit (*sic*) eos & timu iart̄ timore
 maſno ¹⁰ et dixit illis anzelus Nolite time
 re ecce n̄ nuntio uobis ſaudiũ maſnũ
 q̄ erit omni populo ¹¹ q̄ natus ÷ uobis ho
 die conseruator salutis qui ÷ xp̄s dñi (*sic*) ĩ
 ciuitate dauid q: d̄r bethlem ¹² & h̄r uo
 bis siſnũ inuenietis infantē pannis in
 uolutum & possitum in p̄sepio ¹³ & su
 bito facta ÷ cum anzele multitudo exer
 cit: caelestis laudantiũ dñm et dicentiũ
¹⁴ gloria in altisim̄s dō et in̄tra p̄ax hom
 nib: bonae uoluntatis ¹⁵ factũ ÷ h̄r ut

dicere inter uos patrē habem: abrachā [dī]
 co n̄ uobis quia pot ÷ d̄sdelapidib: istis susci
 tare filios abrach[æ?] ⁹ Iā n̄ securis adradices
 arborū possita ÷ omnis eī arbor q̄ n̄ facit
 fructum bonū exci[dit?] et inignem mittet ¹⁰ & ī
 t̄roꝝabant eum [turbæ] dicentes quid eī
 faciemus ¹¹ Rēs [h̄ dicebat] illis qui habet du
 as tunicas d[et n̄ habentī] et qui habet easc (*sic*)
 as simili t̄ [faciat ¹² Uene]rt h̄ et puplicani ut
 babtizar[ent?] et d̄xer̄t ad eū? m]aꝝist̄ quid facim:
¹³ C̄t ille [dixit ad eos] N̄ihil amplius quā q̄ (*sic*)
 consti[tutum ÷ u]obis faciatis ¹⁴ IN t̄roꝝaba
 nt h̄ eu[m et m]ilites dicentes quid facia (*vid.*)
 mus et nos et ait illis neminē concutiāt
 is Neq: calumniā faciatis & contenti
 estote stipendis uestri s̄ ¹⁵ existimante
 h̄r populo et coꝝitantib: omnib: incordi
 b: suis de iohanne Ne forte ipse esset
 xp̄s ¹⁶ Rēs iohannis dicebat omnib: eꝝo q'd
 em aqua babtiz[o?] uos uenit h̄ fortior
 me Cuius n̄ su[m] d̄ignus soluere correꝝiā
 calciamentio[r̄ ð ipse?] uos babtizauit ins̄p̄u sc̄i (*vid.*)
 et igni ¹⁷ C[uius uenti]labrū in manusua &
 purꝝau[it areā s]uā & oꝝreꝝauit triticū
 suū in [horreum suum(?) p]a[l]eas h̄ oꝝburet igni in ex

NOTE.—The above square brackets represent lacunæ from two large
 “windows,” now beautifully mended.

tin̄uibili¹⁸ multa quidem et alia exor
tans euan̄gelizabat popul[o]¹⁹ herodis
h̄ tetracha Cum corriperetur ab eo
de herodiade uxore f[r]atis sui & de
omnib: q̄: fecit her[odis?]²⁰ adiecit et hoc
sup̄ omnia inclu[sit iohan]nē incarcerationē

²¹ [f]actum ÷ h̄ cum [baptiza]ret̄ omnis po
pulus et ih̄u ba[b]t[izato et ora]nte apertū
÷ caelum ²² & d[iscendit? sp̄s s̄cs] corpora
h̄ speciae sicut columba [in ipsū et?] uox de
caelo facta ÷ hic ÷ filius m[eus dilectus] in te
mihi d̄conplacui ²³ & ipse [ih̄s erat] incipi[e]
ns q̄si annoꝝ .xxx. ut putabat̄ eē filius [ioseph]

qui fuit heli

qui fuit naz̄ae

qui fuit matha

²⁶ qui fuit maa[th?]]

²⁴ qui fuit leui

qui fuit mathat[ia?]]

qui fuit melchi

qui fuit semei

qui fuit ianae

qui fuit iossoech

qui fuit ioseph

qui [f]uit iuda

²⁵ qui fuit mathae

²⁷ qui f[ui]t iohanna

qui fuit amos

qui [fuit] ressa

qui fuit nauum

qui [fuit zo]robabel

qui fuit heli

qui [fuit sal]ahiel

- qui fuit NERI
- ²⁸ qui fuit melchi
- qui fuit addi
- qui fuit chosã
- qui fuit elmadã
- qui fuit ÉR
- ²⁹ qui fuit iessu
- qui fuit eliezer
- qui fuit zORŭ
- qui fuit mathat
- qui fuit léui
- ³⁰ qui fuit simon
- qui fuit iuda
- qui fuit ioseph
- qui fuit iona
- qui fuit elachi^m
- ³¹ qui fuit melcha [?]
- qui fuit menna
- qui fuit mathatia
- qui fuit nathan
- qui fuit dauid
- ³² qui fuit iesse
- qui fuit Obeth
- qui fuit boos
- qui fuit salamón
- qui fuit nassón
- ³³ qui fuit amin[adab]
- qui fuit aran
- qui fuit ESRON(?)
- qui fuit FARAE
- qui fuit Iuda
- ³⁴ qui fuit iacōb
- qui fuit issac
- qui fuit abraham
- qui fuit THARÆ *vid.*
- qui fuit NACHOR
- ³⁵ qui fuit SERUCH
- qui fuit RAZAU
- qui fuit falléc
- qui fuit EBER
- qui fuit SALAE
- ³⁶ qui fuit Cainán
- qui fuit ARFAXATH
- qui fuit sem
- qui fuit NOE
- qui fuit lamech
- ³⁷ qui fuit madusale
- qui fuit ENOC
- qui fuit IARETH
- qui fuit malalel
- qui fuit canan
- ³⁸ qui fuit enos

qui fuit SETH qui fuit Qdam qui fuit dī
 iv. ¹ Ihs̄ autem plenus sp̄u sc̄o regress: ÷ aior
 dane et azebat̄ insp̄u indeseertū ² dieb: quad
 raenta & temptabatur asabulo & nihil
 manducauit in illis dieb: & consū mat̄is il
 lis essurūt ³ d̄x autē illi diabol; sī filius dī
 es dīc lapidib: istis ut panes fiant ⁴ & rēs
 ad eum ihs̄ scriptum ÷ qm̄ n̄ in pane solo
 uiuet homo s̄ in omni uerba (sic) dī ⁵ & d̄x (sic) illum
 diabolus in montem excelsū et ostendit illi
 omnia reyna orbis̄tre in momento tempo
 ris ⁶ & ait illi tibi dabo potestatē. hanc uni
 uersam & gloriā illorū quia mihi tradī
 ta s̄t a patre meo & cui uoluerō doo illa ⁷ Tu
 ū si adoraueris corā me erunt tua omnia
⁸ & rēs ihs̄ d̄x illi scriptum ÷ dnm dñm tuū
 adorabis et illi solseruies ⁹ & duxit illū in i
 rusalē et statuit eū sup pinnaculū temp
 li & d̄x illi sī filius dī es mittetē hinc de
 orsum ¹⁰ scriptum ÷ n̄ qm̄ an̄gelis suis m
 andauit dete ut seruent tē ¹¹ & q̄ in manib:
 suis tollent tē Ne forte offendas ad lapi
 dem pedem tuum ¹² & rēs ihs̄ ait illi dictū ÷
 n̄ temptabis dñm dñm tuum ¹³ et consū
 mara omni temptatione diabolus reces
 sit ab illo usq: ad tempus ¹⁴ & egressus ÷

ih̄s inuirtute sp̄s in galiliam et fama exiit p̄
 uniuersā reziōnē de illo ¹⁵ et ipse docebat insina
 303is eorum et magnificabat̄ ab omnib: ¹⁶ & uenit
 nazareth ubi erat nutritus & intrauit f̄
 osuetudinem suā die sabbati insina 303ā
 & surrexitlegere ¹⁷ et traditus ÷ illi liber iess
 aie p̄fete et ut reuoluit librum INuenit locū
 ubi scriptum ÷ ¹⁸ Sp̄s dñi sup me eoq̄ unxit
 me euan̄gelizare pauperib: missit ¹⁹ sanare
 contritos corde p̄dicare captiuis remis
 sionē & caecis uisum dimittere c̄fractos ī
 remissionem c̄fractos. p̄dicare annū dñi
 acceptū et diem retributionis ²⁰ & cū compli
 cūisset librum reddidit minis tro & se
 dit & omnium insina 303a oculi erant inten
 tentes in eū ²¹ Coepit h̄ dicere ad illos q̄ odie
 impleata ÷ h̄ scriptura inaurib: uestris
²² & omnestestimonium illi dabant & mira
 bantur in uerbis gratiae q̄ p̄cedebant de
 ore ē & dicebat (*sic*) n̄ne hic ÷ filius ioseph
²³ & ait illis utiq: dicitis mihi hanc simi
 litudinē medice curatē ipsum quan
 ta audiuim: facta audiuim: facta
 IN capharnaum fac hic et in patria
 [†]uoc ²⁴ amen dico uobis q̄ ne
 mo p̄feata acceptus ÷ in patria s[ua]

† S in ras. pr. man. Post ua in ras., illeg.

²⁵ IN ueritate dico uobis multae uiduae erant in dieb: heliae in israhel qño conclus (*sic*) sum ÷ caelum annis trib: et mensib: séx
 Cum facta ÷ famis magna in omni terra
²⁶ et adnullā illarū mis: ÷ helias nissi in sarepta sindoniae ad mulierē uiduā ²⁷ & multi lepsi erant in israhel sub helesseo p feata & nemo illorū mundatus ÷ nisi (*sic*) nemansi rus ²⁸ et repleti s̄t om̄s in sina303a ira h̄ audientes ²⁹ et surrexer̄t et iecert illū extra ciuitatē et duxiar̄t illū usq: adsup ciliū montis sup quem ciuitas illoꝝ erat edificata ut p̄cipitarent eū ³⁰ Ipse h̄ transiens per mediū illor: ibat ³¹ & descendit in capharnaū ciuitatē galiliae ibiq: docebat illos sabbatis ³² et stupebant indoctrinae q̄ in potestate erat sermo e ³³ & in sina303a erat homo habiens demonium inmundum & exclamauit uoce magna ³⁴ dicens q'd nobis et tibi ihū nazarene uenisti p̄dere nos scio té quis is sc̄s dī ³⁵ & increpauit illi ih̄s dicens obmutesce et exi ab illo & cum proieccisset illū (*sic*) demoniū exiit ab eo nihilq: illum nocuit ³⁶ & fact: ÷ pa uor magnus in omnib: et conloq: bantur adinuicem dicentes quid (*sic*) ÷ uerbū

¶ (*sic tantum*) in potestate et uirtute imperat immu-
 ndis spiritibus & exeunt ³⁷ et deuulgabatur
 fama de illo in omnem locū regionis ³⁸ sursum
 ens h̄ desinazōza intrauit indomum simonis
 socrus h̄ simonis tenebat̄ magnis febribus
 et rozaueit̄ eum p̄ea dicentes missere n̄i
³⁹ & stans sup̄ inpaui illā febr̄i & dimi-
 sit illā & continuo sursumiens ministrauit
 illis ⁴⁰ Cū h̄ sol occidisset omnes aut̄ (*sic*) habeba-
 nt infirmos ducebant illos ad eum at ille
 singulis manum (*sic*) inponiens curabat eos
⁴¹ exhibant h̄ etiam demonia & multis demo (*sic*)
 clamantia et dicentia q̄ tu es filius dī &
 dicentia quia tu es filius dī & increpa-
 ns n̄sinebant (*sic*) ea loqui quia sciebant
 ipsū eē xp̄m ⁴² Foc̄ta h̄ die egressus ibat
 in desertū locum et turbae q̄rebant eum
 & uener̄t usq; ad illum et detinebant eū
 nedis cederent ab eis ⁴³ quib; ille ait quia
 et aliis ciuitatib; oportet me euangeliz-
 are regnū dī quia ideo misus sū ⁴⁴ &
 erat p̄dicans insinazōzis galilae v. ¹ &
 factum ÷ cū turbae inruert (*sic*) in eū ut au-
 dirent uerbū dī et ipse stabat secus st-
 aznum genazareth ² & uidit duas nau-
 es stantes secus staznum piscatores h̄

discenderant et leuabant retia ³ & scen
 diens h̄ in unam nauē q̄: erat simon
 is roꝝauit eum ut ātra reduceret pus
 sillum & [†] edens docebat denauicula
 turbas ⁴ ut cessauit autem loqui d̄x ad
 simonem d̄uc in altum et laxate retia ues
 tra incapturā ⁵ & rēs simon d̄x illi p̄cep
 tor p̄ totā noctem laborantes nihil ce
 pimus in uerbo h̄ tua (*sic*) laxabo retia ⁶ & c̄ .

h̄i fecissent concluderēt pisciū mul ti
 tudinem copiosā Rumpebat̄ h̄ rete eor̄,
⁷ & annuerēt sociis qui erant in alia na
 ui ut uenirent et adiubarent & uenerēt
 et inpleuerēt ambas nauiculas ita ut m
 ergerentur ⁸ quod cum uiderit semion (*sic hoc loco*)
 petrus p̄cedit adꝝenua ih̄u dicens (*sic hoc loco*) exi a
 me d̄ne quia homo peccator sum ⁹ sup̄tor (*sic*)
 n̄ circū dederat eum & omnes quicum
 eo erant incaptura piscium q̄ cepant
¹⁰ Similit̄ h̄ iacobū et iohannem filios

sebedei quierant socii simonis & ait
 & d̄simonem ih̄s noli timere ex h̄i n̄ homines
 capias ¹¹ et supductis ad̄trā nauib: relictis
 omnib: secuti s̄t eum. ¹² & factū ÷ c̄ ēēt in una
 ciuitatū ecce uir plenus lepra uidiens
 ih̄m p̄cedens in faciem roꝝauit eū dicens

† s erasum.

- dñe siuis potes me mundare ¹³ & extendi
 ens manum tetigit illum dicens uolo mu
 ndare & confestim lepra dis cessit ab illo
- ¹⁴ et ipse precipit illi ut nemini diceret s̄ ua
 de ostendeté sacerdoti & offer pemun
 datione tua sicut precipit moyses intesti
 monium illis ¹⁵ perambulabat maꝑis serm̄
 de illo & cum ueniabant turbæ multæ
 ut audirent et curarent ab infirmitatib: su
 is ¹⁶ Ipse h̄r sedebat (*sic*) indéserto (*sic*) et orabat ¹⁷ & fac
 tum ÷ in uadiis et ipse sedebat do
 cens et eran (*sic*) farissei sedentes et legis doct
 ores quia uener̄t (*sic*) ex omni castello galilæ
 et iude et iherusalem et uirtus erat dñi ad
 sanandos eos ¹⁸ & ecce uiri portantes in
 lecto hominē qui erat paralyticus & q:
 rebant eum inferre et ponere ante eum
- ¹⁹ & n̄ inuenientes qua parte illum inferent
 p̄ turba ascender̄t sup̄ tectū & p̄ teꝑulas
 submisser̄t eū cū lecto in medio ante ih̄m
- ²⁰ quorum fidem ut uidit dx̄ homo remitten
 tur tibi peccata tua ²¹ & coeper̄t coꝑitare sc
 ribe et farissei dicentes quis ÷ hic qui loq̄
 tur blasfemas (*sic*) quis pot̄ ÷ dimitte peccata
 nisi d̄s solus ²² ut coꝑnouit h̄r illis coꝑitationes
 eorum . res̄ dx̄ ad illos quid coꝑitatis in cordi

b: uestris ²³ quid ÷ facilius dicere dimitunt
 tibi peccata tua ã dicere surge et ambulá
²⁴ ut h sciatis q̄ filius hominis potestatem
 habet in̄tra dimitte peccata Dixit para
 litico tibi dico surge et tolle lectũ tuũ &
 uade indomumtuã ²⁵ & confestim surge
 ns corã ipsís tullit in quo iacebat et abiit
 indomũ suã magnificans dñm ²⁶ et stuporad
 p̄hendit omnes et magnificabant & rep
 letis̄ timore dicentes q̄ uidimus m̄ rabi
 lia hodie ²⁷ & post h̄ exiit et uidit puplica
 num nomi ne leui sedentẽ adteloniũ
 & ait illi seq:re me ²⁸ & relictis omnib:
 surgens secuti s̄t (*sic*) eum ²⁹ et fecit ei conuiuũ
 magnũ leui indomusua et erat turba m
 ulta puplicanorũ et aliorũ qui cũ eo (*sic*) erant
 discumbentes ³⁰ & murmurabant faris
 sei et scribe eorum dicentes addiscipulos
 æ que c̄ puplicanis et peccatorib: mandu
 catis et bibitis ³¹ Res ih̄s d̄x adillos ñegent q̄
 sani s̄t medico s̄qui male habent ³² ñ ueni uo
 care iustos s̄ peccatores inpenitentiã ³³ & t̄
 illi d̄x̄r̄t adeum que discipuli iohannis ie
 iunant frequen̄t etobsecratione (*sic*) facient
 similīt et fariseorũ Tu h̄ œdunt (*sic*) et bibunt
³⁴ quib: ipse ait Nũquid potestis filios spon

si dum c̄ illis ÷ spons: ie unare ³⁵ Ueni[*T* h?] dies cum ablutus (*sic*) fuerit abeis sponsus t̄c̄ ie unabunt in illis dieb; ³⁶ dicebant(*sic*) h et similitudinem ad illos quia nemo commisso rã auestimento mittit inuestimentũ uetus ¶loquĩn ¶ nouum rumpit et ueĩ i ñ conuenit commissura anouo ³⁷ ¶ nemo mittit unum nouum in uĩes ueĩes alioquĩn rumpit unũ nouum utres et ipsũ effundit ¶ uteres peribunt ³⁸ sedunũ nouum inuteres nouos mitendus ÷ ¶ utraq: conseruantur ³⁹ ¶ Nemo bibiens uetus statim uult nouum dicit ¶ uetus meli: ÷

vi. ¹ ¶ Octũ ÷ h insabbato secundo primo cũ transisset ih̄s psata uellebant discipuli ¶ spicas ut manducabant confringentes in nibus ² quidã autem farisseorũ dicebant illis quid facitis q̄ ñ licet sabbatis ³ r̄es ih̄s adeos dx̄ Nec hoc lezistis quid (*sic*) fecit dauid cum essurisset ipse et quicũ eoerant ⁴ quomodo intrauit indomum d̄i et panes ppositionis sumpsit et manducauit ¶ dedit h̄is quicũ eoerant quos ñ liq̄ebat manducare nissi t̄m̄ sacerdotib: ⁵ ¶ dicebat illis q̄ dom: (*sic*) ÷ fili: hominis etiã sabbati †

† First occurrence of such a short carry-down.

⁶ Factum ÷ h̄ in alio sabbato ut intraret in sinu
 zozam et doceret ¶ erat ibi homo et manu (*sic*) ð
 dex̄ta erat arida ⁷ Observabant h̄ fariss
 ei et scribe s̄ in sabbato curaret ut inuenire[nt ??]
 accusare illum ⁸ Ipse ũ s̄cebat cogitationes
 eorum ¶ ait homini qui habebat manū ar[1]
 dā sur̄ge et sta in medium et sur̄gens stetit
⁹ ¶ ait ad illos ih̄s in̄trozo uos s̄licet sabba
 tis b̄facere an̄ malae animā saluā face
 re an̄ p̄dere ¹⁰ ¶ circum spectis omnib: d̄x̄
 homini extende manum tuā et extendit et re
 stituta ÷ man: ð sicut al̄ta ¹¹ Ipsi h̄ repleti s̄t
 insipientia et conloq:bantur ad inuicē quid
 nam facerent ad ih̄m ¹² Factū ÷ h̄ in illis die
 b: exiit in montem orare et erat p̄noctans in
 oratione d̄i ¹³ ¶ cū dies fact: eēt uocauit ad s̄
 discipulos suos et elez̄it xii ex ips̄is quos et apos
 tolos nominauit ¹⁴ simonē q̄ cognominauit pe[t]
 rum et andreā (*sic*) frat̄rē ð iacobū et iohannem
 p̄flipum et bartholomeum ¹⁵ matheū et thomas
 iacobum alfei et iohannē qui uocat̄ zelotis ¹⁶ iu
 dā iacobi et iudas scarioth qui fuit p̄ditor
¹⁷ ¶ discendiens cū illis stetit in loco camfistri
 et turba discipuloꝝ, ð et multitudo copiosaple
 bis et ab omni iudia et hirusalem et maritima
 et t̄fri et sidonis ¹⁸ q̄ uener̄t ut audirent eū ¶ sa

narent^o alan^oorib: suis . & qui uexabant^o as
 pirib: immundis curabant^o 19 et omnis turba
 q:rebat(*sic*) eū tan^oere q uirtus de illo exiebat (*sic*) et sa
 nabat omnes 20 & ipse eleuat^o oculis indisciplulos
 suos dicebat b^oati pauperes spū qm̄ ūm ÷
 rez^onū dī 21 b^oati qui nunc essuritis q saturabem
 ni b^oati qui n̄c fletis q ridebitis 22 b^oati eritis
 cū uos oderint homines & cum separauerint ys
 homines et expbrauerint et iecerint nō ūm
 tamquam malum pp̄t malum (*sic*) filium hominis
 23 Jaudite et exultate in illa die ecce n̄ merces
 uestra multa in caelo F h̄ n̄ facebant (*sic*) p fe
 tīs patres eorum 24 Uerū tñ̄ uae uobis diu
 tib: qui habetis consolationē uestrā 25 Uae uo
 bis qui saturati estis q ess(*sic tantum*) Uae uobis qui re
 ditis n̄c q flebitis et lu^oebitis 26 Uae uobis c̄
 male dixerint omnes homines F h̄ facie
 bant profetis patres eorum 27 s̄ uobis dico
 qui auditis dile^oite inimicos uestros b^oenefa
 cite hīs qui uos oderit̄ 28 b^oenedicite maledicen
 tib: uobis orate p calumniantib: uobis
 29 & quate p^ocusserit index^otam maxillā
 p̄be ei et al^otam et ab eo qui aufert t̄
 uestimentum etiā tonicam noli pibere
 30 Omni h̄ poenitenti té tribuae & qui aufert
 q: tua s̄t ne repetas 31 et p ut uultis ut faci

ANT UOBIS HOMINES BONA ITA ET UOS FACITE
 ILLIS SIMILIT³² & SI DILIGATIS EOS QUI UOS DILEG
 UNT Q̄ UOBIS ÷ GRATIA NAM ET PECCATORES DI
 LIGENTES (sic) SE DILEGUNT³³ & SI BENEFECERITIS HIS
 QUI UOBIS BENEFACIUNT Q̄ UOBIS ÷ GRATIA
 SIQUIDĒ ET PECCATORES HI FACIUNT³⁴ & SIM
 TUM DEDERITIS HIS AQUIB: SPERATIS RECI
 PE Q: GRATIA ÷ UOBIS · NAM ET PECCATORES
 PECCATORIB: FENERANT UT RECIPIA (sic) EQUILIA (sic)
³⁵ UERUM TN̄ DILEGITE INIMICOS UESTROS & I^b
 FACITE EIS ET MOTUM DATE NIHIL SPERAN
 TES ET ERIT MERCIS UĀ MULTA & ERITIS
 FILII ALTISSIMI q̄ IPSE BENIGN: ÷ SUP IN
 GRATOS ET MALOS³⁶ & MALOS³⁶ ESTOTE MISSE
 RIB: SUT SUT ET PAT̄ UR̄ MISERICORS ÷³⁷ NO
 LITE IUDICARE UT N̄ IUDICEMINI NOLITE
 TEMNARE UT N̄ TEMPNEMINI DIMITTITE
 & DIMITTEMINI³⁸ DATE ET DABIT^r UOBIS M
 ENSURĀ BONĀ ET CONUERSĀ ET COAGITATĀ
 & SUP EFFLUENTEM DABUNT INSINUM
 UESTRŪ EADEM QUIPPE MENSURA QU
 MENSU FUERITIS REMITTET^r UOBIS³⁹ DI
 CEBAT H̄ ILLIS ET SIMILITUDINĒ NŪQUID
 POT ÷ CECUS CAECUM DUCERE N̄NE AMBO

puli ē et turba copiosa ¹² Cum h̄r adppincaret
 portae ciuitatis ecce defunctus efferebat^r fili:
 unicus matrisuae et h̄r uidua erat et turba ci
 uitatis multa Cum illa ¹³ q̄ cū uidisset dñs misse
 ricordia motus ÷ sup̄ eā d̄x̄ Noli flere ¹⁴ ¶ aciesit
 ¶ tetigit loculū h̄i h̄r qui portabant steterūt et
 ait adolescens tibi dico surge ¹⁵ ¶ resedit qⁱ
 erat mortuus et coepit loqui et dedit illū
 matrisuae ¹⁶ ¶ accipit h̄r omnes timor et magni
 ficabant dñm dicentes q̄ profeta magnus
 surrexit innobis ¶ quia d̄s uisitauit ple
 bem suam in bono ¹⁷ et exiit hic sermo in uniu
 ersam iudiā deo ¶ omnē circa reģionē
¹⁸ ¶ nuntiauerūt iohanni discipuli ē de omnib:
 his ¹⁹ et conuocauit duos discipulis suis io
 hannis et missit ad ih̄m dicens Tu es qui
 uenturus es ¶ cū alium expectamus ²¹ IN ipsa
 h̄r hora curauit multos multos alanzorib:
 ¶ plazis et spiritib: malis et caecis multis
 donauit uisum ²² ¶ rēsp̄ d̄x̄ illis euntes renun
 tiate iohanni q: audistis et uidistis C̄
 ci uident cludi ambulant leprosi mun
 dantur surdi audiunt mortui resur
 zunt pauperes euangelizantur ²³ ¶ bea
 tus ÷ quicumq: ñ fuerit scandalizatus
 in me ²⁴ ¶ cum discessissent nunti iohannis

coepit dicere de iohanne ad turbas qui (*sic vid.*) ex[istis i]n
 desertū uidere arundinem uento moue[Ri 25 sed]
 quid existis uidere hominē mollib: uest[imen]
 tīs **I**ndutū ecce qui in ueste p̄tiosa s̄t & dilicis
 indomib; re[rum] s̄t 26 s̄quid existis uidere p̄ fea
 tā utiq; dico uobis et plusq; p̄ featā 27 hic ÷ de q̄
 scriptum ÷ ecce mitto an[gelū] m̄m antefaci
 em tuā qui preparauit uiam tuā antetē 28 **D**i
 co h̄r uobis maior internatos mulierum p̄ fe
 ta iohanne bap̄tiza n̄ ÷ qui h̄r minor in re[gi]
 no caelor; maior ÷ illo 29 & omnis pop
 ulus audiens & puplicani iustificaue
 r̄t d̄m bap̄tizatī bap̄tismo iohannis
 30 farissei autē et le[ui]s periti consilium
 dī spreuer̄t in semet ipso (*sic*) **N**on bap̄tizatī
 ab eo 31 **C**ui er[go] similes dicam homines
 ḡnerationis huius & cui similes s̄t 32 si
 miles s̄t pueris sedentib: in foro et loq (*sic*)
 entib: inuicē et dicentib: cantauimus uo
 bis tibis et n̄ saltastis iocentauius
 uobis et non plorastis 33 **U**enit n̄ iohannis
 bap̄tista **N**eq; manducans panem **N**eq; b[ibi]
 biens unū et dicitis demonium habet 34 **U**en
 it fili: hominis hominis manducans et
 bibiens et dicitis ecce homo uorax biuens
 amicus puplicanor; et peccatorū 35 et iustifi
 cata ÷ sapientia ab omnib: filiis suis 36

† dam ex farisseis ut manducaret cum illo
 & ingressus domum farisei discubuit
 37 et ecce mulier q: erant (sic) peccatrix ut cognovit
 q̄ occubuit indomufarisei adtulit
 alauastrum ungenti 38 stans retro secus
 pedes & lacrimis pedes cepit rigare & cap
 pillis capitis sui t̄gebat et osculabat̄ pe
 des & & ungento ungebat 39 Uidiens h̄ fa
 risseus qui uocauerat eum ait intra
 se dicens hic si esset p̄feata sciret uti
 q: dñe q: et qualis mulier q: tangit eū
 q̄ peccatrix ÷ 40 & rēs ih̄s d̄x̄ ad illum s̄fm
 oñ habeo tibi aliquid dicere & ille ait
 māsist̄ dic 41 duo debitores erant cuidā
 feneratori unus debebat denarios qui
 n̄gentos & al: quin^{qua}genta 42 ñ habentib: illis
 unde redderent donauit utrisq: quis eñ
 eum plus dilexit 43 Rēs simon d̄x̄ estimo q̄ is
 cui plũ donauit & ille d̄x̄ei recte iudi
 cas 44 et conuers: ad mulierem d̄x̄ s̄fmón ui
 des hanc mulierẽ INtraui indomum tuum
 aq̄ pedib: meis ñdedisti h̄æc h̄ lacrimis
 rigauit pedes meos & capillis suis t̄sit
 45 Osculũ mihi ñdedisti h̄ h̄ exq̄o intrauit non

† 36 *init.* Rogabat autem illum is evidently missing *init. vers.* There is only room for *quidam*.

cessauit osculari pedes meos ⁴⁶ Oleo capud
 m̄m non unxisti haec autem unxento unxit
 pedes meos ⁴⁷ pp̄t̄ q̄ dico tibi dimitunt̄ illi p
 eccata multa qm̄ dilexit multum Cui h̄ mi
 nus dimittitur minus dilexit ⁴⁸ d̄x̄ h̄ ad illā
 dimitunt̄ tibi peccata ⁴⁹ & coeper̄t̄ quisimul
 accumbebant dicere intrasē quis ÷ hicqui
 etiā peccata dimittit ⁵⁰ d̄x̄ h̄ (*sic*^{via}* hoc non h̄) ad mulierem fi
 des tua te saluam facit uade in pace. ^{viii.} ¹ & f viii
 actum ÷ deinceps et ipse iter faciebat p̄ ciuita
 tes & castella p̄dicans et euangelizans re
 nū dī & exier̄t̄ xii cum illo ² et mulieres
 aliq: q: erant curate aspiritib: malis
 et infirmitatib: maria q: uocat̄ mazdale
 ne de qua demonia septem exiebant ³ & io
 hanna uxorcuzi p̄curatoris herodis & s:
 sunna (*sic*) & alia multa q: ministrabant
 eis defa cultatib: ⁴ Cū h̄ turba multa conue
 niret et decuitatib: properarent ad eū
 d̄x̄ persimilitudinem ⁵ exiit quise miqt
 seminare semensuum et dū seminauit ali
 ud cecidit sec: uiam et conculcatum ÷ et uol
 ueres celi comediar̄t̄ illud ⁶ & aliud cecidit
 it sup̄ petrā et natū aruit q̄ n̄ habebat
 humorem ⁷ & aliud cecidit IN̄ t̄spinas et si
 mul exorte spine sufucauer̄t̄ illud ⁸ & ā

liud cecidit **I**N^{tr}am bonã et ortum fecit [fr]
 uctum centuplũ haec dicens clamabat [q']
 habet aures audiendi audi audiat (*sic*) ⁹**I**M^{tro} †
 abant h̄ eum discipuli eius q: esset ha' (*sic*)
 parabula ¹⁰ quib: ipse d̄x uobis datum
 ÷ nosse misterium re^{gn}id̄i caeteris h̄ in
 parabolis ut uidentes ut non uidiant
 et audientes non intelle^gant ¹¹ ÷ h̄ h̄ parabula
 la semen ÷ uerbum d̄i ¹² qui h̄ secus uiã
 hu s̄t qui audiunt deinde uenit diabolus;
G tulit uerbum decordeeorũ **N**ecre
 dentes salui fiant ¹³ **N**am qui super
 petram cecidit hu qui c̄ audierint cum **g**a'
 dio accipiunt uerbum et iradices (*sic*) ñ habe
 nt qui adtempus credunt **G** intempore
 tribulationis recedunt ¹⁴ quod h̄ inspin
 nis cecidit hu s̄t qui audiar̄t **G** asoli
 citudinib: et diuitis et uoluntatib: ui
 tae euntes suffucantur et ñ refer̄t
 fructũ ¹⁵ quod h̄ in bonam terram
 hu s̄t qui in corde bono et optimo audien
 tes uerbum retinent (*sic*) **G** fructũ adfer̄t
 p̄ patientiã ¹⁶ **N**emo h̄ lucer nã accendie
 ns operit eã uasso ā sublectus (*sic*) ponit
 s̄ sup candelabrum ponit ut intrantes

† Here an exceptional decorative Irish **N** (**Ń**).

[uid]iant lumen ¹⁷ Non h ÷ occultum q ñ reue
 [le]tur neabsconditum q ñ cozoscatur & in
 [p]alã ueniat ¹⁸ Uidete eẽ qmõ auditis qui h ha
 bet dabit ei et quicq: (*sic*) ñ habet etiã q putat se
 † habere auferet (*sic*) ab illo ¹⁹ Uenerũ h adeũ ma
 t̃ et fratres e et ñ pořant ireadeũ p̃turba
²⁰ adnuntiatũ ÷ illi ma t̃ tua et fratres tui stan
 foris uolentes te uidere ²¹ q' rēs d̃x ad illos ma
 t̃ tua ^{mea} et fratres me hii s̃t qui uerbum d̃i au
 diunt et faciunt ²² Factu ÷ h in una dierum et
 ipse ascendit in nauicula (*sic*) et discipuli eius
 & ait ad illos transfretamus trans sta
 num et ascendent̃ ²³ nauigantib: ih̃s obdormiũt
 & descendit p̃cella uenti in stanũ & con
 [ple]bant̃ et p̃clitabat̃ ²⁴ Accedentes h suscita
 uerũ eum dicentes p̃ceptor perim: & t̃ ille
 surziens increpauit uentũ et tempestatem
 aq: et cessauit & facta ÷ trancillitã ²⁵ d̃x h
 illis ubi ÷ fides uestra qui timentes mira
 ti s̃t dicentes ad inuicem quis putas hic ÷ q et
 uent: impat et mari obediunt ei ²⁶ Nauigauerũt
 h ad reziõẽ zerasinorũ q: ÷ ctra galiliã
²⁷ & cum egressus esset ad t̃ram occurit
 eĩ uir quidã qui habebat demoniũ
 iam temporib: multis & uestimento ñ

† auferet *, auferetur**.

induabatur Neq: manebat in [domu?]

 sed in monumentis ²⁸ is ut uidit ihm pro

 cedit ante illū & exclamans uoce ma[na]

 [dix]it quidmihī et tibi ÷ ihu filii dī uiui

 altissimi Obsecro te ne me torceas ²⁹ ꝑcip[ie]

 bat ꝛ spūi immundo & (sic) exiret ab homin[e]

 multis ꝛ temporib: arripebat illum

 et uncebatur catenis et conpedib: cus

 toditus & ruptis unculis aꝑe batur

 a demonio in deserta ³⁰ INTRORSAUIT h[er] [ih̄s?]

 [eum?] dicens quid tibi nomen ÷ ꝛt ille d[omi]

 [leꝑ]o quia INTRAUIARŦ demonia multa

 [in] eum ³¹ & ROꝑabant illū ne im peraret

 illis ut in abisum irent ³² ERAT h[er] ꝑrex por

 corum multorum pascentium in mon

 te & ROꝑabant eum ut ꝑmitterent eos

 in illos INꝑredi & ꝑmissit illos ³³ EXIARŦ

 e[ss]e demonia ab homine et INTRA uerŦ in

 porcos et impetu abuit ꝑrex per ꝑceps

 INSTAꝑnum etsuffocatus ÷ ³⁴ ꝑ UT uiderŦ

 factum ÷ qui [p]ascebant fuꝑerŦ et nun

 tiauiarŦ in ci uitatē et uillas ³⁵ EXIARŦ

 h[er] uidere ꝑ factum ÷ et uenerŦ ad ihm et in

 ueniarŦ hominem sedentē aquo demonio (sic)

 exierŦ uestimento indumentum ꝛꝛ sa

† This sheet and the following ones are by quite a different scribe to the last.

[nā mente] adpedes ē et timuerūt³⁶ nuntiau[erūt]

[h?] illis & qui uiderūt qm̄o sanus factus ÷

[a?] leŕione³⁷ & roŕauit illum omnis multitu
do reŕionis ŕerasinorum ut discederet
abeis quia timore maŕno tenebaturⁿ (sic)

Ipse h̄ ascendens nauem reuersus ÷

³⁸ & roŕabat eum uir aquo demonia ex
erūt ut cū eo eēt dimissit h̄ illū ih[ŕ dicit?]

ens³⁹ redi indomum tuam et nar[ra q]

uanta tibi fecit dŕ & abiit p[er] [uniuer]

sā ciuitatē p̄dicans quanta [illi fe]

cisset dŕ⁴⁰ ¶ octum ÷ h̄ cum redisset

ihŕ excepit illū turba erant h̄ om

nes expectantes eum⁴¹ et ecce uenit uir

cui nō erat iarus & ipse princeps

sinaŕoŕe erat et cic[idit a]dpedes eius

roŕans eum et (sic) in[traret??] in domum ē

⁴² q̄ filia unica era[t illi fer]e annorū

xii & h̄ moriebat[ur] [et cont]iŕit dū iret

aturba uenit opri[mebat]ur⁴³ & mu

lierq: dā erat in fluxu sanŕuinis

xii annis q̄: medicis (*sic*) eroꝝauerat om
 nem sub stantiam suã Nec ab ullo
 potuit curari ⁴⁴ Accessit retro et teti
 3it fimbriam uesti menti e et confesti
 stetit fluxu (*sic*) san3uinis e ⁴⁵ ¶ ait ih̄s q's ÷
 qui meteti3it Ne3antib: h̄ omnib: d̄x pet
 rus et quicumeo erant p̄ceptor turbæ
 té conpremunt et adfli3unt et dicis quis
 me teti3it ⁴⁶ ¶ d̄x ih̄s teti3it me a[li]quis
 Nam et e3o co3noui uirtutem deme exis
 se. ⁴⁷ Uidens h̄ mulier quia ñ latuit tre
 mens uenit et procedit ante pedes e et
 ob q̄ causã tete3erit eum indicauit
 coram omnipopulo ¶ quemadmod
 um confestim sanata sit ⁴⁸ ¶ et ipse d̄x
 illi filia fides tua té saluam fecit ua
 de inpace ⁴⁹ ¶ adhuc illo loquente Uenit
 ad principe[m] sina3o3æ dicens ei q̄
 mortua ÷ filia tua Noli uexare illū
⁵⁰ Ih̄s h̄ audito hoc uerbo rēs patri
 puella Noli timere crede tantū

[ET ?] SALUA ERIT ⁵¹ ¶ cum uenisset domum ñ
 pmissit intrare secum quemq̄ nissi
 petrum et iacobum et iohannem et pat
 rem et matrem puelle ⁵² flebant h̄ omnes
 ¶ plan̄ebant il[lā] at ille d̄x nolite flere
 non ÷ mortua s̄ dormit ⁵³ et dirideabaq̄
 eum scientes q̄ mortua esset ⁵⁴ Ipse h̄ tene
 ans (*sic*) manum ð clamauit dicens puilla
 sur̄ge ⁵⁵ et reuers: ÷ sp̄s ð ¶ surrexit oti
 nuo et iussit dari illi manducare ⁵⁶ et stu
 puer̄t̄ parentes ð quib: p̄cipit ne alicui
 dicerent q̄ factum erat ix. ¹ Conuocatis h̄ xii
 apostolis dedit illis uirtutē et potestatē
 sup̄ omnia demonia ¶ ut lan̄iores cu
 rarent ² ¶ missit illos p̄dicare rēgnū
 dī et sanare infirmos ³ ¶ ait ad illos
 Nihil tolleritis inuia neq: peccuniam
 Neq: pearam Neq: calciamenta Neq:
 panem Neq: duas tonicas habeatis
⁴ ¶ INquacūq: domū intraueritis
 ibi manete et inde ne exiatis ⁵ ¶ q̄
 cūq: ñreciperit (*sic*) uos exeuntes decuuta
 te illa etiam puluerem pedum ues-

TRORUM EXCUTITE INTES TIMONIŪ SUP IL
 LOS ⁶ EZRESSI HR CIRCUM IBANT PR CASTELLA
 EUANZELIZANTES ET CURANTES UBICE ⁷ QU
 DIUIT HR HERODIS TETRACHA OMNIA Q̃ FIEBA
 NT ABEO Q̃ HESITABAT DEEO Q̃ DICERET ⁸ A
 QUIB: DAM Q̃ IOHANNIS SURREXIT AMOR
 TUIS QUIB: DAM UERO Q̃ HELIAS APPA
 RUIT ABALIS HR Q̃ P FEATA UNUS DEANTICIS
 SURREXIT ⁹ ET AIT HERODIS IOHANNEM EZODE
 COLAUI QUIS HR ÷ ISTE DEQUO AUDIO EZOTA
 LIA ET Q:REBAT UIDERE EUM ¹⁰ Q̃ REUERSI
 APOSTOLI NARRAUARŪ ILLI Q:·CUMQ: FECE
 RŪT Q̃ ADSUMPTIS ILLIS SECESSIT SEOR
 SUM INLOCŪ DESTUM (*sic*) Q:· ÷ BETZAIDA ¹¹ Q̃ C̃
 COZNOUISSENT TURBA (*sic*) SAECUTAEST (*sic*) † ILLŪ ET EX
 CEPIT ILLOS ETLOQ: BATUR ILLIS DEREZNO DĪ ET
 EOS QUI CURA INDIZABANT SANABAT ¹² DIES
 COEPERAT DECLINARE Q̃ ACCIDENTES XII
 D̃XRŪ ILLI DIMITTE TURBAS UTEUNTES INCAS
 TELLA UILLASQ: Q̃ CIRCA SŪ DEUERTANT Q̃
 INUENIANT IASCAS QUIA HIC INLOCO DE
 SERTO SUMUS ¹³ Q̃ IT HR ADILLOS UOS DA
 TE ILLIS MANDUCARE Q̃ IT ILLI D̃XRŪ Ñ SŪ

† That is: *turba* | *saecutae* | *sunt* |, not *turba* | *saecula* | *est* |.

[ñ sunt?] nobis plus quam quinq: pan
 es et duos pis ces missi forte nos eamus
 et emanus in omnem hanc turbam es
 cas ¹⁴ ERANT h̄ fere uiri ·u· milia Q̄IT h̄
 addiscipulos suos facite illos discũ
 bere p̄ conuiuia quinquagenos ¹⁵ ET ITAfe
 cer̄t̄ et discumbere fecer̄t̄ omnes ¹⁶ accep
 t̄is h̄ ·u· panib; ET duob: piscib: respexit
 incaelum & benedixit illis et frēgit et
 distribuit discipulis suis ut ponerent
 ante turbas ¹⁷ UT (*sic*) manducauer̄t̄ omnes et
 saturati s̄t̄ & sublatum ÷ q̄ sup̄ fuit
 illis fragmentorũ cofini ·xii· ¹⁸ & factũ
 ÷ cum consummasset orans et cum
 illos (*sic*) discipuli in̄trōgavit illos dicens
 q̄ me dñt̄ eē turbæ ¹⁹ Q̄T illi r̄s̄r̄t̄ et d̄x̄
 r̄t̄ iohannem babtistã alii h̄ heliã Q̄li[1?]
 q̄ p̄feata unus de p̄fetis surrexit ²⁰ D̄x̄
 h̄ illis Uos h̄ q̄ me eē dic̄tis et r̄s̄ simón
 petrus d̄x̄ xp̄m d̄i ²¹ Q̄T ille increpans illos
 p̄cipit necuidicerent ²² dicens q̄ oportet
 filiũ hominis multa pati et repbari
 aseniorib; et principib: sacerdotũ

et scribīs Q occidī et t̄tia die resurgere
²³ dicebat h̄ ad omnes sī quis uult ueni
 re abneget seipsum et tollat crucem suā
 cotidie et sequat̄ me ²⁴ Qui n̄ uoluerit
 animā suā saluā facere p̄det illā Nā
 qui p̄diderit animā suā p̄ p̄t̄ me sal
 uam faciet illā ²⁵ quid n̄ p̄ficat hominī
 si lucret̄ mundum totum si (*sic*) h̄ ipsum
 p̄det et detrimentū faciet animā suā
²⁶ Qui me erubuerit et sermones meos h̄c
 et fili: hominis erubescet cū ueniet in ma
 iestate sua et patris et scorum an̄ ge
 lorum ²⁷ Dico h̄ uobis uere s̄t̄ aliqui hīc
 stantes qui n̄ gustabunt mortes (*sic*) † donec
 uideant regnum dī ²⁸ Factum ÷ h̄ p̄ h̄ uer
 ba ferē dies octo adsumpsit petrum et
 iacobū et iohannem et ascendit in mon
 tem ut oraret ²⁹ Q factum ÷ dum oraret
 speies (*sic*) uultus̄ al̄t̄a et uestitus̄ alu: (*sic* = aluus, alvus, albus)
 refulgens ³⁰ Q ecce duo uiri loq̄:bat̄ⁿ
 cū eo erant h̄ moyses et helias ³¹ uisi in
 maiestate et dicebant excessum eius q̄
 c̄pleturus erat in iherusalē ³² petrus

† *Mortes* is absolutely deliberate. *Mortem* is invariably written MORTĒ or MORTĒM.

uero et qui cum illo erant I rauari s̄t as
 somno Q ui I lantes uidēr̄t maies
 tatem eius et duos uiros qui stab
 ant cum illo ³³ Q factum ÷ cum dis
 cenderent ab eo ait petrus ad ih̄m
 petrus p̄ ceptor bonum ÷ nobis h̄c
 eē Q faciamus Trea Tabernacula
 unum tibi et unum mofsi et unum
 heliae Nesciens quid diceret ³⁴ h̄ h
 il lo loquente facta ÷ et obumb
 raut eos et timuēr̄t intransibus
 illis in nubem ³⁵ Q uox facta ÷ denu
 be dicens hic ÷ filius meus dilec
 tus ipsum audite ³⁶ et dum fieret uox
 inuentus ÷ ih̄s solus Q ipsi tacu
 ēr̄t et nemini d̄x̄r̄t in illis dieb: q' q
 ex hns q: uidēr̄t ³⁷ F actum ÷ h̄ inse
 quenti die discendentib: illis dem̄n
 te occurrit illis turba multa ³⁸ Q
 ecce uir de turba exclamauit

dicens magis̄ obsecro tē respice in
 filium m̄m quia unicus ÷ mihi ³⁹ ¶ ec
 ce sp̄s adp̄hendit illum et subito
 clamat eteledit et dissipat illum cū
 spuma et uix descendit delamians eū
⁴⁰ ¶ rozaui discipulos ut ieccerent eum
 et ñ potuer̄t ⁴¹ rē h̄ ih̄s Ôgeneratio infi
 delis et p̄uersa usq: quo ero apud
 uos et patiar uos ¶d huc (*sic*) huc filium
 tuum ⁴² ¶ cum accederet elissit eum de
 monium et dissipauit ⁴³ et increpauit ih̄s
 sp̄m inmundū et sanauit puerum et
 sedit illum patri ð ⁴⁴ stupebant h̄ omn[es]
 in magnitudine dī omnib: q: mirantib:
 ¶N omnib: q:· faciabat d̄x addiscipu
 los suos ponite uos in cordib: ues
 tris sermones istos filius ñ homi
 nis futurum ÷ uttradetur in man:
 hominum ⁴⁵ ¶ illi ignorabant uerbū
 istud et erat uelatum ante eos ut ñ

SENTIRENT ILLUD TIMEBANT INTROZARE
 eum de hoc uerbo ⁴⁶ INTRAIT H COZITA
 TIO MEOS QUIS EORUM MAIORESSET ⁴⁷ CCT
 ih̄s uidiens COZITATIONIS CORDIS EORUM
 CCdprehendens puerū STATUIT eum
 secus sé ⁴⁸ G ait illis quicumq; sus
 CIPERIT puerū ISTUM INNOMINE meo
 me recipit G quicumq; me recipit
 ñ me recipit sed recipit eum qui me
 MISSIT Nã qui minor ÷ INTER uos hic
 maior ÷ omnes ⁴⁹ Rēs h iohannes p̄cep
 TOR uidimus quendã INNOMINE tuo
 icientem demonia ET p̄ibimus eū
 q ñ sequit̄ nobis cum ⁵⁰ G ait ad illū
 ih̄s Nolite p̄ibere qui h ñ ÷ aduer
 sus uos p̄uobis ÷ ⁵¹ Factum ÷ h cum
 conplerentur dies adsumptiones
 e G ipse faciē suã firmavit ut
 iret INHIRUSALEM ⁵² G MISSIT nunti
 os ante conspectum suū eteuntes
 INTRAUERŪT INCIUITAT [sic vid.] samaritanoꝝ.

UT PARARENT illi ⁵³ ET Ñ RECIPERÛT EÛ Q FACI
 ES Æ ERAT EUNTES (*sic*) IN HIRUSALË ⁵⁴ CUM UI
 DISSENT AUTEM DISCIPULI Æ JACOB: ET IO
 HANNIS DÛRÛT DÑE UUIS (*sic*^{vid}) DICIMUS UT 13
 NIS DISCENDAT DECAELO ET CONSUMAT OM
 NES ^{55a} ET CONUERS: INCREPAUIT ILLOS ^{56b} Q ab
 IERÛT INALIUD CASTELLUM ⁵⁷ FOCCTUM ÷ H
 AMBULANTIB: ILLIS INUIA DIXIT QUID
 AM AD ILLUM SEQUAR TÉ QUO CUMQ:
 IERIS ⁵⁸ Q AIT ILLI IHÛ UULPES FOUEAS
 HABENT ETUOLUCRES CAELI NIDOS FILÛ (*sic*)
 H HOMINIS Ñ HABET UBI CAPUD RECLI
 NET ⁵⁹ QIT H ADALÛM SEQ:RE ME
 Ille mihı (*sic*) dÛ dÑE REMITTE M P' MÛ IRE
 ET SEPELHRE PATREM M̄M ⁶⁰ IHÛ H DÛ ILLI
 SINE UT MORTUI SEPELLIANT MORTU
 OS SUOS Tu h uade adnuntia RE3NÛ
 DÛ ⁶¹ Q AIT ALÛ (*sic*) SEQUARTÉ DÑE Ñ PRIMÛ
 P' MITTE MIHI RENUNTIARE HUIS QUI IN
 DOMU SÛ QIT ADEÛ IHÛ NEMO MITTENS
 MANUM SUAM SUP ARATRÛ Q RESPI
 CIENS RETRO APUS ÷ RE3NO DÛ X. 1 POST H

† descendit (*vid.*) desigⁿauit et alios sept
 ua³enta duos & missit illos bi
 nos ante faciē suā IN omnē ciui
 tatē et locum q^o erat ipse uentur:
² & dicebat illis messis quidem m
 ulta operari h^r pauci ro³ate e^rzo
 dñm messis quidē multa operari
 h^r pauci ro³ate ei ut mittat opera
 rios inmessē suā ³ Ite. ecce e^rzo mitto
 uos sicut a³nos interlupos ⁴ N^olite
 portare sacculum Neq: pearam Neq:
 calcia menta & ne minē p^r uia sal
 utaueritis ^{5a} inquamcum q: domū
 intraueritis primum ¹² dico uobis
 quia sodomis remisus erit indie
 iudici q^u illi ciuitati ¹³ Uae tibi coro
 zaīn Ue tibi bethsaida quassi in
 t^rfro et sindone factae fuissent u
 irtutesq: in uobis factaes^t Olim inci
 licio et c^fnerē sedentes peneterent ¹⁴ Ue
 rumtamen t^rfro et sindoni remis:
 erit indie iudici q^u uobis ¹⁵ et tu cap

† There is some conflate rendering here, but it does not seem to agree with other Old Latins.

arnaum usq: ad caelum exaltata usq: ad
 infernum demerēs ¹⁶ Qui uos audit me
 audit qui uos spnit me spnit qui hr
 me spnit spnit eū qui me missit ¹⁷ Reu
 ersisī hr septuaŕenta duo cum ŕaudio di
 centes dñe etiam demonia subieciunt no
 bīs innometuo ¹⁸ ¶ ait illīs uidebā sata
 nān sicut h fulŕor daecaelo cadentē ¹⁹ Ecce
 dedi uobīs potestatē calcandi sup ser
 pentes ¶ scorpiones sup omnem uirtu
 tē inimici et nihil uos nocebit ²⁰ Uerumtñ
 in h nolite ŕaudire q sps uobis subiici
 untur ŕaudite hr q nomina uestra sc
 ripta sī in caelis ²¹ IN ipsa hora exulta
 uit ihŕ inspu ŕco ¶ dñ confetear t
 dñe pat̄ caeli et t̄re q abscondisti haec
 assapientib: et reuelasti ea paruulīs
 etiā pat̄ q sic placuit ante te ²² omnia mi
 hi traditasī apatre meo ¶ nemo mis
 sit (*sic*) scit qui scit (*sic*) filius nissi pat̄ et qui
 sit pat̄ nissi filius ¶ cui uoluerit fili;
 reuelare ²³ ¶ conuers: addiscipulos su
 os dñ beatī oculi qui uident q̄ uidetis ²⁴ Di
 co h uobis q multi pfete et reŕes uoluerūt
 uidere q: uos uidetis Dico h uobis quod

et ñ uidiarñ et audire q: audistis et ñ
 audiarñ ²⁵ Ecce quidã leſis peritus de
 scribís surrexit temptans illum ¶
 dicens maſiſtñ quid faciã ut uitã eñ
 nanã (*sic*) possedebo ²⁶ ¶ ille dñ̄ adeum ï
 leſe quid scriptum ÷ qm̄o leſis ²⁷ ille
 res pondens dñ̄ ¶ Oileſes dñm dñm tuũ
 extoto cordetuo etextota anima tua ¶ exõ
 nib: uirib: tuís etexomni menta (*sic*) tua ¶
 pximumtuum sicut te ipsum ²⁸ ¶ Oixit illi
 recte respondisti hĩ fac et uiues ²⁹ ille h̄ uolens
 iustificare seipsum dñ̄ ad ihñ̄ quis ÷ me
 us et pximus ³⁰ suscipiens h̄ ih̄s dñ̄ homo q'
 dã discendebat c̄bhirusalẽ inhericho et ï
 cidit inlatrones qui et iã dispoliuuarñ
 eũ et plaſis inpossitís abierñ semiuuo re
 licto ³¹ ¶ occidit h̄ ut sacerdos quidã discend
 erat eadã (*sic*) uia ¶ uiso illo pñ̄iuit ³² similiñ
 et leuita cum es set secus locũ et uiderat
 eum ptransiuit ³³ Samaritanus h̄ quid
 am iñ̄ faciens uenit secus eum et uidiens
 misserico rdia mota tus ÷ ³⁴ ¶ ualde ad
 pxians alligauit uulnera eius ¶ IN fun
 diens oleum et unum ¶ inponens eũ
 inumentũ suum ¶ duxit adstabulum
 suum et curiã eius eſit ³⁵ ¶ ad alfa die p

tullit duos denarios & dedit stabula
 rio & ait curam illius habe et quod
 cum q: sup ero & aueris ero (*sic*) cum redie
 ro reddam tibi ³⁶ quis horum trium
 uidetur tibi p ximus fuisse illi qui i
 cidit in latrones ³⁷ & ille dixit qui fecit
 misericordiam in illum & ait illi ih̄s
 uade et tū fac simili ³⁸ & factum ÷ h̄ dum
 iret (*sic*) et ipse intrauit in quoddā castellū
 & mulier q: dam martha nomine excepit
 illum in domusua ³⁹ & huic erat soror
 nomine maria q̄ etiā sedens secus ped
 es dñi audibat (*sic*) uerbum illi: ⁴⁰ martha h̄
 fatebatur (*sic*) circa fre ciens ministium
 q: stetit et ait dñe ñ ÷ tibi cura q̄ soror
 mea dereliquit me solam ministrare dic
 erō illi ut me adiubet ⁴¹ & rēs d̄ illi ih̄s
 Martha Martha sollicita es & turba
 ris circa plurima ⁴² porro unum neces
 sarium ÷ maria h̄ partimā optimā
 elegit q: ñ auferet̄ ab ea xi. ¹ & factum ÷ c̄
 eēt in loco quodam orans ut cessauit
 d̄ unus ex discipulis ē ad eū dñe do
 ce nos orare sicut iohannis docuit dis
 cipulos suos ² & ait illis cum oratis di
 cite pat̄ nos̄ sc̄e qui in caelis sc̄ifice

xi

TUR nomen tuum adueniet REŹNŭ tuũ
 fiat uoluntás tua sicut incaelo et in
 t̄ra ³ panē n̄m cotidianum da nobis
 odie ⁴ et remitte nobis debita nostra
 Siquidem et ipsi dimittimus Omni deb
 enti nobis Q̄ nenos inducas intemprati
 onem s̄ libera nos amalo ⁵ Q̄ ait ad illos
 quis ūm̄ habet amicũ Q̄ ibit ad illũ me
 dia nocte et d̄t̄ (*sic*) illi amicae commoda mihi
 tres panes ⁶ qm̄ amicus meus uenit de uia
 adme Q̄ ñ habeo q̄ ponã ante illũ ⁷ Q̄
 ille deintus respondens dicat nolui mihi
 molestus eē iam hostiũ clausum ÷ et pu
 eri mei mecum s̄t̄ incubili ñposũ surŹe (*sic*)
 et dare tibi ⁸ et ille pseuerauit pulsa
 ns dico uobis et si nondauit illi surŹien
 s eo q̄ amicus eius sit pp̄t̄ inpbitatē
 tamen eius surŹet Q̄ dabit illi quot pa
 nes habetis (*sic*) necessarios ⁹ et eŹo uobis dico
 petite et dabitur uobis q̄rite et inueni
 etis pulsate et aperietur ¹¹ quis h̄ exuo
 b̄is partem (*sic*) petit panē num quid p
 pisce serpentem dabit illi ¹² c̄ si petierit
 ouum num quid porriŹet illi scorpio
 nem ¹³ S̄i ēr̄ uos cum sitis mali nostis bo
 na dare filis uestris quanto maŹis

PATER uest̄ decaelo dāuit sp̄m bonū pe
 tentibus ¹⁴ ¶ ERAT ieciens demonium et il
 lud ERAT mutum ET cum iecisset demon
 ium locutus mutus ET admiratae s̄ TUR
 bae ¹⁵ Quidam h̄ ex farisseis d̄x̄r̄t̄ in bel
 sebus PRINCIPES demoniorum iecit de
 monia ¹⁶ ¶ alii temptantes signum de ce
 lo q̄rebant ab eo ¹⁷ Ipse h̄ ut uidit co
 zitationes eorum d̄x̄ eis omne REZnum
 in se ipsum diuisum desolabitur ¶
 domus supradomū cadet ^{18/19} SI h̄ satan
 as iecit in semet ipsū diuisus diuis: ÷
 q̄mō stabit REZnum ÷ q̄ dicit (*sic*) in belsebus
 iecere me demonia filii ūi in quo ieciunt
 Ideo ipsi iudicis (*sic*) ūi er̄t̄ ²⁰ PORRO si indiZITO
 d̄i iecio demonia pfecto puenit in uos
 REZnum d̄i ²¹ Cum h̄ fortis armatū (*sic*) cus
 todiat atrium suū in pace s̄t̄ ea (*sic*) possidet
²² SI h̄ fortior illo sup̄ ueniens uicerit
 eum uniuersa c̄rma eius auferet IN
 quib: confitebat ¶ spolia ÷ diripi
 et et distribuet (*sic*) ²³ Qui non ÷ mecum ad
 uersum me ÷ ¶ qui ñ collizit mecum
 dispz̄it ²⁴ Cum h̄ immundus sp̄s exierit
 de homine de homine p̄ambulabat p̄
 loca inaquosa q̄riens requiem ¶ ñ ĩ

[ueniens] dicit reuertar in domum meam
unde exiui ²⁵ ¶ cum uenerit inuenit scolis
mundatam ²⁶ et tunc uadit et adsumit oculos
spis nequiores se et ingressi habitant
ibi ¶ fiunt nouissima hominis illius
peiora prioribus: ²⁷ Factum est hoc cum haec dice-
ret extollens uocem quodam mulier de
bathana illi beatus uentus quod portauit
¶ ubera quod suxisti ²⁸ ¶ ille dixit ad eum (sic)
immo beati qui audiunt uerbum dei et con-
todiunt ²⁹ Turbis hinc concurrentibus: Coepit
dicere generatio haec generatio nequa et signum
quirit et signum non dabitur ei nisi signum io-
hannae ³⁰ Nam sicut iohannes fuit in signum
inuitis ita erit et filius hominis generatio-
ni ista ^{31a} Regina austri surget in iudi-
cio cum uiris generationis huius ¶
contempnauit illos quod uenit a finibus
terre ¶ finibus terre audire sapientiam
salamonis ^{32b} ¶ ecce
pluuus quam ionas hic ³³ Nemo lucer
Nam accendit ¶ in abscondito ponit
Neque sub modio sed supra candelam
brum ponit ut qui ingrediuntur
lumen uideant ³⁴ lucerna corporis
tui est oculus tuus si oculus tuus

fuerit simplex TOTŪ CORPUS [Tuum lu]
 cidū ERIT SI H̄ NEQ̄ fuerit etiā COR[pus]
 tuum tenebrosū ERIT ³⁵ Uide eñ ne lum
 en q̄ INTÉ ÷ tenebre sint ³⁶ si eñ TOTUM COR
 pus tuum lucidum fuerit ñ habiens a
 liq̄ partē tenebrarum lucidum ERIT
 TOTUM & si (*sic*) lucerna fulgoris inlumnabit (*sic*)
 té ³⁷ & cum loq̄ret̄ rogauit illū quidā
 farisseus ut pranderet apud sé & ĩ
 gressus recubuit ³⁸ Farisse: h̄ coepit
 intrase rep[ut]ans dicere q̄re ñ bab
 tizatus ess[et an]te prandium ³⁹ & ait
 ad illum n[unc uo]s farissei prius q̄
 foris ÷ calici[s et c]atini mundatis q̄ h̄
 intus ÷ ūm plenum ÷ rapina et iniq̄
 tate ⁴⁰ stulti et iniquitate (*sic*) nonne qui fe
 cit q̄ de foris ÷ et iam id quod intus ÷ fecit
⁴¹ Uerum tñ q̄ sup ÷ date elemosinam
 et ecce omnia munda s̄t uobis ⁴² Sed
 Uae uobis farissei qui decimatis men
 tam et rutā & omne holus et p̄t̄itis iudici
 um & caritatem dī h̄ n̄ oportuit erat (*sic*) fa
 [cere] et illa ñ omitt̄re ⁴³ Uae uobis faris
 [sei *uid.*] qui dilegitis primas cathedras insi
 na gōgōis et salutationes in foro ⁴⁴ Uae uo
 bis scribe et farissei qui ut monumen
ra

[enta] q: ñ apparent et homines ambu
 [lantes] supra 13NORANT ⁴⁵ RĒS h̄ quidā ex
 le3IS PERITIS AIT EI MA3ISĪ h̄ dicens etiā no
 bis contumiliā facis ⁴⁶ OCT ille d̄x̄ et uobis
 le3IS PERITIS Uae qui honeratis homines
 honerib: q: PORTARI ñ POSSUNT Q̄ ipsi
 uno di3ITO uō ñ TAN3ITIS SARCINAS IPSAS

⁴⁷ Uae uobis qui aedificatis monumenta
 p̄fetarū PATRES h̄ uī. occiderūt illos ⁴⁸ ergo
 TESTIMONIUM p̄ibetis q̄ consentitis opib:
 PATRŪ uestrorū q̄ ipsi quidem occiderūt
 eos Uos h̄ aedificatis [eo]RŪ sepulchra

⁴⁹ Ideo et sapientia dī di[XIT] MITTĀ ad illos
 p̄featas et apostolos et exibis (*sic*) occidenq̄
 et p̄sequentur ⁵⁰ ut inquiratur ssan3uis
 omnium p̄fetarū qui effus ÷ aconstitu
 tione mundi a3eneratione ista ⁵¹ asan3
 uine abiel iusti usq: ad san3uinē sacha
 riae quem inñ fecerūt inñaltare et temp
 lum Ita dico uobis requiret̄ ex hac 3ene
 ratione ⁵² Uae uobis le3IS PERITIS qui ab
 sconditis (*sic*) clauem scientiae et ipsi ñ in
 tro istis et eos qui intrabunt p̄hibu
 istis ⁵³ Cum h̄ adeos diceret coram om
 ni populo caperūt † farissei et le3IS p̄iti
 molesti ‡ INSISTIRE Q̄ ós ð obp̄mere ⁵⁴ insi

† *vel* cœperūt *sec. manu.*

‡ *molestē* r_1 and r_2 looks as if *i* had been changed to *e*.

in corde suo dicens morat̃ dñs [meus ue]
 nire ad me & coeperit percuſſe pue[ROS]
 et ancillas et edere et bibere et inebriari
⁴⁶ ueniet dñs serui illius indie qua ñspe
 rat et hora qua ñnorat & diuidet eum
 partemq; ð ponit cum infidelib: ⁴⁷ ille h ser
 uus qui scit uoluntatem dñi sui et ñ ãpa
 rauit aduo[l]untatem ð uabulauit multis
⁴⁸ qui h nesci (*sic*^{vid.}) et ñ fecit diſſona plaſis uabula
 bit paucis omni h cui multũ datũ ÷ m[ul]
 tũ exq:rit̃ abeo & cui commendauerũ multũ
 plus petent abeo ⁴⁹ ñnem ueni miſſe inſrã &
 quid uolo sic accendat̃ ⁵⁰ habtis ma h habeo
 baptizari & quo (*sic*) anxior usq; dũ o sum
 met̃ ⁵¹ putatis q̄ pacem ueni miſſe inſra [*uel* ã] ñ
 dico uobis s̄ diuisionẽ ⁵² erũ h ex h · u · indo
 mu una diuissit (*sic*) tres in duos et duo in tr
 es ⁵³ diuidentur pat̃ in filiũ et f[ilius]
 in patrem suum mat̃ in filiam et filia
 in matrem socr: in nurusuã et nur
 us in socruã & inimici hominis erũ do
 mistici ð ⁵⁴ Dicebat h ad turbas cum uideri
 tis nubem ab horientem et ab occassu sta
 tĩ dicitis Nimb: uenit et ita fit ⁵⁵ & cũ aus
 trum flantẽ dicitis q̄ aestus erit et [ita?]
 fit ⁵⁶ h̄spochrite faciem caeli et t̄re nostis

[di]scernere h̄ h̄r tempus ñ probatís ⁵⁷ q̄rẽ
 [h̄r] etaubís ipsís ñdeudicatis q̄ iustũ ÷ ⁵⁸ cū
 h̄r uadis cum aduersario tuo adp'ncipẽ
 inuiã dá operam liberari abillo nefor
 te p̄ducatur té ap̄ iudicẽ & iudex tradat
 te exactori & exactor mittat te incar
 cerem ⁵⁹ dico tibi ñexies inde donecetiā no
 uissimum quadrantem soluas **xiii.** ¹ Uene
 r̄t h̄r quidã in ipso tempore nuntiantes
 illi deGalileis quorũ sanGuinẽ p̄flatus
 com miscuit cum sacrificis eorũ ² & r̄s
 d̄x̄ eis putatis q̄ isti Galilei p̄ omnib: Gal
 leis fuer̄t peccatores qui talia passis̄t
³ ñ dico uobis s̄ missi poenentiã ezeritis
 similīt p̄ibitis ⁴ sicut illi x et octo sup q̄s
 cecidit turris insiloã & occidit eos pu
 tatis q̄ et ipsi peccatores fuer̄t p̄ omnib:
 homi nib: inIh̄rusalẽ ⁵ ñ dico uobis s̄si
 ñ penentiã azeritis Omnes similīt p̄
 bitis ⁶ Dicebat autem hanc similitudinẽ
 arborem fici habebat quidã plantatã
 in uiniasua & uenit q̄riens fructũ in
 ea et ñ inuenit ⁷ D̄x̄ autem adcultorẽ ui
 niae ecce anni tres s̄t exquo uenio q̄
 riens fructũ inficulnia h̄ac et ñ inuenio
 succidite (*sic*) ēr̄ illam ut q̄d etiã trã occupat

⁸ **Q**uod ille rēs dñe relinq: illā et h anno us
 q: dum fodeā circaeā et mittam coffi
 num STERCORIS ⁹ **Q**uod si quide' fructū fe
 CERIT sñ h succides eum in futurū ¹⁰ **E**R
 at h dociens insina³o³a eorum sabbat
 IS ¹¹ **Q**uod ecce mulier q:dam habebat spñ
 INFIRMITATIS ANNIS ·x· ET UNI **Q**uod ERAT incli
 nata nec omnino potat susū respicere
¹² quam cum uidisset ih̄s uocauit eā et ait
 illi ad se mulier liberata es ab infirmi
 tate tua ¹³ et inposuit manus illi [et] ofes
 TIM ERECTA ÷ ET MA³gnificabat dñm (*vid.*) ¹⁴ Rēs h
 ARCHI SINA³o³US INDI³gnans q sabbatis (?) cu
 rasset ih̄s d̄x turbæ sexdies s̄t in q'b: licet
 operari in hīs ER³o Uenite et curamini et
 ñ die sabbati ¹⁵ Rēs adeos dñs d̄x h̄fpochrī
 TE UNUS quisq: ·um· sabbato ñ soluet bo
 uē suū á assinū āp̄sep̄io ut adaq̄et ¹⁶ h̄nc
 h̄ filiā abr[ach]e q̄ alligauit satanas annis
 x· ET OCTO ñ oportuit solui auunculo isto
 disapati (*sic*) ¹⁷ **Q**uod cum h̄ dicerent (*sic*) erubescba
 nt om̄s aduersarij ð et omnis popul: ³au
 deabat inuirtutib: quas uiderant fieri
 ab ipso ¹⁸ dicebat h̄ cui simile ÷ RE³num dī
Quod cui simile esse existimabo illud ¹⁹ Simi
 le ÷ ³Rano sinapis q̄ accipit homo misit

[in hortum] suũ & CREUIT ET factũ ÷ in ar
 [borẽ] maꝓnam ET uolatilia caeli habitaue
 rĩt in ramis & ²⁰ & iũtum dẽ cui simile existi
 mab reꝓnum dẽ ²¹ Simile ÷ fermentũ q̄ ac
 ceptum mulier abscondit in farina (*sic*)
 satis trib: donec fermentaret̄ totũ ²² &
 habuit ih̄s p̄ciuitates et castella dociens
 et iũ faciens in iherusalẽ ²³ & erit h̄ illi quidã
 dñe si paucis̄ qui salui fiant Ipse h̄ dẽ
 ad illos ²⁴ Contendite intrare p̄ angustã (*sic*^{rid})
 hostiũ q̄ dico uobis multi q̄: rĩ intrare et
 ñ potuerũt ²⁵ Cum h̄ intrauerit paũt familias
 & clusserit hostiũ incipietis foris sta
 re et pulsare hostiũ dñe ap̄i nobis &
 rēs dicet uobis nescio uos unde estis ²⁷ disce
 dite ame om̄s qui op̄amini iniquitatẽ

²⁸ Ubi (*sic*) erit flet: et stridor dentium Cũ ui
 deritis abrchã (*sic*) et issac et iacob et om̄s p̄
 featas dẽ in reꝓno dẽ Uos h̄ expelli foras

²⁹ & uenient ab ori[e]nte et occidente & ab
 aquilone et austro & discumbent in reꝓ
 no dẽ ³⁰ et ecce s̄t nouissimi qui erũt p̄imi (*sic*) et
 st p̄imi q̄erũt nouissimi ³¹ IN ipsa h̄ die ac
 ceserũt ad eum quidã ex farisseis dicente[s]
 illi exi & uade hinc q̄ herodeste uult oc
 cidere ³² et ait illis ite et dicite ulpi (*sic*) illi ecce

iccio demonia et sanitates, p[er]f[icit] hodie]

 ET CRAS ET T[er]tiadie consūmor ³³ Uerū tñ oportet me hodie et cras et sequenti die ābulare q̄ n̄ capiet p[er]featam p[er]ire extra hierusalem ³⁴ hierusalē q: occidas p[er]feas

 & lapidas eos q[ui] ad te missi s[un]t quotiens uolui con[tra]re[tra]re filios tuos sicut gallina pullos sub alas suas et noluisti ³⁵ & ecce relincent[ur] uobis domus uestra deserta

 Dico h[ec] uobis q̄ n̄ me uidebitis donec ueni et cū dicetis b[e]d[ic]t: q[ui] uenit in no[m]i[n]e d[omi]ni ^{xiv. 1} & factum ÷ cum intrasset in domum cuiusdā principis fariseorū, sabbato manducare panem & ipsi obseruabant eū ² & ecce homo quidam h[er]edropicus erat ante illū ³ et d[omi]n[us] adle[git]is peritos et fariseos dicens s[ic]et et in sabbato curare añ ⁴ Qu[od] illi tacuer[un]t ipse h[ec] ad p[ro]chensum hominem sanauit eū et dimissit ⁵ & ait (*sic*) ad illos d[omi]n[us] cuius ūm assini ābos in puteū cadet et n̄ continuo extrahet illum die sabbati ⁶ et n̄ potuer[un]t ad h[ec] respondere illi ⁷ dicebat h[ec] et ad inuitatos parabolā intendens (*sic*) q̄ admodum prim[us] discubitos elegerent dicens ad eos ⁸ cui (*sic*^{vid.}) inuitatus parabolā intendien (*sic*) fueris ad nuptias n̄ discumbas in p[ri]mo loco Ne fo

xiv

[RTE h]ONORATIOR TE SIT UOCATUS ABEO ⁹ & [ue]niens quite et illum uocauit dicat TI [bi] dá huic locũ & tunc incipies cũ rubo re nouissimũ locum tenere ¹⁰ s̄ cũ uocat us fuerit uade et recumbae in loco nouissimo ut cũ uenerit qui te inuitauit dicat tibi amice ascende superius Tc̄ ERIT tibi gloriA corã simul discubentib: ¹¹ quia simul omnis qui sé exaltat humiliabit̄ et qui se humiliat exaltabit̄ ¹² Dicebat h̄ et ei qui sé inuitauerat cum facis prandiũ ā ceanã noli uocare amicos tuos Neq: fratres tuos Neq: uicinos Neq: cognitos Neq: diuites Ne forte et ipsi re inuitent té et fiet tibi retributio tua ¹³ s̄ cum facis ^{co}nuuium (*sic*) uocaa paupes et debiles cludos caecos ¹⁴ & beatus eris q̄ n̄ habent retribuere tibi retribu et̄ n̄ tibi in resurrectione iustorum ¹⁵ h̄ cum audisset quidã simul discube[n] tibi: beatus q̄ manducauit panẽ in reſno dī ¹⁶ et ipse d̄x̄ & homo quidã fecit cenam magnã et uocauit multos ¹⁷ & misisit (*sic*) seruũ suũ hora cene dicere inuitatis ut uenirent q̄ iam parata s̄t omnia ¹⁸ & coeper̄t omnes simul exc

cauit domui au[

xv. 25

²⁶ et uocauit unum [

Nam esset ⁿ ²⁷ q: dx ei frañ [

dixit pat̃ tuus uitulum s[

illum recipit ²⁸ INdignatus ÷ [

ire pat̃ ũ illius egressus [

re ²⁹ OCT ille respondens [

TOT ANNIS SERUIO TIBI G num[

tuum tuũ p̃t̃iri et ñ dedisti mih[

amicis meis epularer ³⁰ s̃ p° q̃ fili:[

uenit qui deuorauit substanti[

meritricib: uenit occidisti ill[

³¹ OCT ipse dx̃ ei filii tu mecum f [

et es et omnia mea tua st ³² e[

te oportet et ꝓaudire qm̃ frate[

mortuus erat et reuixit perier [

tus ÷ xvi. ¹ Dicebat h̃r addiscipu[

xvi

mo quidam erat diues qui ha[

ensatorem et hic defamatus ÷ [

si dissipasset bona illius ² et u [

ait illi quid hoc audio dete [

nem dispensationenis (*sic*) tuae [

is dispensare ³ OCT h̃r uillic [

quid faciam q̃ dñs meus auf[

dispensationem meam foderi ñ ualeo[

erubesco ⁴ scio quid faciã ut cũ amo[

- (5)] t me in domus su
]BITORIB: dicebat
] dño meo ⁶ OCT ille dx .c. ba
]cipe liñas tuas et sediens
]ua⁷genta ⁷ deinde alio dñũ tũ
] debes qui ait .c. CHOROS TRITI
]liñas tuas et scribe ⁸ G lau
] dispensatorẽ iniquitatis q
]ecisset Dixit h addiscipulos suos
] qui (*vult qm?*) filii huius saeculi prudentio
]cis IN hac GENERATIONE ST ⁹ G e³o di
]cite uobis amicos demammone
]ut cum defeceritis recipiant uos
]nacula ¹⁰ qui fidelis ÷ in minimo
]RI fidelis ÷ G qui in modico inicus ÷
]inicus ÷ ¹¹ si e³o iniquo mamone
]ISTIS q um † ÷ quis uobis credet ¹² et si
]delis (*sic*) ñ fuistis q um ÷ quid (*sic*) dabit
(13)]SERU: POT ÷ duob: dominis SERUI
]hodie et alũum dile³et aut unũ (*sic*)
]tũ otempnet N on potestis dño (*sic*) ser
]mone ¹⁴ Oudiebant h h omnia fa
]ant amatores peccuniae et diridi
]m ¹⁵ G ait illis uos estis qui iustifica
]CORã hominib: Oñ h scit corda uã q
]inib: altrũ ÷ ab hominatio ÷ CORã dõ

† um is usually the abbreviation for *vestrum* and probably so here. Not *verum*.
(*Abbott* is silent.) And observe um in the next verse for *vestrum*.

Numquid dñ ei statim transi dis[cūbe⁸ et ñ dñ?] ei paraa mihi q caenem et p̄ cinze te [et minis] tra mihi donec manducem et bibā G [post h̄ vel G p^o haec] tu manducabis et bibes⁹ Nūquid zR[atiā habet s?]
 ueruo (vid.) illi q fecit q sibi ñ puto¹⁰ Sic et uos cū feceritis omnia q̄ p̄ceptas̄ dicite serui [inu] tiles sumus q̄ debui: facere fecim: ¹¹G [fac] tū ÷ dum h̄ret in hirusalē et ipse trans[ibat] p̄ mediā samariā et zaliā et hericho ¹²G cū introuit inquodā castellū Occurrer̄t ei decī (vid.) uiri leprosi qui steter̄t alonge¹³ et lauauer̄t uocē suā dicentes ihs̄ mazis̄t misserere ñ
¹⁴ quos uidiens dñ exite ostendite uos sacerdotib: G factum ÷ dū irētⁿ (sic) in hirusalē G ipse transibat mundatī s̄t¹⁵ Un: h̄ ex illis ut uidit q̄ m[un] datus ÷ rezress: ÷ cum magna uoce magnifica ns dñ ¹⁶G p̄cedit infaciem ante pedes ipsius zratias aziens ei G hic erat samaritan: ¹⁷ res h̄ ihs̄ dñ ñne x. mundatī s̄t dñ et noem ubi s̄t
¹⁸ G ñ ÷ inuentus ex illis q^t et daret zloriā dō nisi hic alienigena ¹⁹G ait illi surge et uade q̄ fides tua te saluum fecit ²⁰ IN t̄ rozatus h̄ a ph (sic contra morem f) arisseus (sic) qño ueniret rezñū dī rēs eis et dñ ñ uenit reznum dī cum obseruatione ²¹ dicent ecce huic ã ecce illic ecce h̄ intrauos ÷ rezñū dī
²² Dixit h̄ addiscipulos suos uenient dies

[quō] desideretis unum diem filii hominis et
 [nō] uidebitis ²³ et dicent uobis ecce hīc ecce il-
 lic Nolite ire neque sequimini ²⁴ Nā sicut
 Fulgor coruscans desubcaelo in ea quae sub
 caelo sūt fulget ita erit filius hominis ²⁵ p-
 mum hō oportet multa pati et reparari
 a generatione hac ²⁶ Sicut factū ē in die-
 bus noe ita erit filii hominis ²⁷ edebant et bi-
 bebant uxores ducebant et dabant (sic) ad
 nuptias usque (sic) in diem in quo intrauit
 noe in arcem Venit diluuiū et perdidit
 omnes ²⁸ sicut factum ē similiter in die-
 bus loth edebant et bibebant emebant et
 uendeabant et plantabant et edifica-
 bant ²⁹ quadie hō exiit loth a sodomis Venit
 fluit (sic) ignem Venit sulfur desuper de caelo
 Venit omnes perdidit ³⁰ F hō erūt dies filii ho-
 minis quibus reuelauit ³¹ in illa hora
 qui fuerit in tecto Venit uassa ē in domu
 non descendat tollere illa Venit qui fuerit
 in agro similiter nō rediat retro ³² memo-
 res estote uxoris loth ³³ qui cumque hō
 quessierit animā suā saluare perdet
 eam Venit qui perdidit illā propter me uiui-
 ficauit eā ³⁴ dico uobis in illa nocte erūt
 duo in tecto uno unus adsummetur

¶ **Q**uāntū relinquetur³⁵ duae erūt molent[es in u]
 num una adsūmet³ et alī (sic) relinquet³ duae ī (vid.)
 a³zro unus adsummer³ et alius relinq[ui?]

³⁶ Resdentes dixerūt ubi dño (sic)³⁷ qui dixit eis **U**bi
 cumq: fuerit corpus illuc congregabunt³

xviii

aquile **xviii.** ¹ Dicebat hr et parabolā ad illos q op
 ortet sem p orare et n̄ deficere ² dicens iu
 dex quidam erat inquadā ciuitatē (sic) qui dñm
 n̄timabat ethominem n̄reuerabant³ (sic) ³ Uidba

† hr q: dā̄ erat̄ ηηρηηαατε ηηαα et uenebαηη (sic) ααδēū· D̄jceηs uηηd̄j
 † cαηe de αduersαr̄jο ηeο ⁴ **Q**ulle ηoleuαατ p̄ηul̄tū̄ tēp: post
 † h̄ hr dā̄ ηηηrααse **Q**s̄j dñj n̄t̄jηeο **Q**hom̄jηē η̄ reuerjor ⁵ τα
 † ηeη q̄ η̄ ηolestα ÷ ηηjη h̄ ujd̄uα uηηd̄jαbo ηηᾱ η̄e ηoujηj
 † ηo ueηjēηj suz̄illet̄ η̄ē ⁶ **Q**ut hr dñj̄r αud̄jte qujd̄ iudex
 † ηηηηηαατεj (sic) d̄jceτ ⁷ dñj̄r η̄ fαc̄jαατ uηηd̄jceτā̄ ēlectoꝝū̄ suor[ū]
 † clαηαηηηjūm̄ αd se d̄je αc̄ηocte **Q**patientiā̄ habe
 bit in illis ⁸ dico uobis q cito faciet uindictā̄ (sic) illo
 rū̄ uerum tamen filius hominis putans (sic) ī
 ueniet fidē̄ in̄tra ⁹ **D**ixit hr ad quosdā qui
 inse confitebant tam quam iusti et sperne
 bant Caetoros (sic) dā̄ similitudinē̄ hanc ¹⁰ **D**uo
 homines ascendiaūt̄ in templum ut horareη
 unus farisseus **Q** alī puplicanus ¹¹ fariseus
 Stans h̄ orauit apud sē̄ dicens d̄s̄ dicie
 ens **Q**ratias a³zotibi q̄ n̄sum sicut coēf̄i homi
 nes (sic) raptores inusti adul̄f̄i uelud etiā̄ hic

† Probably by another hand. Difficult to say whether to stop at *suorum* or *acnocte*, for the larger hand or pen gradually increases in size from *clamantium* onwards.

puplicanus ¹² ieiuno bis in sabbato decimas de
 cimata de omnibus quae possedit ¹³ et puplicanus
 alonze stans nolebat Nec oculos ad cae-
 lum leuare spercutiebat pectus suum dñs
 pro pitium (sic) esto mihi peccatori ¹⁴ itaque dico uo-
 bis descendit iustus ficatus hic pup-
 plicanus in domum suam ab illo qui
 omnis quis se exaltat humiliabitur et qui
 se humiliat exaltabitur ¹⁵ Conferebant hi
 ad eum infantes ut eos tangeret quos cum
 uiderint discipuli prohibebant eos ¹⁶ ihesus hi
 uocauit eos dixit sinite pueros uenire ad
 me et nolite eos prohibere talium est regnum
 dei ¹⁷ Amen dico uobis quicumque non reci-
 perit regnum dei non intrabit in illud ¹⁸ et
 introiit eum quidam princeps dicens
 magister bonae quid faciens uitam
 aeternam possediabo ¹⁹ ait hi illi ihesus quid
 medicis bonum Nemo est bonus nisi
 unus deus ²⁰ ait illi ihesus mandata nostri non
 occides non mechaberis non furtum facies non
 falsum testimonium dicis honora pa-
 trem tuum et matrem tuam ²¹ quae ait hi omnia
 custodiu in uentura mea ²² quo audito ihesus
 ait illi adhaerens tibi et da pauperibus et h

bebis thessaurum in caelo et ueni sequere me

²³ Ihs ille auditis contristatus ÷ q̄ diues er[at]

ualde ²⁴ Uidiens h̄ ih̄s illum tristem factū

d̄x̄ q̄ deficile qui pecunias habent in reznū

dī introire ²⁵ Focilius ÷ h̄ camellū p̄ fora

mem (sic) acus transire q̄ diuitem in reznū dī

²⁶ Q̄ d̄x̄er̄t̄ qui audier̄t̄ et quis pot̄ it salu :

fierit (sic) ²⁷ ait eis ih̄s quae impossibilia s̄t ap̄ [ho]

mines possibilia s̄t ap̄ d̄m̄ ²⁸ relictis reib:

nostris secutusumuste quid er̄o erit nobis

²⁹ quib: ipse h̄ ait Omen dico uobis Nemo ÷ q̄

quit (sic) domum ā parentes ā fratres ā uxore

ā filios p̄ p̄t̄ reznū dī ³⁰ et n̄ recipiat septies tm̄

in hoc tempore in saeculo h̄ futuro uitā aetnā

possedebit ³¹ Osumpsit h̄ ih̄s xii discipul

os et ait illis ecce ascendim: hirusolimā Q̄

consummabunt̄ omnia q̄: scriptas̄t̄ p̄ p̄

featas de filio hominis ³² tradet̄ h̄ gentib: et

deludet̄ et insup̄ flazillabit̄ et conspuet̄ ³³ Q̄

p̄ q̄ flazillauer̄t̄ et occident eum et indie t̄tia

resur̄get ³⁴ Q̄ ipsi hōr̄, uerbōr̄, n̄ intellexer̄t̄ et er

at uerbum absconsū ab eis Q̄ n̄ intellegeba

nt q̄: dicebant̄ ³⁵ Focutū ÷ h̄ cū ad p̄pinquaret

hericho caecus quidā sedebat secus uia mendicans

³⁶ Q̄ cum audiret turbā p̄teuntē int̄roza

uit quid hoc esset ³⁷ d̄x̄er̄t̄ illi q̄ ih̄s naza

[RENU] TRANSIRET ³⁸ & illexclamauit (*sic*) dicens ihū
 fili dauid miserere mei ³⁹ et qui p̄ibant incr
 epabant ei uttaceret Ipse ū clamabat fili dñi
 miserere mei ⁴⁰ stans ih̄s iussit illū adduci
 adse & cum adp̄incasset in̄trō̄auit illū
⁴¹ dicens quid uis tibi faciā Q̄t ille d̄x̄ dñe ut
 uidiā ⁴² & rēs ih̄s d̄x̄ illi respice fidestuatē.
 saluū fecit ⁴³ et ofestī uidit et seq̄:bat̄ eum māgnī
 ficans & omnis plebis (*sic*) uidiens deditlaudē
 dō ^{xix.} ¹ & in̄ress: p̄ambulabat hericho ² & ecce xix
 uir qui uocat̄ nōe Sacheus et hic erat princi †
 pes puphicanorū et ipse diues erat ³ et q̄:rebat
 uidere ih̄m quis eēt et ñ pōt at p̄ turba q̄ statu
 ra pussillus erat ⁴ & p̄currens ascendit in
 arborem fici ut uideret illū q̄ inde erat tran
 situr: ⁵ Cū uenisset ad locū sus cipiens ih̄s ui
 dit illū et d̄x̄ adeum Zache festinans discende
 q̄ odie indomutua oportet me mānere ⁶ & fes
 tinans descendit coepit illū ̄audiens ⁷ et cum
 uiderent omnes murmurabant dicentes q̄ adho
 minem peccatorē diuertiset ⁸ Stans h̄r sacheus d̄x̄
 addñm ecce demediū bonōr, meōr, dñe doo pau
 perib: & si quid aliquē defraudau reddā quad
 ruplum ⁹ ait h̄r adillū ih̄s q̄hodie sal: domui huic
 facta ÷ eo q̄ ipse sit abrache fili: ¹⁰ Uenit h̄r fi
 li: hominis q̄:reere et sal uū facere q̄ pierat

† Here is the second case of a hybrid S and Z.

uenit in nomine dñi pax in caelo et gloria [in]
 excelsis ³⁹ et quidã et quidam farisæorum de
 turbis dñr̃ ad illũ mañis̃ increpa illos dis
 cipulos tuos ⁴⁰ quib: ipse ait dico uobis si isti
 tacuerint lapides clamabunt ⁴¹ & cũ ad pp
 incauit uidiens ciuitatem flebit sup̃ eam
 dicens ⁴² q̃ si cognouisses tú et quidẽ in die hãc
 tua q: ad pacem tibi Nunc h̃ abscondita
 s̃t ab oculis tuis ⁴³ q̃ uenient dies sup̃ te &
 circum dabunt te Undiq: inimici tui ual
 lo et quo angustiabunt te undiq: ⁴⁴ et ad trã
 p̃ s̃nent té & filios tuos qui in te s̃t et ñ
 relinquent in te loppidem q̃ rep̃bauer̃t sup̃
 lapidem in te uenient h̃ uniuersa eo q̃ ñ cog
 noueris tempus uissitationis tuæ ⁴⁵ & in
 gressus in templum coepit iecire uen
 dentes in illo et ementes et mensas numulari
 orum effudit & cathedras uenden
 tium columbas euertit ⁴⁶ dicens illis sc
 riptum ÷ quia domus mea domus or
 ationis uocabitur Uos h̃ fecistis illã
 speloncam latronũ ⁴⁷ et erat cotidie doc
 ens in templo principes h̃ sacerdotũ et s
 cribe et principes plebis q: rebant illum
 p̃dere ⁴⁸ & ñ inueniebant quid facirent illi
 Omnis h̃ populus suspensus erat audi

xix. 38

ens illum ^{xx.} ¹ & factum ÷ in uno die ^{doc}
 ente illo populū in templo et euangelizare (*sic*)
 Conuertī (*sic*) principes sacerdotū et scri
 be populi cum seniorib: ² et aiunt dicent
 [es] ad illum Dñc nobis in qua potestate
 h̄ facis aut quis ÷ quid dedit tibi hanc pot
 estatē ³ rēs h̄ dñx ad illos in t̄ro ³⁰ uo (*sic*^{vid}) & e ³⁰
 unum uerbum r̄spondite (*sic*) m̄ ⁴ bap̄tismum
 iohannis de caelo erat añ ex hominē (*sic*) ⁵ & illi
 cogitabant intra se dicentes q̄ dñx erimus
 de caelo d̄icet nobis q̄rē n̄ credidistis illi
⁶ S̄i h̄ dñx erim: ex hominib: plebs uniuersa
 laudabit (*sic*) nos Certi s̄t n̄ omnes n̄ iohan
 nem p̄ featam fuisse ⁷ & responder̄t s̄e nes
 cire unde esset ⁸ & ih̄s ait illis neq: e ³⁰ uob
 is dico in qua potestate h̄ facio ⁹ Coepit h̄
 dicere ad plebem parabolam hanc hom̄
 plantauit uiniā et locauit eā colonis & ip
 se p̄ e ³⁰ re multis temporib: ¹⁰ & in tempore
 missit ad cultores seruum ut de fructu uen
 [] darent illi qui cessū dimiser̄t eum
 inanem ¹¹ et addidit al̄tū seruū m̄t̄te illi
 h̄ hanc (*sic*) quoq: cedentes et adficientes contu
 m̄lia dimisse r̄t in anem ¹² & addidit t̄rti
 ū m̄t̄te q̄ et illū uulnerantes iecer̄t ¹³ Dixit
 h̄ dñs uinię quid faciā m̄t̄tā filiū m̄m̄

FORSITÁN CŪ HUNC UIDERENT UEREBUNT¹⁴ Q̄ [CŪ?]

 UENISENT (*sic*) COLONI COZĪTAUERŪ INTRASE DICENTES

 HIC ÷ HERES OCCĪDAM: ILLŪ UT NĀ FIAT HEREDI

 TAS¹⁵ Q̄ IECTUM ILLUM EXTRA UNIĀ OCCIDERŪ Q' D

 ĒR FACIET DÑS ILLIS UNIE¹⁶ UENIET DÑS ET P'DER COLO

 NOS ISTOS ERDAUIT UNIĀ ALĪS QUO AUDITO DĀ

 RŪ ILLI ABSIT¹⁷ ILLĒ HR ASPICIENS EOS AIT QUID ÷ ERZO

 Q̄ SCRIPTUM ÷ IACPIDEM Q̄ REPBAUERŪ AEDI

 FICANTES HIC FACTUS ÷ INCAPUD ANZULI¹⁸ OM

 NIS Q' CICIDERIT SUP LAPIDĒ CONQUASSABIT¹⁹ SUP

 RA HR Q̄ CICIDERIT COMMINET ILLŪ Q̄:REBANT

 PRINCEPS (*sic*) SACERDOTUM ET SCRIBE MITTE (*sic*) IN ILLŪ

 MAN: IN ILLA HORA S̄ TIMUERŪ POPULŪ COZĪTA (*sic*)

 UERŪ Q̄ ADILLOS DĀISET (*sic*) SIMILITUDINĒ ISTĀ²⁰ Q̄

 CŪ OBSERVANTES MISSERŪ INSIDIATORES Q' SI

 MULARENTSĒ IUSTOS ĒĒ UT CAPERENT EŪ INSE

 RMONĒ Q̄ TRADERENT EUM PRINCIPATUI ET

 POTESTATI P̄SSIDI²¹ ET INTROZAUERŪ EŪ DICENTES

 MAZĪSĪ SCIMUS Q̄ RECTE DICIS ET B̄ DOCES ET Ñ ACCI

 PES P̄SONĀ S̄ INUERITATE UIĀ DĀ DOCES²² LICET

 NOBIS DARETRIBUTŪ CESSARI Ā Ñ²³ OSIDERANS

 HR DOLŪ ILLOR̄, DIXIT AD ILLOS QUID ME TEMPTA

 TIS²⁴ OSTENDITE MIHI DENARIŪ CUI: IMAZNE (*sic*)

 HABET I INSCRIPTIONĒ Q̄ CŪ DĀRŪ RESPOND

 ENTES CESSARIS²⁵ Q̄ AIT ILLIS REDDITE ER̄ Q̄

 SŪ CESSARIS CESSARI ET Q̄ SŪ DĀ DŌ²⁶ ET Ñ POTUERŪ

uerbum eius rep̃chendere corã plebe &
 MIRATI IN RESPONSO (sic) ð TACUERŦ 27 & ACCESSERŦ h
 et quidam saduc eorũ q' neſant eẽ RESUR
 RECTIONẽ & inT̃ROZauerŦ eum 28 dicentes ma
 ZISŦ moſses SCRIPSIT nobis SÍ fraŦ alicui
 us MORTUUS FUERIT habiens UXORẽ ET hic
 sine filiis fuerit UT accipiat illã fraŦ uxore
 rem & SUSCITET semen fratri suo 29 Septẽ
 eẽ FRATRES ERANT ap̃ nos ET PRIMUS acci
 pit UXOREM ET defunct: ÷ sine filiis 30 & se
 quiens accipit illã ET ipse defunctus ÷ ñ
 relicto sine filio 31 & T̃TI: similit̃ accipit il
 lã fraŦ ð UXORẽ ET omnes .iiii. ñ relinq:rŦ
 semen ET MORTUI SŦ 32 Nouissima h omniũ
 MORTUA ÷ & mulier 33 inRESURRECTIONE
 ERZO Cui: ERIT eorum UXOR septẽ h hab
 uerŦ illã UXORẽ 34 & ait illis ihs filii hui
 us seculi nascunt̃ ET ZENERANT Nubunt †
 et nubent̃ adnuptias 35 illi ũ quidĩni ha
 bebunt̃ illo seculo & RESURRECTIONE exm
 ortuis Neq: nubunt Neq: nubent̃ 36 Neq:
 h ultra MORI potunt Nã erŦ similes an
 zelis d̃i q̃ RESURRECTIONIS filii d̃i sŦ 37 qm̃ ũ
 RESURZunt MORTUI & moſsis ostendit
 secus rubrũ sicut d̃i uidit in rubro
 dñm dñm abrachã & dñm issac ET dñm ia

† generant*. generanti**.

cob ³⁸ d̄s h̄r ñ ÷ mortuorūm s̄ uiuor̄, Omnes h̄ ui
 uunt d̄o. (sic) ³⁹ respondentes h̄r quidā sc̄ribā̄r, dxr̄t̄
 magist̄r b̄d̄x̄isti ⁴⁰ ¶ ampli: ñ s̄t̄ ausi m̄troz̄are
 quiq̄ eū ⁴¹ Dixit h̄r adeos q̄m̄o d̄nt̄ xp̄m̄ filium
 dauid̄ eē ⁴² et ipse d̄d̄ d̄t̄ in libro salmorū (sic) Dixit
 d̄ns̄ d̄no meo sede ad extr̄is̄ meis̄ ⁴³ donec ponā
 inimicos tuos scabellū pedum tuorū ⁴⁴ si d̄d̄
 uocat̄ ēr̄ illū d̄nm̄ et q̄mo fili: ÷ ⁴⁵ ¶ audiente h̄r
 omni populo d̄x̄ addiscipulis suis̄ (sic) ⁴⁶ attendite
 ascrib̄is̄ qui uolunt ambulare in stolis̄ ¶ a
 mant salutatio nes in foro et primas cathed
 ras insinazoz̄is et p̄mos discubitos inconui
 uis̄ ⁴⁷ q̄ de uorant domus uiduarū finz̄entes lo (sic)
 z̄uā horationem hui accipient dānationem
 maiorem **xxi.** ¹ recipiens (sic) h̄r uidit eos qui mittebant xxi
 donasua in z̄azaphilaciū diuites ² ¶ uidit h̄r (sic)
 quandā uiduā paup̄culā mittente^r aeria (sic)
 minuta duo ³ ¶ d̄x̄ ueredico uobis̄ q̄ uidba
 h̄ pau p̄ cula plus q̄ omnes missit in domū
 d̄i ⁴ Nā omnes ex habundantiasibi miser̄t̄ ī
 munera d̄i haec h̄r ex eo q̄ de ÷ in illi omnem
 uictum suum q̄ habuit missit ⁵ ¶ q̄ b̄ d̄ā
 dicentib: de templo q̄ lapidib: bonis et do
 nis ornatū eēt d̄x̄ ⁶ h̄ q̄ uidetis uenient dies
 ī quib: ñ relinquetur lapis sup lapidē
 hic in pariete qui ñ distruat̄ ⁷ INt̄rozaue

r̄t̄ h̄ illū dicentes p̄ ceptor qno h̄ er̄t̄ et q̄ s̄īz̄nū
 futurum sit ⁸ q¹ d̄x̄ Uidete n̄ seducamini mu
 [Iti h̄?] uenient in nōmine meo dicentes q̄ ēz̄o
 sum xp̄s̄ & tempus ad p̄ pincauit Nolite ēz̄o
 ire post illos ⁹ cum h̄ audieritis bella adsedi (*sic*)
 tionis (*sic*) Nolite t̄reri oportet h̄ p̄mū fie
 ri s̄ ñ statim finis ¹⁰ Tunc diciabat illis IN illis
 dieb: sur̄get z̄ens in z̄entem & rez̄nū aduers:
 rez̄num ¹¹ & t̄re motus maz̄ner̄t̄ p̄ loca et p̄
 estilentie et fames er̄t̄ t̄rores q: de caelo etsi z̄
 na maz̄na er̄t̄ et tempes tates ¹² s̄ ante h̄ om̄na
 incipient uobis man: suas inieccere iniece
 re & p̄ sequent̄ om̄s suos tradentes insina
 † z̄oz̄is et̄ custodias tradentes uos ad rez̄es et ad
 p̄ssides p̄ p̄t̄ nō m̄m̄ ¹³ ut̄ in z̄ent (*sic*) h̄ in testimoniu
 uobis ¹⁴ ponite ēz̄o in cordib: uestris ñ p̄ me
 ditari q̄m̄o respondeatis ¹⁵ ēz̄o h̄ dabo uobis
 os et sapientiam Cui ñ potuer̄t̄ resiste & o
 tradicere omnes aduersari ē uī (*sic*) ¹⁶ Trademini
 h̄ parentib: et fratrib: et coz̄nat̄is & amic
 is et morte adficient ex uobis ¹⁷ & eritis hođo
 omnib: hominib: p̄ p̄t̄ nō m̄m̄ ¹⁸ et capillus
 decapite uō ñ p̄ ibit ¹⁹ in uestra patientia pos
 sedebitis animas uestras ²⁰ Cum h̄ uide
 rit̄is circumdari ab exercitu hirusalē Tunc
 scitote q̄ ad p̄ pincauit desolutio ē ²¹ Tunc hu

Apparently +*in* has been added before *custodias*. Not noted by *Abbott*.

qui in iudicia s̄t fūgiant in montes et q̄ in medio
 ē n̄ discendant & q̄ in regionib: n̄ intrant ī eā
²² q̄ dies ultionis hui s̄t ut impleant̄ omnia q̄
 scriptas̄t ²³ Uæ h̄ p̄r̄nantib: et nutrientib: in
 illis dieb: erit n̄ p̄sura magna sup̄ t̄rā et
 ira populo huic ²⁴ & cadent in ore gladii et
 captiuitate ducent̄ in omnes gentes & iherusa
 lem concabit̄ agentib: donec impleant̄ tempo
 ra nationum ²⁵ et er̄t signa in sole et in lunae (*sic*)
 et in stellis et in t̄ris p̄sura magna gentium
 p̄ confusione sonitus et maris et fluctū
²⁶ arescentib: hominib: p̄ timore et expectati
 ones (*sic*) q̄: sup̄ uenient in uniuersae orbe Nā
 uirtutes n̄ (*sic*) caelorum mouebunt̄ ²⁷ & tunc uide
 bunt filium hominis uenientē cū potesta
 te magna & maiestate ²⁸ Cū h̄ fieri h̄ incipien
 tib: respicite & leuate capita uā qm̄ ad
 p̄piat redemptio uestra ²⁹ & d̄x illis simi
 litudinem uidete ficulniā & omnis arbo
 res ³⁰ cum p̄ducunt Iā ex se fructū scitis
 qm̄ p̄pe ÷ aestas ³¹ ita et uos cum uideritis h̄
 fieri scitote qm̄ p̄pe ÷ regnum d̄i ³² & men di
 co uobis q̄ n̄ p̄t̄ibit generatio h̄ donec fia
 nt ³³ Caelū et t̄rā (*sic*) transibit transibit uer
 ba h̄ mea n̄ transient ³⁴ & otendite h̄ nobis? (*vel uobis*)
 Neforte trahent̄ corda uā in crapula

ET EBRIETATE ET CURRIS huius uitae ET SUPUE
 NIET IN UOS REPENTINA dies illa ³⁵ tamq̄ laceus
 h̄ (*vid.*) SUPUENIET IN OMNES QUI SEDENT SUP FACI
 Ē ORBIS (*sic*) T̄RE ³⁶ ŪISTILATE ITAQ: OMNI TEMPORE OR
 ANTES UT D̄ISTINI HABEAMINI EFUSTZERE IRA OM̄QA
 Q: FUTURA S̄T̄ ET STARE ANTE FILIŪ HOMINIS
³⁷ ERAT h̄ IN ILLIS DIEB: DOCIENS IN TEMPO NOC
 TIB: h̄ EXIENS MORABAT̄ IN MONTE⁴ (*sic*) QUI UOCAT̄ Ó
 LUETI ³⁸ & OMNIS POPULUS MANCIPIBAT (*sic*) AD
 EŪ IN TEMPO UT AUDIRENT EUM ^{xxii.} ¹ ADPPINCABAT
 h̄ DIE FESTUS AZEMORŪ QUI D̄R̄ PHASCHA ² &
 Q: REBANT PRINCIPES SACERDOTŪ & SCRIBE
 Q̄MO EŪ IN̄FICERENT TIMEBANT Ū PLEBĒ ³ IN
 TRAIT H̄ SATANAS IN IUDAM Q' COSTGNOMINABA
 T̄ SCARIOTH Q'ERAT UNUS EX XII DISCIPULIS ⁴ & a
 BIIT ET LOCUTUS ÷ CUM PRINCIPIB: SACERDOT
 Ū ET SCRIBIS ET MASTIS TRATIB: q̄ ADMODŪ TRA
 DERET EIS ⁵ & SAUSI S̄T̄ ET FACTI (*sic*) S̄T̄ PECCUNIĀ
 ILLI DARE ⁶ ET SPO PONDIT OPORTUNITATĒ UTEŪ
 TRADERET SINE TURBIS ⁷ UENIT h̄ DIE FEST:
 AZEMORUM INQUA NECESSE ERAT OCCIDI PAS
 CHA ⁸ & MISSIT PETRŪ & IACOBŪ DICIENS
 EUNTES ET PARATAE UOBIS (*sic*) PASCHA UT MAN
 DUCEMUS ⁹ OCT ILLI D̄XR̄T̄ UBI UIS PAREMUS
¹⁰ & D̄X̄ AD EOS ECCE INTRANTIB; UOBIS INCI
 UITATĒ OCCURRET UOBIS HOMO ANPHORA⁴

aq: PORTANS sequemini eū indomū inq̄ īTRO
 eat ¹¹ et dīcētis dom: PATRI familias dī tibi [ma]
 31SIT ubi ÷ diuersoriū Ubi phascha cum [disci]
 pulis meis manducē ¹² et ipse ostendat [uobis]
 cennaculū ma3num STRATū 6 ibi PARAT[e]
¹³ EUNTES h̄ inueniart̄ sicut d̄xerat illis ih̄s et
 parauerit̄ ¹⁴ 6 cū hora facta eēt discubu
 IT ET XII apostoli cumeo ¹⁵ 6 ait illis ih̄s d[esi]
 derio desiderauī h̄ pasche manducare y
 biscū ante q̄ PATIAR ¹⁶ dico h̄ uobis q̄ ex hoc
 ñ manducabo illud donec impleat̄ inRE3m̄
 dī ¹⁷ 6 accepto calice 3RATIAS e3IT 6 d̄x̄ acci
 pite calicem et diuite (*sic*) in̄tuos ¹⁸ Dico h̄ uobis
 q̄ modo ñbibā de3eneratione uitis usq:
 dum RE3num dī m̄m̄ ueniet ¹⁹ 6 accepto pane
 3RATIAS e3IT ET FRE3IT ET dedit eis dicens h̄ ÷
 corpus meum q̄ p̄ uobis dat̄ h̄ facite in
 meam commemorationem ²⁰ Similit̄ et cali
 cem Post quā cenauit dicens hic ÷ calix no
 ui (*sic*) testamenti (*sic*) insan3ine meo qui (*sic*) p̄ uobis
 fundet̄ ²¹ Uerum tñ ecce manus eius TRA
 dentis me qui me TRDITUR: ÷ mecū ÷ in
 mensa ²² 6 filius quidē hominis secundū †
 q̄ SCRIPTUM ÷ uadit Uerum tñ uæ illi
 homini p̄ q̄ TRadet̄ ²³ illi h̄ coeperit̄ q:RERE ī
 t̄se quis eēt ex eis qui hoc FACTUR: eēt ²⁴ Fac

† Very exceptional in full. Practically always represented by the symbol ƒ.

ta ÷ h contentio in̄teos quis eorū uideret (*sic*)
 [esse] maior ²⁵ d̄x h maior (*sic*) illis rezes zentiū
 [dom]inant̄ eorum & qui potestatem ha
 [bent] sup̄ eos benefici uocantur ²⁶ uos h
 ñ sic estis s̄qui maior ÷ inuobis um̄ fiat
 sicut iunior & qui p̄cessor ÷ fiat sicut
 ministrator (*sic*) ²⁷ Nam quis maior ÷ qui rec
 umbit á qui ministrat inzentib: ñne q're
 cumbit inuobis h ñ sic s̄ qui ministrat
 ezo h sum in medio um̄ sicut q' minis
 trat ²⁸ uos h estis qui p̄ mansistis mecum
 in temptationib: meis ²⁹ & ezo dis pono uos (*sic*)
 sicut dispossuit mihi pat̄r meus reznū
³⁰ ut edatis et bibatis sup̄ mensam meā in
 rezo & sedatis sup̄ thronos .xii. iudi
 cantes xii. trib: israhel ³¹ & it h d̄ns si
 moni Simón ecce satanas expetit uos
 ut cribaret (*sic*) sicut triticū ³² ezo h rozaui
 p̄ té ut ñ deficiat fide stua & tú aliqu
 ando conuers: confirma fratres tu
 os ³³ qui d̄x ei d̄ne tecum paratus sū et in
 mortē ire et incarcerationem ³⁴ et ille d̄x dico
 tibi petre ñ cantauit hodie zallus donec
 t̄ me abnezes nosse me ³⁵ & d̄x illis q̄no
 misi uos sine sacco & p̄ara et calci
 amentis Numquid aliquid defuit uobi[s]

Nam et Gallus: est ⁶⁰ et ait Petrus: homo nescio quid
 dicis et continuo ad huc illo loquente can
 tavit Gallus: ⁶¹ ¶ Conuersus dominus respexit pet
 rum et recordat: ÷ Petrus: uerbi domini sic[ut]
 dixit illi quod prius quod Gallus cantet [tunc me nega]
 bis ⁶² ¶ Egressus foras Petrus fleuit am
 re ⁶³ et uiri includebant ei cedentes ⁶⁴ et percute
 bant faciem eius ¶ Introabant eum dicen
 tes profeta (sic) nobis Christus quis ÷ quare percussit
⁶⁵ ¶ alia multa blasphemantes dicebant in eum
⁶⁶ et ut factus (sic) esset dies conuenerunt seniores ple
 bis et principes sacerdotum et scribe ¶
 duxerunt illum in concilium suum et intro
 uerunt dicentes sicut tu es Christus dic nobis ⁶⁷ et ait
 illis si uobis dixero non creditis mihi ⁶⁸ Si heri et in
 troauero non respondistis (sic) mihi Neque demit
 tetis ⁶⁹ ex hoc habet (sic) erit filius hominis sedens ad
 dexteram uirtutis dei ⁷⁰ dixerunt heri omnes Tu es
 ergo filius dei quitait (sic) uos dicitis quod ergo sum
⁷¹ ¶ Illi dixerunt quod ergo sum quid (sic) ad huc opus de
 sideramus testimonium ipsi non audiuimus
 de ore eius blasphemiam xxiii. ¹ et surgens omnis
 multitudo eorum duxerunt illum ad platformam
² Coeperunt heri accusare eum dicentes inuenimus
 hunc subuertentem gentem nostram et soluen
 tem legem nostram et perturbantem tribu

xxiii

[ta] dari cessare et dicentem se x̄pm regem esse
† ^{2b} [ut *vid.*] qui se regem dñi contradicit cessari ³ pflatus h
[au]diens in̄trōgavit eum dicens tu es rex iudeo
[rum]. ¶ Ille rēs ait tu dicis ⁴ ¶ It h pilatus dñ
ad p[ri]ncipes sacerdotum et turbas nihil in
uenio causae in hoc homine ⁵ ¶ Illi inuales
cebant dicentes commouet populus (*sic*) docie
[ns] per totā iudiam ¶ incipiens a galilia usq:
hūc ⁶ Pflatus h audiens in̄trōgavit galili[ā?] ⁷
si homo galili: eēt homo hic ⁷ ut cognouit q de he
rodis potestate eēt trans misit eū ad herodē
qui et ipse in iherosolimīs erat IN illis dieb: ⁸ hero
dis h uisso ihū gaus: ÷ ualde erat h cupient
ex multo tempore uidere eum eo q audiret mul
ta de illo ¶ sperabat siñnum aliq uidere ab
eo fieri ⁹ IN̄trōgabat h eum multis sermomb:
¶ It ipse d nihil (*sic*) dñ ei ¹⁰ Stabant etiam principes
sacerdotum ¶ scribe ostant̄ accusantes eū
¹¹ spreuit h illum herodis cum exercitu suo ¶ in
lussit indutū ueste alba et remissit ad pflatū
¹² ¶ facti s̄t op: malū malos in unum coniunxit
eadē die herodis et pflatus in ipsa die nam an
tea inimici erant ad inuicem ¹³ pflatus h ouo
catis principib: sacerdotū et magistratib; et
plebe ¹⁴ dñ ad illos obtullistis m̄ hunc hominē
q̄si auertantem populū et ecce ego corā

† *Abbott* omits the first word, which looks like *ut*. The addition is based on John xix. 12, "omnis qui se regem facit."

† eum quis ÷ ille homo qui dñ̄ tibi tolle ꝥrauatũ tuũ
 et ambula ¹³ is hr qui sanus fuerat effectus nesceb (*sic*)
 at ih̄s hr declinauit constituã (*sic*) in locum ¹⁴ postea inue
 nit eum ih̄s in templũ et dñ̄ illi ecce sanus factus es
 iam noli peccare nedeñius tibi aliquid continꝥat

v. 12

- ¹⁵ Ꝟbit ille homo adnuntiauit iudeis qui fecit eu sa
 num ¹⁶ p̄p̄tea p̄seq: bantur Iudei ih̄m quia h̄ requia
 bat insabbatũ ¹⁷ ih̄s rēs̄ eis pať̄ meus usq: modo op
 erat Ꝟeꝥo operor ¹⁸ p̄p̄teria erꝥo maꝥis q: rebant eũ
 iudei ut inť̄ ficerent q̄ ñ solum soluebat sabbatũ
 s̄ et patrē suum dicebat dñ̄m equalem sé faciens
 dō rēs̄ itaq: ih̄s et dñ̄ ei (*sic*) ¹⁹ Ꝟmen amen dico uobis
 ñ pot: ÷ filius facere quiquã asé missi quod
 uiderit patrē facientem q: cumq: ñ ille fecer
 it h̄ et filius similiť̄ facit ²⁰ pať̄ ñ dileꝥit filium Ꝟ
 omnia dedit demonstra (*sic*) ei q: ipse facit Ꝟ mai
 ora h̄is demonstraui ei opa Ꝟ (*sic*) uos miremini
- ²¹ Sicut ñ pať̄ suscitet mortuos Ꝟ uiui ficet sic
 Ꝟ filius quos uult uiuificat ²² Neq: ñ pať̄ iudi
 cat quem quã s̄ iudicio ome dedit filio ²³ Ut om̄s
 [h]onorificant (*sic*) filiũ sicut honorificant patrē q' [ñ]
 honorificant (*sic*) filiũ ñ honorificant (*sic*) patrē qui m[is]
 sit illũ ²⁴ Ꝟmen amen dico uobis q̄ q' uerbũ m̄m a[u]
 dit et creditei qui mittit me habet uitã ęťnam [et in ?]
 iudiciũ ñ ueniet s̄ transiat a morte inuita ²⁵ Ꝟ
 men amen dico uobis q̄ uenit hora et n̄c ÷ qnō [mor]

† A new scribe begins here with a very neat hand.

[tui a]udient uocē filiū & qui audierint ui
[uent] ^{26a} sicut n̄ pat̄r habet uitā in semet ipso ²⁷ & po
testatē dedit ei et iudicium facere q̄ fili: ho
minis ÷ ²⁸ ¶ nolite mirari h̄ q̄ uenit hora in qua
om̄s qui in monumentis s̄t audient uocē ē ²⁹ & p
cedunt q̄ bona fecer̄t in resurrectione uitae q̄ ū m̄
la eger̄t in resurrectione iudicii ³⁰ n̄ possum ego á
me ipso facere quiquā audio s̄ iudicio & iu
diciū m̄m iustū ÷ q̄ n̄ q:ro uoluntatē meā s̄ uolu
ntatem ē qui missit me ³¹ Si ēr̄ testimonium p̄
beo deme & testimonium m̄m n̄ ÷ uerū ^{32a} & alius ÷
qui testimoniū p̄bet deme ³³ Uos missistis ad ioha
nnē et testimoniū p̄buit ueritati ³⁴ Ego h̄ n̄ ab io
hanne testimoniū accipio s̄ h̄ dico ut uos salui sit
is ³⁵ ille erat ut lucerna ardens et luciens Uos h̄ uo
luistis exire ad horā ē in luce ³⁶ Ego h̄ habeo testi
monium maius iohanne opa n̄ q: dedit mihi pa
t̄r ut p̄ficiam ea ipsa opa q: et ego facio testimoni
um p̄bent deme q̄ pat̄r memissit ³⁷ & qui me m̄s
sit pat̄r ipse testimoniū peribuit deme Ne
q: uocem unquā audistis Neq: speciem uidis
tis ³⁸ & uerbum ē n̄ habetis in uobis maniens q̄ m̄s
sit ille huic uos n̄ creditis ³⁹ Scrutamini scrip
turas q̄ uos putatis ī ipsis uitā ēnā habere &
illes̄t qui testimonium p̄bent deme ⁴⁰ et n̄ uultis
uenire ad me ut uitā habeatis ⁴¹ Claritatē ab

hominib: ñ accipio ⁴² s̄ cōgnoui uos[
 ñ habetis inuobis ⁴³ eſo ueni in n[
 mei suo p̄prio illo accipietis ⁴⁴ q[
 credere qui gloriã abinuicẽ accip[
 á solo ÷ dõ ñ q: ritis ⁴⁵ Nolite puta[
 turus sũ uós ap̄ patrẽ ÷ qui ac[
 ses inq° speratis ⁴⁶ Sí ñ crederitis m[
 crederitis et mihi de me ñ ille s[⁴⁷
 lus lĩtis ñ creditis qm̄o uerbis me[
 habit ih̄s trans mare galiliae q̄ ÷ [
 tás (*sic*) ² et seq:bat̄ eum multitudo ma[
 nt (*sic*) signa q:· faciebat sup̄ h̄is qui [
³ Subit ēr̄ in montem ih̄s et ibi se[
 cipulís suis ⁴ Erat h̄ p̄ximum pa[
 us iudeorũ ⁵ cum subleuasset [
 Quidisset q̄ multitudo maxima uen[
 ad philipum Unde ememus panes [
 ent hui ⁶ hoc h̄ dicebat temptans eũ ip[
 quid esset factururus ⁷ r̄es ei philip: d[
 centorũ denariorum panes ñ sufic[
 un: quisq: modicũ quid accipiat ⁸ d̄t̄ [
 discipulís ē andreas frāt̄ simonis [⁹
 puer unus hic qui habet ·u· panes or[
 duos pisces s̄ h̄ quid s̄t̄ in̄tantos ¹⁰ D[
 te homines discumbere Erat h̄ f[
 um in loco Q̄ discũbuer̄t̄ ēr̄ uiri num[

vi. 1

vi

- 11] eñ ihš panes et cum GRATIAS eGISET
]iscumbentib: similit̃ expiscib: quan
- 12] dñ ihš discipulis suis colleGITE fraG
] supraueñt neperiant ¹³ ColleGERT̃ eñ
]u cofinos fraGmentoR̃, ex ·u· panib;
]: supraueñt hīs q' manducauert ¹⁴ Illi eñ
] uidissent q' fecerat siGnū diciabant
] pfeata q' uentur: ÷ in hunc mundum ¹⁵
] coGnouisset q' uenturi essent ut raper
] acerent eū reGem FuGIT itū inmontē ip
- 16] factus ÷ sero discender̃ discipuli e
17] c̃ ascendisset nauem ueniar̃ trans m
] R naũ et teneb re iã facte erant & ñ dū
] os ¹⁸ mare h' uento maGna (*sic*) flante exur
- 19] iGassent eñ qšī stadia .xxu· āxxx. Uid
] ambulantē sup' mare & pximi nauī fie
] uiar̃ ²⁰ ille h' dicebat eGō sū nolite timere ²¹ u
] acipe eū innauī et statim fuit nauī nauis (*sic*)
] q° ibant (*sic*) ²² Ql̃ta dieturba q̃ stabant (*sic*) trans m
] it q' nauicula alia ñ erat ibi nissi illa una
] introisset cū discipulis suis ihš in nauī s̃ soli
] e abier̃ ²³ Qlia (*sic*) ũ supruener̃ naues atibiri
] a locū ubi manducauert̃ panem GRATIAS
] dō (*vid.*) ²⁴ Cū eñ uidisset turbā q' ihš ñ esset ibi nis (*sic*^{vid})
] uli e ascendiar̃ nauiculas & ueniar̃ ca
] q:rentes ihñ ²⁵ & cū inuenissent eū tra

NTES eum EREXISIT (*vid.*) se et dñ̄ eīs q̄ [*rel. illeg.*]
 PRI: in illā lapidem MITTAT ⁸ ¶ Iŕum se inclinans
 SCRIBEBAT IN TERRAM (*sic*) ⁹ ¶ Audientes h̄ hunc sermonē
 unus post unum EXIBANT incipientes a SENIORIB: ET
 REMANSIT ih̄s solus ET MULIER IN MEDIO STANS ANTE eū
¹⁰ ¶ ERĒZIENS h̄ sé ih̄s dñ̄ ei ih̄s MULIER QUITE ACCUSSABANT
 ubi s̄t̄ Nemo tē contemnabunt ¹¹ quæ dñ̄ nemo dñe dñ̄ [?]
 Nec eŕo tē contemnabo Uade et amplius noli peccare
¹² ¶ ITERUM UERO LOCUTUS ÷ eīs ih̄s dicens eŕo sum lux
 huius mundi [qui] sequitur me ñ ambulauit in tenebr
 is s̄ habebit lucem uitę æt̄nae ¹³ ¶ DIXERŪ eŕ̄ ei ET FARIS
 sei tū de te ipso habetis TESTIMONIŪ tuŭ ñ ÷ uerum ¹⁴ RĒS
 ih̄s ET dñ̄ eīs Si eŕo TESTIMONIUM p̄r̄beo TESTIMONIUM [. . . ?
 [] uerum ÷ q̄ scio unde ueni ET quo uado Uos h̄ nes
 CITIS unde ueni ET quo uado Uos h̄ nescitis unde ue
 ni ET q̄ uado ¹⁵ Uos secundū carnem iudicatis eŕo ñ iu
 dico quem quā ¹⁶ ET sí iudico eŕo iucium(?) m̄m uerū ÷ q̄
 solus ñ sum s̄ eŕo ñ sum qui MISSIT me pat̄ ¹⁷ ET ñ lege
 uā SCRIPTUM ÷ quia duorum hominum TESTIMONI
 um uerum ÷ ¹⁸ eŕo sum qui TESTIMONIUM peribeo
 de me ipso ET TESTIMONIUM peribet de me qui me
 MISSIT pat̄ ¹⁹ dicebant eŕ̄ ei ubi ÷ pat̄ tuus RĒS neq:
 me SCITIS neq: patrem m̄m Si me SCIERITIS FORSI
 TÁN ET PATREM m̄m SCIERITIS ²⁰ haec uerba locutus
 ÷ ih̄s (*sic*) in ŕazafilacio dociens in templo ¶ nemo ad
 PRECHENDIT eum q̄ nec dum uenerat hora e ²¹ dñ̄ [eŕ̄ ?]

ITERUM EIS IH̄S EGO UADO ET QUERITIS ME ET IN PECCATO
 TŪO MŌRIEMINI quia (*vid.*) ego uado uos n̄ potestis
 uenire ²² Dicebant eŕ̄ iudei intrauos (*sic*) Numquid
 interficiet semetipsum q̄ d̄t̄ ego uado uos n̄ po
 testis uenire Dicebant eŕ̄ iudei intrauos nū
 quid interficiet semet ipsum q̄ d̄t̄ ego uado uos
 non potestis uenire ²³ Q̄ dicebat eis uos deorsū (*sic*)
 estis ego desup̄nis sum uos demundo h̄ estis ego
 n̄ sum de h̄ mundo ^{24a} d̄x̄ier̄t̄ uobis [q̄] moriemini in
 peccato uō ²⁵ dicebant eŕ̄ ei ubi ÷ d[]s ih̄s princ̄i
 pium q̄ et loquor uobis ²⁶ multa habeo de uobis loq̄
 et iudicare s̄ qui missit me uerax ÷ Q̄ ego q̄ audi
 ui habeo (*sic*) h̄ loquor in mundo ²⁷ et coŕ̄nouer̄t̄ quia pat
 rem eis dicebat ²⁸ Dixit eŕ̄eis ih̄s cum exaltaueritis fi
 lium hominis t̄c̄ coŕ̄noscetis q̄ ego sum Q̄ a me ipso
 nihil facio s̄ sicut docuit me pat̄r̄ h̄ [*vel* h̄] loquor ²⁹ qui
 me missit mecū ÷ et n̄ relinquit me solū q̄ ego q̄ pla
 cita s̄t̄ ei facio semp̄ ³⁰ h̄ illo loquente multi credi
 diar̄t̄ in eum ³¹ dicebat eŕ̄ ih̄s ad eos qui credidiar̄t̄
 ei iudeos s̄i uos p̄manseritis in nomine (*sic*) meo uere
 discipuli mei eritis ³² et coŕ̄noscetis ueritatem Q̄ ue
 ritas liberauit uos ³³ r̄s̄ r̄t̄ ei iudei semen ab rache
 sumus et nemini seruius umquā q̄m̄o tu dicis
 Q̄liberi (*vid.*) eritis ³⁴ r̄s̄ eis ih̄s Q̄men amen dico uobis
 q̄ omnis qui facit peccatū seruus ÷ peccati ³⁵ seruus
 h̄ n̄ manet in domu meŕ̄num filiū (*sic*) h̄ hominis manet

ineñnum ³⁶ SÍ ER̄ UOS LIBERABERIT UERE LIBERI ERITIS ^{37a} SCIO
 q̄ filii abrachae ESTIS S̄ QRITIS ME INŦficere ³⁹ RĒSRĒ ET [d̄x̄]
 RĒ PAŦ NR̄ abraham ÷ OŦ (*sic*) eIS ih̄s sÍ filii abrachae es
 SETIS OPA abrachae FACITE ⁴⁰ q̄ n̄ QRITIS ME INŦficere
 hominem qui UERITATĒ uobis locutus sū [q̄ audiui a]
 dō h̄ abrachā ñ fecit ⁴¹ UOS FACITIS OPA PATRIS ūi OX[RĒ?]]
 ITAQ: EI NOS EX FORNICATIONE ñsumus NATI UNUM PAT
 REM HABEM: Dñm ⁴² OXER̄ eIS ih̄s sÍ d̄s PAŦ UR̄ EET dileGE
 RITIS ME UTIQ: EJO h̄ ex dō p̄cessi ET UENI N̄eq: ñ a me
 ipso ueni s̄ ille me MISSIT ⁴³ qre locellā [meam] ñ COGNOS
 CETIS q̄ ñPOTESTIS AUDIRE SERMONĒ [m̄m̄ ⁴⁴ UOS ex] PAT
 RE DIABULO ESTIS Q̄ desideria PATR[IS ūi UULTIS fa]ce
 RE ille homicida ERAT abinitio ET inu[ERITATE ñ STETIT] q̄ ñ
 ÷ UERITÁS in eo cū loquit̄ mendaciū exp[PRIS loquit̄ q̄]
 mendax ÷ ET PAŦ ð ⁴⁵ EJO h̄ sum quia UER[ITATĒ dico non]
 CREDITIS MIH[*sic*] ⁴⁶ q's ex uobis AR̄UIT medepecca[TO SI UERITA]
 TEM dico qre uos ñ reditis (*sic*) MIHI ⁴⁷ quis ÷ [ex dō uerba]
 dī audit pp̄tia uos ñ audistis q̄ ex d[ō ñ ESTIS ⁴⁸ RĒSRĒ] IŦI
 TUR IUDEI Q̄ dxer̄t ei ñne b̄ dicimus [nos quia sam]ARI
 TANUS ESTU ET demonium habes ⁴⁹ RĒS [ih̄s EJO demonium]
 ñ habeo s̄ honorifico PATRĒ m̄m̄ ET [uos inhoratis me]
⁵⁰ EJO h̄ ñ q:RO GLORIAM meam ÷ q[ui QRIT ET IUDICAT]
⁵¹ Amen amen dico uobis si quis [sermonem meum]
 seruauerit MORTEM ñ uidebit [in eñnū ⁵⁴ RĒS ih̄s] †
 si EJO GLORIFICO ME ipsum GLo[RIA mea nihil ÷ ÷] PAŦ
 meus qui GLORIFICAT ME q̄ uo[s dicitis q̄ d̄s NR̄] ÷

† Omitting verses 52, 53 from homoioteleuton.

55 Q COGNOUISTIS [*vel* agnouistis *ut a*] eū e O h noui eum Q si
d \tilde{x} ero q \tilde{n} scio

ERO SIMILIS UOBIS MENDAX SED SCIO EŪ ET SERMO

NEM EIUS SERUO ^{56a} Q bracham p \tilde{a} t \tilde{u} r exaltauit (*sic*)

UT UIDERET DIEM $\overline{\text{m}}$ m ^{57b}.] annos n̄dum habes Q

abracham uidisti ⁵⁸ d \tilde{x} eis ih̄s Q men amen di

CO UOBIS ANTE Q \tilde{u} abrachā fieret e O sū ⁵⁹ TOLLERŪT

e \tilde{r} lapides UT MITTERENT \tilde{u} (*sic*) sup eū hīs h absōd

IT SE ET EXIT DETEMPO ET TRANSIENS p \tilde{r} mediū eo \tilde{r} ,

Q ibat sic ^{ix. 1} ET p \tilde{t} iens uidit hominē caecū anati

ix

UITATE ² Q in \tilde{t} ro \tilde{z} a uer \tilde{t} eū discipuli e dicentes

RABBI QUIS PECCAUIT HIC \tilde{a} PARENTES e UT CECUS NAS

CER[ETUR ³ RĒS IH̄S] N \tilde{e} q: hic peccauit N \tilde{e} q: parentes e

Ū [UT manifest]ERENT † OPERA DĪ IN ILLO ⁴ ME OPORTET Ó

[PARI OPERA e] QU MISSIT ME DONEC DIES ÷ UENIT

[NOX q \tilde{n} o ne]mo pot \tilde{u} opari ⁵ q \tilde{n} diu in mundo sū

lu[x sum m]undi ⁶ h \tilde{a} c cum d \tilde{x} iset expuit in \tilde{t} ra \tilde{u} .

Q [fecit lu]tum exspuito ET LINUIT LUTŪ SUPROCULOS

e ⁷ ET [d \tilde{x} ei ua]de ET LAUA INNATORIĀ SILOIE Q in \tilde{t} p \tilde{t} a

TŪ m[issus a]bit e \tilde{r} ET LAUIT OCULOS SUOS ET UENIT UI

die[ns ⁸ itaq: u]icini ET QUI UIDEBANT EŪ PRIUS Q \tilde{u}

men[dic: erat et ?] † dicebant n̄ne hic ÷ quisedebat ET

men[dicabat] alii dicebant q \tilde{u} hic ÷ ⁹ Q ui nequ

aq \tilde{s} s[imilis ÷ e ?] ille dicebat quia e O sū ¹⁰ dice

bant e[\tilde{r} ei q \tilde{m} o ap \tilde{t}]i s \tilde{t} oculitui (*sic*) ¹¹ RĒS ille homo qui

d \tilde{x} ih̄s [lutum] fecit ET UNXIT OCULOS MEOS Q d \tilde{x}

mihī || [. . . uad]e ad NATATORIAM SILOIÆ ET LAUA

† Cannot see the termination ` for *tur*. Abbott suggests *manifesta fierent*.

‡ Impossible to tell whether *et* is present. Probably it is.

|| Too much room for only *vade ad* apparently.

et abi et laui et uidi ¹² dx[r̄t̄ ei ubi est ille ait nescio]
¹³ addn̄t eū ad farisseos qui caecus fuerat ¹⁴ erat
 h̄ sabbatum q̄no lutum fecit ihs et [ap̄uit ocu]
 los ē ¹⁵ īt̄um er̄ in̄t̄rōz̄auit eum iudei dicentes [q̄m̄o]
 uidisset ille h̄ d̄x̄ eis lutum possuit mihi [sup̄]
 oculos meos Ḡ laui et ecce uidio ¹⁶ dicebant [ēr̄ ex fa]
 risseis quidam n̄ ÷ hic homo ad̄ q̄ sabba[tum n̄]
 custodit Q̄li h̄ dicebant q̄m̄o pot̄ ÷ hom[o pecca]
 tor h̄ sīgna facere et scis ma erat in eis ¹⁷ o[n̄t̄ ēr̄]
 īt̄um ceco tuquid dicis deo qui aperuit [oculos]
 tuos ille h̄ d̄x̄ q̄ p̄ feata ÷ ¹⁸ n̄ credidiar̄t̄ iudei [de illo]
 qui (sic) c̄cus fuisset et uidisset donec uocauer̄t̄ [pa]
 rentes eius qui uiderant (sic^{vid}) ¹⁹ Ḡ in̄t̄rōz̄auer̄t̄ e[os di]
 centes hic ÷ filii: ūr̄ et (sic) q̄ cae cus natus ÷ [q̄m̄o]
 h̄ uidit ²⁰ r̄es̄ (sic) eis parentes ē scim: q̄ hic ÷ [fili: n̄r̄]
 et q̄ cec: natus ÷ ²¹ q̄m̄o h̄nc̄ (sic) h̄ uidiat nescimus [ā]
 quis ap̄uit oculos nos nescimus ipsum in̄t̄[ro]
 z̄ate aetatē habet Ḡ ipse ps̄e locat̄ ²² h̄ d̄xr̄t̄ pa
 rentes ē iam n̄ osp̄irauer̄t̄ iudei ut si quis
 eū confitēr̄ (sic) xp̄m̄ ut extra sināz̄ōz̄ā fieret ²³ pp̄
 t̄ia parentes eius d̄xr̄t̄ q̄ aetatem habet ipsū
 in̄t̄ rōz̄ate ²⁴ uocauer̄t̄ ēr̄ r̄ursum hominē
 qui fuerat caecus et d̄x̄r̄t̄ ei da z̄loriã d̄o
 nos scimus q̄ hic homo peccator ÷ ²⁵ ōx̄ ēr̄ ille
 si peccator ÷ nescio unum scio q̄ cecus cū es
 sem modo uidio ²⁶ ōxr̄t̄ ēr̄ illi [quid fecit tibi]

q̄mo apertī s̄t oculitui ²⁷ rēs eīs dx̄i uobīs iā et
 [audi]stis quid iŕū uobīs audire uultis Nū
 quid et uos discipulī ē fierī ²⁸ maled̄x̄r̄t̄ ei Tud
 iscipulus illius es Nos h̄ mofsi discipuli sum:
²⁹ [nos] scimus quia mofsi locutus ÷ hunc h̄ nes
 [cim]us undesit ³⁰ rēs ille homo d̄x̄ eīs in hoc n̄ mi
 [rabile] ÷ q̄ uos nescitis unde sit Q̄ apuit ocul
 os meos ³¹ Scim: h̄ q̄ peccatores d̄s n̄ audit Si (*vid.* — sed)
 quis dī cultor ÷ Q̄ uoluntatem facit h̄c̄ exaud
 [it ³² a sae]culo n̄ ÷ auditum q̄ apuit oculos caeci na
 [ti] ³³ nissi esset hic ad̄ n̄ poŕat facere quiquā ³⁴ rēs
 r̄t̄ et d̄x̄r̄t̄ IN peccatis natus estotus Q̄ tu doces
 nos Q̄ iecer̄t̄ eū foras ³⁵ Q̄ cum iecisset eū d̄x̄ ei tu
 si credis in filium dī ³⁶ rēs ille et d̄x̄ quis ÷ d̄ne ut
 credam in eum ³⁷ Q̄ d̄x̄ ei ih̄s et uidisti eum Q̄ loq̄t̄
 tecum ipse ÷ ³⁸ Q̄t̄ ille ait credo d̄ne et p̄cediens ado
 rauit eum ³⁹ Q̄ d̄x̄ eīs (*sic*) ih̄s si ceci essetis in iudicium
 eŕo in hunc mundum ueni UT qui n̄ uident uidi
 [ant Q̄ qui] uident caeci fiant ⁴⁰ Q̄ audiart̄ ex far
 [isseis] qui cum ipso erant et d̄x̄ (*sic*) ei numquid et n̄s
 caeci sumus ⁴¹ Q̄x̄ eīs ih̄s si caeci essetis n̄ haberi
 tis peccatū n̄c̄ h̄ dicitis q̄ uidimus peccatū um̄ ma
 [net] ^{x. 1} Q̄ n̄en amen dico uobis qui non intrat p̄
 hostium in ouile ouium s̄ ascendit aliunde ille
 fur ÷ et latro ² qui h̄ intrat per ostium pastor ÷
 ouium ³ huic ostiari: apit Q̄ oues uocē ē audi

x

EXPLICIT.

CORRECTIONS.

r
2

SUPPLEMENT TO THE COLLATION

OF

T. K. ABBOTT,

BY

H. C. HOSKIER.

Matt.

Readings overlooked by Abbott.

ii. 5 -ei

iv. 25 +de (*ante hierusolimis sic*)

-et *vid.* (*ante de iu... vell illeg.*)

-de *vid.* (*ante TRANS iordanen*) Cf. DLR. -de k

v. 12 +et (*ante pferas sic*)

15 supra (*pro super*)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

Spelling not recorded.

i. 18 dispensata, 19 nolet, occultae, 20 nolli, coiugem, 22 adinpleretur, profetam, 23 emanuel, 24 exurgens, precipit, coiugem, ii. 1 bethlê, iudae, hirodis, hierusolimā, 3 herodis, hierusolima, 5 bethlê, profeatam, iv. 24 abit, siriam, optullerunt, varis, langoribus, demonia, 25 gal liae, decapilli, iordanien, v. 1 vidiens, set (?) (*pro sedisset*), 2 diciens, 4 consulabuntur, 6 essuriunt, 7 miss[ericor]des, misericordia, 9 pacificii, 12 gaudite, mercis, vox (*pro vos*), 13 terre, sallietur, nissi, 14 possita, 15 domu.

Readings overlooked by Abbott.

Matt.

- v. 24 ante (*pro ad*) [altare] *ita k et al.*
 28 quia (*pro quoniam*) *ita DELR et k*
 xiii. 12 habundavit (*pro abundabit*) *ita (E*O*)*
 15 -et (*post intellegat*)
 16 uestri (*pro uestrae*)
 17 +uos (*ante audistis sic*)
 20 petrosā (*pro petrosa*) (*ut X^c*)
 25 hominis (*pro homines*)
 26 +et (*ante tunc*)
 T
 27 suo *sic*
 28 us (*pro uis*)
 40 colligunt *vid* (*non colliguntur*)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- v. 28 -eam. *Vult -eam secund.*
 xiii. 13 [audient] *Male Abb. audiant.*
 22 solliciti saeculi saeculis istius (*pro sollicitudo saeculi istius*). *Male Abb. "solliciti saeculis."*
 34 in parabolis (*pro in parabolis*) } *Abb. only says "parabulam" without specifying*
 sine parabolā (*pro sine parabolis*) } *which.*

Spelling not recorded.

V. 17 profetas, adimplere, 20 nissi, habundauerit, phariseorum, 22 hirascitur, fatuae, gechene *sec. ut pr. (male Abb. gechena),* 23 monus, 24 monus *bis,* 25 iudicii, 27 mechaueris, 28 mechatus, 29 eruae, xiii. 7 sufocauerunt, 8 'c' (*pro centesimum*), xxx (*pro tricesimum*) (*Abb. records xl for sexagesimum but neglects these*), 10 parabolis, 11 misteria, 13 parabolis, 14 profetae (*male Abb. proph.*), essaie, diciens, 15 oculos, concluderunt, vidiunt, 17 profete, uidiarunt, audir (*pro audire*), 18 parabulam, 20 excipit?, 21 persecutione, 23 intellegat, 'c' (*pro centum*), 'xxx', 24 parabulam, propossuit, diciens, 25 sizania, 26 aparuerunt, sizania, 27 sizania, 28 collegimus, 29 collegentes, sizania, 30 sinete, colligite, [zizania] adoburendum, 31 parabulam, propossuit, diciens, 32 parabulam, diciens, 35 profetam, in parabolis, 36 dimisis, parabulam (*non ..olam ut Abb.*), sizaniorum, 37 respondens, 38 hii, [zizania], 42 fleatus (*pro fletus*).

Readings overlooked by Abbott.

- Matt.
 xiii. 51 + dñe *post* etiam (ut D̄Pmg QR *al.*)
 xvi. 17 + ei (*post* dixit)
 18 unum *vid. pro* meam
ib. inferni (*pro* inferi)
ib. adversus eū (*pro* adversum eam)
 21 oportet? (*pro* oporteret)
 23 satanas (*pro* satana)
ib. non enim sapis (*pro* quia non sapis)
 24 abnegat (*pro* abneget) ut I.R.
 xvii. 2 splenduit (*pro* resplenduit)
 3 aperuit (*pro* apparuit)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xiii. 51 *init.* + dicit eis, *male* Abb. + dixit eis.
 xvi. 19 quicumque ligaueritis *et* quicumque solueritis, *non* quidcumque *bis*, ut *habet* Abb. [*Recte*
Abb. xviii. 18, *quare non in hoc loco?*]
 23 dicere [*non* dicere ut *Abb.*]
 23 ait (*pro* dixit), *non* dit.

Spelling not recorded.

Xiii. 44 tessauro, 47 sagne mise (*pro* sagenae missae), 48 inplete (*pro* impleta¹), tassa (*pro* uasa),
 misserunt, 49 seperabunt (*cf. k* segregabunt), 52 thensauro, 53 parabulas, 54 sinagogis, 57 pro-
 feata, honone (*pro* honore), nissi, domu, XVI. 14 heliā, ¹ex profetis, 17 sangis, reuelai tibi (*pro*
 revelavit tibi), 18 pecram *vid.* (*pro* petram), aecisā, porte, prevaleabunt, 20 dicirent, adsumiens,
 26 daut, cōmottatione, 27 F (*pro* secundum), a8 uidia, XVII. 1 adsūpsit, 3 moʒses, 4 trea (*pro*
 tria) moʒsi.

Readings overlooked by Abbott.

Matt.

- xvii. 12 quod (*pro* quia)
 13 See below
 16 suis (*pro* tuis)
 17 -huc
 26 *fin.* - filii
 27 +ibi (*post* invenies)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xvii. 5 nups (*non* nubs) abscondita.
 13 *Abbott* records +sic et filius hominis, necesse habet pati, but entirely overlooks *ab eis* which follows pati.
 15 malae (*sic*) torquetur (*pro* male patitur). *Perperam Abb.* 'mala torq.'
 27 staterā (*pro* staterem). *Abb.* reports here illā for illum but not stateram.

Spelling not recorded.

- xvii.** 5 diciens, 6 caeciderunt, timuiarunt, 8 nissi, 9 discendentibus, 10 scribe, 13 babtista, 15 diciens, misserere, 16 obtulli, 17 respondiens, adferte, 18 demonium, 19 secreato, ieccere, 21 iecitur, nissi, 23 uechimenter, 24 accessiarunt, qui de dragma (*pro* qui didragma), dedragma (*sec. loco*), 25 prevenit, diciens, terre, accib: *sic* (*pro* a quibus), 27 ετρωτο (*pro* et aperto), sumiens,
xviii. 3 nissi, eficiamini, 6 pussillis.

Readings overlooked by Abbott.

Matt.

- xviii. 7 See below
 8 abscede eā (*pro* abside eum)
ib. >bonum est tibi (*pro* bonum tibi est)
 9 >est tibi (*pro* tibi est)
 13 quod (*pro* quia)
 17 ethinus (*pro* ethnicus)
 19 q̄si (*pro* quia si)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xviii. 28 adp̄chendiens (*non* adpraechendiens)
 xix. 27 Supply "*transfer*" before "quid ergo erit nobis : *post* ei"

Spelling not recorded.

xviii. 7 ascandalis *sic* (*pro* ab scandalis), 8 proiecce, 9 proiecce, absste *sic*, gechenā, 10 contēnatis, 12 'c' (*pro* centum), nonagenta noem *sic*, querere, 13 nonagenta noē *sic*, 14 periat, pussillis, 16 adibe, 17 eclisie, aeclisiā, puplicanus, 21 accediens, 24 coepiset, tallenta, 25 rederet, iusit, 26 procediens, diciens, 28 'c' (*pro* centum), diciens, 29 procedens, diciens, 30 ile (*pro* ille *vid.*) habiit, missit, **xix.** 28 saecuti, XII trib: ISRT.

Readings overlooked by Abbott.

Matt.

- xx. 2 cum operarios *sic*
 3 See below
 9 uenerunt (*pro* uenerant)
 19 +ad (*ante* flagillandum *sic*)
 23 - meum *prim.* (*ante* bibetis)
 24 contristati sunt (*pro* indignati sunt)
 25 potestates (*pro* potestatem)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xx. 1 "vineam: messem suam" should be "vineam suam: messem suam."
 3 "vidit: inuenit" should be et inuenit, as *Lawlor*; although I cannot read *inuenit* in the photo, the *et* appears, and the original has space for *inuenit*.
 4 *Tischendorf's* text of *Amiatinus* has *vineam meam*. The real text of *Am.* lacks *meam* (*teste White*) so *Abbott* is right with +*meam* for r_2 .
 14 "et: om." *Abb.* does not distinguish which. *Et* is certainly present before *vade*, and there is plenty of room for the second *et* after *autem*. This second one *Lawlor* omits. The third *et* is present. In reality *huic* replaces *et*, but is reduplicated. Codex seems to read "*huic novissimo huic*."
 15 *Abb.* hardly indicates the absence of *mihi*. What *Abb.* read as +*meum*, *Lawlor* prints as *in eis*. Codex truly in *eis* but *s* appears to have been cancelled and the *i* elongated as if for *u*. It may read *meis*, *in eis*, or *meum*.
 21 *sedent pro* sedeant. *Male Abb.* *sedeat*.
 26 "quicumque usq. minister: om." This should be 26/27 -quicumque usque ad et qui voluerit, as *et qui voluerit* is omitted in ver. 27.

Spelling not recorded.

XX. 2 dinario, missit, 8 uinie, mercedem, 9 acciperunt, 10 accipiarunt, 12 hii, podus (*pro* pondus *vid.*), estus, 13 dinario, 17 ascendiens, adsumpsit, 18 hirusolimā, 20 sebedei, 21 hii, 22 nestis *pro* nescitis, 24 'x' (*pro* decem), 28 redemptionem, . . . 28 queritis.

Readings overlooked by Abbott.

Matt.

- xx. 30 audientes (*pro* audierunt)
 31 — dicentes
 xxi. 1 + cum (*ante* venissent). (*Abb.* records — cum *post.* et *in*it., but misses the whole point)
ib. — Iesus
 7 — sua
 9 filii (*pro* filio)
 — propheta
 16 legisti
 17 in bethania
 24 hoc *vid.* (*pro* haec)
 26 illi *illeg.*

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xx. 32 “et stetit Jesus et : om.” This is wrong. Codex — et stetit Jesus, but has *et* before vocavit.
 xxi. 5 subiugale (*pro* subiugalis) Codex. *Abb.* misprints subingale.
 9 in excelsis (*pro* in altissimis). *Male Abb.* excelsis (— in).
 14 et accesserunt *illeg.*] *Lawlor* prints *et accedunt* (*Abb.* silent).

Spelling not recorded.

XX. 29 hericho, 34 misertus, uidiarunt, secutae, XXI. 1 missit, 2 diciens (*male Lawlor* dicienes), 4 inpleretur, profeatom, 5 sediens, assinam, 7 assinam, inpossuerunt, 8 cedebant, sterniebant (*vid.*), 9 procedebant, ossanna *bis*, 10 hirusolimā, 11 galiliae, 12 numuliorū *sic*, 13 uocauitur, speloncam, 15 scribe, 18 essurūt, 19 vidiens, nissi, in sempernū, ficulnia, 21 nēssitaueritis (*pro* non haesitaveritis), dificulnia (*pro* de ficulnea), 23 veniset, accessiurū, senioris, dicentis, 25 babtismum, 26 spfeatā (*pro* sicut prophetam), 28 accediens.

Readings overlooked by Abbott.

Matt.

- xxi. 29/30 See below + in viniam
 39 See below (deiecerunt)
 xxii. 6 autem *pro* vero (and see below as to illius)
 8 sunt *pro* erant

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xxi. 29/30 Codex reads: ille autem dixit (eo *illeg.*) dñe et non habiit. Accessit autem ad alium dixit similiter. Ille autem respondit nolo et postea penitentia ductus abiit in viniam. *Abbott* quite neglects this last + in viniam (= D *it syr*).
 32 > iohannis (*sic*) ad vos. *Male Abb.* iohannes.
 39 occiderunt et deiecerunt extra viniam (*pro* eiecerunt extra vineam et occiderunt). *Abb.* neglects *deiecerunt* as a variation.
 46 inveniunt should be printed in italics. 'In' is certain. I cannot read the rest in the photograph. But *Lawlor* reads invenierunt. On consulting the original he seems to be wrong. I read an 'a,' *inveniarunt*.
 xxii. 4 [parau] *Male Abb.* paratum.
 6 illius *pro* servos ejus et. *Male Abb.* " - servos ejus et." *Silet de illius.* (Cf. servi illius r_2 *ver.* 10 *pro* servi ejus.)

Spelling not recorded.

XXI. 31 puplicani, meritricis, 32 puplicani, meritricis, credidiarunt, poenitentiam, 33 parabulam, edificavit, ean (*pleno pro eam sec.*), 34 missit, acceperent, 35 adp̄chensis, 36 missit, 37 missit, diciens, 39 adp̄chensū, 40 vinarie, 41 malae (*pro* male), veniam?, 42 capud, factus (*pro* factum *sec. loco*), 45 farissei, 46 querentes, profeatam, habeabant, **XXII.** 1 diciens, 3 missit, 4 missit, diciens, occissa, 5 neglexiarunt, abiarunt, contumilia, 8 parate, fuiarunt, 10 inveniarunt.

Readings overlooked by Abbott.

- Matt.
 xxii. 12 uenisti *pro* intrasti
 16 -et (*ante* non est)
 26 +et (*ante* secundus)
 29 -autem?
 33 See below
 36 -est (*post* quod)
 37 dilegis *pro* diliges
 38 -enim *vid.*
 39 dileges *pro* diliges
 40 *init.* +Et *vid.*
 42 dicent *pro* dicunt
 46 nec *pro* neque

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xxii. 22 Hiis auditis (*non* His aud.).
 31 uobis a domino dicente (*pro* a deo dicente vobis). *Non clare Abbott.*
 33 Et cum audisset *sic* (*pro* et audientes). *Male Abb.* "cum audissent" et -et.
 46 aus ÷ (*pro* ausus fuit). *Abbott* records *est* for *fuit*, but neglects *ausus*.
 xxiii. 3 facite et servatae *sic*.

Spelling not recorded.

- xxii. 11 veste nuptiale, 12 habiens, 13 mitere, 15 farissei, 17 cessari, 18 temptatis, h̄pochrite,
 21 cessaris *bis* et cessari *vid.*, 24 moyses, habiens, 25 habiens, 28 .uu. (*sic hoc loco*), 32 abrachā,
 issac, 34 farissei, sadduceis, 35 temptans, 37 menta *pro* mente, 40 hiis, profete, 41 farisseis,
 42 diciens, 43 diciens, 44 scabellum, xxiii. 2 diciens, m̄osi, sediarunt *vid.*, scribe et farissei,
 3 † *pro* secundum.

Readings overlooked by Abbott.

- Matt.
 xxiii. 4 honorograuia *sic* (*pro* onera gravia)
 6 autem *pro* enim
 9 >est enim
 15 circumitis (*pro* circuitis)
 16 iurauerat (*pro* iuraverit *prim.* [*non sec.*])
ib. nil (*pro* nihil) [*ver.* 18 nihil]
 18 See below
ib. iurauerat (*pro* iuraverit *sec.* [*non prim.*])
 19 enim *bis script.*
 23 qui' *pro* quia
ib. oportuerat *sic*
 27 —hypochritae
ib. omnes *pro* omni (*prob.* omne spurcitia)
 28 ficta simulatione? (*pro* hypocrisi)
 34 —vestris

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xxiii. 13/14/15 qui *pro* quia, introitis, introire. *Abbott* calls these variations in *ver.* 14, and adds after 15 +*etc.*, but this is really verse 14 +Ve (*sic*) vobis scribe et farissei chipochrite qui comeditis domum vidbarum Occassione (*sic*) longa orantes propter hoc accipietis amplius iudicium.
 15 factus fuerit *sic.* *Male Abb.* factum fuerit.
 18 sed quicumque *pro* qui autem. *Male Abb.* *negl.* quicumque

Spelling not recorded.

xxiii. 4 humeros, moueri, 5 uidiuntur, abominib: *sic pro* ab hominibus, filacteria, f5mbrias, 6 sinagogis, 13 scribe, farissei, chipochrite, 13 (14) cluditis, introiutes, 15 scribe, farissei, ch5pocrite, prosilitum, gechene, 16 ceci, 22 sedit, 23 scribe, farissei, ch5pochrite, missericordiam, 24 calicem (*pro* culicem), camellum, glutientis, 25 [scribae], farissei, chipochrite, 26 farissae caeae, 27 scribe, farisse, speciosa, pleana, (omnes p[urcitia]), 29 Ue, scribe?,ssei, ch5pochrite, edificatis, profetarum, 30 essimus *vid.*, sanguine profetarum, 33 gechene, 34 profetas, flagillabitis, sinagogis.

Readings overlooked by Abbott.

- Matt.
 xxiii. 35 Abiel (*pro* Abel)
 xxiv. 1 +ad eum (*ante* discipuli ejus)
 2 -eis
 3 -ad eum?
 ib. +ejus (Θ) *post* discipuli
 4 *init.* +quibus } Abb. neglects all this, giving no various readings in verse 4. [Verse 5
 ib. -Iesus } agrees with Amiatinus].
 ib. -eis }
 6 [ñ = haec. *Male Lawlor* hoc
 11 seodopferete *sic* (*cf. ver. 24*)
 12 habundauit (*pro* abundabit)
 15 desolutionis (*pro* desolationis). (Common Irish spelling, but should be noted as a variant here).
 19 prignantibus (*pro* praegnatibus)
 21 -tunc
 ib. saeculi (*pro* mundi)
 24 seodoxp̄i *sic*
 ib. seodo p̄fere *sic*
 27 exiit *pro* exit
 29 obscurabuntur *sic pleno pro* obscurabitur
 31 assūmōs *vid.* pro* a summis. *Lawlor* however reads assūmīs and no doubt rightly.

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xxiv. 1 Et ressus *Lawlor*, *sed recte Abbott* " -et prius." Codex " Egressusih̄s."
 3 in saecriato *sic*. Abb. gives +in but neglects the form of saecriato. This is misleading as he acts differently elsewhere.
 12 q̄ *vid.* Abbott has quod, but *Lawlor* quia. It is certainly not *quod*.
 18 uertātur *sic pro* reuertatur. Abbott says " reuertatur (*sic**)." This is quite wrong. First hand never wrote *rev*. It stands ūERTĀTUR. The superior " may be second hand for *uertantur*. But read *non uertatur* or *non uertantur*, not *non rev*...
 20 cheine (*pro* hieme). *Male Abb.* dieme. The *vg^R* confirms my reading of the photo and so does the ms Wurzburg, and so reads *Lawlor* for r_2 . The MS. is perfectly clear.
 26 autem *pro* ergo teste Abbott, *sed enim* teste *Lawlor*. Not quite certain from photogr., but looks as if Abbott were right with *autem* (h). The magnifying glass on the MS. itself shows the symbol for *enim* (as *Lawlor*) but the cross-stroke does not appear to be original.

Spelling not recorded.

xxlii. 35 effussus, sanguinem [*sed supra* sanguine], sacharie, 37 hirusalem hirusalem, profetas, quotiens, xxiv. 1 accessiarunt, ostenderunt, 2 relinectur, distruatur, 3 seculi, 6 oppiniones, 7 terre, 16 in iudia, 22 nissi, brebiabuntur (*pro* breuiabuntur *sec. loco*), 28 aquile, 29 dauit, stelle, 30 terre, 31 quatuor, 32 (para)bulam.

Matt.

Readings overlooked by Abbott.

- xxiv. 34 >generatio haec
 35 Trā sic (*pro* terra)
ib. autem *pro* vero
 36 —neque angeli caelorum
 37 enim *pro* autem
 42 *fin.* est (+) *pro* sit
 43 consentiret *pro* sineret *teste* Lawlor. *Negl. Abb. Partim illeg. photo.*
 xxv. 1 obiā sic *pro* obviam
 4 autem *pro* vero
ib. +secum (*post* oleum)
 6 obiā sic *pro* obviam

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xxiv. 34 *fin.* Abbott prints "*fiant* [omnia haec]." Codex has *donec fiant*. There does not seem to be room for *omnia haec* afterwards, but it does not precede *fiant*. Perhaps codex omits *haec* with some *latt.* So Lawlor [omnia], but space seems to favor *haec* (ñ) and not *omnia*.
 36 vel *pro* et *prim.* *Abb.* does not say which.
 41 altera *pro* una *sec.* So Abbott, but codex is *alter* (alT) *not* altera.
 46 +ejus (⊖) *post* dominus } *Abb.* says "ejus : +est," but *Amiatinus** is without ejus.
 +est (⊕) *post* ejus }
 50 *init.* "+cum hoc" *Abb.*, but Lawlor reads *cum autem*. I agree with Lawlor.
 xxv. 1 Simulabitur *pro* simile *crit.* *Male Abb.* simlabitur.
ib. Codex : lampadas suas. *Male Abb.* lampadas *sine* suas.
ib. et prodierunt *pro* exierunt. *Male Abb.* et prodierunt.
 7 Codex : om̄s ille uirgines *pro* omnes uirgines illae. *Abb.* says "*ille uirgines*," but as om̄s stands for *omnis* or *omnes* it should be mentioned.
 9 ad ouēs qui vendunt (*pro* ad vendentes et). *Abb.* does not clearly indicate the omission of *et* before *emite*. The *oues*, by cancellation of o and v, is meant to be read as *eos*. Note, curiously enough, just beyond on the next page of the MS. (xxv. 32) the mistake is made inversely, the scribe writing *eos* for *oues*. Irish pronunciation has always been a stumbling-block to spelling ! As I passed in the street this day (2 July, 1919) in Dublin I heard a man, who was preparing to put some petrol into his reservoir, calling loudly for a "fonnel."
 12 +quia (q) *ante* nescio. *Abb.* prints +quod, but the same (and only) symbol for *quia* occurs immediately afterwards in verse 13.

Spelling not recorded.

XXIV. 36 nissi, 38 diluuium, 39 diluuium, tullit, 40 adsummetur, 41 dug, adsummetur, 43 perfoderi, 45 c̄sum, XXV. 1 'x' *pro* decem, et sponse, 2 'u' *pro* quinque, 3 sumpserunt, 4 in uassis, 8 nostre, 9 potius *pro* potius, 10 parate, 11 aperii, 13 nesquitis sic *pro* nescitis, 14 proficisciens, 15 'u' *pro* quinque, tallenta, F *pro* secundum.

Readings overlooked by Abbott.]

Matt.

- xxv. 18 acciperit (*pro* acceperat) †
 20 — talenta *secund.*
 28 See below.
 38 *fin.* + te *post* cooperuimus

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xxv. 19 $\text{P}\mu\text{m}\mu\text{l}\bar{\text{t}}\bar{\text{u}}$ *sic vid.* (*Abb.*: “*pumultum*”). *Vult librarius* “*Post multum.*”
ib. Et cūposuit rationem eis (*pro* Et posuit rationem cum eis). *Abbott* merely says “*cum*:
om.” (before eis), but the *cum* in r_2 seems merely to be transferred to the verb (which
Abbott overlooks), and this is a severe rendering of the Greek $\sigma\upsilon\nu\upsilon\alpha\pi\epsilon\iota$. This reading
 of r_2 therefore is older than the Irish Vulgates, which do not exhibit it, nor does r_1
 nor do the other *vett.* ff_1 however has *ut acciperet ab eis rationem* (*cf. syr.*), and δ
 has *et tollit rationem cum eis*; but δ has *et ratiocinat* $\bar{\text{r}}_3$ + *cum eis rationē*, again as r_2 ,
 independently rendering $\sigma\upsilon\nu\alpha\pi\epsilon\iota$. The independent ones here then are δ with *tollit*,
 δ with *ratiocinatus est*, ff_1 with *acciperet rat.*, and r_2 *composit.* *Wordsworth* and
White chronicle no variations, nor does *Tisch*, so that the matter is lost to sight in the
 critical editions. The affair somewhat exercised the ancient interpreters, for we find
aeth rendering *et inceptit conferre rationem cum iis.* (With r_2 *cum* and *con* as
 prefixes are interchangeable. See Mark vi. 25 *confestione* for *cum festinatione*).
 24 *scebam sic* (*pro* scio). *Abb.* has wrongly *sciebam*, yet prints *scebas* correctly in verse 26.
 27 cū ussuris (quod) meū + (*pro* utique quod meum est cum usura). *Abb.* does not clearly
 indicate the omission of *utique*. In the photogr. *quod* is quite illegible, but space
 exists for it.
 28 *dā sic* (*plane*) *pro* date. *Abb.* says “*date: om.*”, but this is wrong.
 29 *habundabit ei* (*pro* abundabit; ei) } *Abb.* says “*autem: om.*”, but the *ei* seems to belong
ib. — *autem* } to *habundabit* (as above to *dabitur*) and *qui non*
 } (without *autem*) to begin the next sentence.
 31 *Abbott* should be verse 32 [*ver.* 31 without variation].
 39 † (*vel*) *pro* aut } *Abb.* says “*aut (his): vel.*” but this is not correct.
 † (*vel*) *pro* et *prim.* (*ante* in carcere) } The second *vel* replaces *et*, not *aut*.

Spelling not recorded.

XXV. 16 · u · (*pro* quinque) *bis*, tallenta, 17 acciperat, † 20 · u · (*pro* quinque) *quater*, tallenta *prim.*
et tert., obtullit, diciens, 24 tallentum, acciperat, † 25 tallentum, 27 peccuniam, numularis, reci-
 pisse, 28 tallentum, · x · *pro* decem, tal'enta, 32 abedīs *pro* ab haedis, 33 edos *pro* haedos,
 senistris, 34 possedite, 35 essurivi, ospes [*sed* hospitem *ver.* 38], 36 uissitastis, 37 essurientem,
 40 quandiu (*pleno*), 41 hiis, senistris, eternum, 42 essuriui, 43 hospis, 44 essurientem, 45 diciens,
 quandiu, 46 eternum.

Abbott chronicles *acceperat* at xxv. 20, showing that he merely overlooked these readings in xxv. 17 18 above,
 and xxv. 24 below.

Readings overlooked by Abbott.

Matt.

- xxvi. 2 fiat *pro* fiet
ib. crucifigetur (*teste Lawlor*; -atur *vel* -etur *illeg. fotogr.*)
 3 uocabatur *pro* dicebatur
 6 in domum *vel* in domu *pro* in domo
 11 non (ñ) *pro* nam
 45 ait (*pro* dicit)
 47 -venit (and *Lawlor* prints "unus de XII et cum eo." Photo does not reveal *de* XII, but there is no room for *venit*.
 53 *init.*, aut non (ā *n sic*) *pro* an (and so *Lawlor* reads)
ib. -modo
ib. +milia (*ante* legionis *sic*)
 54 quasi (*pro* quia *sic*)
 60 novisse *pro* novissime

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xxvi. 8 quod cum vidissent discipuli (*pro* videntes autem discipuli). *Abb.* is not quite clear that *autem* is omitted.
 9 hoc (*pro* enim istud). *Abb.* only says "istud: om." as if *potuit enim*. *Lawlor* repeats *haec*, but MS. is: "haec potuit hoc" (ñ potuit ñ).
ib. pretia magna *sic vid. fere certe me iudice* (*pro* multo). *Abb.* prints pretio magno, and *Lawlor* pretio magna.
 12 in corpus meum ungentum (*vid.*; *Abb.* unguentum) *pro* haec ung. hoc in corpus meum.
 58 exitum rei *pro* finem. *Male Abb.* "exitum." *Neglexit* rei.
 62 Post illi +adjuro te per deum vivum ut dicas nobis si tu es $\chi\bar{\rho}\bar{s}$ filius dei vivi et dixit illi, (*pergens*): nihil respondis ad ea quae isti adversus testificantur (-te). *Negl. Abb.* "-te."
Addit. ex vers. 63, sed in vers. 63 habet etiam r₂. Non lucide Abbott.

Spelling not recorded.

xxvi. 3 caiphās, 7 habiens, 15 'xxx' *pro* triginta, 17 azemorum, phascha [*sed* pascha *vers. 2*], 45 adpropincauit ora, 46 adpropincauit, 47 gladiis, misi, 48 dicens, 49 ave, 50 inecierunt, 51 extendiēns, 53 'xii' *pro* duodecim, 54 implebuntur scripture, 55 comprehendere, 56 profetarum, 57 caifān, scribe, 59 querebant, 61 tridū, 62 surgiens.

Readings overlooked by Abbott.

Matt.

- xxvi. 67 -eum
 70 quid *pro* quod
 72 eum *pro* cum (*id est* "negavit eum juramento," *et confirmat Lavulor*)
 73 loquellam tuam *pro* loquilla tua (*vide infra*)
 74 quod *pro* quia
 xxvii. 13 dicunt (dn̄) *pro* dicant
 14/15 uno tenore. *Init vers. 15* Consuerat *vid.*
 16 habebant, (*pro* habebat), *ut Gr. contra vgg plur*
 18 autem *pro* enim
ib. fin. tradiderunt eum *vid.* (*pro* tradidissent eum). *Confirmat Lavulor*
 20 *init.* principes *pro* princeps
ib. + populi (*post* seniores)
ib. ih̄s (*pro* Iesum)
ib. autem *pro* vero
 24 + suas (*post manus*)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xxvi. 71 ad janua *pro* januam. *Abb.* has +ad, but nothing of *janua* for *januam*.
 73 accipiarunt *pro* accesserunt. *Male Abb.* accipierunt.
ib. manifesta te *vel* manifestatē (*pro* manifestum te facit) *Non lucide Abb.* -facit.
 xxvii. 3 vidiens (*sic, male Abb.* videns) + ih̄s.
 8 +quod est *ante* ager sanguinis. *In Abb. lege* "sec. loco" *post* ager.
 9 dictum erat *pro* dictum est. *In Abb. lege* "secunda." *post* est.
 19 pas: *vid.* = pasus *pro* passa. *Abb.* passus.
 21 de duobus dimittam vobis (*sic*) *pro* vobis de duobus dimitti. (*Male Abb.*)
 24 quia quod (q̄ q̄) fecit nihil *pro* quia nihil proficeret. *Lavulor* agrees to read Φ as quod, *Abbott* read it as *pro* (ρ) and prints *quia profecit nihil*.

Spelling not recorded.

xxvi. 65 blasfemiam, 67 faciam, colofis, 69 galilio, 70 diciens, 71 exiunte, xxvii. 2 tradidfarunt, p̄slato, pressidi, 3 poenetentia, retullit, truogenta (*pro* triginta), 4 diciens, 5 piecteis (*pro* proiectis, *non* p̄iecteis), 7 perigrinorum, 8 [acheldemāch *vid.*: *Lavulor* acheldemath], 8 odiernum, 9 inpletum, herēmiam, profeatam, accipert *sic sine lin. occult.*, xxx *pro* triginta, adpretiatuerunt, 11 pressidem, presses, iudeorum, 13 p̄slatus, 14 presis, uechimenter, 15 pressis, dimitere, voluisent, 17 p̄slatus, barabán, 19 missit, diciens, 20 [peterent, *male Lavulor* peteret], barabán, 21 presis, dx̄rt̄rt̄ *sic*, [barabbán *hoc loco*], 22 p̄slatus, 23 pressis, 24 vidiens, p̄slatus, accepta, diciens, assanguine.

Readings overlooked by Abbott.

- Matt.
 xxvii. 28 clamidem cociniam c̄ dederunt ei *pro* clamydem coccineam circumdederunt ei.
 32 angarizaverunt *vid.*
ib. tollerent *pro* tolleret
 33 golgoda
 35 — eum
 43 libenter *sic* (*pro* liberet)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xxvii. 25 Et rēs uniuersa t̄ba *pro* Et respondens universus populus. *Lawlor* prints respon-
 diens in full. I wonder why. *Abbott* respondens.
 31 et spoliaverunt eum calamidem ut crucifigeretur induerunt cum (*forsan* eum) vestimente
 sua (*pro* et exuerunt eum vestimentis ejus et duxerunt eum ut crucifigerent). *Non*
satis clare Abb.
 35 miserunt sortes (*pleno*) *pro* sortem mittentes. *In Abb.* adde "*primo loco*" [miserunt
 sortē *sec. loco*].
 37 scriptū ÷ *pro* scriptam. *Male Abb.* "*scriptum + est.*" *Amiat. habet* scriptam. *Ergo*
lege: scriptum est *pro* scriptam.
 39 Transseuntes *sic*, *pro* Praetereuntes. *Male Abb.* transeuntes.

Spelling not recorded.

xxvii. 26 dimissit, [barabbán], 27 militis presides *sic*, chortem, 29 capud, arundinem, ave,
 iudeorum, 30 arundinem, percutiabant, capud, 33 calvarie, 35 divisiarunt, inpleretur, per pro-
 featam, divisiarunt, siu *pro* sibi, 37 capud, iudeorum, 39 blasfemabant, 40/41 uno tenore,
 42 descendat, 48 inpleuit, inpossuit. 51 scisum, assummo, scise, 53 exiuntes, 54 centorio, fiabant,
 55 galilia, 56 magdaleana, sebedei, 58 p̄slatū, iusit.

Readings overlooked by Abbott.

- Mark
 i. 11 *init* — *Et pr man*
 13 *fin. ei pro illi?*
 17 — *eis vid. (cum R et sax)*
 21 + *in (ante sinagogā sic)*
 26 *exiit pro exiuit*
 27 *concirerent*
 29 *fin. — et iohanne?*
 30 + *eum vid. post febricitans*
 32 *adferebat pro afferebant*
 37 — *eum vid.*
 39 *in sinagoga (pro in synagogis)*
ib. galiliae (pro galilaea)
 ii. 4 *tecum pro tectum*

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- i. 4 *poenitentiae (male Abb. paenit.) babtismum + iohannis.*
 26 “— et” *teste Abb.*, but the ligature may be meant for *Et ex.* Anyhow he should say
 “— et sec.”

Spelling not recorded.

Mark i. 2 *essaia*, *fea sic*, *p̄parauit*, 4 *iohannis*, *babtizans*, *p̄dicans*, *remisionem*, 5 *aegredie-*
batur, *iudia*, *hirusolimitae*, 6 *iohannis*, *pillis camelli*, *locustas*, *p̄dicabat*, *diciens*, 7 *procumbiens*,
corregiam, 8 *babtizaui*, *babtizauit*, 9 *galiliae*, *babtizatus*, 10 *discendentem*, 11 *daecaelis*, *conplacui*,
 13 *xl bis*, *temptabatur*, 14 *iohannis*, *in galiliā*, *inpletum*, *adpropincauit*, 19 *pussillum*, *sebedei vid.*,
 20 *sebedeo vid.*, *mercinaris*, 21 *doceabat*, 22 *dociens*, *habiens*, *scribe*, 24 *diciens*, 25 *diciens*,
obmutiasce, 26 *discerpiens*, 27 *obediunt*, 29 *sinagoga*, *andriae?*, 32 *demonia*, 34 *varis langoribus*,
demonia, *ieciebat*, 35 *surgiens*, *horabat*, 39 *p̄dicans*, *demonomia (demonia omnia?)*, *iecciens*,
 41 *missertus*, *tangiens*, 42 *dxiset*, 43 *ieccit*, 44 *p̄cipit moyses*, 45 *itta pro ita (cf. ii. 12)*, *conueni-*
abant, **ii.** 2 *in domu*, *conueniarunt*, 3 *paraliticum*, *portebatur vid.*, 4 *grauattum*, *paraliticus*, 5
paralitico, 7 *blasfemat*, *nissi*, 9 *paralitico*, *grauattum*, 10 *paralitico*.

Mark *Readings overlooked by Abbott.*

- ii. 12 [*Habet quia? Illeg.*]
 15 in domum *pro* in domo
ib. multiplicani *pro* multi publicani
 16 discipuli Θ (*pro* discipulis ejus)
 21 +enim *post* nemo
ib. vestimenti veteri *pro* vestimento veteri
 25 essuriuit
ib. usque *pro* ipse
 26 abithár *pro* abiathar
 27 factus *pro* factum
 iii. 1 introiuit
 5 super caecitatem: *pro* super caecitate
 7 +a *ante* i[udea *illeg.*]
 10 inruerunt (*pro* inruerent). *Cf. vg^L et W⁸*
 12 comminabat *sic vid.*
 iv. 20 quia *pro* qui *secund.*
 22 -fictum est
 26 in terra *pro* in terram
 31 minimum (*pro* minus) *ut* *vgg⁸ m⁸r*
 34 siue *vid.* (*pro* sine)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- ii. 12 *Lege* sublauatto, non sublauato (*pro* sublato).
 15 [ejus]. *Male Abb. suis pro ejus. Codex habet* Θ .
 16 >cum puplicanis (*sic*) et peccatoribus in primo loco, *pergens plane*: "dicebant discipuli (*sic*) Θ quare cum puplicanis (*sic*) et peccatoribus manducata et bibit magister vester."
Male male Abbott "peccatoribus usque cum om."
 18 ieiunauit *vid. (errore) pro* ieiunant *prim.* *Abb. merely says "ieiunavit" without any indication of where in the verse.*
 22 uteros. *Lege "pr. loco" [utres alibi in versu]. Ibid. veteros pro veteres.*
ib fin. +et utraque seruiantur sic (non et utraque seruantur Abb.).
 iii. 6 >farisisei (*sic*) statim.
 17 tunitruu filii (*non* tun. filei *ut Abb.*).
 19 scariothis should be in italics. (*Am. reads scariot.*)
 23 iecere *sic.* (*Abb. eicere.*)
 iv. 26 *Abb. says: faciat ea (ut vid.) pro* jaciata, but omits to state that homo follows this and does not precede as in *Am.* (*faciat is read by vg^D.*)
 31 Codex: "sí + ut" (= "sicut est ut"?)

Spelling not recorded.

- ii. 11 grauattum. 12 grauatto, itta *pro* ita (*ut supra* i. 45), 13 doceabat?, 14 alfei, surgiens, 16 scribe. farisisei, 18 farisisei, farisseorum, 21 adsummentum, adsuit, scisura, 24 farisisei, 26 propositionis, iii. 1 sinagogam, habiens, 3 haridam, 6 hirod ianis, 7 galilia, 8 ab hirusolimis, ab idumia, iordanien, sindon[em] *pro* sidonem, 9 conprimerent, 11 procedebant, 12 vechimenter, 13 ascendiens, 14 predicare, 15 demonia, 16 et 17 inpossuit, 17 sebedei, bonarges, 18 andriam. pilipum, barthalomeum, matheum, [thomam], alfaei, thatheum, canneanum, 22 scribe, hirusolimis, discenderant, belsebub [b *fin. vel l illeg.*], ieccit, demonia, 23 parabulis, diceabat. iv. 19 diceptio, [re]lica, 20 xxx *pro* triginta [*sed sexaginta pleno*], c' *pro* centum, 22 oculutum, 30 adsimulauimus, parabula (*vel* parabolae), conparauimus, 32 magn (*sic vid.*) *pro* magnos, posint *vid.*, 33 parabulis, 34 parabula, deseriabat, 35 transiamus.

Readings overlooked by Abbott.

Mark

- iv. 38 magis^ī nū sic vid. pro magister non (τ a sec. man.)
 39 — et quint. ante facta
 v. 15 quia (q. compendio) pro qui a [demoni.]
 16 et pro ei
 24 conpremebāt sic (n a sec. man.)
 vi. 14 +enim (inter est et nō Ɔ)
 ib. virtutes operantur (pro inopinantur virtutes)
 17 — misit. Abb. notes et for ac, but forgets to record omission of misit. Codex: "Ipse enim herodis & tenuit"
 20 +quod ante multa (vide infra) = vsg^{D^{PLQ}}.

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- iv. 36 demittētis sic pro dimittentes. Vult Abb. demittentis, sed τ_2 vid. demitteritis.
 38 — pertinet vid. Abb., but there might just be room for it.
 40 magno timore τ_2 ut recte Abb. (contra Annot^{Tisch} timore magno, sed testibus Wordsw.
 White Am. = magno timore cum plur.
 v. 2 — ei primo loco. Abb. does not state which.
 25 fluio (pro profluvio). Non fluvio ut. Abb.
 vi. 20 autem pro eum should be autem pro eum prim.
 ib. Abb. says "audito usq. eum; om." This is an error. Codex has: iustum et sēm E T custodiabat (sic) eum & audito eo quod (sic) multa faciebat (sic) & libenter eum audiebat.

Spelling not recorded.

iv. 37 inpleretur, 38 in pupi, 39 exurgiens, trancillitās, 40 timuiarunt, obediunt, v. 3 nece (pro neque), 4 sepe, conpedes, 5 concidiens, 6 vidiens, 7 torceas, 8 exii, 11 pasciens, 13 suffucati, fin. mari, 14 egesi, 16 demonium, 18 demonio, 19 feceret vid., missertus, 20 predicare, decapulli, 21 transcedisset, transfreatum, 22 archisinagogis, iarus vid., vidiens, procedit, 23 diprecabatur, diciens, extrimis, 24 eabiit, 25 XII pro duodecim, 26 conpluribus, quiquam, proficerat, 27 et 30 titigit, 31 dicebant, vi. 14 iohannis bap̄tista, 15 profeta, profetis, 16 hirodis, decoloui, iohannem pleno (pro iohannen) [ileg. ver. 17, iohannē ver. 20], 17 herodis, 18 iohannis, 20 herodis, mettuebat, 21 hirodis, ceanam, galiliae, 22 hirodiadis, placuiset, hirodi, puelle, uiis (pro vis), 23 poetieris vid., demedium, 24 capud, bap̄tiste, 25 diciens, capud, bap̄tistae, 27 miso, precipi capud, decolauit, 28 adtullit, capud, puelle (pro puellae), puialla (pro puella) [vide vii. 30], 29 tullerunt, possuerunt, 30 renuntiauarunt, 31 pussillum, habiebat, 32 habierunt (pro abierunt) [sed abeuntes ver. 33], 33 preveniarunt, 34 missertus.

Readings overlooked by Abbott.

- vi. 40 discumbuerunt
 48 contrarius (-eis *vid.*)
ib. ejus (☉) *pro et secund. ante circa* }
ib. supra *pro super* }
 vii. 3 manducant (*pro manducant*)
 4 bap̄tismate (*pro bap̄tismata*)
 15 +in (*ante eum sec.*)
 18 intellegistis (*pro intellegitis*)
 21 cogitationis mala (*pro cogitationes malae*)
 26 sirofinissa
ib. erogabat (*pro et rogabat*)
 31 pre (*pro per*) = ꝑ *non ꝑ ut solet*
ib. sidoniā (*pro sidonem*)
 33 -et *sec. ante expuens*
 34 effeta
 viii. 1 +suis *post discipulis*
 2 manducant (*pro manducant*)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- (vi. 37 rēs (= *hoc loco respondit ut Abb. recte*). Undoubtedly here, this abbreviation, common to both *respondens* and *respondit*, is responsible for the loss of *ait illis*).
 48 -eos *prim.* *Abb.* neglects to indicate which.
 51 stupebat *sic*
 vii. 3 manus lauent (*pro lauerint manus*). *Male Abb.* manus lauerint.
 4 bap̄tizarentur *pro bap̄tizentur.* *Male Abb.* bap̄tizantur.
 5 mandauit (*sic*) +homo (*pro manducant*). *Abb.* has manducauit +homo.
 15 qui (*pro quae prim.*) *Abb.* does not say which.
 32 diprecabantur *sic.* *Male Abb.* diprecabuntur.
 36 dicebat *sic plane pro praecipibat.* *Male Abb.* praedicebat.
 37 mirabat' *sic a prima manu.*
ib. facit *pro fecit sec.* *Abb.* does not indicate which.

Spelling not recorded.

vi. 35 etiā (*pro et jam*), 37 denaris, ducentes, 38 'u' *pro* quinque, 39 precepit, ꝥ *pro* secundum, 40 centennos *vid.*, 41 'u' *pro* quinque, intuiens, diuissit, 43 sustullerunt, xii cofnos, 44 'u' milia, 45 bethsaidā *sic*, 46 dimisisset, 48 vidiens, 49 vidiarunt, fantasma, 50 vidiarunt, 51 navim, 52 obcecatum, 53 genazareth, adplicuerunt, 55 percurrantes, grauat̄tis, circumfere, audiabant, 56 ponebaant, † dipricabantur, *fin.* fiabant, vii. 1 farissei, hirusolimis, 2 commonibus, 3 farissei, iudei, nissi, 4 furo *pro* foro, nissi, 5 farissei, scribe, commonibus, 6 profetauit, labis, 8 bap̄tismata, 9 inritum, 10 mōsis *sic*, 12 dimittetis, quiquam, 15 posit, coincinare, procidunt, 17 parabulam, 18 ectrinsecus, 20 exiunt, 21 fornicationis, 23 communicant, 24 surgiens, 25 procedit, 26 demonium, iecceret, 27 mitere, 29, 30 demonium, 30 piallam (*pro puellam*) [*vide* vi. 28], 31 galilię, decapuleos, 33 adprechendens, missit, titigit, lingam, 35 aperte, rectae, 36 precipit, predicabant *fin.*, 37 sordos.

† Cf. vocaa (*Luc.* xiv. 13), paraa (*Luc.* xvii. 8), et cf. ed. meam MORGAN GOSPELS de veraax (*Math.* xx et ed. BUCHANAN HARL. 1023 de Abrahāam. Cf. etiam doo (*pro* do) in *Luc.* iv. 6 *infra* in \mathcal{V}_2 .

Readings overlooked by Abbott.

Mark

- viii. 3 quia *pro* quidam
 4 in solitudinis
 5 Φ (= quod) *pro* quot
 6 dabit *pro* dabat (dedit *vg*^{OL})
 11 ab eo (*pro* ab illo)
 17 cognoscetis (*pro* cognoscitis)
 18 neque *pro* nec
 29 — vero
 ix. 3/4 cum ihū (*pro* cum Iesu)
 9/10 Post resurrexit *ver.* 9 *fin.* + et verbum continuerunt apud se (*cf. vs*)
 10 oportet (*pro* oporteat)
 20 occidit (*pro* accidit) [*sed cf. ix. 14* occurrentes *pro* accurrentes] †
 22 + sunt (*post* possibilia)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- viii. 6 super . . . agit. *Male Abb. ver. 5.*
 8 fuerat (*pro* superaverat). *Male Abb. superfuerat.*
 20 sustullistis (*pro* tulistis). *Male Abb. sustulistis.*
 36 et animam suam detrimentum faciat *sic. Male Abb. faciet, tanquam notavit faciat supra in ver. 35.*
 ix. 5 q'diceret *sic* (*pro* quid diceret). *Abb. simply reports qui diceret, but the d is only absorbed. It would have been well had he reported other things as conscientiously.*
 6 dilect: (*pro* carissimus) *id est dilectus non dilectissimus ut Abb.* There can be no mistake. *Codex: fili: meus dilect:*
 17 ubique (ubi: *sic*) *pro* ubicumque. *Male Abb. ubi.*
 19 conturbabit (*codex sic, Abb. conturbavit*) eū sps (*pro* spiritus conturbavit eum).

Spelling not recorded.

viii. 3 dimissero, ueniarunt, 5 et 6 et 8 'uui' *pro* septem, 6 precipit, adpossuerunt, 8 sustullerunt, 9 'iiii' *pro* quattuor, dimissit, 10 stattim, ascendiens, nauim, 11 farissei, ceperunt concirere, t mptantes, 12 querit, 13 dimittiens, ascendiens, 14 nissi, 19 'u' (*pro* quinque) *bis*, cofinos, xii (*pro* duodecim), 20 uii (*pro* septem) *bis*, iiii (*pro* quattuor), 22 cecum [*sed caeci vers. 23*], 23 adprechendiens, 24 uidio, uelud, 25 inpossuit, cepit (*pro* coepit) [*sed coepit vers. 31*], clarae, 26 missit, diciens [*sed dicens vers. 27, et dicentes vers. 28*], 27 cessariae p̄lipi, 28 iohannē *sic* babtistā, heliā, p̄fetis, 32 locebatur, adprechendiens, cepit, 33 vidiens, diciens, 37 dauit, commotationem, 39 diciabat, vidiant. **ix.** 3/4 moysi, 4 trea, helie, 6 diciens, 7 uidiarunt, 7/8 nissi, 8 discendentibus, precipit, 9 concirentes, 10 heliā, 11 contempnatur. 12 s̄ *pro* sicut [*sed x. 1 sicut pleno; de novo s̄ xii. 26*], 13 concirentes, 14 vidiens, 15 conciritis, 16 adtulli, 17 adprechenderit, 18 quandiu *bis*, ap' (*pro* apud), 19 adtullerunt, 21 missit, 21 et 23 adjuba.

† But if Abbott cites the one, as he does in ix. 14, surely the real variation in ix. 20 is more important.

Mark

Readings overlooked by Abbott.

- ix. 24 et mutae sp̄s
 27 illum (*pro eum sec*)
 32 tractabitis (*pro tractabatis*)
 33 At ille (*sic*) [tacebant]
 36 qq'c̄q: *sic*
 40 -suam *fin.*
 44 >scandalizat te
 x. 1 surgens (*pro exsurgens*)
 7 suū *sic fin.* (*post uxorem*)
 13 >ut illos tangeret (*cf. Sod*⁶⁵⁰ *al. pauc. et f. Negl. Wordsw. fin notulis*)
 14 quoscumque (*pro quos cum*)
 15 parvulos (*pro parvulus*)
 16 inponens eos manus super illos *sic, id est, + eos post inponens*
ib fin. illos (*pro eos*)
 17 magis bonae *sic* (*pro magister bone*). (*Alibi magister = magisT passim*)
 30 persecutionibus (*pro persecutoribus*)
 32 -in *secund.*
 33 -in
 39 bap̄tizemini (*pro baptizabimini*)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- ix. 37 iohannanis *sic* (*non iohananis ut Abb.*)
 x. 16 complectans *pleno* (*pro complexans*). *Male Abb. complectans.*
 19 non adulterabis, non occidas, ne fureris, non falsum testimonium dixeris, ne fraudem feceris. *Male Abb. non pro ne sec. et tert. Lege non pro ne sec. et quart.*
 23/24 *Lege om quam difficile ver. 23 usque ad filioli ver. 24.*
 28 sumi (*pro sumus*). *Male Abb. sumis.*
 29 Rēs ih̄s (-ait) = Respondit ih̄s *pro* Respondens ih̄s ait. *Bene Abb. -ait, sed non interpr. respondit pro respondens.*

Spelling not recorded.

IX. 24 [dicens *hoc loco*], exii, introias, 25 discerpiens, mortūs *pr.*, **MORT:** *sec. (ambo vid. mortus)*, 26 teniens, 27 iecere, 28 nissi, 29 galiliam, 30 docebat, diciabat, 32 ueniarunt, cafernaum, 34 resediens, **XII** (*pro duodecim*), 35 complexus, 36 recipierit (*pro receperit*), [recipit], suscipierit (*pro susceperit*), [suscipit], missit, 37 dicens, demonia, proibuimus, 38 proibere, 40 aq: *sic* (*pro aquae*), mercidem, 41 pussillis, assinaria, 42 et 44 gechenā [sed 46 genā], 44 et̄ernam, [ignis] inextinguibiles, 46 iecce, genā (*pro gehennam contra morem gechenā, ver. 42, 44*), **X.** 1 iude, 2 farissei, temptantes, 3 precipit (*vel precepit*), 3 et 4 moyses, 4 permissit, repudi, 5 duriciam *vid.*, preceptum, 6 creature, 7 aderebit, 10 do.nu, 11 et 12 dimisserit, 12 mechatur, 14 tullit, proibueritis, 15 velud, 17 procurriens, geno flexo, 18 nissi, 20 iubentute, 21 tesseractum, 22 meriens, habiens, posesiones, 23 circumspeciens, 24 quam deficile est, in peccunis, 25 camellum, 27 intuiens, 28 cepit [*non vers. 32*], dicire [*et vers. 32*], 30 domus, 32 hirusolima, precedebat, adsumiens, **XII** (*pro duodecim*), dicire, 35 iohannis, sebedei, uobis *fin.* (*pro nobis*), 37 seam: *sic* (*pro sedeamus*), 38 bap̄tismum, bap̄tizor, bap̄tizari, 39 posumus, bap̄tismum, bap̄tizor.

Readings overlooked by Abbott.

Mark

- x. 46 *venerunt pro veniunt* (= *vigg^{LQ}*)
ib. *discipuli* Θ *pro discipulis ejus* [*but Wordsw.* records *Am** for *discipuli ejus*]
 48 *clamabat pro clamavit*
 49 *animæq¹or sic* (= *animæquior vid.*)
 xi. 5 *dicebat pro dicebant*
 6 *-eis prim.*
 17 *nonne (pro non)*
 18 *doctrinam (pro doctrina)*
 25 *adversus (pro adversum)*
 27 *venient pro veniunt*
 31 *-ergo*
 xii. 2 *acciperat pro acciperet*
 3 *cederunt pro ceiderunt*

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- x. 46 *Thibarthineus sic.* *Abb.* records *thi* for *Timaei*, but says nothing of *barthine* s, nor of the way the two words are written together.
 47 *nazareus* } *Abb.* has both these in ver. 48 by mistake. Read ver. 47 and supply 48 before
ib. *-mei* } the third entry "*ej: illi.*"
 52 *eā pro eum vid. ut Abb., sed prob. vult libr. eum.*
 xi. 4 *solvit (pro solvunt).* *Male Abb.* *solvint.*
 8 *coederunt et s̄ner̄t sic.* *Abb.* prints *coederunt et straverunt*, but the n is plain, and it must be *sternerunt* for *sternebant*, an error for *straverunt* perhaps.
 15 *Abb.* prints *introissent*, but *codex* agrees clearly with *Am.* [*introisset*].
 21 *+est post recordatus, id est ANTE Petrus.* *Male Abb.* *+est post Petrus.*
 25 *ut det apat̄ or sic (pro ut et pater vester).* *Recte Abb.* "*det a pro et*" *sed observa modum scribendi.*
 27 *Abb.* prints *ambularent*, but *codex* appears to agree with *Am.* [*ambularet*].
 28 *Abb.* chronicles "*-tibi,*" but this is quite wrong. *Codex* has q's $\frac{1}{t}$ = *quis tibi.*
 29 *-et SECUND. post verbum.* *Male Abb.* *-et prius.*

Spelling not recorded.

X. 41 'x' *pro decem*, 42 *hii*, *seu*: (*sevus pro servus*, 46 *hericho (pro hiericho)*, *cecus* [*sed caecum ver. 49*], 47 *fili d̄d* [*sed filii d̄d ver. 48*], 48 *misserere mei* [*sed ver. 47 miserere*], 49 *precipit*, 51 *cecus*, *uidiam*, XI. 1 *adpropincarent*, *hirusolime et bithania*, 3 *necessaru: sic* (*necessarius*), 4 *bibio*, 6 *preciperat*, *dim̄sserunt*, 9 *preibant*, 9 *et* 10 *ossanna*, 11 *hirusolima*, XII *pro duodecim*, 14 *eternum*, 15 *hirusolimā*, *ieccere*, 17 *dicens*, *speloncā*, 18 *scribe*, *querebant*, 23 *essitauerit*, 27 *hirusolima*, 28 *hec*, 29 *et* 30 *respondite*, 30 *baptismum*, 31 *de celo*, 32 *profeata*, XII. 1 *edificavit*, *loquavit (pro locavit)*, *agriculis*, 2 *agriculas*, *agriculis*, *uiniae*, 3 *adprehensum*, *dimisserunt*, 4 *missit*, *contumilis*, 5 *occidiarunt*, 6 *habiens*, *missit*, *dicens*.

Readings overlooked by Abbott.

Mark

- xii. 8 iecitur (*pro* eicerunt) (*om. b*: "occiderunt extra vineam")
 12 quod (*pro* quoniam)
 22 + et *ante* mulier
 26 deus issác (-et)
ib. deus iacob (-et)
 28 Rēs *sic pro* responderit (Rēs = *passim vel* respondens *vel* respondit) †
 31 - tuum (*post* proximum)
 34 audiabat (*pro* audebat)
ib. - eum *vid.*
 39 *init.* - Et
 42 - una
 xiii. 2 - omnes (*Abb.* only notes - aedificationes)
 3 interrogabat (*pro* interrogabant) ‡
 7 - autem

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xii. 32 - est *prim.* *Abbott* does not indicate which.
 36 ad extris *sic.* *Male Abb* "ad *pro* a," non "ad dextris" *sed* ad (*fin. lin.*) extris (*init. lin. infra*).
 xiii. 7 \bar{n} † (*pro* nondum). *Male Abb.* non *pro* nondum.

Spelling not recorded.

xii. 7 heris, 8 adprechentes, uiniam, 9 uinic, uiniam, 10 edificantes, capud, 12 querebant, parabolam, abiarunt, 13 fariseis, hirodianis, 14 cessari, dauimus, 15 temptatis, 16 adtullerunt, cessaris, 17 cessaris, cessari, 18 saducei, 19 moyses, dimisserit, 20 'uui' (*pro* septem), 21 accipit, 22 acciperunt, 25 \bar{s} *pro* sicut, 26 moysi, abrachā, 27 mortorum, 28 concirentes. uidiens, 30 dileges, 31 † (*pro* secundum), dileges, 33 tota *vid. pro* toto *sec. ante* intellectu, diligere, holocaustomatibus, sacrificis, 34 uidiens, 35 dicebat dociens, 36 inimicos *sic*, 39 in sinagogis, discubitos, 40 domus (dom:), hii, 41 sediens, gazaphilacium *sic pr. loco*, iectaret, gazafilaciū *sic sec. loco*, iectabant, 42 missit, 43 dco (*pro* dico), missit, misserunt [*sed* miserunt *vers.* 44], gazofilacium *sic hoc loco*, 44 pennūria, missit, xiii. 1 egrideretur, 3 iohannis, andrias, 5 cepit dicere, 7 oppinionis.

† xiii. 2 resp *hoc loco pro* respondens *sed contra morem*.

‡ This is sure, and *Abbott* neglects it. It is all the more blameworthy as twice recently he has given a plural for a singular (xi. 15, 27) where he is in error.

Readings overlooked by Abbott.

- Mark
 xiii. 15 non (*pro ne*)
 16 reuertetur (*pro reuertatur*)
 17 prignantibus (*pro praegnatis*)
 18 autem (*pro vero*)
 19 tribulationes
 21 (hic *illeg.*)
 ib. crederitis (*pro credideritis*)
 22 scodp̄fere (...δοχ̄ῶν̄ *antea partim illeg.*)
 30 -ista?
 32 illa (*pro illo*)
 36 veneret (*pro venerit*)
 xiv. 1 -dolo (So only D^{gr} a *i aeth.* A most important omission. *k* has insidiis. Two sahidic MSS with *gat* and *vg^R* transfer to the end of the verse, while U^{gr} has *εν λογω*)
 3 in bethania (*pro bethaniae*)
 8 in sepultura
 10 *fin.* illis *illeg.* (eis?)
 11 *init.* quia (q) *pro qui*
 18 -cum (*ante eis*)
 21 et filii: honis *sic* (-quidem) } *Abb.* neglects all this, and yet records *tradetur* for
 ib. uadet (*pro uadit*) } *traditur* in this verse as the only variation!
 ib. -autem
 26 oliueti (*pro oliuarum*)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xiii. 18 ut non fiat fuga uā heme (*sic, non hieme ut Abb.*) *pro* ut hieme non fiant.
 24 concalcabitur (sol et ?) non dabit lumen suum (*pro sol contenebrabitur et luna non dabit splendorem suum*). I doubt if *Abbott* could read *luna* here at the end of the line. *Sol* is missing, as he says, after *illam* and before *concalcabitur*, and probably occupies the place *after* *concalcabitur*. One cannot read a trace of either *sol* or *luna* from the photograph. *Abbott* should have marked *luna* as doubtful.
 25 cē^lre^r *sic* (*pro quae sunt in caelis*).
 34 p̄cipit *sic* (*precipit, non praecipit*).
 xiv. 2 *fin.* populo (*pro populi*) *Abb.* Certainly *in populo*, from the space, with many *vgg.* Only *vg^C* has *populo* without *in*.

Spelling not recorded.

xiii. 8 exurget, terremotus, 9 concilis, in sinagogis vabulabitis, pressides, 13 hodie, 14 abhominacionem, iudia, 15 discendat, domu, 20 nissi, 22 exurgent, 25 stelle, 27 congregauit (*pro ...bit*), † assummo, terre, 28 parabolam, 32 nissi, 34 s̄ (*pro sicut*), xiv. 1 phascha, scribe, 3 domu, habiens, aluastro (*hoc loco, non supra*), capud, 5 plusquam (*ita plu: q*), denaris, 10 scariothis, xii (*pro duodecim*), 11 peccuniam, 12 azemorum, pasca *prim.* [*non sec. = pascha*], smmo[la]bant, 13 lagonam aq: *sic*, baiolans, 14 phascha, mand[ucem *illeg.*], 15 demonstrauit (*pro ...bit*), 16 veniarunt, inueniarunt, 17 *et* 20, xii (*pro duodecim*), 20 cateno, 22 accipit, benediciens, 23 om̄s *sic*, 26 smno (*pro hymno*), 27 dispergentur.

† Not noted by *Abb.*, although he notes *transiuit* (*pro ...bit*) in verse 30 below.

Mark

Readings overlooked by Abbott.

- xiv. 30 >negaturus es
 37 simon sic (*pro* Simon)
 40 —Et *init.* (??)
ib. $\overline{\text{re}}\overline{\text{sr}}\overline{\text{t}}$ (*pro* responderent) = responderunt *vid.*
 45 —ait (= *vg*^L ave, —ait)
 52 $\overline{\text{p}}\overline{\text{f}}\overline{\text{u}}\overline{\text{g}}\overline{\text{i}}\overline{\text{t}}$ (= *prefugit pro* profugit)
 53 adsummū sacerdotum sic
 56 testimonium (*pro* testimonia)
 60 respondis (*pro* respondes)
 64 quia (*pro* qui)
 65 conspuerunt (*ita* $\overline{\text{c}}\overline{\text{on}}\overline{\text{s}}\overline{\text{p}}\overline{\text{u}}\overline{\text{e}}\overline{\text{r}}\overline{\text{t}}$) *pro* conspuere [*Tamen antea* 'et coeperunt quidam'
et postea 'velare']
 xv. 5 mirarentur (*pro* miraretur)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xiv. 43 a (*ante* scribis) *illeg.* *Deest?*
 44 ejus *illeg.* *Deest?*
 70 est ($\overline{\text{t}}$) *pro* es *prim.* *Abb.* does not say first or second. It is important here.

Spelling not recorded.

xiv. 28 precedam, galliam, 31 predium, 32 $\text{ge}[\text{lamani}]$ (*pro* gesemāni), sedite, 35 processisset, procedit, 38 temptationem, 39 habiens, dicens, 41 requiesquite, 43 xii (*pro* duodecim), gladiis, assummis, 44 dicens, 45 accediens, 46 ineccerunt, 47 educiens, percussit, 48 gladiis et lignis, comprehendere, 49 dociens, scripturę, 51 adoloscens. 53 adduxiarunt, scribe, 58 audibimus, aliut, edificabo 60 exurgiens (*pro* exsurgens), dicens, quiquam, 63 scindiens, 65 cedere (*pro* caedere), cedebant (*pro* caedebant) 66 ancellis, 68 dicens, 70 pussillum, dicebant, galilius, **xv.** 1 tradidiarunt, $\overline{\text{p}}\overline{\text{s}}\overline{\text{l}}\overline{\text{a}}\overline{\text{t}}\overline{\text{o}}$, 2 $\overline{\text{p}}\overline{\text{s}}\overline{\text{l}}\overline{\text{a}}\overline{\text{t}}\overline{\text{u}}\overline{\text{s}}$, iudeorum, 3 accusabant, 4 $\overline{\text{p}}\overline{\text{s}}\overline{\text{l}}\overline{\text{a}}\overline{\text{t}}\overline{\text{u}}\overline{\text{s}}$, dicens, quiquam, incantis (*pro* in quantis), accussant, 5 $\overline{\text{p}}\overline{\text{s}}\overline{\text{l}}\overline{\text{a}}\overline{\text{t}}\overline{\text{u}}\overline{\text{s}}$, 6 dimitere, 8 faciabat, 9 $\overline{\text{p}}\overline{\text{s}}\overline{\text{l}}\overline{\text{a}}\overline{\text{t}}\overline{\text{u}}\overline{\text{s}}$, iudeorum.

Readings overlooked by Abbott.

- Mark
 xv. 10 -per (*ante invidiam*) †
 12 +ut (*ante faciam*)
 14 +da (*ante crucifige*). [*Mut. syr sin.*] Cf. *pers* 'quin in crucem agas'
 15 *fin.* crucifigetur *vid.*
 xvi. 1 salone *sic* (*ut jam xv. 47 ex industria, male Abbott*)
 3 revoluit (*pro* *revolvit*)
 5 in monumentum (*pro* *in monumento*)
 7 discipuli ☉ (*pro* *discipulis ejus*)
 8 timor (*pro* *tremor*) (*cf. vg^x* timor et tremor*)
 18 quod (*pro* *quid*)
- Luke
 i. 24/25 +gaudio *ante* *quia*
 32 altissimus (*pro* *altissimi*)
ib. +dñs *post* dñs (as most *vett* and *vgg* and Greeks, but against *r vg^gAPHY* and *Iren*)
ib. regnavit (*pro* *regnabit*) ‡
 35 Rēs *hoc loco* = respondit (*pro* *respondens*) (*vide infra*)
ib. omumbrauit (*pro* *obumbrabit*) ‡
 36 ipse (*pro* *ipsa*)
 39 iude (*pro* *iuda*)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- Mark
 [xv. 41 *Am.* (*Tischnd*) = eum eo. *r*₂ cum eo *ut* *vell.*]
 44/5 -interrogavit eum si jam mortuus esset. Et cum cognovisset a centurione. *A b.*
 should say 44/45. He places it in verse 44 where centurione *sic* is present.
 47 +et maria iacobi et salome (*sic* [*vide infra* xvi. 1 *denuo*]. *Male Abb.* salome) *post*
 magdalene.
- Luke
 i. 30 >ei angelus. *Male Abb.* -ei.
 35 "angelus: +et." Correctly *Abb.*, but he fails to report *respondit* for *respondens*, wh *ch*
Rēs here must stand for.
 44 infans in gaudium (*pro* *in gaudio infans*). *Corrige Abb.* *Male Abb.* *sub vers.* 43.

Spelling not recorded.

Mark **xv.** 11 dimiteret, 12 p̄s̄latus, iudeorum, 14 p̄s̄latus, [dicebat], 15 p̄s̄latus, uolens, dimis-it, flagillis cessum, 16 choriem, 42 parascae, 43 ad p̄s̄latum, 44 p̄s̄latus, obiset, centurione, 46 sidonem, possuit, hostium, 47 aspiciabant, **xvi.** 1 transiset, 3 hostio, 5 introiuntes, iubenem, 6 queritis, possuiarunt, 7 precidit, galiliam, 8 ille (*pro* *illae*), invasserat, quiquam, 9 surgiens, aparuit (*ut vg^{R.P.}*) [*sed app. vers.* 13], iecceret, 'un' demonia, 10 uadiens, 11 et 13 credidiarunt (*pro* *crediderunt*) ||, 13 cæteris, x1' (*pro* *undecim*), 15 predicate, 16 babtizatū: *sic vid.*, 17 demonia, 19 loqutus, adsumptus, 20 predicauerunt.

Luke **i.** 13 timias, elizabeth, uocauis, 14 inntiuitate *sic*, gaudiabunt, 17 ad prudentia *vid.*, 20 taciens, credisti (*pro* *credidisti*), inplebuntur, 21 tarderet, 22 ipe (*pro* *ipse*), innuiens?, 23 inpleti, 24 elizapheth, oculatbat, diciens, 26 misus, gabriel, galiliae, 27 disponsatam, domu, 30 timias, 32 domu, eternum, 36 elizabeth, sterilis, 37 inpossiuile, 38 † (*pro* *secundum*), 39 exurgens, 40 et 41 bis elizabeth, 41 repleata.

† *Abb.* records the ellipsis of *tradissent* for *tradidissent* in this verse but neglects this -*per*.
 ‡ I place these variations here and not under spelling, as the changes of tense may constitute vari readings.
 || The same, verse 14, for *crediderant*, and verse 17 for *crediderint*, both of which *Abb.* reports.

Readings overlooked by Abbott.

Luke

- i. 49 qui (*pro* quia)
- 59 sui (*pro* ejus)
- ib.* vocabant *vid.* (*pro* vocant)
- 65 iude (*pro* iudeae)
- 66 dei (dñi) (*pro* domini) *cum pers* (*contra* syr-gr-lat)
- 79 *init.* + Et
- ii. 1 >in illis diebus
- 4 -et *prim.*
- 5 prignante *sic fin.* + de spū scō (*with* vgg^{LQ}gat, another link which *Abb.* missed).
- 9 eos (*pro* illos *sec.*)
- 11 xp̄s dñi (*pro* Christus dominus) (= *r* vg *et* syr *hier*)
- 14 -in (*ante* hominibus)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- i. 55 nostras. *Abb.*, *sed non certe.*
- ib.* usque in seculum (*sic*) (*pro* in saecula).
- 66 >cum illo est (*pro* erat cum illo). *Inaccurate Abb.* est *pro* erat tantum.
- 70 sanctorum + profetorum suarum (-qui a saeculo sunt) +qui ab eo sunt (-prophetarum ejus). *Non satis lucide Abb.*
- ii. 1 accedere agosto (*non* accedere agosto *ut Abb.*).
- ib.* ut census profeterentur omnes per orbem terre (*non* profiterentur et terrae *ut Abb.*).
- 15 Factū ÷ h̄ ut *sic* (*pro* et factum est ut). *Recte Abb. de om. et, sed male* "ut: +autem." + autem ANTE ut, *ut supra.*

Spelling not recorded.

i. 48 ancille, om̄s generationis *sic*, 49 potiens, 53 essurientes, inpleuit, dimissit, 54 suscipit, missericordiae, 55 abraham, 57 elezebeth *vid.*, inpletum, 58 audiarunt?, 59 circūcidire, 60 iohannis, 63 pugillarem, dicens, iohannis, 64 benedicens, 66 possuerunt, 67 inpletus, profetauit?, dicens, 68 redemptionem, 69 domu. 71 odiarunt, 72 missericordiam, 73 abraham, 76 profeta, altissimi, uocaueris, 77 pleui, remisionem, 78 uissitauit, 80 confortebatur, *ii.* 2 siriae, 3 profeterentur (*ut in ver. i supra*), 4 galilia, iudiam, bethlē, domu, 5 profeteretur, 6 inpleti, pariet, 7 presepio, 9 cumfulsit *sic*, timuiarunt, 12 possitum, presepio, 14 altissimis, *iii.* 8 abraham, abrachae.

Readings overlooked by Abbott.

- Luke
 † iii. 9 radices (*pro* radicem)
ib. + in ante ignem
 13 quam quod (*pro* quam)
 14 faciamus?
 16 Respondens iohannis dicebat (*pro* respondit iohannes dicens) Cf. D⁸⁷ syr pers et vg^v
ib. sancti (*pro* sancto) vid.
 17 + suum (*post* triticum) = vg^R
 (-suum *post* horreum? *Imposs. legere, sed om. vg^R*)
 18 populo vid. (*pro* populum)
 19 eo (*pro* illo)
 22 hic est (*pro* tu es)
 iv. 1 a (*pro* ab)
 2 > in illis diebus
 4 eum (*pro* illum)
 5 + in montem excelsum (*post* diabolus)
 6 illi (*pro* ei)
 9 super (*pro* supra) [Noted by *Abb.* at iii. 20, but omitted here]
 17 fin. est (*pro* erat)
 22 ejus (☉) (*pro* ipsius) (noted by *Abb.* in verse 32)
 iv. 22 dicebat (*pro* dicebant)
 23 dicitis (*pro* dicitis)
 24 - ait autem (*spatio relicto, silet Abb.*)
 25 conclussum (*pro* clusum)
 29 super (*pro* supra)
 35 illū (*pro* illud)
ib. - in medium
ib. exit (*pro* exiit)
 36 quid ÷ (*pro* quod est)
ib. > inmundis spiritibus
 38 intrauit (*pro* introivit)
ib. eum (*pro* illum)
 39 ministravit (*pro* ministrabat)
 40 > cum autem sol
ib. aui sic (*pro* qui)
ib. manum (*pleno pro* manus [= b q μ syr pers aeth diatess.])
 41 sinebat (*pro* sinebat)
 v. 1 inruert (*inruerunt?*) (*pro* inruerent)
 (2 leuaba[n]t) (*pro* lavabant) (= vg^{D&mg} and *Amiat**)
 3 edens vid. (*pro* sedens), s in ras.
 4 laxate (*pro* laxa)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- iii. 23 putabatur esse. *Male Abb.* putabatur (*pro* putaretur). *Plane codex* putabar' ēē. *Abb.* remains absolutely silent about the genealogy. One would infer that it is absent, but it is present. Observe variations below, under spelling.
 iv. 2 "Sabulo sed 3, 4 diabolus." So *Abb.* But read 3, 5 and add 13.
 4 uerbum (*pro* uerbo) *vult Abb., sed codex plane* verba.
 35 ab eo (*pro* ab illo) *sec. loco. Non indic. Abb. prim. vel sec.*
 36 quod (*pro* quia) vid. non quia quod (q) ut *Abb.*
 39 sup inperauit illam sic.
 41 Exhibant (*sic*) autem etiam. (*Male Abb.* exiebant).
 42 querebant sic = querebant *pro* requirebant. (*Male Abb.* quaerebant).

Spelling not recorded.

iii. 9 possita, 11 cascās, 12 puplicani, bābtizar[entur], 14 stipendis, 16 bābtizo, corregiam, calciamentiorum?, bābtizauit, 17 congregauit, 18 exortans, 19 iherodis *pr.* [sec. he . . . *illeg. fin.*], tetrācha, iii. 20 adieccit, 22 speciae, 23 .xxx- (*pro* triginta), matha, 24 ianae, 25 mathae, nauum, heli (*pro* esli), 25 nagae, 26 iossoech vid., iuda, 27 ressa, salahiel, 28 chosā, elmadā, ér, 29 iessu, zorū vid. (*pro* Iorim) [cf. sorim vg^R, zorim vg¹⁴, zoris r], mathat, 30 simon, eliachī, 31 melcha, mathatia vid. [cf. vg^T], 32 obeth, boos [vg^{DQ}, bos vg^R], salamón, nassón [nason vg^R], 33 (esrom *illeg.*), farae (*pro* phares) [fares vg^Q], iuda, 34 issac, abraham, tharæ vid., 35 fall-c, salæe, 36 arfaxath, madusale, iareth, malalel', iv. 2 quadragenta (*pleno contra morem*), temptabatur, essuriit, 5 d'x sic (*pro* duxit), terre, 6 doo (*pro* do), 9 hirusalem, 12 temptabis?, 13 temptatione, diabolus, 14 galliam, 15 sinagogis, 16 natzareth, f (*pro* secundum), sinagogam, 20 sinagoga, intententes, 21 odie, impleata, 24 profeta, 25 famis, 26 misus, nissi, sarepta, sindoniae, 27 helesseo, profeta, [nisi *contra morem*], sirus, 28 sinagoga, 29 iccerunt, duxiarunt, edificata, precipitarent, 31 discendit, capharnaui sic, galiliae, 33 sinagoga, habiens, demonium, 34 diciens, 35 diciens, obmutesce, exii (*pro* exi), proiecisist, demonium, 37 devulgabatur, 38 surgiens, sinagoga, 39 surgiens, 40 inponiens, 41 demonia, 43 misus, 44 in sinargis galiliae, v. 1 genazareth, 3 ascendiens, pussillum, 5 preceptor, 6 concluderunt, 7 adjubarent, impleuerunt.

† As will be observed, this is a very bad page for Abbott's record as to care, over thirty-five readings being overlooked, besides the neglect of variations in the genealogy, which he does not profess to quote. But throughout Luke a mass of variations are neglected.

Luke

Readings overlooked by Abbott.

- v. 8 uiderit (*pro uideret*)
ib. + dñe *post a me* }
ib. - dñe *fin.* }
 9 sup̄tor (*pro stupor*)
ib. eo (*pro illo*)
 11 eum (*pro illum*)
 15 cum ueniabant (*pro conueniebant*)
 16 sedebat (*pro secedebat*)
ib. in deserto (*pro in desertum*)
 17 qui uenerunt (*pro qui uenerant*)
 19 super (*pro supra*)
 21 blasfemas (*pro blasphemias*)
ib. > deus solus
 23 + tua *post peccata*
ib. aut (*pro an*). Codex \bar{a} which nearly
 always stands for *aut*.
 24 + et *ante tolle*
 25 ipsis (*pro illis*)
 29 eo (*pro illis*) So Br^r Paris⁹⁷ 1 22
 * Sod¹⁷⁸ *diatess* [*Hiant syr cu sin*]
 33 obsecratione (*pro obsecrationes*)
 34 - facere
 35 uenit *uid.* (*pro uenient*)

- v. *ib.* ablutus (*pro ablatus*)
 36 dicebant (*pro dicebat*)
ib. - novo
 vi. 1 + ih̄s *post transisset sic* †
 2 - in *ante sabbatis*
 4 eo (*pro ipso*)
 5 dom: *sic* (= domus) *pro dominus*
 6 manu $\bar{\exists}$ *sic* (*pro manus ejus*)
ib. + erat *ante arida*
 7 + in (*ante sabbato*)
 9 sabbatis (*pro sabbato*)
 19 querebat (*pro quaerebant*)
 22 homines (*pro uos sec. post separauer-*
int. Marg. fin. lin. a man. pr.
uid. + uos, sed stat homines in lin.
infra [*Negl. Abb. in toto*])
ib. + malum *post propter* (*Ita: malum*
p̄ malum filium hominis)
 28 *fin. uobis* (*pro uos*)
 34 fenerant, non fenerantur (*pro faener-*
antur)
 35 + eis *post benefacite*
ib. motum (*pro mutuum*)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- v. 12 [Et factum est]; -et *sec. ante ecce*, -et *tert. post lepra*, -et *quart. post Iesum*, -et
quint. ante rogauit. Abb. merely says "-et *ter.*" This is quite unintelligible. It
 might embrace the initial *et*, which is however present. The *four* following, not
three, are omitted.
 19 eum (*pro illum*) *sec.* (Abb. does not indicate which).
 38 mittendus *sic* [*Non mittendus ut Abb.*] (*pro mittendum*).
 vi. 14 p̄lipum. *Male Abb. pylippum*.
 17 camfistri *sic*. *Male Abb. camfiestri*.
 26 + uobis *post Vae* } *Inaccurate Abb. negl. om. uobis ante dixerint. Codex: "Uae*
ib. male (*pro bene uobis*) } *uobis ē male dixerint."*
ib. profetis sic. Abb. says "om. pseudo," but there is no *pseudo* in *Am.* as edited.

Spelling not recorded.

v. 8 semion, procedit, [dicens], exii, 10 sebēdi, nolii, 11 supductis, 12 uidiens, procedens,
 diciens, 13 diciens, 14 precipit *bis*, sacerdotii *uid.*, moyses, 17 eran (*pro erant*), farissei, galiliae et
 iude et hirusalem, 18 paraliticus, querebant, 19 interent (*sed inferre supra*), pre (*pro prae*),
 submitterunt, 21 scribe et farissei, nissi, 23 dicre *bis*, ambulā *sic*, 24 dimitere, paralitico,
 25 surgens, tullit, 26 adprehendit, 27 puplicanum, telonium, 28 surgens, 29 domu, puplicanorum,
 30 faris-ei, scribe, puplicanis, 32 penitentia, 33 fariseorum, œdunt (*pro edunt*), 34 nūquid,
 37 uteres (*pro utres*) *tert.* [*non sec.*] et *prim.* ūtes *si*; 38 uteres, 39 bibiens, vi. 2 farisseorum,
 3 essurisset, 4 propositionis, sumpsit, nissi, 6 sinaogam, 7 obserbauant (*pro obseruabant*),
 accusare, 8 sebat, surgens, 9 malae, 13 xii (*pro duodecim*), 14 Gndrea *sic* = Et ndream (*pro*
 Et Andream), iohannem pleno (*pro ...en*), 15 matheū, alfei, zelotis, 16 iudā (*pro iudam prim.*),
 scarioth, 17 disciendens, iudia, hirusalem, 18 langoribus, 21 essuritis, saturabemini, 22 ieccerint,
 23 gaudite, f̄ h̄ facebant *sic* (*pro secundum haec enim faciebant*), profetis, 24 consulationem,
 25 reditis (*pro ridetis*), 26 f̄ (*pro secundum*), 27 dilegite, 28 calumniantibus, 29 tonicam, nolii
 proibere, 30 tribuae, 32 diligatis, dilegunt *bis*, 34 mutum, equilia, 35 dilegite, mercis, 36 misseri-
 cordes, missericors.

† Abb. actually notes *transisset* for *transiret* and does not see +ih̄s right after it.

Readings overlooked by Abbott.

Luke

- vii. 13 -illi
 15 erat (*pro fuerat*)
 22 >quae audistis et vidistis
ib. - quia
 24 qui *vid.* (*pro quid*)
 27 preparauit (*pro praeparabit*)
 34 hominif hominis *sic bis script.*
 36 ex (*pro de*)
 37 q: erant (*pro quae erat*)
 38 *init.* - Et
 39 + dñe *post* utique
ib. - esset *secund.*
 41 + et *ante* alius
 42 dilegit (*pro diliget*)
 44 εἰςμόν (*pro simoni*), *cum c vg^f*

- vii. 47 dilegit (*pro diligit*)
 50 hoc (h' *vid.*)* *pro* autem. (*Obs.*
καὶ εἶπεν pro εἶπεν δε Paris⁹⁷ 7.
Om. copul. pers)
ib. facit (*pro fecit*)
 viii. 2 a (*pro ab*)
 3 cuzi (*pro Chuza*)
ib. sussunna (s:sunna *sic*) *pro* Susanna
 5 dum seminauit (*pro dum seminat*)
 10 ut non uidiunt (*pro non videant*)
 12 >hii sunt
 17 neabsconditum *sic uno tenore* (*pro nec*
absconditum)
 18 quicq: *sic* (*pro quicumque*)
ib. auferet (*pro auferetur*) *vid. pr. man.*

Error, inaccuracy, or ambiguity.

Lacuna. Lege Hi at ab vi. 39, non v. 39.

- vii. 12 *Am*^{Tisch} = matris. *r*₂ = matri. *Silet Abb. Vere errabat Tisch. Am = matri, sed de*
hoc nesciebat Abb. Hinc prob. errabat Abb.
 28 baptiza *sic* (*pro baptista*). *Male Abb. baptiza.*
ib. caelorum maior ÷ illo. *Male Abb. + est post caelorum* (*pro dei*).
 38 >pedes cepit (*sic*) rigare.
ib. - ejus *secund.* *Non indic. Abb. sec. vel tert. Habet tert.*
 47 dimituntur *sic* (*pro remittentur*). *Male Abb. dimittuntur ver. 47. Recte in ver. 48.*
 viii. 15 per patientiam *sic pro* in patientia. *Male Abb. et negligenter 'patientiam' quasi 'in*
patientiam.' cf. vett.
 16 Sublectus (*pro subtus lectum*). *Male Abb. "lectus" tantum.*

Spelling not recorded.

vi. 37 dimittemini, 39 nūquid, cecus caecum, **vii.** 13 vidiset, missericordia, nolii, 14 acesit, hii, adolescens, 16 profeata, vissitauit, 17 iudiam, 19 iohannis, missit, dicens, 21 langoribus, 22 cęci, cludi, 24 discessissent, nunti, arundinem, 25 dilic[i]is, 26 profeatam *bis*, 28 prof(ea?)ta, 29 puplicani, iustificauierunt?, baptizati baptismo, 30 farisei, baptizati, 32 loquentibus, tibis (*pro tibiis*), 33 iohannis, baptista, bibiens, demonium, 34 bibiens *prim.*, biuens *sec.*, puplicanorum, 36 farisseis, farisei, 37 domu, farisei, adtullit, alauastrum, 38 cappillis [*non ver. 44*], tergeabat, ungeabat, 39 vidiens, farisseus, dicens, profeata, 40 s̄mon, 41 feneratori, 43 estimo, 46 capud, **viii.** 1 predicans, 2 aliq:q: erant curate *sic*, demonia, 5 celi, comediarunt, 6 humorem, 7 exorte spine, sufucaverunt, 8 dicens, 9 parabula, 10 misterium, caeteris, in parabolis, uidentes, † 11 parabula, 12 diabolus, 14 in spiniis, cicidit, hii, audiarunt, sollicitudinibus, diuitis, suffucantur, 15 hii, retentem*?, adferunt?, 16 accendiens, uidiunt?, 19 pre (*pro prae*).

† Rare in the plural.

Luke

Readings overlooked by Abbott.

viii. 20 *init.* Adnuntiatum est (*pro* Et nunt.
est)
21 mater tua*
22 in navicula
23 ih̄s (*pro* illis). Cf. *r*.
25 ventus (*ita* uent:) *pro* ventis
28 + uiui *post* dei
32 - ibi *vid.* (= Wgr)
ib. permitterent
35 demonio *pro* daemonia
ib. exierunt (*compendio*) *pro* exierant
36 viderunt (*compendio*) *pro* viderant
ib. factus est
37 tenebatur *sic*
38 eum (*pro* illum)

viii. *ib.* exerunt (*compendio*) *pro* exierant
ib. illum (*pro* eum)
45 eo (*pro* illo)
46 cognoui (*pro* noui)
47 ejus (⊖) *pro* illius
52 dormiit (*pro* dormit)
† 54 teneans (*pro* tenens)
ix. 3 - neque pecuniam (*post* panem). *Vide*
infra
10 destum (*pro* desertum)
13 duos (*pro* duo)
17 *init.* ut (*pro* et)
25 perdet (*pro* perdat)
ib. faciet (*pro* faciat)
27 mortes pleno (*pro* mortem)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

viii. 27 > manebat in domo. (domu?).
30 > ih̄s illum teste *Abb.* *Illeg.* (ih̄s illum *vel* illū ih̄s *prob.*)
32 eos *vid. pro* eis (*Male vid. Abb.* eas).
34 [*Habet* ut]. *Male om. vult Abb.*
ib. et villas (-in). *Non clare Abb.* -in.
43 medicis (*pro* in medicos). *Male Abb.* "in : om." *tantum.* *Negl.* medicis (*pro* medicos).
ix. 3 pecuniam *sic* (*pro* virgam). *Male Abb.* pecuniam.
7 hessitabat (*sic*) + de. *Recte Abb.* + de, *male* haesitabat.

Spelling not recorded.

viii. 21 hii, 23 descendit, con[plebantur], 24 surgens, aq : (*pro* aquae) trancillitas, 25 obediunt, 26 ad regione (?) gerasinorum?, galiliam, 27 occurit, demonium, induebatur, 28 procedit, torceas, 29 precip[ie?]bat, inundo, arripebat, uincebatur, conpedibus, demonio, 30 dicens, demonia, 31 abisum, 32 permissit, 33 exiarunt, demonia, per preceps, 34 nuntiauarunt, 35 exiarunt, inueniarunt, 37 gerasinorum, 38 demonia, dimissit, 39 redii, 41 iarus, sinagoge, cicitit, 42 XII *pro* duodecim, 45 p̄ceptor, conpremunt et adffigunt, 47 procedit, tetegerit, quemadmodum, 49 sinagoga, dicens, nolii, 50 puelle, nolii, 51 permissit, nissi, puelle, 53 dirideabant, 54 dicens, puialla, IX. I XII *pro* duodecim, demonia, langores, 2 missit, 3 tonicas, 4 in quacūq: domū *sic*, exiatis, 6 *fin.* ubice (*pro* ubique), 7 herodis, tetracha, 8 iohannis, abalis (*pro* ab aliis), profeata, anticis, 9 herodis, decolau, 10 narrauiarunt, adsumptis, 11 saecutae, indigiabant, 12 accidentes, XII *pro* duodecim, iascas (*pro* escas), 13 nissi, im (*pro* in), 14 et 16 [non 13] 'u' *pro* quinque, 17 *fin.* cofini 'XII', 18 dicens, 19 habtistam, heliā, profeata, 21 precipit, 22 dicens, 27 uidiand.

† This is mentioned here instead of below as it is an unusual form.

Readings overlooked by Abbott.

Luke

- ix. 33 nobis (*pro nos*)
 36 uiderunt (*compendio pro viderant*)
 41 adhuc huc (*pro adduc huc*)
 42 eum (*pro illum*)
 51 in hirusalem (*pro hierusalem*)
 58 filiū *sic fin. lin.* (*pro filius*)
 † x. 1 Post haec descendit (*vid.*) designauit et alios
 19 vos (*pro vobis sec.*)
 21 assipientib: (*sic*), — et prudentibus †
 22 + meo *post patre*
 25 illum (*pro eum*)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- ix. 34 "nubes: om." *Lege* "nubis: om."
 39 "eum: illum." *Lege post eum* "prim in secundo loco post dissipat."
 43 sedit (*pro reddidit*). *Male Abb. in ver. 44.*
 48 [recipit *prim.*]; recipit *sec. pro* recepit; +ñ. me recipit sed *ante* recipit eum qui.
Male Abb. Corrige ut supra. Am. habet recipit prim. cum τ_2 , et non receperit postea sed recepit.
 59 mihi *pro* autem *secund.* *Male Abb. non indic. prim. vel sec.*
 x. 2 Et dicebat illis messis quidem multa operari (*sic*) h' pauci Rogate ergo dñm messis quidem multa operari h' pauci Rogate ei (—ergo) ut mittat . . . *Abb. notes +ei, but should say "ei pro ergo" where repeated.*
 12 >remisius (*sic, non remissius*) erit in die iudicii (—illa).
 24 *Inter videtis et et non uidiarunt +dico enim vobis quod. Inaccurate Abb. negl. quod; male in vers. 23 citat.*
 25 possedebo. *Corrige Abb.*

Spelling not recorded.

ix. 28 adsumpsit, iohannem, 29 speies (*pro species*), alvus (alu: *sic pro* albus, refulgiens, 30 moyses, 31 opleturus, hirusalē, 33 preceptor, trea (*pro* tria), moysi, 34 obumbravit (*pro* obrumbravit), 35 diciens, 36 quiquam, ex hiis, 37 discendentibus, 38 diciens, 39 adpchendit *sic*, eledit, delanians, 40 ieccerent, 42 elissit, 44 faciabat, 47 uidiens, cogitationis, adpRechendens, 48 susciperit, missit, 49 preceptor, iecientem, demonia, proibuimus, 50 proibere, 51 complerentur, adsumptiones *sic*, 52 missit, 53 reciperunt, hirusalem, 54 iohannis, uis (*pro* vis), discendat, 58 capud, 59 sepellire, 60 sepelliant, adnuntia, 61 hiis, X. 1 septuaginta, missit, 2 operari (*primo loco, vide supra*), 4 pearam, 13 corozain, ve *sec.* [*non prim. = vae*], in t̄yro et sindone, sed t̄yro et sindoni *ver.* 14, 13 c̄nere, peneterent, 14 remisius, 16 missit, 17 septuaginta, demonia, subieciuntur, 18 sicuth, fulgor, dae caelo, 20 gaudire, subieciuntur, gaudite, 21 confeteor, TRE *sic pro* terrae, 22 nissi *bis*, 24 profete, uidiarunt, audiarunt, 25 temptans, diciens, etnanā *sic pro* aeternam).

† There is something conflate here, not quite legible in its entirety, but quite unreported by *Abbott*. Observe *d* ostendit, *a* e elegit, *c* probauit.

‡ This is omitted only by *e* of our other authorities. Once more *e* τ_2 are unmistakably to be coupled.

Readings overlooked by Abbott.

Luke

- x. 28 dixit (*pro* dixitque)
 33 iter faciens (*pro* iter transiens)
 34 +suum *post* stabulum (= vggd*)
 38 iret (*pro* irent) Cf. αυτος (*pro* αυτους) sam 1 157 d μ gat vgg^{DEPQ} syr hier sah ev de τω
 πορευομαι, - αυτους Dgr
 40 fategabab (*pro* satagebat)
ib. cura (*pro* curae)
 41 ih̄s (*pro* dominus) (*Corrige Soden in notulis smis*)
 xi. 1 -et *sec. post* sicut (*Ita N^aΔ 604 al. pauc. it vgg 1/2 syr cu sin*)
 5 dicit (*compendio pro* dicet
 7 surge (*pro* surgere)
 8 -si (*post* ille)
 15 principe (*pro* principem)
 21 armatum (*pro* armatus)
ib. custodiat
 22 distribuet
 24 de homine *bis script.*
 31 contempnauit (*pro* condemnabit)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- x. 32 *Male Abb.* -et videret eum. *Habet codex plane:* et viderat eum
 42 partimam (*sic*) optimam (*pro* optimam partem). *Male Abb.* partem optimam.
 xi. 3 odie *sic* (*pro* cotidie). *Male Abb.* hodie.
 7 +respondens (*ante* dicat) *Errore Abb.* +respondeus.
 9 -vobis
 10 *vers. om.* } *Non clare Abb. de omiss. uobis*
 18 +ieccit *sic* (*post* satanas). *Male Abb.* +iecit.
 21 +autem *post* Cum *init.* *Male Abb.* tantem (*pro* cum).
 31 a finib: T̄re CC finib: T̄re *sic.*

Spelling not recorded.

X. 27 diliges, menta (*pro* mente), 29 uoliens, 30 discendebat, hirusalem, hericho, dispoliauarunt, inpossitis, 31 eadā (*pro* eadem), preterluit, 33 uidiens, missericordia, 34 infundiens, inponiens, 35 protullit, 37 missericordiam, 39 audibat. 40 freciens, XI. 1 iohannis, 4 temptationem, 5 amicae, 7 nolli, hostium, posum, 8 dauit *prim.* [*non sec.*], surgiens, 9 querite, 13 dauit, 14 ieciens, demonium, ieccisset, demonium, admiratae, 15 belsebub, demoniorum, ieccit, demonia, 16 temptantes, de celo, querebant, 18 belsebub, ieccere, demonia, 19 ieciunt, iudicis, 20 ieccio demonia, 24 queriens, 26 adsumit, 29 querit, nissi, 31 salamonis, plusquam *sic* (*sequitur* iona hic *fin. ver.* 32, *omissis*³¹ salamone hic . . .³² ionae), 33 uidiant, 34 oculus *prim.* [*non sec.*], semplex, 35 tenebre.

Readings overlooked by Abbott.

Luke

- xi. 39 -dominus. (Cf. Gr. 122*)
 42 enim (*pro* autem)
 44 apparent (*pro* parent)
 48 quia (*pro* quod). (= *r* et *vgv*)
ib. quia (*pro* quoniam)
ib. >ipsi quidem
 50 effus ÷ *vid.* (*pro* effusus est). [*non* effus: ÷]
 53 molesti (*pro* graviter). (Cf. *r* moleste et r_2^{**vid})
 xii. 48 + non (*ante* fecit)
ib. enim (*pro* autem)
ib. exqueritur (*pro* quaeretur)
 50 quo (*pro* quomodo)
 52 in duos (*pro* in duo)
 54 -et *prim.*
 55 austus (*pro* ventus)
 56 >caeli et terre
 58 in viam (*pro* in via)
 59 soluas (*pro* reddas) (= *r*)
 xiii. 1 commiscuit (*pro* miscuit)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xi. 36 sí (*pro* sicut). *Male Abb.* "sicut: om." (*Plerumque codex* ^l *s* *pro* sicut).
 40 -de *secund.* *Non indic. Abb. pr. vel sec.*
 46 *fin.* + ipsas, *non* + ipsos
 51 *Teste Abb.* "Abel: +iusti." *Lege:* Abiel sic +iusti.
 52 [*Male Abb. in ver.* 51]. qui absconditis *pro* quia tulistis *codex. Male male Abb. quia*
sustulistis!
ib. [*Male Abb. in ver.* 51]. intrabunt (*pro* introiebant). *Male Abb. intrabant.*
 xii. 51 *Lege* miterre sic (*pro* dare).
 xiii. 4 *Lege* p⁻ (*non* prae) omnibus hominibus.

Spelling not recorded.

xī. 36 habiens, inlumnabit sic, 37 et 38 farisseus, 38 bapuzatus, 41 elimosinam, 43 dilegitis, sinagogis, 45 contumiliam, 46 honeratis, honeribus, 47 profetarum, 49 profeatas, 50 ssanguis *vid.*, profetarum, 51 sachariae, 53 caperunt *vel* ceperunt, farissei, insistire, obpremere, xii. 45 ancillas, 46 seruii, 47 preparauit, 47 et 48 uabulauit, 49 miterre, 50 bapuzata, bapuzari, 52 .u. (*pro* quinque), 52 domu, 56 h̄pochrite, xiii. 1 galileis, platus, sacrificis, 2 galilei, pre (*pro* prae), galileis, 3 nissi poenetentiam, 4 .x. et octo (*pro* decem et octo), cecidit, in siloiā, hirusalem.

Readings overlooked by Abbott.

Luke

- xiii. 6 in ea (*pro* in illa)
 13 dñm *vid.* (*pro* deum) (*ut e r μ*)
 14 sabbatis *vid.*
 15 soluet (*pro* solvit)
 17 *fin.* ab ipso (*pro* ab eo)
 19 uolatilia (*pro* uolucres) (*ut d e r μ*)
 21 — et cui
ib. fermentū (*pro* fer- } *Codex ita: simile*
 mento) } † fermentū
 23 salui fiant (*pro* salvantur)
 † 24 per angustā (*vid.*) hostium (*pro* per
 angustam portam)
 † *ib.* quia dico uobis multi querunt (*pro*
 quia multi dico uobis quaerunt)
ib. potuerunt (*pro* poterunt)
 25 — dicentes

- xiii. 27 qui operamini iniquitatem (*pro* operarii
 iniquitatis) *cf. f i r dim et Gr 122*
 28 ubi (*pro* ibi)
 29 + ab (*ante* aquilone)
 31 + ad eum (*post* accesserunt *sic*)
ib. — te
 32 ulpi *sic* (*pro* vulpi)
 33 + die (*post* sequenti)
ib. capiet (*pro* capit)
 34 occidas (*pro* occidis)
ib. ad te missi sunt (*pro* mittuntur ad te)
 (*cf. a r vgv*)
 xiv. 4 autem (*pro* vero)
ib. + hominem *ante* sanauit
 6 potuerunt (*pro* poterant)
 7 quodmodum (*pro* quomodo) (*cf. xxi. 14*)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xiii. 15 ut adaquet *sic* (*pro* et ducit adquare). *Non lucide Abb. et male* adquet.
 16 isto [*seq. spat. litt. trium fin. lin.*] disapati *sic*. *Forsan* isto die disapati.
 17 in uirtutibus quas viderant (*sic*) fieri (*sic*) *pro* in universis quae gloriose fiebant. *Male*
Abb. viderunt et male ord. "vid. fieri."
 31 ex farisseis (*pro* pharisaeorum). *Male Abb. "et far."*
 34 sicut gallina pullos sub alas suas (*pro* quemadmodum avis nidum suum sub pinnis).
Non satis clare Abb.
 8 "inuitatus: uocatus." *Lege* "inuitatus secund: uocatus."
 10 fuerit ^s *sic* (*s a sec. man.*).

Spelling not recorded.

xiii. 5 penitentiam, 6 uinia, queriens (*pro* quaerens), 7 uiniae, queriens, ficulnia, 8 fodeam,
 10 dociens, sinagoga, 11 'x' et uiii (*pro* decem et octo), 13 inposuit, 14 archisinagogus, 15 h̄spo-
 chrite, assinum, presepio, 17 gaudeabat, 22 dociens, hirusalem, 25 clusserit, hostiū bis, aperit,
 28 abrchā *sic*, issac, profeatas, 30 priimi (*sic pr. loco*), 31 exii, 32 iccio *vid.*, demonia, 33 pro-
 featam, hirusalem, 34 profeatas, quotiens, xiv. 1 farisseorum, 4 adprechensum, dimissit,
 5 assinus, puthcum, extrachet *vid.*, 7 diciabat, parabulam, diciens [*sed* intendens *supra in vers.*],
 10 recumbae, discubentib: (*pro* descumbentibus), 11 hum liabitur *vid.*).

† These readings, like the ones above, are simply passed over by Abbott through carelessness.

Readings overlooked by Abbott.

Luke

- xiv. 12 *fn.* + tua *post* retributio
 13 + et *ante* debiles
 15 - dixit ei
- xvi. 1 illius (*pro* ipsius)
 3 + meam *post* dispensationem
 9 de mamnone
 11 uestrum (um) *pro* verum?
 12 quid (*pro* quis)
 13 dño (*pro* deo)
- xvii. 7 dicit (*compendio*) *pro* dicit
 9 quod (*pro* quae) (*ut ff vs^w*)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xiv. 13 facis nuivium *sic codex.* "Co" non "con" *man. sec.*
- xv. 29 *Lege* preteriri.
- xvi. 2 dispensationen^ois tuae *sic.*
 5 - domini sui non - domini tantum.
 8 *Recte Abb. post* (fe)cisset + dixit autem ad discipulos suos, *sed sequitur* qui *pro* quia.
Inter suos et qui spatium est. Credo + dico vobis (ut a r vs^v) in spatio stabat.
- 14 *Lege* amatores peccuniae (*non* am. pecuniae).
- xvii. 11 "et ipse transibat" *Abb. Lege* + et ipse *ante* trans[ibat].
 11 *fn.* " + hiricho" *Abb. Lege* + et hericho.

Spelling not recorded.

- xiv. 12 ceanam, nolii, 13 uocaa, cludos, 16 caenam, 17 misssit, cene, 30 meritricibus,
 xvi. 3 foderi, 4 domus. 6 et 7 .c. (*pro* centum) 6 quinquaginta, 11 mamone, 12 fidelis, 13 hodi^et,
 dileget, otempnet, mamone, 14 fa[r]issei, diridi[bant], 15 abhominatio, xvii. 8 paraa, caenam,
 precinge, 9 nuquid, 10 precepta, 11 hiret (*pro* iret), hirusalem, galiliam.

Readings overlooked by Abbott.

Luke

- xvii. 13 ih̄s (*pro* Iesu)
 17 +dixit *post* mundati sunt
 18 +ex illis *post* inventus
 19 +et *ante* vade
 22 +suos *post* discipulos
ib. -videre = D^{8r} d q s (*cf. pers*)
 33 uiuificauit (*pro* ...bit)
 35 alter (*pro* altera)
ib. duae *vid.* (*pro* duo)
ib. alius (*pro* alter *ultimo* loco)
 36 -illi (= D^{8r} Sod¹⁰⁹⁴ d)
ib. dño sic (*pro* dñe)

- xviii. 1 quia (*pro* quoniam)
 2 ciuitatem (*pro* ciuitate)
ib. reuerebantur (*pro* ...batur)
 3 uenebant (*pro* ueniebat)
 5 -in
 6 iniquitates (*pro* ...tis)
 9 -et *prim.*
 15 uiderint (*pro* uiderent)
ib. eos (*pro* illos)
 17 intrauit (*pro* ...bit)
 18 magister bonae (*pro* magister bone)
 19 illi (*pro* ei)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xvii. 14 "iret (*sic*)" *Abb.*, sed *codex* IRET sic a *pr. man.*
 17 *Male Abb.* "nonne usq. sunt: om." *Habet codex.*
 20 *Post* ueniret adde "pro uenit *prim.*"
 29 et fluit (*sic*), non et pluit
 30 erunt dies filii hominis quibus reuelauit sic [*non* reuelatur ut *Abb.*].
 xviii. 4 non reuerior sic (*non* non reuereor)
 8 putans sic (*pro* putas). *Male Abb.* putatis.
 11 *Codex*: stans haec orauit apud se dicens dñs dicens sic *vid.* (*pro* stans haec apud se orabat Deus). *Male Abbott.* *Habet plane* stans.
 14 >iustificatus hic +puppicanus sic.

Spelling not recorded.

XVII. 12 quodā, deci *vid.* (*non* x), 13 lauauerunt, 17 .x. (*pro* decem), noem, 20 a pharisseus sic, 21 hiic (*pro* hic), 27 bibeabant [*non* vers. 28], diluium, 28 uendeabant, edificabant, 30 † *pro* secundum, 31 uassa, domu, discendat, rediat retro, 33 quessierit, 34 et 35 adsummetur, 37 aquile, XVIII. 1 parabolam, 2 dicens, timiabat, uidba, 4 noleuat, 5 sugillet, 8 uindictam sic, 9 confitebant, Caetoros, 10 ascendiarunt, horarent, farisseus, puppicanus, 11 fariseus, coeteri, uelud, puppicanus, 12 possedeo, 13 puppicanus, 14 discendit, 15 adferebant, 18 possediabo, 19 nissi.

N.B. XVIII. 3. After the words *Vidba autem* and from *q:dā* for 6½ lines to verse 7 *ac nocte* inclusive, an entirely different and sharper pen has written the text, which is much more compressed than elsewhere. Probably a different scribe, as he has *dicens*, not *diciens*, *tēp*: for *tempus* or *temp*., and cursive *f* to *dominus* in verses 6 and 7 and to *iniquitate*f in verse 6.

Readings overlooked by Abbott.

Luke

- xviii. 20 *fin.* + tuam
 22 illi (*pro* ei)
 24 > ih̄s illum
 26 audierunt (*pro* audiebant)
ib. poterit (*pro* potest)
 27 eis (*pro* illis)
ib. + ih̄s *post* eis
 28 + quid ergo erit nobis (*De his vide infra*)
 30 futuro (*pro* venturo)
ib. fin. + possedebit (*ita vett et vgg^{D²QR} cum syr*)
 32 delucetur (*pro* inludetur)
 33 flagillauerunt (*compenlio pro* flagellaverint)
 36 interrogavit (*pro* interrogabat)
 37 - autem (*sorsan + et ante* dixerunt)

- ib.* illi (*pro* ei)
 39 ei (*pro* eum) *post* increpabant
 [= *vgg^{RT}*]
ib. clamabat (*pro* clamavit)
 42 + respondens *ante* ih̄s
 43 eum (*pro* illum)
ib. - Deum
ib. plebis (*pro* plebs)
 xix. 5 *init.* - Et
 10 saluum facere (*pro* salvare)
 41 eam (*pro* illam)
 43 - et circumdabunt te *secund.*
ib. et quo angustiabunt te (*pro* et coangustabunt te)
 46 vocabitur (*pro* est *secund.*)
 48 quid (*pro* quod)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xviii. 26 fierit *pro* fieri *recte* Abb., *sed* salvus *illeg.*
 28 Relictis retibus nostris (*pro* dimisimus omnia et) *pergens* [secuti sumus te] + quid ergo erit nobis. *Negl. Abb. omnino ultima verba.*
 31 "duodecim: + discipulos." *Lege* "xii: + discipulos." (*ut solet*).
 32 et insuper flagillabitur *sic* (*non* flagell...)
 38 et illexclamavit *sic* (*pro* et clamavit).
 xix. 2 *uir* qui uocat' n̄ōe (*pro* vir nomine). *Male* Abb. "qui uocatur (*pro* vir)." *Habet plane vir ut supra.*
 9 > sit abrache filius. *Male* Abb. *in vers.* 10.
 45 *fin.* + et mensas nun ulariorum (*sic, non* numm... *ut* Abbott) effundit... *rel. accurate.*

Spelling not recorded.

xviii. 20 mechaberis, dicis, 21 iubentute, 22 adhuunum *vid.*, thessaurum, uenii, 24 videns, deficile, peccunias, 25 camellum, [fora]mem, 27 possiulia [*sed* impossibilia *supra*], 31 adsumpsit, xii (*pro* duodecim), hirusolimam, profentas, 35 adpropinquaret, hericho, 36 pretereuntem, 38 diciens, misserere, 39 preibant, misserere, 40 adpropincasset, 41 diciens, uidiam, **xix.** 1 hericho, 2 † Lacheus, principes (*pro* princeps), puplicanorum, 3 querebat, 5 zache, discende, odie, domu, 6 descendit, gaudiens, 7 diuertiset, 8 sacheus, demedium, doo (*pro* do), 10 querere, 39 farisseorum, 41 adpropineauit, uidiens, flebit, diciens, 44 vissitationis, 45 iecire, 45 diciens, speloncam, 47 scribe, querebant, 48 facirent.

† This letter is evidently a mixture of Z and S.

Readings overlooked by Abbott.

Luke

- xx. 1 euangelizare (*pro* euangelizante)
ib. scribe +populi
 5 *fin.* illi (*pro* ei)
 6 *fin.* fuisse (*pro* esse)
 11 hanc (*pro* hunc)
 13 uiderent (*pro* uiderint)
 14 intra se (*pro* in se)
 17 -hoc
 19 mitte *sic* [*non* mīTTe] (*pro* mittere)
 † *ib.* cogitauerunt (*pro* cognoverunt)
 20 +ejus (⊖) *post* sermone
ib. eum *pro* illum (*post* traderent)
ib. pressidi (*pro* praesidis) *fin.*
 21 eum (*pro* illum)
ib. +bene (b̄) *ante* doces *prim.*
ib. accipes

- xx. 22 ā n̄ *sic* = *vid.* aut non (*ut* solet)
 23 illos (*pro* eos)
 24 vel (*pro* et) (= μ *vigg*¹⁰⁴)
 † 25 >quae sunt cessaris cessari
 26 in responso ejus
 27 +et *ante* quidam
 29 +apud nos *post* fratres erant
 29, 30, 31 accipit (*pro* accepit)
 31 -et (*ante* non relinquerunt *sic*)
 32 +autem *post* novissima
 33 >erit eorum uxor
ib. illam (*pro* eam)
 35 vero (*pro* autem)
ib. >illo seculo *sic*
 xxi. 1 dona (*pro* munera)
 2 aera (*pro* aera)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xx. 5 *Lege* intra se.
 24 >imaginē (*sic*) habet. *Corrige* Abb. imaginem habet.
 30 +n̄ relicto (*ante* sine filio). *Male* Abb. +relicto, *ignorans* non.
 34 >huius seculi *sic*.
ib. +nascunt' et generant' *sic*
 45 +ad (*ante* discipulis suis *sic*). *Male* Abb. "ad discipulos suos."
 xxi. 2 "iniī. +et...et: om." *Recte, sed observa* r_2 *retin.* autem. *Ita:* Et vidit autem
 quandam.
 3 *Lege* missit.

Spelling not recorded.

XX. 1 converunt (*pro* convenerunt), 3 respondite, 4 babtismum, 6 pleps, iohannem, profeatam, 9 parabolam, uiniām, 10 missit, uen... (*pro* uineae) cessum, dimisserunt, 11 cedentes, adficientes, dimisserunt, 12 ieccerunt, 13 uiniae, 15 iectum (*pro* eiectum), uiniām, *fin.* uinie, 16 dauit, uiniām, 17 capud, 18 cicerit *bis*, 19 querebant, scribe, 20 misserunt, 22 cessari, 23 temptatis, 24 cessaris, 26 repchendere, 27 saduceorum, 28 moyses, habiens, 30 sequiens, 31 uii (*pro* septem), 37 moyses *sic*, abracham, issác, 42 salmorum (*pro* psalmorum), ad extris *sic*, 46 sinagogis, discubitos, conuius, 47 domus, loguā (*pro* longam), horationem, hii, dānationem, *sic*, XXI. 1 gazaphilaciū, 3 uidba.

‡ ἐπεγνώσαν (*pro* ἐγνώσαν) 892⁸⁰¹. Cf. scierunt a d, intellexerunt e f.

‡ Abbott records et quae sunt dei deo but not the above in the same verse.

Readings overlooked by Abbott.

<p>Luke xxi. 11 <i>in</i>. + Et 12 + in (<i>supra lin. a diorth.?</i>) <i>ante</i> <i>custodias</i> + 14 <i>quomodo</i> (<i>pro quemadmodum</i>) 15 <i>adversari</i> (<i>sic</i>) Θ \bar{u}i (<i>pro adversarii</i> <i>vestri</i>) 23 <i>prignantibus</i> (<i>pro praegnatibus</i>) <i>ib.</i> <i>super</i> (<i>pro supra</i>)</p>	<p>xxi. 25 <i>in lunae</i> (<i>pro luna</i>) 35 <i>autem</i> (<i>pro enim</i>) <i>vid. cum d.</i> 37 + <i>in illis ante diebus</i> <i>ib.</i> <i>in montem</i> (<i>in monte</i>) <i>pro in monte</i> xxii. 4 - <i>illum</i> (= <i>vgz</i>) 6 > <i>eum traderet</i> (<i>pro traderet illum</i>) 7 + <i>festus post dies</i> (= <i>vgg^{DQR}</i>) 8 <i>uobis</i> (<i>pro nobis</i>)</p>
---	---

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xxi. 4 "illi: *milli* (*ut vid.*)."
 11 *fin.* + *et tempestates.* *Male Abb.* + *tempestates, negl. et.*
 15 *potuerunt* (*sic compendio potuerunt*) *pro poterint.* *Male Abb.* *potuerint.*
 25 *presura sic* + *magna.*
 27 - *in nube.* *Male Abb.* - *nube cum.* *Habet codex* "venientem cum potestate magna."
 xxii. 2 *Citat Abb.* *sacerdotum, sed ita etiam Am. vid.*

Spelling not recorded.

XXI. 4 *fin.* *missit*, 6 *distruatur*, 7 *preceptor*, 8 *adpropincauit*, 9 *seditionis*, 10 *diciabat*, 11 *terremotus*, *pestilentie*, 12 *pressides*, 14 *premeditari*, 16 *adficiant*, 17 *hodie*, 19 *possedebitis*, 20 *hirusalem*, *adpropincauit*, *desolutio*, 21 *iudia*, 22 *hii*, 23 *presura*, 24 *hirusalem*, *impleantur*, 25 *pre confusione fluctu sic*, 26 *pre* (*pro prae*), 28 *redemptio*, 29 *ficulniam*, *omnis* (*pleno*) *arbores*, 30 *proe vid.* (*pro prope*), 33 *terram* (*pro terra*), 34 *nobis* (*pro vobis vid.*), *curris*, 35 *laceus* (*pro laqueus*), *terre*, 37 *dociens*, XXII. 1 *adpropincauit*, *azemorum*, *phascha* [*non in vers. 7*], 2 *querebant*, *scribe*, 3 XII (*pro duodecim*), 5 *peccuniam*, 6 *turbiis vid.*, 7 *azemorum*, 8 *missit*, *diciens*, *paratae*.

† Observe the opposite change at Luke xiv. 7. *Abbott* does not report either the one or the other.

Readings overlooked by Abbott.

- Luke
 xxii. 10 occurret (*pro* occurrit)
 ib. in quam (in \underline{q}) *pro* in qua
 11 dicit (*pro* dicet)
 † 20 noui testamenti (*pro* novum testamentum)
 ib. qui (*pro* quod)
 24 uideret (*pro* uideretur)
 29 uos (*pro* uobis)
 31 cribaret (*pro* cribraret) (= *vgg*^{URT})
 34 cantauit (*pro* cantabit)
 69 ex h' h' *sic* (*pro* ex hoc autem)
 xxiii. 4 + dixit (*post* Pilatus)
 5 populus (*pro* populum)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- xxii. 18 $\overline{d}^{\text{min}}$ *sic* (*pro* dei). *Emend. non recens.*
 33 >et in mortem ire et in carcerem.
Inter 34/61 *Lege: Hi at a fin. ver. 35 ad nam et galilius (sic) ver. 59. Negl. nam Abb.*
 xxii. 68 respondistis (*pro* respondebitis). *Male Abb. responditis.*
 xxiii. 2 "nostram: +et solventem legem nostram et profeatas (sine et)." *Male Abb. "sine et." Habet codex "et proibentem."*
ib. dari cessare. *Recte Abb., sed Am. (teste White) etiam dari NON dare.*
 3 audiens (*pro* autem) *teste Abb., sed plane autem (h' fin lin) audiens, cum vett et Q.*

Spelling not recorded.

XXII. 10 anphorā *sic*, 11 phascha, 12 cennaculum, 13 inueniarunt, 14 XII (*pro* duodecim), 15 pasche, manducari? 16 impleatur, 19 et 20 diciens, 20 sanguine, 23 querere, 25 beneficii, 26 precessor, ministerrator (*comp. minisTRATOR sic*), 27 [á], † 28 temptationibus, 29 dispossuit, 30 sedatis, XII (*pro* duodecim ante tribus), 35 peara, 63 cedentes, 65 blasfemantes, 66 factus (*pro* factus), scribe, 68 demittetis, 69 sediens, 71 quid (*pro* quid), **XXIII.** 1 surgens, p̄slatum, 2 proibentem, 3 p̄slatus, diciens, 5 dociens, iudiam, galilia.

† = *c g 2 r μ gat** *aur dim vgg*^{MO}. Cf. *Liturg.*

‡ *Vel an vel aut. Prob. an. (aut = ā, an = á).*

Readings overlooked by Abbott.

Luke
xxiii. 7 + In *ante* illis diebus
9 eum (*pro* illum)
John
† v. 20 demonstravit (*pro* demonstrabit)
28 om̄s *sic* (*vel* omnis *vel* omnes)
29 procedunt (*pro* procedent)
ib. quia (q) *pro* qui *prim.* [q' *secund.*]
30 *fin.* >qui misit me (*pro* qui me misit)

John
v. 34 non ab iohanne (*pro* non ab homine)
(= *gr* S^{er})
37 *init.* >Et qui me misit (*sic*)
38 -quia (*cf. e*)
39 qui *pro* quae (*et* ille *antea pro*
illae)
45 -vos *tert.* (*ante* speratis)
46 crederitis *bis* (*pro* crederetis)

Error, inaccuracy, or ambiguity.

Luke
xxiii. 9 At ipse d nihil d̄xi ei (*pro* At ipse nihil illi respondebat). *Non clare Abb.*
12 *Male Abb.* conjungunt *pro* conjungit.
Male + In (*ante* eadem) *Abest.*

Substituit librarius clausulam "opus" pro amici.

John
v. 13 constituā (*sic, non* constitutam) in locum.
19 >facere quiquā a se. *Male Abb. in vers.* 18.
21 uiuificet *recte primo loco.* uiuificat *sec. loco esto* [uiuificat] *cum Am.*
26 *Lege "usq. semetipso secund." pro "usq. ipse."*
35 "erat: +in" *Abb. sed lego ego +ut, id est "Ille erat ut lucerna" (= vgg^{DR}).*
36 "ante ego: +et." *Lege "ante ego secund: +et."*
vi. 10 +et *ante* discubuerunt. *Abb.* prints "et discubuerunt" as if *ergo* might be absent, but
codex is: *et discubuerunt ergo*, having both copulas, and *Abb.* should really print
discumbuerunt.

Spelling not recorded.

Luke xxiii. 6 p̄s̄latus, galilius, 8 herodis, uisso. 10 scribe, accussantes, 11 herodis, inlussit,
remissit, p̄s̄latum, 12 herodis, 12 et 13 p̄s̄latus, 14 obtullistis, avertantem.

John v. 12 grauattum, 13 nescubat, 14 nolii, 15 iudeis, 16 iudei, 18 propterea [*non vers.* 16],
iudei, equalem, 19 nissi, 20 dilegit, 24 misit, eternam, in uita (*lin. occulti. illeg.*), 30 quiquam,
quero, 31 peribeo *vel* peribio, 32 peribet, 33 missistis, peribuit, 35 ardiens, luciens, 36 peribent,
missit, 37 peribuit, 38 maniens, 39 eternam, ille *pro* illae (*seq. tamen qui pro quae*), peribent,
47 literis, vi. 1 habiit, galiliae, 3 subiit, 4 iudeorum, 5 p̄s̄lipum [*sed vers.* 7 philip...], hii,
6 temptans, 7 sufic[iunt], 9 'u' (*pro* quinque), or[diacios? *illeg.*].

† This change of tense belongs among real variations, because earlier in the verse *dedit demonstra* is substituted for *demonstrat*.

Readings overlooked by Abbott.

John

- vi. 11 >ih̄s panes
 14 -quia? (*ut a b q*), *vel* -est (*ut vg^R*),
vel -vere (*ut d*). [*Codex mutilus*,
sed non sufficit spatium quia hic est
vere]
 16 *ut autem factus est sero vid.*
 17 >ih̄s ad eos *prob.* (*cum Cr.*)
 18 uento magna *sic*
 21 accipere eum in nauī
ib. fin. ibant (*pro* ibat)
 22 +illa ante una
 23 *init.* alia (*pro* aliae)
ib. manducaverunt (*sed compendio*)
 viii. 7 prius (*pro* primus)
 14 Si (*pro* etsi)
 14 -de me ipso
ib. >testimonium (meum) verum est

- viii. 16 >missit me pater
 18 >me missit pater (?)
 20 +ih̄s *post* est
 21 quia (*pro* quo)
 † 24 -in peccatis vestris si enim non }
 credideritis quia ego sum moriemini }
 26 habeo (*pro* ab eo)
ib. n̄ (*pro* h̄) (??)
 27 -non*
 31 nōmine (*pro* sermone)
 32 liberauit (*pro* .bit)
 35 filium (filii *sic*) autem hominis (*pro*
 filius)
 39 dicit (*pro* dixit)
 43 cognoscetis
 46 n̄reditis *sic* (*pro* non creditis)

Error, inaccuracy, or ambiguity

- vi. 16 *Male Abb.* "discipulis." *Codex* = discipuli Θ.
 20 "dicebat" should be italic *dicebat* by Abbott's rules.
 viii. 12 *Inter* "huius mundi lumen" et "vite aeternae" *spatium esto.* "vitę aeternae" *fin. vers.*
 22 [*Dicebant vid.*] *sed bis reperitur versus. et sec. loco* "Diciabant (*sic*) ergo iudei intra uos
 nūquid interficiet semetipsum q̄ d̄T (-quo) ego uado uos non potestis venire."
 23 -de *prim.* ante deorsum. *Non indic. Abb. pr. sec. tert vel quart.*
 24 "ergo: erunt." *Lege* "ergo: erunt prima manu."
 † *ib.* See above and below.
 37/38 *Lege Om. ab quia SECUND. ver.* 37.

Spelling not recorded.

vi. 12 collegite, periant, 13 cofinos, .u. (*pro* quinque), 14 diciabant, profeata, 17 ueniarunt, tenebre,
 facte, 18 exur[gebat], 19 .xxu. ā xxx. *sic*, timuiarunt?, 22 nissi, in nauim, 23 Tibiri[ade], 24 ascend-
 iarunt, ueniarunt, querentes, viii. 9 exibant, 10 eregiens, 11 contemnabo, 12 diciens, ambulauit,
 14 peribeo, 18 peribeo, peribet, 19 forsitam, 20 gazafilacio, dociens, adprehendit, 21 queritis *vid.*,
 26 et 29 missit, 30 et 31 credidiarunt, 31 iudeos, 33 et 37 abrache *vid.*, 35 domu, eternum *bis*,
 39 abracham, abrache *sec.* (*prim. illeg.*), 40 abracham, 42 [dilege *illeg.*]ritis, missit, 43 locellam
 (*pro* loquellam), 44 diabulo, 45 mih (*pro* mihi).

† *Abb.* neglects this. He records merely "peccato vestro" as if a variation for "peccatis vestris" in *primo loco*. If he had indicated *primo loco* his attention would probably have been called to the omission.

Readings overlooked by Abbott.

<p>John viii. 55 agnouistis? (<i>pro non cognouistis</i>) <i>ut a</i> † 59 exiit (<i>pro exiuit</i>) ix. 2 +dicentes <i>ante</i> Rabbi 7 interpretatum 8 -et (?) <i>ante</i> dicebant <i>prim.</i> † 11 abi (<i>pro abii</i>) 17 >iterum ceco (<i>sic</i>) 19 quomodo autem vidit <i>vid.</i> (<i>pro quomodo ergo nunc vidit</i>). <i>Id est</i> -nunc? 20 Rēs (<i>pro responderunt</i>)</p>	<p>ix. <i>ib.</i> -et dixerunt (= <i>pers</i>) 21 quomodo hunc autem (<i>pro quomodo autem nunc</i>) <i>ib.</i> -ejus 22 conspiraverunt (<i>compendio</i>) 29 quia (<i>pro quoniam</i>) 31 -sed <i>vid.</i> 32 -quis (<i>ut vgr</i>) 39 <i>init.</i> +Et 40 dixit (<i>d̄x</i>) <i>pro</i> dixerunt 41 uidimus (<i>pro uidemus</i>)</p>
--	---

Error, inaccuracy, or ambiguity.

- viii. 59 *Corrige Abb.* Codex = mitterentur (MITTERENT') *Ita*: ut mitterentur super eum (*pro ut jacerent in eum*).
ib fin. +et transiens per medium eorum et ibat sic (*non ... "exibat sic"*).
ix. 3 *Abb.* suggests *manifesta fierent opera*. Only *erent opera* are distinctly visible. It may be *manifestarentur opera*.
15 et ecce uidio *sic, non uideo*.
16 "dicebant." *Quare? Dicebant init. = Am.*
21 +et *post* habet
ib. *pro se (pro de se)* } *Male Abb. in vers. 22.*
30 "et *prius*: om." *Recte Abb.* -et *ante* dixit, *sed negl.* Respondens *pro* respondit *init.*
Libr. Rēs ille homo d̄x = Respondens ille homo dixit.
37 "*init.* +et." *Male Abb.* Habent Et *init. et Am et r*₂ *et al.* *Prob. Abb. vult ver. 39* (*vide supra*).
39 eis (*pro ei*). *Male Abb.* +eis.

Spelling not recorded.

viii. 47 propteria, 48 iudei, demonium, 56 abraham, 57 -l. (*pro quinquaginta*), abraham, 58 abraha' *sic*, ix. 1 preteriens, 2 cecus, 4 qu (*pro qui*), missit, 5 q̄ndiu *sic*, 6 dxiset *sic*, 7 siloie, videns, 11 siloiā, 13 farisseos, 15 possuit, 17 profeata, 18 credidiarunt, iudei, cecus, fuiset, 20 cecus, 21 uidiat, locatur (*pro loquatur*) 22 iudei, 23 [prop]teria, 25 uidio, 27 n̄quid, 28 *et* 29 moysi, 33 nissi, quiquā, 34 ieccr̄t, 38 procediens, 39 uidiant, 40 audiarunt, farisseis?, nunquid, 41 haberitis, X. 1 hostium.

Explicit x. 3 et oves vocem ejus audi[.....]

† *Alibi (vide supra) exiit = exit, exii = exi.*

‡ This can constitute a change of mood and a real various reading, hence it must be excluded from spelling.

§ Not an error, but probable variant. Compare *vgr*^d supplying *quidam* before *ex pharisaeis*.

LONDON:
PRINTED BY WILLIAM CLOWES AND SONS, LIMITED,
DUKE STREET, STAMFORD STREET, S.E. 1, AND GREAT WINDMILL STREET, W. 1.

24593

BS Bible. N.T. Gospels. Latin. Old Latin.
2552 Codex Usserianus 2.
U8 The text of Codex Usserianus 2: r2, Garland of
H6 Howth. With critical notes to supplement and
correct the collation of the late T.K. Abbott
by H.C. Hoskier. London, B. Quaritch, 1919.
xi, 172, 46p. 22cm. (Old Latin Biblical
texts)

1. Bible. N.T. Gospels. Latin. Old Latin--
Manuscripts. I. Hoskier, Herman Charles, 1864-
1938. II. Abbott, Thomas Kingsmill, 1829-1913.
III. Title: Garland of Howth. IV. Title.
V. Series.

CCSC/mmb

